

Uradni list

Evropske unije

C 348

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 61

28. september 2018

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2018/C 348/01	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču – Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017	1
2018/C 348/02	Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu – Poročilo neodvisnega revizorja	175

SL

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN RAČUNSKEMU SODIŠČU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017

(2018/C 348/01)

KAZALO

	<i>Stran</i>
PREDGOVOR	2
POLITIČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST EVROPSKE UNIJE	4
IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU	9
POUDARKI ZA PRORAČUNSKO LETO 2017	10
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA	12
BILANCA STANJA	13
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	14
IZKAZ FINANČNEGA IZIDA	15
IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH	16
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	17
RAZPRAVA O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH IN NJIHOVA ANALIZA	92
POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA	109
GLOSAR	166
SEZNAM KRATIC	170

PREDGOVOR

Veseli me, da vam lahko predstavim zaključni račun Evropske unije za leto 2017. V njem je predstavljen popoln pregled financiranja EU in izvrševanja proračuna EU v prejšnjem letu, vključno s podatki o pogojnih obveznostih, finančnih obveznostih in drugih obveznostih Unije. Zaradi večletne narave dejavnosti Unije vsebuje tudi pojasnila o ključnih finančnih podatkih in njihovem gibanju. **Konsolidirani zaključni račun Evropske unije je del celovitega svežnja finančnih poročil** Komisije in bistven del našega visoko razvitega sistema finančne odgovornosti.

Medtem ko je bil za leto 2016 značilen dvom o evropskem projektu, med drugim tudi zaradi odločitve Združenega kraljestva, da izstopi iz Unije, je bila za leto 2017 značilna obuditev upanja in obetov.

Ob 60. obletnici Rimske pogodbe je nastopilo obdobje temeljitega razmisleka o prihodnosti Evrope. Ob tej priložnosti smo znova potrdili zavezanost vrednotam Unije in določili prednostne naloge Unije 27 držav.

Leta 2017 se je Evropska unija osredotočila na zagotavljanje trajnosti okrevanja gospodarstva. Stopnji rasti za EU in euroobmočje sta presegle pričakovanja in dosegli najvišjo vrednost v zadnjih desetih letih pri 2,4 %. Vseeno pa se je morala EU spopasti z vrsto izzivov, povezanih s konkurenčnostjo, migracijami ali varnostjo, pa tudi nekaterimi velikimi naravnimi nesrečami.

Proračun EU je edinstveno sredstvo Unije, s katerim se želje pretvorijo v konkretne rezultate na terenu. Dopolnjuje državne proračune z zagotavljanjem evropske dodane vrednosti na področjih, na katerih se naše prednostne naloge najuspešneje in najučinkoviteje izpolnijo z usklajenim odzivom.

Leto 2017 je bilo četrto leto izvajanja veljavnega večletnega finančnega okvira; vsi finančni programi so zdaj popolnoma delujoči. Obenem se je ob številnih nepričakovanih izzivih znova pokazalo, kako pomemben je prilagodljiv pristop k izvrševanju proračuna. Z vmesno revizijo večletnega finančnega okvira so bila zagotovljena dodatna sredstva za odziv na nepredvidene razmere.

Sprejeti proračun za leto 2017 je bil osredotočen na dve glavni prednostni nalogi politike za Evropo: podpiranje tekočega okrevanja evropskega gospodarstva ter reševanje migracijske in begunske krize. Na eni strani je zagotovil izvajanje tekočih programov, na drugi pa finančno podporo za reševanje novih izzivov.

Skoraj polovica sredstev (83,2 milijarde EUR v obveznostih) je bila usmerjena v spodbujanje rasti, zaposlovanja in konkurenčnosti. To je vključevalo sredstva za raziskave in inovacije v okviru programa Obzorje 2020, izobraževanje v okviru programa Erasmus+, mala in srednja podjetja v okviru programa COSME ter infrastrukturo v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE). Poleg tega se je na podlagi Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) izvajal naložbeni načrt za Evropo, z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi (skladi ESI) pa se je spodbujala konvergenca držav članic in regij.

Evropski sklad za strateške naložbe je že spodbudil za več kot 287 milijard EUR novih naložb in pomagal ustvariti več kot 300 000 delovnih mest. Evropski parlament in Svet sta decembra 2017 sprejela odločitev o povečanju in razširitvi sklada, da bi se do leta 2020 spodbudile naložbe v vrednosti do 500 milijard EUR. Jamstveni sklad EFSI, ki ga je Komisija ustanovila za zagotovitev likvidnostne rezerve za kritje novčitev jamstev s strani skupine EIB za svoje naložbe, je ob koncu leta 2017 dosegel znesek v višini 3,5 milijarde EUR.

Programom, namenjenim **krejitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije**, vključno z Evropskim skladom za regionalni razvoj, Kohezijskim skladom in Evropskim socialnim skladom, je bilo dodeljenih 54 milijard EUR. **Pobuda za zaposlovanje mladih, katere izvajanje se je v letu 2017 pospešilo**, je osredotočena na zmanjšanje brezposelnosti mladih v vsej Uniji. Do konca leta 2017 so skupni upravičeni stroški dejavnosti, izbranih za podporo, dosegli skoraj 7 milijard EUR. Države članice navajajo, da je pomoč, ki se zagotavlja na podlagi pobude, že koristila 1,7 milijona mladim.

Poleg tega se je proračun EU uporabljal kot instrument **solidarnosti**, pri čemer je bilo po potresih, ki so v letih 2016 in 2017 prizadeli italijanske dežele Abruci, Lacij, Marke in Umbrija, v okviru Solidarnostnega sklada EU mobiliziranih 1,2 milijarde EUR, kar je doslej največji znesek, zagotovljen v enem obroku.

Za **spodbujanje trajnostne rasti** in ohranjanje naravnih virov Evrope je bilo namenjenih 58,6 milijarde EUR. Programi so vključevali stebra skupne kmetijske politike (SKP) za ukrepe za podporo trgu in razvoj podeželja, ribištvo in dejavnosti na področju podnebja in okolja v okviru programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE).

Proračun EU je še naprej podpiral celovit **evropski odziv na migracijsko krizo** ter upravljanje zunanjih meja Evrope. Sklad za azil, migracije in vključevanje (AMIF) je spodbujal učinkovito upravljanje migracijskih tokov in razvoj skupnega pristopa Unije k vprašanju azila in migracij. Skupna plačila, izvedena leta 2017, so znašala 576,2 milijona EUR, kar je skoraj dvakrat več kot leta 2016. Evropska agencija za mejno in obalno stražo, ki se financira iz proračuna EU in katere mandat je bil razširjen, je precej okrepila svojo navzočnost na zunanjih mejah EU, da bi državam članicam pomagala pri njihovih dejavnostih upravljanja meja in skupnem izvajanju integriranega upravljanja meja na ravni EU.

Zaradi proračuna EU je lahko Unija prevzela odločno vlogo tudi zunaj Evrope v času nestanovitnosti v **evropski sosesčini**. Nazadnje je proračun EU prispeval k odzivu na svetovne izzive, kot so podnebne spremembe, saj so se v skladu z njim ukrepi za ublažitev in prilagajanje vključili v vse glavne programe za porabo sredstev EU, pri čemer je skupni proračunski prispevek k vključevanju podnebnih ukrepov v letu 2017 po ocenah znašal 20,3 %.

Že od samega začetka je bilo **kar najbolj smotrno izvrševanje proračuna Unije** prednostna naloga Junckerjeve Komisije. Odločno podpiramo Evropski parlament, države članice in Evropsko računsko sodišče, ki vse bolj poudarjajo ne samo način upravljanja programov, ampak tudi njihovo doseganje rezultatov na področjih, ki so dejansko pomembna za državljane Evrope.

Komisija bo skupaj s proračunskim organom še naprej opravljala svojo vlogo, da bi izkoristila možnosti proračuna EU za vlaganje v rast, ustvarjanje delovnih mest in reševanje skupnih izzivov.

Günther H. Oettinger

Komisar za proračun in človeške vire, Evropska komisija

POLITIČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST EVROPSKE UNIJE

Evropska unija (EU) je unija, v kateri je 28 ⁽¹⁾ evropskih držav (držav članic) nanjo preneslo pristojnosti za uresničevanje skupnih ciljev. Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.

1. POLITIČNI OKVIR

Pogodbi EU

Krovni cilji in načela, ki usmerjajo Unijo in evropske institucije, so opredeljeni v Pogodbah. Unija in institucije EU lahko delujejo le v mejah pristojnosti, ki jih imajo v skladu s Pogodbama za uresničevanje v njih določenih ciljev, pri tem pa morajo upoštevati načeli ⁽²⁾ subsidiarnosti in sorazmernosti. Unija si za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik sama zagotovi potrebna finančna sredstva. Za uresničevanje ciljev je odgovorna Komisija v sodelovanju z državami članicami in v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja.

EU uresničuje cilje iz Pogodbe s številnimi orodji, med katerimi je tudi proračun EU. Druga so na primer zakonodajni predlogi ali izvajanje političnih strategij.

Strategija Evropa 2020

V strategiji Evropa 2020, ki so jo leta 2010 sprejeli voditelji držav ali vlad držav članic Evropske unije, je na ravni EU opredeljena 10-letna strategija EU za rast in delovna mesta ⁽³⁾. Strategija vsebuje tri dopolnjujoče se prednostne naloge, ki so pametna, trajnostna in vključujoča rast, skupaj s petimi krovnimi cilji EU. Njen uspeh je odvisen od skupnega delovanja vseh akterjev Unije.

Proračun EU je zgolj eden od vzvodov EU, ki prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020. Za doseganje konkretnih rezultatov v zvezi s strategijo Evropa 2020 se uporabljajo številni ukrepi na nacionalni ravni, ravni EU in mednarodni ravni.

Politične prednostne naloge Komisije

Politične prednostne naloge Komisije so opredeljene v političnih usmeritvah, ki jih je določil predsednik Komisije in določajo načrt za ukrepanje Komisije, ki je v celoti skladen in združljiv s strategijo Evropa 2020 kot dolgoročno strategijo EU za rast.

10 PREDNOSTNIH NALOG

— Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe	— Razumen in uravnotežen prostotrgovinski sporazum z ZDA
— Povezan enotni digitalni trg	— Območje pravosodja in temeljnih pravic, zasnovano na medsebojnem zaupanju
— Trdna energetska unija s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost	— V smeri nove migracijske politike
— Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo	— Evropa kot močnejši svetovni akter

⁽¹⁾ Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 predložilo uradno obvestilo o svoji nameri, da izstopi iz EU, s čimer je sprožilo postopek izstopa na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji. Iz EU bo predvidoma izstopilo 29. marca 2019.

⁽²⁾ V skladu z načelom subsidiarnosti Unija ukrepa samo, če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov lažje dosežejo na ravni Unije. V skladu z načelom sorazmernosti ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb. Glej člen 5 PDEU.

⁽³⁾ Glej sporočilo Komisije „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“, COM(2010) 2020 final z dne 3. marca 2010.

— Bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija (EMU) — Unija demokratičnih sprememb

Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 ⁽⁴⁾

Trajnostni razvoj je že dolgo v središču evropskega projekta. V Pogodbah EU so priznane gospodarske, socialne in okoljske razsežnosti trajnostnega razvoja, ki bi jih bilo treba obravnavati skupaj. EU je zavezana razvoju, ki je skladen s potrebami sedanjosti in ne ogroža zmožnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih generacij. Proračun EU ima ključno vlogo pri številnih izzivih v zvezi s trajnostjo – od brezposelnosti mladih do staranja prebivalstva, podnebnih sprememb, onesnaževanja, trajnostne energije in migracij. Sedanja Komisija vključuje trajnostni razvoj v ključne medsektorske projekte ter sektorske politike in pobude.

Večletni finančni okvir in programi za porabo sredstev

Politike, ki jih podpira proračun EU, se izvajajo v skladu z večletnim finančnim okvirom (VFO) ter ustrezno sektorsko zakonodajo, ki določa programe za porabo sredstev.

Politične prednostne naloge EU so v večletnem finančnem okviru izražene v finančnem smislu v obdobju, ki je dovolj dolgo, da se zagotovita učinkovitost in usklajena dolgoročna vizija za upravičence do sredstev EU in nacionalne organe, ki zagotavljajo sofinanciranje. V njem so določeni najvišji letni zneski (zgornje meje) za odhodke EU kot celoto in za glavne kategorije odhodkov (razdelki). S seštevkom zneskov zgornjih mej vseh razdelkov se lahko izračuna skupna zgornja meja odobritev za prevzem obveznosti. Večletni finančni okvir se sprejme soglasno, kar pomeni, da se vse države članice strinjajo s cilji in ravnjo porabe (najvišja raven proračunskih obveznosti in plačil), in ob soglasju Evropskega parlamenta. Komisija je odgovorna za upravljanje in izvrševanje proračuna EU ter programov, ki jih sprejmeta Parlament in Svet. Večino dejanskega izvrševanja in porabe (približno 75 %) opravijo nacionalni in lokalni organi, vendar je Komisija odgovorna za njun nadzor. Komisija upravlja proračun pod budnim očesom Evropskega računskega sodišča. Cilj obeh institucij je zagotoviti dobro finančno poslovanje.

Medinstitucionalni sporazum

Večletni finančni okvir dopolnjuje medinstitucionalni sporazum ⁽⁵⁾, ki je politični dogovor med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo. Namen tega sporazuma, sprejetega leta 2013 v skladu s členom 295 PDEU, je izvajanje proračunske discipline, izboljšanje poteka letnega proračunskega postopka in sodelovanja med institucijami pri proračunskih zadevah ter zagotovitev dobrega finančnega poslovanja.

Letni proračun

Letni proračun pripravi Komisija, dokončno pa se v skladu s postopkom iz člena 314 PDEU o njem dogovorita Evropski parlament in Svet, običajno do sredine decembra. V skladu z načelom uravnoteženosti proračuna morajo biti skupni prihodki v danem proračunskem letu enaki skupnim odhodkom (odobritvam plačil).

Glavni viri financiranja EU so prihodki iz lastnih sredstev EU, ki jih dopolnjujejo drugi prihodki. Obstajajo tri vrste lastnih sredstev: tradicionalna lastna sredstva (kot so carine in prelevmani na sladkor), lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV) in lastna sredstva na osnovi bruto nacionalnega dohodka (BND). Drugi prihodki, ki se ustvarijo pri dejavnostih EU (npr. globe zaradi kršitev pravil konkurence), običajno predstavljajo manj kot 10 % skupnih prihodkov. Skupni znesek lastnih sredstev, potreben za financiranje proračuna, se določi tako, da se od skupnih odhodkov odštejejo drugi prihodki. Skupni znesek lastnih sredstev ne sme presegati 1,20 % vsote bruto nacionalnega dohodka (BND) držav članic.

Odhodki EU iz poslovanja zajemajo različne razdelke večletnega finančnega okvira in so v različnih oblikah, odvisno od načina izplačevanja in upravljanja denarja. Proračun EU se izvršuje prek treh načinov upravljanja, navedenih v nadaljevanju.

Deljeno upravljanje: po tej metodi se naloge za izvrševanje proračuna prenesejo na države članice. Približno 75 % odhodkov spada pod ta način upravljanja, ki zajema področja, kot sta poraba za kmetijstvo in strukturni ukrepi.

⁽⁴⁾ Sporočilo Komisije „Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope – Evropsko ukrepanje za trajnost“, SWD(2016) 390 final z dne 22. novembra 2016.

⁽⁵⁾ Medinstitucionalni sporazum z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju (UL C 373, 2013, str. 1).

Neposredno upravljanje: kadar proračun izvršujejo neposredno službe Komisije.

Posredno upravljanje: kadar Komisija naloge za izvrševanje proračuna prenese na tretje osebe, kot so regulativne agencije EU ali mednarodne organizacije.

Finančna uredba

Finančna uredba, ki se uporablja za splošni proračun, je osrednji akt regulativne strukture financ EU in določa finančna pravila EU, ki se uporabljajo za proračun EU.

2. UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST V EU

2.1. INSTITUCIONALNA STRUKTURA

Organizacijsko upravljanje EU sestavljajo institucije, agencije in drugi organi EU, ki so naštetih v pojasnilu 9 Pojasnil h konsolidiranim računovodskim izkazom. Evropska investicijska banka (EIB) in Evropski investicijski sklad (EIS) nista vključena na področje uporabe finančne uredbe. Glavne institucije, ki so odgovorne za oblikovanje politik in sprejemanje odločitev, so Evropski parlament, Evropski svet, Svet in Komisija.

Komisija je izvršni organ EU in deluje v njenem splošnem interesu. Pri tem predlaga zakonodajo, izvaja politike EU, nadzira pravilno izvajanje Pogodb in evropskega prava, upravlja proračun EU in zastopa Unijo zunaj Evrope.

Notranje delovanje Komisije temelji na več ključnih načelih, na katera se opira dobro upravljanje: jasnih vlogah in odgovornostih, močni zavezanosti upravljanju smotrnosti in skladnosti s pravnim okvirom, jasnih mehanizmov odgovornosti, visokokakovostnem in vključujočem regulativnem okviru, odprtosti in preglednosti ter visokih standardih etičnega ravnanja.

2.2. UPRAVLJAVSKA STRUKTURA KOMISIJE

Evropska komisija ima edinstven sistem upravljanja z jasnimi razlikovanjem med političnimi strukturami in strukturami za upravni nadzor ter jasno omejeno pristojnostjo in finančno odgovornostjo⁽⁶⁾. Ta sistem temelji na Pogodbah, struktura pa se je razvijala, da se je prilagajala spreminjajočemu se okolju in ostala v skladu z dobrimi praksami, določenimi v ustreznih mednarodnih standardih⁽⁷⁾.

- Na vrhu te strukture je kolegij komisarjev, ki prevzema skupno politično odgovornost za delo Komisije. Operativno izvrševanje proračuna je preneseno na generalne direktorje in vodje služb, ki vodijo upravno strukturo Komisije⁽⁸⁾.
- Kolegij prenese naloge finančnega poslovanja na generalne direktorje ali vodje služb, ki tako postanejo odredbodajalci na podlagi prenosa. Te naloge se lahko nadalje prenesejo na direktorje, vodje enot in druge, ki tako postanejo odredbodajalci na podlagi nadaljnjega prenosa. Odredbodajalci so odgovorni za celotno upravljanje od določanja, kaj je treba narediti za uresničitev ciljev politik, ki jih je zastavila institucija, do upravljanja dejavnosti z operativnega in proračunskega vidika.

Tako so v Komisiji vloge in pristojnosti na področju finančnega poslovanja jasno opredeljene in se izvajajo. To je decentraliziran pristop z jasnimi pristojnostmi in ciljem, da se oblikuje upravna kultura, ki uradnike spodbuja k prevzemanju odgovornosti za dejavnosti, ki jih nadzirajo, in jim omogoča nadzor nad dejavnostmi, za katere so odgovorni.

V okviru cikla strateškega načrtovanja in priprave programov Komisije mora vsak odredbodajalec pripraviti letno poročilo o dejavnostih, in sicer o dejavnostih ter dosežkih in rezultatih politik v letu, v katerem izjavlja, da so bila sredstva porabljena na podlagi načel dobrega finančnega poslovanja ter da je vzpostavil kontrolne postopke, ki zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij. Na ravni Komisije se ti rezultati sprejmejo in objavijo v zbirni obliki v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU ter pošljejo Evropskemu parlamentu in Svetu. To je glavni instrument, s katerim **kolegij komisarjev prevzame politično odgovornost za upravljanje proračuna**.

⁽⁶⁾ Za več informacij glej sporočilo predsednika Junckerja in prvega podpredsednika Timmermansa Komisiji „Upravljanje v Evropski komisiji“ z dne 11. oktobra 2017 (C(2017) 6915 final), na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/c_2017_6915_final_en.pdf.

⁽⁷⁾ Npr. standardi notranje kontrole temeljijo na načelih notranje kontrole COSO 2013.

⁽⁸⁾ Zato se izraz „Evropska komisija“ uporablja tako za institucijo – kolegij –, ki ga sestavljajo člani Komisije, kot za upravo, ki jo vodijo generalni direktorji njenih oddelkov (in vodje drugih upravnih struktur, kot so službe, uradi in izvajalske agencije).

Računovodja Komisije je na centralni ravni odgovoren za upravljanje zakladnice, postopke izterjave, določanje računovodskih pravil na podlagi mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor in metod, potrjevanje računovodskih sistemov ter pripravo zaključnega računa Komisije in konsolidiranega zaključnega računa EU. Poleg tega mora računovodja podpisati zaključni račun z izjavo, da v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove. Zaključni račun sprejme kolegij komisarjev. Funkcija računovodje je neodvisna funkcija in ima veliko odgovornost pri finančnem poročanju Komisije. Tudi funkcija notranjega revizorja Komisije je centralizirana in neodvisna, pri čemer notranji revizor zagotavlja neodvisne nasvete, mnenja in priporočila v zvezi s kakovostjo in delovanjem sistemov notranje kontrole v Komisiji, agencijah EU in drugih neodvisnih organih.

Odbor za spremljanje poteka revizij je pristojen za spremljanje izvajanja revizij, zlasti tistih, ki jih izvaja Služba za notranjo revizijo, pa tudi izvajanja na podlagi revizij Evropskega računskega sodišča, ter ocenjuje kakovost notranjih revizij, da bi pridobil splošnejši pregled nad sistemi kontrol Komisije.

Interni upravni odbor sodeluje pri korporativnem upravljanju Komisije z zagotavljanjem nadzora in strateških usmeritev glede najpomembnejših vprašanj korporativnega upravljanja, tudi glede upravljanja finančnih in človeških virov. Predseduje mu generalni sekretar, v njem pa se redno sestajajo generalni direktorji in kabineti, pristojni za proračun, človeške vire in IT, da se zagotovi, da so v Komisiji vzpostavljene potrebne organizacijske in tehnične strukture, da lahko Komisija učinkovito in uspešno uresničuje politične prednostne naloge predsednika.

2.3. OKVIR SMOTRNOSTI

Izvajanje trdnih okvirov smotrnosti je nujno za zagotovitev močne usmerjenosti v rezultate, dodane vrednosti EU in dobrega upravljanja programov EU. Okvir smotrnosti proračuna EU je podrobno določen, na standardnem indeksu okvirov za smotrnostno pripravo proračuna pa dosega boljše rezultate kot katera koli država Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Okvir smotrnosti proračuna EU vključuje poročila o več vrstah in ravneh strateških ciljev, vključno s strategijo Evropa 2020 in drugimi političnimi prednostnimi nalogami. Pri njem je treba upoštevati tudi dopolnjevanje in vključevanje politik in programov ter ključno vlogo držav članic pri izvrševanju proračuna EU.

- Cilji in kazalniki so pomemben del pravne podlage programov, Komisija pa vsako leto poroča o njih v **poročilih o programih**, priloženih predlogu proračuna. V njih so navedene ključne informacije, ki so potrebne za podroben pregled programa in merjenje smotrnosti: to vključuje sedemletne finančne obveznosti, izhodiščne scenarije za smotrnost programov (izhodišča za ukrepe politike), končne cilje (ki jih je treba doseči ob koncu večletnega programskega obdobja) in vmesne mejnike.
- Da bi Komisija zagotovila, da se sredstva dodelijo prednostnim nalogam ter da je vsak ukrep kar najbolj smotrni in prinese visoko dodano vrednost, izvaja svojo pobudo o **proračunu EU, usmerjenem v rezultate**. Na podlagi okvira smotrnosti za obdobje 2014–2020 spodbuja boljše ravnotežje med skladnostjo s pravili in smotrnostjo.
- **Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU** vsebuje celovit pregled o smotrnosti, upravljanju in zaščiti proračuna EU. Prav tako je v njem pojasnjeno, kako proračun EU podpira politične prednostne naloge Evropske unije, rezultate, dosežene s proračunom EU, in vlogo Komisije pri zagotavljanju in spodbujanju najvišjih standardov upravljanja proračuna in finančnega poslovanja.
- Evropsko računsko sodišče s sistematičnim in temeljitim pristopom ocenjuje kvalitativne vidike oblikovanja proračuna, vključno z vidikom smotrnosti izvrševanja, v okviru svojega letnega poročanja in s pripravo posebnih poročil.

Zaradi vseh teh elementov lahko proračunski organ dobro upošteva smotrnost izvrševanja kot pomemben dejavnik pri odločanju o naslednjem letnem proračunu.

2.4. FINANČNO POROČANJE

Glavni element finančnega poročanja EU je **celovit sveženj finančnih poročil** EU, ki ga sestavljajo konsolidirani zaključni račun EU, letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna in poročilo o nadaljnjem ukrepanju po razrešnici. S celovitim svežnjem finančnih poročil se javnosti vsako leto zagotovi celovit pregled nad finančnim in poslovnim stanjem v EU.

Konsolidirani zaključni račun EU vsebuje finančne informacije o dejavnostih institucij, agencij in drugih organov EU, in sicer z vidika računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka in z vidika proračuna. Ta zaključni račun ne vključuje zaključnih računov držav članic.

Konsolidirani zaključni račun EU zajema dva ločena, a povezana dela:

- a) konsolidirane računovodske izkaze ter
- b) poročila o izvrševanju proračuna, ki vsebujejo zbirno evidenco izvrševanja proračuna.

Poleg tega je konsolidiranemu zaključnemu računu EU priložen dokument Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza, v katerem so povzeti bistvene spremembe in trendi v računovodskih izkazih ter pojasnjena pomembna tveganja in negotovosti, s katerimi se sooča EU, ter prihodnje potrebe.

Poročanje in prevzemanje odgovornosti na Komisiji:

Celovit sveženj finančnih poročil	Konsolidirani zaključni račun EU Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna Poročilo o nadaljnjem ukrepanju po razrešnici
Druga poročila	Splošno poročilo o dejavnostih EU Letna poročila o dejavnostih generalnih direktorátov Poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju

2.5. POSTOPEK ZUNANJE REVIZIJE IN RAZREŠNICE

Zunanja revizija

Evropsko računsko sodišče (Sodišče) je zunanji revizor institucij (in organov) EU. Naloga Sodišča je prispevati k izboljševanju finančnega poslovanja EU, spodbujati odgovornost in preglednost ter delovati kot neodvisni varuh finančnih interesov državljanov EU. Vloga Sodišča kot neodvisnega zunanjega revizorja EU obsega preverjanje, ali so bila sredstva EU pravilno obračunana, zbrana in porabljena v skladu z ustreznimi pravili in predpisi ter ali je bila njihova poraba smotrna.

Zaključni račun EU in njeno dobro finančno poslovanje revidira Sodišče, ki v okviru svojih dejavnosti za Evropski parlament in Svet pripravi:

- (1) letno poročilo o dejavnostih, ki se financirajo iz splošnega proračuna, v katerem so podrobno opisana njegova opažanja o zaključnem računu in z njim povezanih transakcijah;
- (2) mnenje, ki temelji na njegovih revizijah in je vključeno v letno poročilo v obliki izjave o zanesljivosti, in sicer (i) o zanesljivosti zaključnega računa ter (ii) o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij, ki se nanašajo na pobrane prihodke in plačila končnim upravičencem, ter
- (3) posebna poročila, ki pokrivajo posamezna področja.

Razrešnica

Zadnja stopnja proračunskega cikla je postopek razrešnice za dano proračunsko leto. Ta pomeni politično razsežnost zunanje kontrole izvrševanja proračuna in je odločitev, s katero „organ, odgovoren za razrešnico,“ (tj. Evropski parlament, ki ravna na priporočilo Sveta) Komisijo (in druge organe EU) „razreši“ odgovornosti za upravljanje posameznega proračuna. Ta odločitev temelji na proučitvi konsolidiranega zaključnega računa EU in skupine poročil Komisije (letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna, poročilo o nadaljnjem ukrepanju po razrešnici iz prejšnjega leta ter letno poročilo organu, odgovornemu za razrešnico, o izvedenih notranjih revizijah), pa tudi letnem poročilu, revizijskem mnenju („izjava o zanesljivosti“) in posebnih poročilih Evropskega računkega sodišča. Poleg tega se pri odločitvi upoštevajo pisni odgovori Komisije na vprašanja in zahteve za dodatne informacije, pa tudi zaslišanja komisarja za proračun in komisarjev, pristojnih za glavna področja porabe, pred odborom Evropskega parlamenta za proračunski nadzor.

Postopek razrešnice se lahko konča na tri načine: s podelitvijo, odlogom podelitve ali zavrnitvijo podelitve razrešnice. Končna poročila o razrešnici vključujejo tudi posebne zahteve, ki jih Evropski parlament in Svet naslovita na Komisijo. V zvezi s temi zahtevami je treba pripraviti poročilo o nadaljnjem ukrepanju, v katerem Komisija predstavi konkretne ukrepe, ki jih je že sprejela ali jih namerava sprejeti.

IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2017 je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih predložile institucije in organi v skladu s členom 148(2) finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije. Izjavljam, da je bil pripravljen v skladu z naslovom IX navedene finančne uredbe ter računovodskimi načeli, pravili in metodami iz pojasnil k računovodskim izkazom.

Od računovodij teh institucij in organov, ki potrjujejo zanesljivost poslanih podatkov, sem pridobila vse potrebne podatke za pripravo zaključnega računa, ki prikazuje sredstva in obveznosti Evropske unije ter izvrševanje proračuna.

Potrjujem, da sem na podlagi teh podatkov in preverjanj, ki so bila po mojem mnenju potrebna za potrditev zaključnega računa Evropske komisije, pridobila razumno zagotovilo, da zaključni račun v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Evropske unije.

[podpis]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Računovodja Evropske komisije

22. junij 2018

POUDARKI ZA PRORAČUNSKO LETO 2017

Izvrševanje proračuna Unije za leto 2017

Sprejeti proračun za leto 2017 je bil osredotočen na dve glavni prednostni nalogi politike za Evropo: podpiranje tekočega okrevanja evropskega gospodarstva ter reševanje varnostnih in humanitarnih izzivov v naši sosesčini. Več sredstev je bilo namenjenih naložbam v rast, delovna mesta in konkurenčnost v Evropski uniji ter zagotavljanju potrebnih sredstev za zaščito zunanjih meja EU, krepitev varnosti znotraj in zunaj Unije, zagotavljanje pomoči za sprejem in integracijo beguncev ter obravnavo temeljnih vzrokov za migracije v državah izvora in tranzita.

Izvrševanje proračuna EU v letu 2017 je znašalo skupaj 171,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 137,4 milijarde EUR v odobritvah plačil.

Skoraj polovica sredstev (83,3 milijarde EUR v obveznostih) je bila usmerjena v **spodbujanje rasti, zaposlovanja in konkurenčnosti**. To vključuje sredstva za raziskave in inovacije v okviru programa Obzorje 2020, izobraževanje v okviru programa Erasmus+, mala in srednja podjetja v okviru programa COSME, Instrument za povezovanje Evrope (IPE), Jamstveni sklad za Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI), ki je nosilec, na katerem temelji naložbeni načrt za Evropo, ter za spodbujanje konvergence držav članic in regij na podlagi evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladi ESI). Poleg tega je podpora **evropskim kmetom** iz proračuna EU znašala 44,7 milijarde EUR v plačilih.

Proračun se je uporabil tudi za **krepitev zunanjih meja** Unije in reševanje **begunske krize** ter nedovoljenih migracij, in sicer s financiranjem močnejših instrumentov za preprečevanje tihotapljenja migrantov in obravnavo dolgoročnih dejavnikov migracij v sodelovanju z državami izvora in tranzita, močnejših politik za zakonite migracije, vključno s preseljevanjem oseb, ki potrebujejo zaščito, ter instrumentov za pomoč državam članicam pri integraciji beguncev znotraj EU.

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije*Ozadje*

Večina državljanov Združenega kraljestva, ki so se udeležili referendumu o članstvu v Evropski uniji 23. junija 2016, je glasovala za izstop iz EU. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 uradno obvestilo Evropski svet o svoji nameri, da izstopi iz EU in Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom). S tem je sprožilo člen 50 Pogodbe o Evropski uniji, ki določa postopek, po katerem lahko posamezna država članica izstopi iz Unije.

Pogajalski proces

Na izrednem zasedanju Evropskega sveta 29. aprila 2017 so voditelji ostalih 27 držav članic sprejeli politične smernice za urejeni izstop Združenega kraljestva iz EU. Te so opredelile okvir za pogajanja ter določile splošna stališča in načela EU. Štiri dni pozneje je Komisija Svetu poslala priporočilo, naj se z Združenim kraljestvom začnejo pogajanja na podlagi člena 50, kot tudi osnutek pogajalskih smernic.

Svet je 22. maja sprejel sklep o pooblastitvi za začetek pogajanj z Združenim kraljestvom ter o uradnem imenovanju Komisije za pogajalca EU. Sprejel je tudi prvi sklop pogajalskih smernic. Te so zagotovile jasno strukturo in enoten pristop EU k pogajanjem.

Evropsko unijo zastopa Michel Barnier, ki ga je Evropska komisija imenovala za glavnega pogajalca. Projektna skupina Evropske komisije pod vodstvom Michela Barnierja usklajuje delo pri vseh strateških, operativnih, pravnih in finančnih vprašanjih, povezanih s pogajanjem. Komisija ves čas pogajanj poroča Svetu, pri čemer podrobno in redno obvešča tudi Evropski parlament.

Prva faza pogajanj

Prva faza pogovorov se je začela 19. junija 2017. Namenjena je bila zagotovitvi čim večje jasnosti in pravne varnosti ter izpeljavi razveze Združenega kraljestva od EU.

V letu 2017 je potekalo šest krogov pogajanj. Pogajanja so bila osredotočena na tri prednostna vprašanja: varstvo pravic državljanov, okvir za reševanje posebnih okoliščin na Irskem in Severnem Irskem ter finančni dogovor, ki bi zagotovil, da EU in Združeno kraljestvo spoštujeta svoje finančne obveznosti, sprejete pred izstopom. Pogajanja so zajemala tudi druga vprašanja ločitve.

Evropska komisija je 8. decembra 2017 priporočila, naj Evropski svet sklene, da je bil v prvi fazi pogajanj z Združenim kraljestvom na podlagi člena 50 dosežen zadosten napredek. Ocena Komisije je temeljila na skupnem poročilu, o katerem so se dogovorili pogajalci Komisije in vlade Združenega kraljestva. Združeno kraljestvo je v tem skupnem poročilu soglašalo, da bo vse svoje obveznosti na podlagi sedanjega večletnega finančnega okvira in prejšnjih finančnih perspektiv, vključno s svojim deležem obveznosti in pogojnih obveznosti Unije, plačalo, kot če bi bilo še vedno država članica.

Evropski svet je 15. decembra potrdil, da je bil dosežen zadosten napredek, in voditelji so sprejeli smernice za prehod v drugo fazo pogajanj, v kateri bodo obravnavani možne prehodne ureditve ter prihodnji odnos med EU in Združenim kraljestvom.

Naslednja faza pogajanj

Evropska komisija je Svetu 20. decembra 2017 skupaj z osnutkom pogajalskih smernic poslala priporočilo, naj začne razprave o naslednji fazi pogajanj. Te smernice dopolnjujejo pogajalske smernice iz maja 2017 in določajo dodatne podrobnosti o možnih prehodnih ureditvah.

V priporočilu je ponovno poudarjeno, da je treba rezultate prve faze pogajanj preoblikovati v pravne določbe, kot je navedeno v sporočilu Komisije in skupnem poročilu. V skladu s smernicami Evropskega sveta z dne 15. decembra so bile 29. januarja 2018 sprejete dodatne pogajalske smernice o prehodnih ureditvah.

Komisija je 19. marca 2018 objavila osnutek sporazuma o izstopu, v katerem je predstavila napredek, dosežen v krogu pogajanj z Združenim kraljestvom, ki je potekal med 16. in 19. marcem 2018. EU in Združeno kraljestvo sta v delu sporazuma o izstopu, ki se nanaša na finančni dogovor, napredek, dosežen v prvi fazi pogajanj (predstavljen v skupnem poročilu), zapisala v pravno besedilo.

Po objavi osnutka sporazuma o izstopu je Evropski svet 23. marca 2018 izdal dodatne smernice, da bi se začela pogajanja o splošnem razumevanju okvira za prihodnji odnos med EU in Združenim kraljestvom. Pogajanja naj bi bila zaključena do jeseni 2018, da bi bilo do 29. marca 2019 na voljo dovolj časa, da lahko Svet po pridobitvi soglasja Evropskega parlamenta sklene sporazum o izstopu, Združeno kraljestvo pa ga odobri v skladu s svojimi postopki.

Finančni dogovor in zaključni račun EU za leto 2017

V zvezi s finančnim dogovorom je bilo v skupnem poročilu, potrjenem z objavo osnutka sporazuma o izstopu 19. marca, navedeno, da bo Združeno kraljestvo vse svoje obveznosti na podlagi sedanjega večletnega finančnega okvira in prejšnjih finančnih perspektiv plačalo, kot če bi bilo še vedno država članica. Natančneje, v osnutku sporazuma o izstopu je navedeno, da je Združeno kraljestvo zlasti dolžno plačati Uniji svoj delež:

- proračunskih obveznosti proračuna Unije in proračunov decentraliziranih agencij Unije, ki so neporavnane na dan 31. decembra 2020 – glej člen 133 sporazuma o izstopu;
- finančnih sredstev za obveznosti Unije, nastale do 31. decembra 2020, pri čemer veljajo nekatere izjeme – glej člen 135;
- pogojnih finančnih obveznosti Unije, nastalih zaradi finančnih operacij, o katerih je bila sprejeta odločitev ali so bile potrjene pred datumom izstopa – glej člen 136, ter
- plačil potrebnih za poravnavo pogojnih obveznosti Unije, ki zapadejo v zvezi s pravnimi zadevami, ki zadevajo finančne interese Unije (če so dejstva, ki so predmet navedenih zadev, nastala najpozneje 31. decembra 2020) – glej člen 140.

To so najnovejše informacije, ki so na voljo ob pripravi tega zaključnega računa. Na podlagi tega sedanjega stanja postopek izstopa ne vpliva na konsolidirani zaključni račun EU na dan 31. decembra 2017.

Poleg tega je Komisija 2. maja 2018 predložila predlog naslednjega večletnega finančnega okvira, ki se bo začel izvajati leta 2021 in temelji na predpostavki, da Združeno kraljestvo ne bo več država članica.

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA ⁽⁹⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
BILANCA STANJA	13
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	14
IZKAZ FINANČNEGA IZIDA	15
IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH	16
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	17
1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	17
2. POJASNILA K BILANCI STANJA	29
3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	58
4. POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA	66
5. PRORAČUNSKE IN PRAVNE OBVEZNOSTI	70
6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ	74
7. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK	86
8. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	88
9. OBSEG KONSOLIDACIJE	88

⁽⁹⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

BILANCA STANJA

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
NEKRATKOROČNA SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	2.1	405	381
Opredmetena osnovna sredstva	2.2	10 745	10 068
Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi	2.3	581	528
Finančna sredstva	2.4	59 980	62 247
Predhodno financiranje	2.5	25 022	21 901
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	2.6	611	717
		97 344	95 842
KRATKOROČNA SREDSTVA			
Finančna sredstva	2.4	8 655	3 673
Predhodno financiranje	2.5	24 005	23 569
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	2.6	11 755	10 905
Zaloge	2.7	295	165
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	2.8	24 111	28 585
		68 821	66 897
SREDSTVA SKUPAJ		166 165	162 739
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Pokojnine in drugi prejemki zaposlenih	2.9	(73 122)	(67 231)
Rezervacije	2.10	(2 880)	(1 936)
Finančne obveznosti	2.11	(50 063)	(55 067)
		(126 065)	(124 234)
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Rezervacije	2.10	(659)	(675)
Finančne obveznosti	2.11	(6 850)	(2 284)
Obveznosti iz poslovanja	2.12	(39 048)	(40 005)
Pasivne časovne razmejitve	2.13	(63 902)	(67 580)
		(110 459)	(110 544)
OBVEZNOSTI SKUPAJ		(236 524)	(234 778)
ČISTA SREDSTVA			
Rezerve	2.14	4 876	4 841
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic ⁽¹⁾	2.15	(75 234)	(76 881)
ČISTA SREDSTVA		(70 359)	(72 040)

⁽¹⁾ Evropski parlament je 18. novembra 2017 sprejel proračun, ki določa, da se kratkoročne obveznosti Unije plačajo iz lastnih sredstev, ki jih poberejo države članice ali se od njih vpokličejo v letu 2018. Poleg tega v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov (Uredba Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968, kakor je bila spremenjena) države članice skupno jamčijo za obveznost plačila pokojnin.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v milijonih EUR

	Pojasnilo	2017	2016
PRIHODKI			
Prihodki iz nemenjalnih poslov			
Sredstva iz naslova BND	3.1	78 620	95 578
Tradicionalna lastna sredstva	3.2	20 520	20 439
Sredstva iz naslova DDV	3.3	16 947	15 859
Globe	3.4	4 664	3 858
Izterjava odhodkov	3.5	1 879	1 947
Drugo	3.6	10 376	5 740
		133 006	143 422
Prihodki iz menjalnih poslov			
Finančni prihodki	3.7	1 845	1 769
Drugo	3.8	1 332	998
		3 177	2 767
Prihodki skupaj		136 183	146 189
ODHODKI			
Izvedle države članice	3.9		
Evropski kmetijski jamstveni sklad		(44 289)	(44 152)
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja		(11 359)	(12 604)
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad		(17 650)	(35 045)
Evropski socialni sklad		(7 353)	(9 366)
Drugo		(1 253)	(1 606)
Izvedli Komisija, izvajalske agencije in skrbniški skladi	3.10	(15 738)	(15 610)
Izvedli druge agencije in organi EU	3.11	(2 667)	(2 547)
Izvedle tretje države in mednarodne organizacije	3.11	(4 115)	(3 258)
Izvedli drugi subjekti	3.11	(1 478)	(2 035)
Stroški zaposlenih in pokojnin	3.12	(10 002)	(9 776)
Spremembe aktuarskih predpostavk prejemkov zaposlenih	3.13	(3 544)	(1 068)
Stroški financiranja	3.14	(1 896)	(1 904)
Drugi odhodki	3.15	(6 756)	(5 486)
Odhodki skupaj		(128 101)	(144 456)
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO		8 082	1 733

IZKAZ FINANČNEGA IZIDA

v milijonih EUR

	2017	2016
Poslovni izid za zadevno leto	8 082	1 733
Poslovanje		
Odplačevanje	99	88
Amortizacija	888	575
(Povečanje)/zmanjšanje posojil	497	1 774
(Povečanje)/zmanjšanje predhodnega financiranja	(3 557)	(314)
(Povečanje)/zmanjšanje menjalnih terjatev in nemenjalnih izterljivih zneskov	(745)	(1 297)
(Povečanje)/zmanjšanje zalog	(130)	(26)
Povečanje/(zmanjšanje) pokojnin in drugih prejemkov zaposlenih	5 891	3 417
Povečanje/(zmanjšanje) rezervacij	928	581
Povečanje/(zmanjšanje) finančnih obveznosti	(438)	(2 351)
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti iz poslovanja	(957)	7 813
Povečanje/(zmanjšanje) pasivnih časovnih razmejitev	(3 678)	(821)
Proračunski presežek iz prejšnjega leta, obravnavan kot nedennarni prihodki	(6 405)	(1 349)
Drugo gibanje nedennarnih sredstev	3	18
Naložbenje		
(Povečanje)/zmanjšanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	(1 687)	(2 073)
(Povečanje)/zmanjšanje naložb, obračunanih po kapitalski metodi	(53)	(31)
(Povečanje)/zmanjšanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(3 190)	(822)
(Povečanje)/zmanjšanje finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	(22)	(0)
ČISTI DENARNI TOK	(4 474)	6 914
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	(4 474)	6 914
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta	28 585	21 671
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki ob koncu leta	24 111	28 585

IZKAZ SPREMENB V ČISTIH SREDSTVIH

v milijonih EUR

	Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic Skupni presežek/(pri- manjkljaj)	Druge rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Čista sredstva
STANJE NA DAN 31. 12. 2015	(77 124)	4 390	292	(72 442)
<i>Gibanje rezerve za Jamstveni sklad</i>	(82)	82	—	—
<i>Gibanje poštene vrednosti</i>	—	—	33	33
<i>Drugo</i>	(59)	44	—	(15)
<i>Proračunski rezultat za leto 2015, knjižen v dobro držav članic</i>	(1 349)	—	—	(1 349)
<i>Poslovni izid za zadevno leto</i>	1 733	—	—	1 733
STANJE NA DAN 31. 12. 2016	(76 881)	4 516	325	(72 040)
<i>Gibanje rezerve za Jamstveni sklad</i>	(20)	20	—	—
<i>Gibanje poštene vrednosti</i>	—	—	(2)	(2)
<i>Drugo</i>	(11)	62	(46)	5
<i>Proračunski rezultat za leto 2016, knjižen v dobro držav članic</i>	(6 405)	—	—	(6 405)
<i>Poslovni izid za zadevno leto</i>	8 082	—	—	8 082
STANJE NA DAN 31. 12. 2017	(75 234)	4 598	278	(70 359)

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM**1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE****1.1. PRAVNA PODLAGA IN RAČUNOVODSKA PRAVILA**

Računovodstvo EU se vodi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1, v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) ter Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o podrobnih pravilih uporabe navedene finančne uredbe (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

Evropska unija v skladu s členom 143 finančne uredbe pripravi računovodske izkaze na temelju pravil računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, ki so izpeljana iz mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS). Ta računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, morajo uporabljati vse institucije in organi EU, ki so vključeni v konsolidacijo, za vzpostavitev enotnega sklopa pravil za računovodstvo, vrednotenje in predstavitev zaključnega računa, da bi se uskladil proces priprave računovodskih izkazov in konsolidacije.

Uporaba novih in spremenjenih računovodskih pravil Evropske unije (European Union accounting rules – EAR)

Spremembe EAR, veljavne za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje

Računovodja Komisije je sprejel naslednje spremembe:

- spremembe EAR št. 1 „Računovodski izkazi“ in
- spremembe EAR št. 14 „Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake“.

Te spremembe izhajajo iz nedavnih sprememb MRSJS 1 „Predstavljanje računovodskih izkazov“ in MRSJS 3 „Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake“, s katerimi so bile predlagane izboljšave za zagotovitev usklajenosti MRSJS. Zato so bila povezana EAR posodobljena, glavne spremembe pa se nanašajo na opis kvalitativnih značilnosti finančnega poročanja in posodobitve hierarhije virov, ki jih je treba uporabiti pri izbiri in uporabi računovodskih usmeritev.

Sprejetje teh sprememb ni vplivalo na zaključni račun EU za leto 2017.

Nova in revidirana EAR, ki so bila sprejeta, vendar 31. decembra 2017 še niso veljala

EU ni uporabila naslednjih novih in revidiranih EAR, ki jih je računovodja Komisije sprejel, vendar še ne veljajo:

- Revizija EAR št. 12 „Prejemki zaposlenih“ (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje): EAR št. 12 je bilo revidirano v skladu z novim MRSJS 39 „Prejemki zaposlenih“. Glavna sprememba je, da je treba vsak dobiček ali izgubo, nastalo zaradi sprememb aktuarskih predpostavk, pripoznati neposredno v čistih sredstvih, medtem ko jih je treba v skladu s sedanjo zahtevo pripoznati v presežku ali primanjkljaju.

EU zdaj analizira vpliv in praktične posledice uporabe tega revidiranega EAR. Pomemben vpliv na konsolidirane računovodske izkaze se sicer ne pričakuje, razen v zvezi s pripoznanjem aktuarskih predpostavk v čistih sredstvih, namesto v izkazu poslovnega izida.

- Nova EAR št. 20 „Združitve v javnem sektorju“ (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje): V skladu z EAR št. 20, ki temelji na MRSJS 40 „Združitve v javnem sektorju“, sta določeni dve vrsti združitve v javnem sektorju glede na to, ali se posel izvaja pod skupnim nadzorom ali ne: (i) v primeru spojitve posel temelji na knjigovodskih vrednostih subjekta, združenega z EU; (ii) v primeru prevzema posel temelji na poštenih vrednostih subjekta, ki ga prevzame EU, na datum prevzema. Za obe vrsti veljajo posebne zahteve in stopnje razkritja, da bi se uporabnikom računovodskih izkazov EU zagotovilo boljše razumevanje učinkov.

Učinek na računovodske izkaze EU v letu začetka uporabe bo odvisen od tega, ali bo EU v tistem obdobju izvedla posel za združitev v javnem sektorju.

1.2. RAČUNOVODSKA NAČELA

Namen računovodskih izkazov je zagotoviti podatke o finančnem stanju, smotrnosti in denarnih tokovih posameznega subjekta, ki so koristni za širok krog uporabnikov. Pri EU kot osebi javnega prava je njihov namen zlasti zagotoviti podatke, koristne za odločanje, in prikazati, kako odgovorno oseba javnega prava ravna s sredstvi, ki so ji zaupana. Ta dokument je bil pripravljen ob upoštevanju teh ciljev.

Splošna izhodišča (tj. računovodska načela), ki se uporabijo pri pripravi računovodskih izkazov, so določena v računovodskem pravilu EU št. 1 „Računovodski izkazi“ in so enaka tistim, ki so opisana v MRSJS 1: pošteno predstavljanje, računovodenje na podlagi nastanka poslovnega dogodka, časovna neomejenost delovanja, doslednost predstavljanja, pomembnost, združevanje, pobotanje in primerjalne informacije. Kvalitativne značilnosti finančnega poročanja so ustreznost, pošteno predstavljanje (zanesljivost), razumljivost, pravočasnost, primerljivost in preverljivost.

1.3. KONSOLIDACIJA

Obseg konsolidacije

Konsolidirani računovodski izkazi EU zajemajo vse pomembne nadzorovane subjekte (tj. institucije EU (vključno s Komisijo) in agencije EU), pridružene subjekte in skupna podjetja. Popoln seznam subjektov, vključenih v konsolidacijo, je naveden v pojasnilu 9 k računovodskim izkazom EU. Zdaj zajema 52 nadzorovanih subjektov in 1 pridruženi subjekt. Subjektov, ki spadajo v obseg konsolidacije, vendar niso pomembni za konsolidirani zaključni račun EU kot celoto, ni treba konsolidirati ali o njih poročati po kapitalski metodi, če bi to povzročilo pretirano porabo časa ali pretirane stroške za EU. Ti subjekti so navedeni kot „manjši subjekti“ in so posebej navedeni v pojasnilu 9. Leta 2017 je bilo med manjše subjekte razvrščenih 7 subjektov.

Nadzorovani subjekti

Odločitev o vključitvi subjekta v konsolidacijo temelji na konceptu nadzora. Nadzorovani subjekti so vsi subjekti, za katere je Evropska unija izpostavljena različnim koristim od svoje udeležbe ali ima pravice do njih lahko vpliva na naravo in znesek teh koristi prek svoje pristojnosti nad drugim subjektom. Ta pristojnost mora biti izvršljiva takoj in se mora nanašati na zadevne dejavnosti subjekta. Nadzorovani subjekti so v celoti vključeni v konsolidacijo, ki se začne s prvim dnevom obstoja nadzora in konča, ko takega nadzora ni več.

Najpogostejši skupni kazalniki nadzora znotraj EU so: ustanovitev subjekta na podlagi ustanovnih pogojev ali sekundarne zakonodaje, financiranje subjekta iz proračuna EU, obstoj glasovalnih pravic v upravnih organih, revizija, ki jo izvaja Evropsko računsko sodišče, in razrešnica, ki jo podeli Evropski parlament. Vsak subjekt posebej se oceni, da se ugotovi, ali za sprožitev nadzora zadostuje eno ali vsa zgornja merila.

V skladu s tem pristopom za institucije (razen Evropske centralne banke) in agencije EU (razen agencij iz nekdanjega drugega stebra) velja, da so pod izključnim nadzorom EU in so zato vključene v konsolidacijo. Poleg tega tudi za Evropsko skupnost za premog in jeklo (ESPJ) v likvidaciji velja, da je nadzorovani subjekt.

Vsi pomembni „medsebojni posli in stanja“ med nadzorovanimi subjekti EU se izločijo, medtem ko so neiztrženi dobički in izgube iz takšnih poslov neznatni ter zato niso izločeni.

Skupni aranžmaji

Skupni aranžma je aranžma, ki ga skupaj obvladujeta EU in ena ali več strank. Skupno obvladovanje je pogodbeno dogovorjena delitev obvladovanja aranžmaja, ki obstaja le, kadar je za odločitve o zadevnih dejavnostih potrebno soglasje strank, ki skupaj obvladujejo aranžma. Skupni aranžmaji so lahko skupne dejavnosti ali skupna podjetja. Če je skupni aranžma strukturiran prek ločenega nosilca in imajo stranke v skupnem aranžmaju pravice do čistih sredstev aranžmaja, se tak aranžma razvrsti kot skupno podjetje. Deleži v skupnih podjetjih se obračunajo po kapitalski metodi (glej

pojasnilo 1.5.4). Če imajo stranke pravice do sredstev in obveze iz obveznosti, povezanih z aranžmajem, se ta skupni aranžma razvrsti kot skupna dejavnost. EU glede na svoj delež v skupnih dejavnostih v svojih računovodskih izkazih pripoznava: svoja sredstva in obveznosti, prihodke in odhodke ter svoj delež sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov, ki jih ima v skupni posesti ali so nastali skupaj.

Pridruženi subjekti

Pridruženi subjekti so subjekti, na katere ima EU znaten neposreden ali posreden vpliv, vendar jih ne nadzoruje. Obstoje znatnega vpliva se predpostavlja, če ima EU v njih neposredno ali posredno najmanj 20 % glasovalnih pravic. Deleži v pridruženih subjektih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo 1.5.4).

Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo in katerih sredstva upravlja Komisija

Sredstva skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja za osebe EU, Evropskega razvojnega sklada in Jamstvenega sklada za udeležence v njihovem imenu upravlja Komisija, vendar teh subjektov EU ne nadzoruje in zato niso konsolidirani v njenih računovodskih izkazih.

1.4. PODLAGA ZA PRIPRAVO

Računovodski izkazi se predstavijo vsako leto. Obračunsko leto se začne 1. januarja in konča 31. decembra.

1.4.1. Valuta in osnova za preračunavanje

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v milijonih eurov, razen če je navedeno drugače, saj je euro funkcijska in predstavitevna valuta EU.

Posli in stanja

Posli v tujih valutah se preračunajo v eure po deviznih tečajih, ki veljajo na dan teh poslov. Pozitivne in negativne tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi poslov v tujih valutah in pri preračunavanju denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, po deviznih tečajih ob koncu leta, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike pri nedenarnih finančnih instrumentih, ki so razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, so vključene v rezervo za pošteno vrednost.

Drugačne metode preračunavanja se uporabijo za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki ohranijo svojo vrednost v eurih po tečaju na dan, ko so bila nabavljena.

Stanja denarnih sredstev in obveznosti ob koncu leta, izražena v tujih valutah, se preračunajo v eure po deviznih tečajih Evropske centralne banke (ECB), ki veljajo na dan 31. decembra:

Devizni tečaj eura

Valuta	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Valuta	31. 12. 2017	31. 12. 2016
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,177	4,4103
CZK	25,5350	27,0210	RON	4,6585	4,5390
DKK	7,4449	7,4344	SEK	9,8438	9,5525
GBP	0,8872	0,8562	CHF	1,1702	1,0739
HRK	7,4400	7,5597	JPY	135,01	123,4000
HUF	310,3300	309,8300	USD	1,1993	1,0541

1.4.2. *Uporaba ocen*

Računovodski izkazi v skladu s standardi MRSJS in splošno sprejetimi računovodskimi načeli nujno vključujejo zneske, ki temeljijo na ocenah in predpostavkah posloводства na podlagi najzanesljivejših razpoložljivih podatkov. Pomembne ocene med drugim vključujejo zneske za obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, rezervacije, finančno tveganje v zvezi z zalogami in terjatvami, prehodno nezaračunane prihodke in vnaprej vračunane stroške, pogojna sredstva in obveznosti ter stopnjo oslabitve neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter zneske, razkrite v pojasnilih v zvezi s finančnimi instrumenti. Dejanski rezultati se lahko razlikujejo od navedenih ocen. Spremembe ocen se kažejo v obdobju, v katerem postanejo znane.

1.5. BILANCA STANJA

1.5.1. *Neopredmetena sredstva*

Pridobljene licence za računalniško programsko opremo so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Ta sredstva se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v ocenjeni dobi koristnosti (3–11 let). Ocenjena doba koristnosti neopredmetenih sredstev je odvisna od njihove specifične ekonomske ali pravne življenjske dobe, določene v sporazumu. Notranje razvita neopredmetena sredstva so usredstvena, ko so izpolnjena ustrezna merila iz računovodskih pravil EU za to, odhodki pa se nanašajo izključno na razvojno fazo sredstva. Stroški, ki jih je mogoče usredstvit, zajemajo vse neposredno pripisljive stroške, potrebne za ustvarjanje, proizvodnjo in pripravo sredstva, da lahko deluje tako, kot je nameravalo posloводство. Stroški, povezani z raziskovalnimi dejavnostmi, stroški razvoja, ki jih ni mogoče usredstvit, in stroški vzdrževanja se pripoznajo kot odhodki, ko nastanejo.

1.5.2. *Opredmetena osnovna sredstva*

Vsa opredmetena osnovna sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Nabavna vrednost vključuje odhodke, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi, gradnji ali prenosu sredstva.

Poznejši stroški se vključijo v knjigovodsko vrednost sredstva ali pripoznajo kot ločeno sredstvo, kakor je primerno, le, kadar je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi ali storitvene zmožnosti, povezane s to postavko, pritekale v EU in je mogoče te stroške zanesljivo izmeriti. Stroški popravil in vzdrževanja se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida v proračunskem obdobju, v katerem so nastali.

Zemljišča in umetniška dela se ne amortizirajo, ker se šteje, da imajo neomejeno dobo koristnosti. Sredstva v gradnji se ne amortizirajo, ker ta sredstva še niso na razpolago za uporabo. Amortizacija drugih sredstev se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, tako da se njihovi stroški odštejejo od njihove preostale vrednosti v ocenjeni dobi koristnosti:

Vrsta sredstva	Stopnja enakomernega časovnega amortiziranja
Zgradbe	4 % do 10 %
Vesoljska sredstva	8 % do 25 %
Naprave in oprema	10 % do 25 %
Pohištvo in vozila	10 % do 25 %
Računalniška strojna oprema	25 % do 33 %
Drugo	10 % do 33 %

Dobički ali izgube pri odtujitvah se določijo s primerjavo iztržka, zmanjšanega za odhodke za prodajo, s knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in so zajeti v izkazu poslovnega izida.

Najemi

Kadar EU nosi večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, se najemi opredmetenih osnovnih sredstev razvrstijo kot finančni najemi. Finančni najemi so usredstveni na začetku najema po pošteni vrednosti najetega sredstva ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Obresti teh najemnin se knjižijo v breme odhodkov med trajanjem najema po stalni obrestni meri za preostali del obveznosti za vsako obdobje. Obveznosti v zvezi z najemnino brez finančnih stroškov so vključene v finančne obveznosti (nekratkoročne in kratkoročne). Obresti finančnih stroškov se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida med trajanjem najema, tako da se doseže stalna obrestna mera za preostali del obveznosti za vsako obdobje. Sredstva v finančnem najemu se amortizirajo skozi dobo koristnosti sredstva ali skozi dobo trajanja najema, pri čemer se upošteva krajše od obeh obdobj.

Kadar nosi večji del tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, najemodajalec, se najemi razvrstijo kot poslovni najemi. Plačila najemnin za poslovne namene se pripoznajo kot odhodki v izkazu poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja za čas trajanja najema.

1.5.3. Oslabitev nefinančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno dobo koristnosti, se ne amortizirajo, vendar se vsako leto preveri njihova oslabitev. Pri sredstvih, ki se amortizirajo, se njihova oslabitev preveri, kadar koli dogodki ali spremenjene okoliščine kažejo na to, da njihova knjigovodska vrednost morda ni izterljiva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna za znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti.

Preostala vrednost in doba koristnosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se preverita ter, kadar je to primerno, popravita vsaj enkrat na leto. Knjigovodska vrednost sredstva se takoj odpiše do višine nadomestljive vrednosti, če je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti. Če razlogi za oslabitev, ki je bila pripoznana v prejšnjih letih, ne obstajajo več, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve ustrezno razveljavi.

1.5.4. Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi

Deleži v pridruženih subjektih in skupnih podjetjih

Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi, se na začetku pripoznajo po nabavni vrednosti. Delež EU v teh naložbah se pripozna v izkazu poslovnega izida, njen delež v gibanju rezerv pa v rezervi za pošteno vrednost v čistih sredstvih. Začetni stroški skupaj z vsemi gibanji (dodatni prispevki, delež v poslovnem izidu in gibanju rezerv, oslabitve ter dividende) dajejo knjigovodsko vrednost naložbe v računovodskih izkazih na datum bilance stanja. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička naložbe, zmanjša knjigovodsko vrednost sredstva.

Če je delež EU pri primanjkljajih naložbe, obračunan z uporabo kapitalske metode, enak ali večji od njenega deleža v naložbi, EU preneha pripoznavati svoj delež nadaljnjih izgub (v nadaljnjem besedilu: nepripoznane izgube). Potem ko se delež EU zmanjša na nič, se dodatne izgube opredelijo in obveznost se pripozna le v obsegu, za katerega ima EU pravno ali posredno obvezo ali je opravila plačila v imenu pridruženega podjetja.

V primeru znamenj oslabitve je potreben odpis do višine nižje nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost se določi, kakor je opisano v pojasnilu 1.5.3. Če razlog za oslabitev pozneje preneha obstajati, se izguba zaradi oslabitve razveljavi na knjigovodsko vrednost, ki bi bila določena, če ne bi bila priznana izguba zaradi oslabitve.

V primerih, ko ima EU najmanj 20-odstotni delež v skladu investicijskega kapitala, si ne prizadeva znatno vplivati na sklad. Taki skladi se zato obravnavajo kot finančni instrumenti in so razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Pridruženi subjekti in skupna podjetja, razvrščeni kot manjši subjekti, niso obračunani po kapitalski metodi. Prispevki EU za te subjekte se obračunajo kot odhodki v zadevnem obdobju.

1.5.5. Finančna sredstva

Razvrstitev

EU svoja finančna sredstva razvršča v naslednje kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj; posojila in terjatve; finančne naložbe v poseti do zapadlosti v plačilo ter za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Razvrstitev finančnih instrumentov se določi ob začetnem pripoznanju in se ponovno ovrednoti ob vsakem datumu bilance stanja.

(i) *Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj*

Finančno sredstvo se v to kategorijo razvrsti, če se pridobi predvsem za namene kratkoročne prodaje. V to kategorijo so razvrščeni tudi izvedeni finančni instrumenti. Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma bilance stanja.

(ii) *Posojila in terjatve*

Posojila in terjatve so neizvedena finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Nastanejo, ko EU zagotovi denarna sredstva, blago ali storitve neposredno dolžniku brez namena trgovanja s terjatvijo, ali v primeru, ko na EU s subrogacijo preidejo pravice prvotnega posojilodajalca po plačilu, ki ga je izvršila EU v skladu s pogodbo o jamstvu. Plačila, ki zapadejo pred ali v 12 mesecih po datumu bilance stanja, so razvrščena kot kratkoročna sredstva. Plačila, ki zapadejo po 12 mesecih po datumu bilance stanja, so razvrščena kot nekratkoročna sredstva. Posojila in terjatve vključujejo vezane vloge s prvotno zapadlostjo več kot tri mesece.

(iii) *Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo*

Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo so neizvedena finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih EU namerava in zmore posedovati do zapadlosti. V tem proračunskem letu EU ni imela nobenih naložb iz te kategorije.

(iv) *Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva*

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizvedena finančna sredstva, ki so označena za v to kategorijo ali niso razvrščena v nobeno od drugih kategorij. Razvrščena so kot kratkoročna ali kot nekratkoročna sredstva glede na časovno obdobje, v katerem jih namerava EU imeti v posesti. Naložbe v subjekte, ki niso niti zajeti v konsolidacijo niti se ne obračunavajo po kapitalski metodi, in druge lastniške naložbe (npr. posli rizičnega kapitala) so prav tako razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Začetno pripoznanje in merjenje

Nakup in prodaja finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se pripoznata na datum trgovanja – datum, na katerega se EU zaveže, da bo kupila ali prodala sredstvo. Ustrezniki denarnih sredstev in posojila se pripoznajo, ko se posojilojemalcem nakažejo denarna sredstva. Finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. Za vsa finančna sredstva, ki niso izkazana po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, se stroški posla dodajo pošteni vrednosti ob začetnem pripoznanju. Finančna sredstva, izkazana po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, stroški posla pa se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida.

Poštena vrednost finančnega sredstva pri začetnem pripoznanju je običajno cena posla (tj. poštena vrednost prejetega plačila), razen če je poštena vrednost tega instrumenta razvidna iz primerjave z drugimi opazovanimi trenutnimi tržnimi posli z istim instrumentom ali temelji na tehniki ocenjevanja vrednosti, katere spremenljivke vključujejo le podatki z opazovanih trgov (npr. v primeru nekaterih pogodb o izvedenih finančnih instrumentih). Kadar pa se odobri dolgoročno brezobrestno posojilo ali posojilo z obrestmi, nižjimi od tržnih, se lahko njegova poštena vrednost oceni kot sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih prejemkov, diskontirana po prevladujoči tržni obrestni meri za podoben instrument s podobno bonitetno oceno.

Odobrena posojila se izmerijo glede na nominalni znesek, ki se šteje kot poštena vrednost posojila. Razlogi za to so:

- „Tržno okolje“ za posojila, ki jih daje EU, je zelo posebno in se močno razlikuje od kapitalskega trga, na katerem se izdajajo podjetniške ali državne obveznice. Posojilodajalci na teh trgih lahko namreč izbirajo med alternativnimi naložbami in ta možnost se odraža v tržnih cenah. EU pa te možnosti izbire med alternativnimi naložbami nima, saj ne sme vlagati denarja na kapitalskih trgih; finančna sredstva si izposoja samo za dajanje posojil po isti obrestni meri. To pomeni, da za izposojene zneske nima možnosti alternativnega posojila ali naložbe. Tako ni oportunitetnih stroškov in s tem ni podlage za primerjavo s tržnimi obrestnimi merami. Dejansko posojila, ki jih daje EU, predstavljajo trg. V bistvu, ker ni mogoče določiti oportunitetnih stroškov, tržna cena ne odraža ustrezno bistva dajanja posojil EU. Zato ni primerno določati poštenih vrednosti posojil EU glede na podjetniške ali državne obveznice.

- Prav tako ni delujočega trga ali podobnih poslov, ki bi se lahko uporabili za primerjavo, zato bi morala biti obrestna mera, ki jo EU uporablja pri oceni poštene vrednosti posojil, danih v okviru evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo, plačilnobilančnih posojil in drugih takih posojil, dejansko zaračunana obrestna mera.
- Poleg tega prihaja v primeru tovrstnih posojil do izravnalnih učinkov med danimi in najetimi posojili, ker gre po naravi za vzajemne posle („back-to-back operations“). Tako so učinkovite obresti za dano posojilo enake učinkoviti obrestni meri za najeta posojila, ki so z njimi povezana. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Pripoznanje finančnih instrumentov se odpravi, kadar pravice do prejemanja denarnih tokov od naložb potečejo ali je EU prenesla večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, na drugo stranko.

Poznejše merjenje

- a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj so pozneje izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti kategorije „finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj“, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.
- b) Posojila in terjatve so izkazani po odplačni vrednosti po metodi učinkovnih obresti. Kadar so posojila odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, se za dana in najeta posojila uporablja ista učinkovita obrestna mera, saj imajo ta posojila značilnosti „vzajemnih poslov“ in so razlike med pogoji dajanja in najemanja posojil ter zneski danih in najetih posojil neznatne. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.
- c) Sredstva v posesti do zapadlosti so izkazana po odplačni vrednosti po metodi učinkovnih obresti. EU trenutno nima nobenih finančnih naložb v posesti do zapadlosti.
- d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so pozneje izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, se pripoznajo v rezervi za pošteno vrednost, razen tečajnih razlik pri denarnih sredstvih, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Kadar se za sredstva, ki so razvrščena kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, pripoznanje odpravi ali so takšna sredstva oslABLJENA, se nabrani popravki poštene vrednosti, ki so bili prej pripoznani v rezervi za pošteno vrednost, pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Obresti na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, izračunane po metodi učinkovnih obresti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dividende na za prodajo razpoložljive lastniške instrumente se pripoznajo, ko se ugotovi pravica EU do prejema plačila.

Poštene vrednosti naložb, ki kotirajo na delujočih trgih, temeljijo na trenutnih ponujenih nakupnih cenah. Če trg za finančno sredstvo (in za vrednostne papirje, ki ne kotirajo na borzi, in izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje zunaj organiziranega trga) ne deluje, EU določi pošteno vrednost z uporabo metod vrednotenja. Te obsegajo uporabo zadnjih poslov pod običajnimi tržnimi pogoji, sklicevanje na druge instrumente, ki imajo podobne bistvene značilnosti, analizo diskontiranih denarnih tokov, modele za določanje vrednosti opcij in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu.

Naložbe v sklade tveganega kapitala, razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, se vrednotijo po pripisani čisti vrednosti sredstva, ki se šteje kot enakovredna njihovi pošteni vrednosti.

Kadar poštene vrednosti naložb v lastniške instrumente, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, ni mogoče zanesljivo izmeriti, se te naložbe vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Oslabitev finančnih sredstev

EU ob vsakem datumu bilance stanja oceni, ali obstajajo nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo oslABLJENO. Finančno sredstvo oslabi in izgube zaradi oslabitve nastanejo samo takrat, ko obstajajo nepristranski dokazi o oslabitvi zaradi dogodkov, ki so nastopili po začetnem pripoznanju sredstva, in ti škodni dogodki vplivajo na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti.

(a) *Sredstva, izkazana po odplačni vrednosti*

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih naložbah v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo ocenjenih prihodnjih denarnih tokov (razen prihodnjih kreditnih izgub, ki še niso nastale), diskontiranih po izvorni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodska vrednost sredstva se zmanjša, znesek izgube pa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če ima posojilo ali finančna naložba v posesti do zapadlosti v plačilo spremenljivo obrestno mero, se kot diskontna stopnja za merjenje morebitne izgube zaradi oslabitve uporabi trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo. Izračun sedanje vrednosti ocenjenih prihodnjih denarnih tokov finančnega sredstva, danega v varščino, odraža denarni tok, ki bo morda nastal iz zasega posesti, zmanjšan za stroške pridobitve in prodaje varščine, ne glede na to, ali je zaseg verjeten. Če se v poznejšem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in je mogoče to zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se zgodi po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

(b) *Sredstva, izkazana po pošteni vrednosti*

Kadar so kapitalске naložbe razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, se pri ugotavljanju oslabitve vrednostnih papirjev upošteva znatno ali stalno (dolgotrajnejše) zmanjšanje poštene vrednosti vrednostnega papirja pod njegovo nabavno vrednost. Če obstajajo kakršni koli taki dokazi glede za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, se nabrana izguba, izmerjena kot razlika med nabavno vrednostjo in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšana za morebitne izgube zaradi oslabitve zadevnega finančnega sredstva, ki so bile prej pripoznane v izkazu poslovnega izida, črta iz rezerv in pripozna v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve, pripoznane v izkazu poslovnega izida za lastniške instrumente, se ne razveljavijo skozi izkaz poslovnega izida. Če se v poznejšem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot za prodajo razpoložljivega finančnega sredstva, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se zgodi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve, se izguba zaradi oslabitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

1.5.6. *Zaloge*

Zaloge so izkazane po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Nabavna vrednost se določi po metodi zaporednih cen (FIFO). Nabavna vrednost dokončanih proizvodov in nedokončane proizvodnje zajema stroške surovin in lastne delovne sile ter druge neposredno pripisljive stroške in z njimi povezane splošne proizvodne stroške (na podlagi običajne delovne zmogljivosti). Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena v rednem poslovanju, zmanjšana za stroške dokončanja in odhodke za prodajo. Kadar se zaloge hranijo za brezplačno distribucijo ali distribucijo po simbolični ceni, se izmerijo po nabavni vrednosti ali dnevni nadomestitveni vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Dnevna nadomestitvena vrednost so stroški, ki bi jih imela EU za pridobitev sredstva na datum poročanja.

1.5.7. *Zneski predhodnega financiranja*

Predhodno financiranje je plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti denarni predujem, tj. likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno na več plačil v obdobju, ki je določeno v dani pogodbi, sklepu, sporazumu ali temeljnem pravnem aktu. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo. Če upravičenec nima upravičenih odhodkov, mora predujem v okviru predhodnega financiranja vrniti EU. Znesek predhodnega financiranja se lahko (delno ali v celoti) zmanjša s priznanjem upravičenih stroškov (ki so priznani kot odhodki).

Predhodno financiranje se na datume poznejših bilanc stanja meri po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za upravičene odhodke (vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno), ki nastanejo v danem obdobju.

Obresti na predhodno financiranje se pripoznajo, ko se obračunajo, v skladu z določbami ustreznega sporazuma. Ob koncu leta se na podlagi najzanesljivejših podatkov pripravi ocena prihodkov od natečenih obresti in se vključi v bilanco stanja.

Drugi predujmi državam članicam, ki izhajajo iz zneskov, ki so jih države članice plačale kot predujme svojim upravičencem in jih je EU povrnila (vključno s „finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja“), se pripoznajo kot sredstva in predstavijo v postavki predhodno financiranje. Drugi predujmi državam članicam se nato izmerijo po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za najboljšo oceno upravičenih stroškov, ki so nastali pri končnih upravičencih, izračunanih na podlagi razumnih in sprejemljivih predpostavk.

Tudi prispevki EU v skrbniške sklade Evropskega razvojnega sklada ali druge subjekte, ki niso zajeti v konsolidacijo, so razvrščeni kot predhodno financiranje, ker je njihov namen skrbniškemu skladu zagotoviti likvidna sredstva za financiranje posebnih ukrepov, določenih v ciljnih skrbniškega sklada. Prispevki EU v skrbniške sklade se merijo po prvotnem znesku prispevka EU, zmanjšanim za upravičene stroške, vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno, ki so nastali pri skrbniškem skladu v obdobju poročanja in so bili dodeljeni prispevku EU v skladu s temeljnim sporazumom.

1.5.8. *Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski*

Ker računovodska pravila EU zahtevajo ločeno predstavitev menjalnih in nemenjalnih poslov, so v računovodskih izkazih terjatve opredeljene, kot da izhajajo iz menjalnih poslov, izterljivi zneski pa iz nemenjalnih poslov, tj. če EU prejme vrednost od drugega subjekta, ne da bi v zameno dala približno enako vrednost (npr. izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice v zvezi z lastnimi sredstvi).

Terjatve iz menjalnih poslov ustrezajo opredelitvi finančnih instrumentov in so zato razvrščene kot posojila in terjatve ter se temu ustrezno merijo (glej pojasnilo 1.5.5). Razkritja v pojasnilih o finančnih instrumentih v zvezi s terjatvami iz menjalnih poslov vključujejo aktivne časovne razmejitve iz menjalnih poslov, ker te niso pomembne.

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov so izkazani po prvotnem znesku (popravljenem za obresti in kazni), zmanjšanim za odpis zaradi oslabitve. Odpis zaradi oslabitve izterljivih zneskov iz nemenjalnih poslov se ugotovi, kadar obstaja nepristranski dokaz, da EU ne bo mogla izterjati vseh zapadlih zneskov po prvotnih pogojih za izterljive zneske iz nemenjalnih poslov. Znesek odpisa je razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in njegovo nadomestljivo vrednostjo. Znesek odpisa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Na podlagi preteklih izkušenj se opravi tudi splošen odpis za neporavnane naloge za izterjavo, ki še niso zajeti v posebnem odpisu. Glej pojasnilo 1.5.14 glede obravnave prehodno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta. Zneski, prikazani in razkriti kot izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov, niso finančni instrumenti, ker ne izhajajo iz pogodbe, na podlagi katere bi nastala finančna obveznost ali lastniški instrument. Vendar so v pojasnilih k računovodskim izkazom izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov razkriti skupaj s terjatvami iz menjalnih poslov, kadar je to primerno.

1.5.9. *Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki so finančni instrumenti in zajemajo gotovino v blagajni, bančne vloge na odpoklic ali kratkoročne vloge ter druge kratkoročne visoko likvidne naložbe s prvotno zapadlostjo treh mesecev ali manj.

1.5.10. *Pokojnine in drugi prejemi zaposlenih*

Pokojninske obveznosti

EU upravlja pokojninske načrte z določenimi izplačili. Osebe prispeva iz svojih plač tretjino pričakovanih stroškov pokojnin, vendar se ta obveznost ne financira sproti. Obveznost, ki se pripozna v bilanci stanja za pokojninske načrte z določenimi izplačili, je sedanja vrednost obveznosti iz naslova vnaprej določenih pokojnin na datum bilance stanja, zmanjšana za pošteno vrednost morebitnih sredstev načrta. Obveznost iz naslova vnaprej določenih pokojnin izračunajo aktuarji po metodi predvidenih kreditnih točk („projected unit credit method“). Sedanja vrednost obveznosti iz naslova vnaprej določenih pokojnin se določi z diskontiranjem ocenjenih prihodnjih denarnih odlivov po obrestnih merah za državne obveznice, ki so izražene v valuti, v kateri bodo pokojnine izplačane, in katerih roki zapadlosti so podobni rokom zapadlosti z njimi povezanih pokojninskih obveznosti.

Aktuarski dobički in izgube, ki izhajajo iz izkustvenih prilagoditev in sprememb aktuarskih predpostavk, se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški preteklega službovanja se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida, če spremembe pokojninskega načrta niso odvisne od tega, da morajo zaposleni ostati v delovnem razmerju določen čas (čas, potreben za prehod upravičenosti do pokojnine na upravičenca). V tem primeru se stroški preteklega službovanja amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju, potrebnem za prehod upravičenosti do pokojnine na upravičenca.

Pozaposlitveni prejemi iz naslova zdravstvenega zavarovanja

EU zagotavlja svojim zaposlenim zdravstveno zavarovanje, in sicer v obliki povračila zdravstvenih stroškov. Za tekoče upravljanje je bil ustanovljen poseben sklad. Do sredstev tega sistema so upravičeni sedanji zaposleni, upokojnenci, vdovci in njihovi svojci. Prejemki, dodeljeni „nedejavnim osebam“ (upokojnecem, sirotam itd.), so razvrščeni kot „pozaposlitveni prejemi zaposlenih“. Glede na naravo teh prejemkov je potreben aktuarski izračun. Obveznost v bilanci stanja je določena na podoben osnovi kot za pokojninske obveznosti (glej zgoraj).

1.5.11. *Rezervacije*

Rezervacije se pripoznajo, kadar ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo do tretjih oseb zaradi preteklih dogodkov, kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odliv sredstev, in kadar se lahko znesek zanesljivo oceni. Rezervacije se ne pripoznavajo za izgube iz prihodnjega poslovanja. Znesek rezervacij je najboljša ocena odhodkov, ki bodo po pričakovanjih potrebni za poravnavo sedanje obveze na datum poročanja. Kadar rezervacija zajema večje število postavk, se obveza oceni z ovrednotenjem vseh možnih izidov glede na z njimi povezane verjetnosti (metoda „pričakovane vrednosti“).

1.5.12. *Finančne obveznosti*

Finančne obveznosti so razvrščene kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti, ali obveznosti iz finančnih jamstev.

Najeta posojila sestavljajo posojila, najeta pri kreditnih institucijah, in dolgovi, dokazljivi s potrdili. Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, ki ustreza njihovem čistemu prihodku (poštena vrednost prejetih plačil), brez nastalih stroškov posla, pozneje pa se izkažejo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti; morebitne razlike med prejetimi sredstvi, zmanjšanimi za stroške posla, in odkupno vrednostjo se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v obdobju najetih posojil po metodi efektivnih obresti. Za posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, metode efektivnih obresti na podlagi premislekov o pomembnosti ni mogoče uporabljati za dana in najeta posojila. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Finančne obveznosti, razvrščene po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, vključujejo izvedene finančne instrumente z negativno pošteno vrednostjo. Računovodsko se obravnavajo enako kot finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, glej pojasnilo 1.5.5.

Obveznosti iz finančnih jamstev se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, tj. prejeti premiji. Pozneje se obveznosti iz finančnih jamstev izmerijo po najboljši oceni odhodkov, ki bodo po pričakovanjih potrebni za poravnavo obveznosti iz finančnih jamstev, ali prvotno pripoznanem znesku, ki se po potrebi zmanjša za nabrano amortizacijo, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti. EU pripozna obveznost iz finančnih jamstev, ko prejme nadomestilo za zagotovitev jamstva pod tržnimi pogoji ali kadar je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost jamstva. Kadar delujočega trga za neposredno enakovredno pogodbo o jamstvu ni, EU razkrije dano jamstvo kot pogojno obveznost (glej pojasnilo 1.7.2) ali pripozna rezervacijo (glej pojasnilo 1.5.11), kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveznosti potreben odliv sredstev.

Finančne obveznosti so razvrščene kot nekratkoročne obveznosti, razen kadar je zapadlost manj kot 12 mesecev po datumu bilance stanja.

Skrbniški skladi EU, ki se obravnavajo kot del operativnih dejavnosti Komisije, so obračunani v računovodskih izkazih Komisije in nato konsolidirani v zaključnem računu EU. Zato prispevki drugih donatorjev v skrbniške sklade EU izpolnjujejo merila za prihodke iz nemenjalnih poslov pod pogoji in so prikazani kot finančne obveznosti, dokler se ne izpolnijo pogoji, na katere so vezani preneseni prispevki, tj. dokler ne nastanejo upravičeni stroški skrbniškega sklada. Skrbniški sklad mora financirati specifične projekte in ob prenehanju vrniti preostala sredstva. Na datum bilance stanja se neporavnane obveznosti pri prispevkih merijo po prejetih prispevkih, zmanjšanih za stroške, ki jih je imel skrbniški sklad, vključno z ocenjenimi zneski, kadar je to potrebno. Za namene poročanja so neto stroški dodeljeni prispevkom drugih donatorjev sorazmerno s čistimi prispevki, plačanimi do 31. decembra. Ta dodelitev prispevkov je zgolj okvirna. Ob prenehanju delovanja sklada njegov odbor odloči o dejanski porazdelitvi preostalih sredstev.

1.5.13. *Obveznosti iz poslovanja*

Znaten del obveznosti EU iz poslovanja so neplačani zahtevki za povračilo stroškov upravičencev do nepovratnih sredstev ali drugih sredstev EU (nemenjalni posli). Ko je prejet zahtevek za povračilo stroškov, se izkažejo kot obveznosti iz poslovanja za zahtevani znesek. Po preveritvi in priznanju upravičenih stroškov pa se obveznosti iz poslovanja vrednotijo po priznanem in upravičenem znesku.

Obveznosti iz poslovanja, ki izhajajo iz nabave blaga in storitev, se pripoznajo ob prejemu računa za prvotni znesek, ustrezni odhodki pa se vključijo v računovodske izkaze, ko je blago dobavljeno oziroma so storitve opravljene ter jih EU sprejme.

1.5.14. *Aktivne in pasivne časovne razmejitve*

Posli in dogodki se pripoznajo v računovodskih izkazih v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu leta, če račun še ni izdan, EU pa je že opravila zadevno storitev ali dobavila zadevno blago oziroma obstaja pogodbeni sporazum (npr. na podlagi sklicevanja na pogodbo), se v računovodskih izkazih pripoznajo ustrezni prehodno nezaračunani prihodki. Poleg tega se ob koncu leta, če je račun izdan, zadevne storitve pa še niso bile opravljene oziroma zadevno blago ni bilo dobavljeno, prihodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju.

Tudi odhodki se obračunajo v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu obračunskega obdobja se vnaprej vračunani odhodki pripoznajo na podlagi ocenjenega zneska obveznosti prenosa za zadevno obdobje. Vnaprej vračunani odhodki se izračunajo v skladu s podrobnimi operativnimi in praktičnimi smernicami, ki jih je izdala Komisija in katerih namen je zagotavljati, da računovodski izkazi prikazujejo natančno sliko gospodarskih in drugih dogodkov, ki naj bi jih predstavljali. Po analogiji se odhodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju, če je plačilo za storitve ali blago, ki še niso bili prejeti, izvršeno vnaprej.

1.6. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

1.6.1. *Prihodki*

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

Velika večina prihodkov EU se nanaša na nemenjalne posle.

Sredstva iz naslova BND in sredstva iz naslova DDV

Prihodki se pripoznajo za obdobje, za katero Komisija vpokliče sredstva od držav članic in zahteva njihove prispevke. Izmerijo se glede na vpoklicani znesek. Ker sredstva iz naslova DDV in BND temeljijo na ocenah podatkov za zadevno proračunsko leto, se lahko popravijo, kadar se pojavijo spremembe, dokler države članice ne izdajo končnih podatkov. Učinek spremembe ocene se vključi, ko se določa čisti presežek ali primanjkljaj za obdobje, v katerem se je pojavila sprememba.

Tradicionalna lastna sredstva

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko so od držav članic prejeti ustrezni mesečni izkazi o računih A (ki vključujejo pobrane dajatve ter zapadle zneske, ki so zajamčeni in se ne izpodbijajo). Na datum poročanja se prihodki, ki jih države članice zberejo za zadevno obdobje, vendar še niso plačani Komisiji, ocenijo in pripoznajo kot prehodno nezaračunani prihodki. Četrletni izkazi o računih B (vključno z nepobranimi in nezajamčenimi dajatvami ter zajamčenimi zneski, ki jih dolžnik izpodbija), prejeti od držav članic, se pripoznajo kot prihodki, zmanjšani za stroške zbiranja, do katerih so države članice upravičene. Poleg tega se pripozna zmanjšanje vrednosti za znesek ocenjene vrzeli pri izterjavah.

Globe

Prihodki od glob se pripoznajo, ko je sprejet sklep EU o naložitvi globe in se ta uradno sporoči naslovniku. Če obstajajo dvomi glede plačilne sposobnosti podjetja, se pripozna zmanjšanje vrednosti upravičenosti. Po sklepu o naložitvi globe lahko dolžniki v dveh mesecih od datuma obvestila o zadevnem sklepu:

- a) sprejmejo sklep in morajo v tem primeru plačati globo v za to določenem roku, EU pa dokončno pobere zadevni znesek;
- b) ali zavrnejo sklep in vložijo pritožbo v skladu s pravom EU.

Vendar je treba tudi v primeru pritožbe globo plačati v predpisanem trimesečnem roku, saj pritožba nima odločilnega učinka (člen 278 Pogodbe EU), ali pa lahko dolžnik v nekaterih okoliščinah in na podlagi privolitve računovodje Komisije namesto tega predloži bančno jamstvo za zadevni znesek.

Če se podjetje pritoži zoper sklep in je že začasno plačalo globo, je znesek razkrit kot pogojna obveznost. Ker pa pritožba naslovnika zoper sklep EU nima odločilnega učinka, se prejeta denarna sredstva uporabijo za poravnavo izterljivega zneska. Če se namesto plačila prejme jamstvo, se globa še naprej obravnava kot izterljivi znesek. Če se zdi verjetno, da Splošno sodišče ne bo odločilo v prid EU, se pripozna rezervacija za kritje tega tveganja. Če je bilo namesto tega dano jamstvo, se neporavnani izterljivi znesek ustrezno odpiše. Skupne obresti, ki jih prejme Komisija na bančnih računih, na katere se nakazujejo prejeta plačila, se pripoznajo kot prihodki, morebitne pogojne obveznosti pa se ustrezno povečajo.

Od leta 2010 vse začasno plačane globe upravlja Komisija v posebej za to ustanovljenem skladu (sklad BUFI), v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente.

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

Prihodki od prodaje blaga in storitev se pripoznajo, ko se večina tveganj in koristi, povezanih z lastništvom blaga, prenese na kupca. Prihodki, povezani s poslom, ki vključuje opravljanje storitev, se pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prihodki od obresti in odhodki za obresti

Prihodki od obresti in odhodki za obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida po metodi učinkovitih obresti. To je metoda izračunavanja odplačne vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti in dodeljevanja prihodkov od obresti ali odhodkov za obresti v zadevnem obdobju. Pri izračunavanju učinkovite obrestne mere EU oceni denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (na primer možnosti predčasnega plačila), ne upošteva pa prihodnjih kreditnih izgub. Izračun vključuje vse provizije in točke, plačane ali prejete med pogodbenicama, ki so sestavni del učinkovite obrestne mere, stroške posla ter vse druge premije ali popuste.

Ko se finančno sredstvo ali skupina podobnih finančnih sredstev odpiše kot posledica izgube zaradi oslabitve, se prihodki od obresti pripoznajo po obrestni meri, ki se uporablja za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube zaradi oslabitve.

Prihodki od dividend

Prihodki od dividend in podobne razdelitve se pripoznajo, ko se ugotovi pravica do prejema plačila.

1.6.2. Odhodki

Večino odhodkov EU predstavljajo odhodki iz nemenjalnih poslov. Nanašajo se na prenose na upravičence in so lahko treh vrst: upravičenosti, prenosi po pogodbi ter nepovratna sredstva, prispevki in donacije po lastnem preudarku.

Prenosi se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali dogodki, ki so povzročili prenos, če obstaja uredba (finančna uredba, kadrovske predpisi ali druge uredbe), ki dovoljuje naravo prenosa, ali je podpisana pogodba, ki dovoljuje prenos, če upravičenec izpolnjuje morebitna merila za upravičenost in če je mogoče zadovoljivo oceniti znesek.

Kadar je prejet zahtevek za plačilo ali povračilo stroškov, ki izpolnjuje merila za pripoznanje, se pripozna kot odhodek za upravičen znesek. Ob koncu leta se nastali upravičeni odhodki, ki so dolgovani upravičencem, vendar še niso prikazani, ocenijo in izkažejo kot vnaprej vračunani odhodki.

Odhodki iz menjalnih poslov, ki nastanejo pri nabavi blaga in storitev, se pripoznajo, ko so dobave opravljene in jih EU sprejme. Vrednotijo se po nabavni vrednosti. Poleg tega se na datum bilance stanja odhodki, povezani s storitvami, zagotovljenimi v danem obdobju, za katere račun še ni bil prejet ali sprejet, ocenijo in pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

1.7. POGOJNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

1.7.1. Pogojna sredstva

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU. Pogojno sredstvo se razkrije, ko je pritek gospodarskih koristi ali storitvenih zmožnosti verjeten.

1.7.2. Pogojne obveznosti

Pogojna obveznost je možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU; ali sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker: ni verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, ali, v redkih okoliščinah, ko zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

1.8. IZKAZ FINANČNEGA IZIDA

Podatki o denarnih tokovih se uporabljajo kot osnova za oceno sposobnosti EU, da ustvari denarna sredstva in njihove ustrezničke, ter za oceno njenih potreb po uporabi teh denarnih tokov.

Izkaz finančnega izida se pripravi po posredni metodi. To pomeni, da se poslovni izid za zadevno proračunsko leto popravi glede na vpliv nenedarnih poslov, morebitne časovne razmejitve preteklih ali prihodnjih denarnih prejemkov ali plačil iz poslovanja in prihodkovne ali odhodkovne postavke, povezane z denarnimi tokovi pri naložbenju.

Denarni tokovi, ki nastanejo pri poslih v tuji valuti, se izkazujejo v predstavitveni valuti EU (euro); znesek v tuji valuti se preračuna po menjalnem tečaju med eurom in to tujo valuto na dan nastanka denarnega toka.

Izkaz finančnega izida prikazuje denarne tokove v zadevnem obdobju, in sicer razčlenjene na denarne tokove pri poslovanju in naložbenju (EU nima dejavnosti financiranja).

Poslovanje zajema dejavnosti EU, ki ne vključujejo naložbenja. To pomeni večino izvajanih dejavnosti. Posojila, odobrena upravičencem (in z njimi povezana najeta posojila, če obstajajo), ne štejejo kot naložbenje (ali financiranje), saj so del splošnih ciljev in s tem vsakodnevnih poslov EU.

Naložbenje je pridobitev in odtujitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter drugih naložb, ki niso vključene med denarne ustrezničke. Ne vključuje posojil, odobrenih upravičencem. Cilj tega dela je prikazati dejanske naložbe EU.

2. POJASNILA K BILANCI STANJA

SREDSTVA

2.1. NEOPREDMETENA SREDSTVA

	<i>v milijonih EUR</i>
<i>Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2016</i>	820
<i>Povečanja</i>	105
<i>Odtujitve</i>	(1)
<i>Prerazporeditev med kategorijami sredstev</i>	4
<i>Druge spremembe</i>	12
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017	940
<i>Nabrana amortizacija na dan 31. 12. 2016</i>	(439)
<i>Stroški amortizacije za zadevno leto</i>	(96)
<i>Ponovno vknjižena amortizacija</i>	(3)
<i>Odtujitve</i>	4
<i>Prerazporeditev med kategorijami sredstev</i>	(2)
<i>Druge spremembe</i>	0
Nabrana amortizacija na dan 31. 12. 2017	(535)
Čista knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017	405
<i>Čista knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2016</i>	381

Zgornji zneski se nanašajo predvsem na računalniško programsko opremo.

2.2. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Kategorija vesoljska sredstva vključuje operativna osnovna sredstva, povezana z vesoljskima programoma EU: globalnim satelitskim navigacijskim sistemom (GNSS), ki zajema Galileo in EGNOS, ter evropskim programom za opazovanje Zemlje Copernicus; sredstva za vesoljske sisteme, ki še ne delujejo, so vključena v postavko Sredstva v gradnji.

Za sistem Galileo so bili operativni konstelaciji leta 2017 dodani štirje novi sateliti, tako da jih je zdaj 18. Operativna osnovna sredstva Galileo so na dan 31. decembra 2017 znašala 2 276 milijonov EUR, brez amortizacije (leta 2016: 2 146 milijonov EUR). Preostala sredstva v gradnji v skupnem znesku 1 026 milijonov EUR (leta 2016: 756 milijonov EUR) vključujejo štiri satelite, izstreljene decembra 2017, za katere testiranje v orbiti na datum bilance stanja še ni bilo končano. Razvoj sistema Galileo se bo nadaljeval, dokler sistem ne bo dosegel polne operativne zmogljivosti. Ko bo dokončan, bo konstelacijo sistema Galileo sestavljalo 24 operativnih satelitov in šest rezervnih.

Kar zadeva program Copernicus, je leta 2017 operativen postal nov satelit (Sentinel 2B), ki se je pridružil drugim štirim operativnim satelitom programa Copernicus, s čimer se je skupna vrednost operativnih osnovnih sredstev programa povečala na 1 140 milijonov EUR (leta 2016: 1 073 milijonov EUR), brez nabrane amortizacije. Dodatnih 1 443 milijonov EUR, povezanih s sateliti Copernicus, je pripoznanih kot sredstva v gradnji (leta 2016: 1 133 milijonov EUR).

Osnovna sredstva, povezana z zemeljsko infrastrukturo skupne evropske geostacionarne navigacijske storitve (EGNOS), v višini 67 milijonov EUR (leta 2016: 83 milijonov EUR) so prav tako vključena v postavko vesoljska sredstva. Poleg tega sredstva v gradnji za EGNOS znašajo 52 milijonov EUR (leta 2016: 21 milijonov EUR).

Sredstva, povezana s vesoljskimi programi EU, se gradijo s pomočjo Evropske vesoljske agencije (ESA).

Opremetena osnovna sredstva

v milijonih EUR

	Zemljišča in zgradbe	Vesoljska sredstva	Naprave in oprema	Pohištvo in vozila	Računalniška strojna oprema	Drugo	Finančni najemi	Sredstva v gradnji	Skupaj
<i>Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2016</i>	5 297	3 603	583	269	658	298	2 783	2 292	15 783
Povečanja	84	0	27	14	62	17	9	1 417	1 630
Odtujitve	(24)	(1)	(17)	(19)	(49)	(8)	—	(0)	(119)
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	98	641	2	1	1	1	(5)	(743)	(5)
Druge spremembe	1	21	1	1	3	2	—	(44)	(14)
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2017	5 456	4 264	597	266	675	309	2 787	2 920	17 273
<i>Nabrana amortizacija na dan 31. 12. 2016</i>	(2 865)	(301)	(474)	(186)	(535)	(203)	(1 150)		(5 715)
Stroški amortizacije za zadevno leto	(182)	(480)	(44)	(20)	(64)	(30)	(97)		(917)
Ponovno vključena amortizacija	—	—	9	2	18	1	—		29
Odtujitve	13	1	8	16	32	7	—		78
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	0	0	(0)	(0)	(1)	(0)	3		2
Druge spremembe	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(0)	—		(6)
Nabrana amortizacija na dan 31. 12. 2017	(3 035)	(780)	(502)	(188)	(553)	(226)	(1 244)		(6 528)
ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31. 12. 2017	2 422	3 484	95	78	122	83	1 543	2 920	10 745
ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31. 12. 2016	2 432	3 302	109	83	122	95	1 633	2 292	10 068

2.3. NALOŽBE, KI SE OBRAČUNAJO PO KAPITALSKI METODI

Delež EU, ki jo zastopa Komisija, v Evropskem investicijskem skladu (v nadaljnjem besedilu: EIS) se obravnava kot delež v pridruženem subjektu z uporabo kapitalske metode obračunavanja. EIS je finančna institucija EU, specializirana za zagotavljanje rizičnega kapitala in jamstev za mala in srednja podjetja. Sedež ima v Luksemburgu in deluje kot javno-zasebno partnerstvo, katerega članice so Evropska investicijska banka (EIB), EU in skupina finančnih institucij. Na dan 31. decembra 2017 je imela EU v lastniškem kapitalu EIS 29,7-odstotni lastniški delež (leta 2016: 28,1 %) in 29,7 % glasovalnih pravic (leta 2016: 28,1 %). EIS mora v skladu s svojim statutom v statutarno rezervo nameniti vsaj 20 % svojega letnega čistega rezultata, dokler skupna rezerva ne znaša 10 % vpisanega kapitala. Ta rezerva ni na voljo za razdeljevanje.

v milijonih EUR	
	Evropski investicijski sklad
Delež na dan 31. 12. 2016	528
Prispevki	44
Prejete dividende	(7)
Delež v čistem rezultatu	21
Delež v čistih sredstvih	(6)
Delež na dan 31. 12. 2017	581

EU je na podlagi njene udeležbe mogoče pripisati naslednje knjigovodske vrednosti:

v milijonih EUR		
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
	EIS skupaj	EIS skupaj
Sredstva	2 488	2 301
Obveznosti	(532)	(423)
Prihodki	263	240
Odhodki	(153)	(118)
Presežek/(primanjkljaj)	110	122

Po uskladitvi zgoraj povzetih finančnih podatkov s knjigovodsko vrednostjo deleža v EIS so vrednosti naslednje:

v milijonih EUR		
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Čista sredstva pridruženega subjekta	1 956	1 878
Lastniški delež EK v EIS	29.7 %	28.1 %
Knjigovodska vrednost	581	528

EU, ki jo zastopa Komisija, je vplačala 20 % svojega vpisanega deleža v kapitalu EIS na dan 31. decembra 2017, pri čemer je nevpoklicani znesek, kot sledi:

v milijonih EUR		
	Kapital EIS skupaj	Kapital, ki ga je vpisala EU
Osnovni kapital skupaj	4 500	1 337
Vplačano	(900)	(267)
Nevpoklicano	3 600	1 070

2.4. FINANČNA SREDSTVA

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročna finančna sredstva			
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.4.1	11 758	9 131
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.4.2	16	—
Posojila	2.4.3	48 205	53 116
		59 980	62 247
Kratkoročna finančna sredstva			
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.4.1	1 873	1 311
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.4.2	6	0
Posojila	2.4.3	6 776	2 361
		8 655	3 673
	Skupaj	68 635	65 920

2.4.1. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Naložbe sklada BUFI	2 158	2 013
ESPJ v likvidaciji	1 658	1 685
Evropska banka za obnovo in razvoj	188	188
	4 004	3 886
Jamstvena sklada za proračunska jamstva:		
Jamstveni sklad EFSI	3 414	948
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	2 199	2 069
	5 613	3 017
Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU:		
Obzorje 2020	1 730	1 213
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja	665	719
Sklad za zagon pri ETF	483	476
Instrument za povezovanje Evrope	482	483
Evropski sklad za jugovzhodno Evropo	119	118
Posli rizičnega kapitala	113	132

	v milijonih EUR	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Drugo	422	398
	4 014	3 539
Skupaj	13 632	10 442
Nekratkoročna	11 758	9 131
Kratkoročna	1 873	1 311

EU ima skupaj za 13 632 milijonov EUR za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, od tega jih ima 12 048 milijonov EUR v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (npr. obveznice), 1 333 milijonov EUR v obliki lastniških instrumentov in 251 milijonov EUR v obliki naložb v enotni sklad EIB (sklad denarnega trga). Dolžniški vrednostni papirji in enote v enotnem skladu EIB se večinoma uporabljajo za začasno vlaganje zneskov, dodeljenih jamstvenim instrumentom EU in instrumentom EU za delitev tveganja, dokler se ne uporabijo za unovčitev jamstva.

Naložbe sklada BUFI

Začasno plačane globe v zadevah na področju konkurence se dodelijo v namenski sklad (sklad BUFI – sklad „Budget Fines“ (proračunske globe)), Komisija pa jih vlaga v dolžniške instrumente, ki so razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

ESPJ v likvidaciji

Kar zadeva zneske Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) v likvidaciji, so vsa za prodajo razpoložljiva finančna sredstva dolžniški vrednostni papirji, ki so izraženi v eurih in kotirajo na delujočih trgih.

Evropska banka za obnovo in razvoj

EU ima finančno naložbo v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), pri čemer je imela na dan 31. decembra 2017 90 044 delnic (leta 2016: 90 044 delnic), ki pomenijo 3 % skupnega vpisanega osnovnega kapitala. EU je vpisala skupni znesek osnovnega kapitala v višini 900 milijonov EUR, od tega je 713 milijonov EUR zdaj nevpoklicanih. V skladu s sporazumom o ustanovitvi EBRD veljajo za delničarje nekatere pogodbene omejitve, kot je dejstvo, da delnice niso prenosljive, zgornja meja za njihov odkup pa je največja izvirna nakupna vrednost.

EU meri naložbo v EBRD po pošteni vrednosti. Šteje se, da izvirna nakupna vrednost pomeni najboljšo oceno poštene vrednosti, zlasti zaradi zgoraj navedenih pogodbenih omejitev. Čeprav delnice EBRD ne kotirajo na nobeni borzi, nedavni posli v zvezi z lastniškim kapitalom subjekta, v katerega se vlaga (izdaja kapitala po nominalni vrednosti), kažejo, da v tem primeru nabavna vrednost pomeni najboljšo oceno poštene vrednosti.

JAMSTVENA SKLADA ZA PRORAČUNSKA JAMSTVA

Jamstveni sklad EFSI

Na podlagi uredbe o EFSI je bil ustanovljen Jamstveni sklad EFSI za zagotavljanje likvidnostne rezerve za morebitne izgube, ki bi jih imela EIB pri svojih poslih financiranja in naložb, ki so upravičeni do jamstva EU v okviru EFSI v skladu s sporazumom o EFSI – glej pojasnilo 4.1.1. Jamstveni sklad EFSI se financira s prispevki iz proračuna EU. Financira se tudi z donosi na vložena sredstva jamstvenega sklada, prihodki, ki jih je EU prejela kot nadomestilo za jamstvo v skladu s sporazumom o EFSI, ter zneski, ki jih EIB izterja od dolžnikov, ki niso poravnali obveznosti, v zvezi s prejšnjimi unovčitvami jamstva. Sklad upravlja Komisija, ki je pooblaščen za vlaganje sredstev Jamstvenega sklada EFSI na finančnih trgih v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja ob upoštevanju ustreznih bonitetnih pravil. Jamstveni sklad EFSI je začel delovati aprila 2016. V skladu z uredbo o skladu EFSI, kakor je bila spremenjena decembra 2017 (z Uredbo (EU) 2017/2396), se bodo postopoma zagotavljale rezervacije za jamstveni sklad in sčasoma dosegle 9,1 milijarde EUR, tj. 35 % vseh obveznosti jamstva EU v okviru EFSI.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe krije posojila, zajamčena s proračunom EU, zlasti posojila EIB zunaj EU, financirana iz lastnih sredstev EIB, in posojila v okviru makrofinančne pomoči ter posojila Euratom zunaj EU – glej pojasnilo **4.1.1**. Gre za dolgoročni instrument (nekratkoročni del: 2 078 milijonov EUR), ki ga upravlja EIB, njegov cilj pa je zajeti vsa neodplačana posojila, za katera jamči EU. Sklad se financira s plačili iz proračuna EU, prihodki od obresti na naložbe iz sredstev sklada in zneski, izterjanimi od dolžnikov, ki niso poravnali obveznosti in za katere je sklad moral aktivirati svoje jamstvo. Sredstva sklada bi bilo treba ohranjati v ciljnem znesku, ki ustreza 9 % zajamčenih posojil, ki niso poravnana ob koncu leta. Razlika med ciljnim zneskom in vrednostjo sredstev sklada ob koncu leta se pokrije iz proračuna EU v letu $n + 2$, medtem ko se vsak presežek vrne nazaj v proračun EU.

FINANČNI INSTRUMENTI, KI SE FINANCIRAJO IZ PRORAČUNA EU

Za pregled vseh finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna, glej Razpravo o računovodskih izkazih in njihovo analizo.

Obzorje 2020

V skladu z uredbo EU o vzpostavitvi programa Obzorje 2020 – okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – so bili vzpostavljeni novi finančni instrumenti za izboljšanje dostopa do financiranja za subjekte, ki se ukvarjajo z raziskavami in inovacijami. Ti instrumenti so: *storitev za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin*, v okviru katere Komisija deli finančno tveganje, povezano s portfeljem novih poslov financiranja, ki jih je sklenila EIB; *jamstvo InnovFin za MSP, vključno z instrumentom neomejenega jamstva pobude za MSP (SIUGI)*, to sta jamstvena instrumenta, ki ju upravlja EIS ter zagotavljata jamstva in zavarovanje jamstev finančnim posrednikom za nove portfelje posojil (v okviru SIUGI Komisija deli finančno tveganje, povezano z danim jamstvom, z državami članicami, EIS in EIB), ter *kapitalski instrument za raziskave in inovacije InnovFin*, ki zagotavlja naložbe v sklade tveganega kapitala in ga upravlja EIS.

Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja

Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF) upravlja EIB, naložbeni portfelj Komisije pa se uporablja za rezervacije za finančna tveganja za posojila in jamstva, ki jih EIB zagotovi upravičenim raziskovalnim projektom. Skladu za financiranje na osnovi delitve tveganja je bil v večletnem finančnem okviru 2007–2013 skupno dodeljen proračun EU v višini do 1 milijarde EUR. V večletnem finančnem okviru 2014–2020 niso predvideni novi proračunski prispevki v sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja. Skupno tveganje EU je omejeno na znesek, ki ga prispeva v sklad.

Sklad za zagon pri ETF

To so lastniški instrumenti, ki so se financirali iz programa za rast in zaposlovanje, večletnega programa za podjetja in podjetništvo, programa za konkurenčnost in inovativnost ter pilotnega projekta za prenos tehnologij, ki so pod skrbništvom EIS ter podpirajo ustanavljanje in financiranje zagonških MSP z vlaganjem v primerne specializirane sklade tveganega kapitala.

Instrument za povezovanje Evrope

V skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 je bil ustanovljen dolžniški instrument Instrument za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: IPE) za omogočanje lažjega dostopa do financiranja za infrastrukturne projekte v sektorjih prometa, telekomunikacij in energetike. Upravlja ga EIB na podlagi sporazuma z EU. Dolžniški finančni instrument IPE je nadaljevanje Instrumenta za posojilna jamstva za projekte TEN-T in pilotne faze Pobude za projektne obveznice. Instrument za posojilna jamstva za projekte TEN-T in portfelj Pobude za projektne obveznice sta bila združena v finančni instrument IPE z učinkom od 1. januarja 2016. Ta nudi delitev tveganja za dolžniško financiranje v obliki prednostnega in podrejenega dolga ali jamstev ter podporo za projektne obveznice.

2.4.2. *Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj*

v milijonih EUR

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Nominalni znesek	Poštena vrednost	Nominalni znesek	Poštena vrednost
<i>Valutna nestandardizirana terminska pogodba</i>	634	6	50	0
<i>Jamstvo EFSI za portfelj lastniških instrumentov</i>	258	16	—	—
Skupaj	892	23	50	0
<i>Nekratkoročna</i>	258	16	—	—
<i>Kratkoročna</i>	634	6	50	0

EU sklepa valutne nestandardizirane terminske pogodbe, da bi se zavarovala pred valutnim tveganjem, povezanim z dolžniškimi vrednostnimi papirji, izraženimi v ameriških dolarjih, ki jih ima v posesti Jamstveni sklad EFSI. EU v skladu z valutnimi nestandardiziranimi terminskimi pogodbami na datum zapadlosti plača pogodbeno dogovorjen nominalni znesek v tuji valuti („plačilni del“), kot je predstavljen v razpredelnici zgoraj, in prejme nominalni znesek v eurih („prejemni del“). Take pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih se merijo po pošteni vrednosti na dan bilance stanja in se razvrstijo bodisi kot finančna sredstva bodisi kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, odvisno od tega, ali je njihova poštena vrednost pozitivna ali negativna. Na dan 31. decembra 2017 je bila aktivna samo ena valutna nestandardizirana terminska pogodba, ki je imela pozitivno pošteno vrednost v višini 6 milijonov EUR (raven 2 hierarhije PV) in je pripoznana med finančnimi sredstvi po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj.

Jamstvo EU v okviru EFSI, zagotovljeno skupini EIB v zvezi s portfelji kapitalskih naložb, je razvrščeno kot izvedeni finančni instrument in obračunano kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj (raven 3 hierarhije PV) – glej pojasnilo 4.1.1. Na dan 31. decembra 2017 je znesek osnovnih kapitalskih naložb, ki sta jih zagotovila EIB in EIS, znašal 258 milijonov EUR, poštena vrednost jamstva EU v okviru EFSI za portfelje lastniških instrumentov EFSI pa je znašala 16 milijonov EUR.

Hierarhija poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
<i>Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih</i>	11 983	8 910
<i>Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen</i>	510	231
<i>Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov</i>	1 161	1 302
Skupaj	13 654	10 442

V danem obdobju ni bilo prenosov med ravnjo 1 in ravnjo 2.

Uskladitev finančnih sredstev, merjenih s tehnikami vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov (raven 3)

v milijonih EUR

<i>Začetna bilanca na dan 31. 12. 2016</i>	1 302
<i>Nakup in prodaja</i>	39

v milijonih EUR	
Dobički ali izgube za zadevno obdobje v finančnih prihodkih ali stroških financiranja	(21)
Dobički ali izgube v čistih sredstvih	30
Prenosi na raven 3	—
Prenosi z ravni 3	(188)
Drugo	—
Končna bilanca na dan 31. 12. 2017	1 161

2.4.3. Posojila

v milijonih EUR			
	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Posojila za finančno pomoč	2.4.3.1	54 844	55 134
Druga posojila	2.4.3.2	137	343
Skupaj		54 981	55 477
Nekratkoročna		48 205	53 116
Kratkoročna		6 776	2 361

2.4.3.1. Posojila za finančno pomoč

v milijonih EUR						
	EMFS	Plačilno bilančna posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Skupaj na dan 31. 12. 2016	47 456	4 272	2 964	252	191	55 134
Nova posojila	—	—	1 013	50	—	1 063
Povračila	—	(1 150)	(58)	(51)	(76)	(1 335)
Tečajne razlike	—	—	—	(1)	(7)	(8)
Spremembe knjigovodske vrednosti	0	(8)	5	0	(8)	(11)
Oslabitev	—	—	—	—	—	—
Skupaj na dan 31. 12. 2017	47 456	3 114	3 924	250	100	54 844
Nekratkoročna	42 300	1 700	3 846	203	96	48 144
Kratkoročna	5 156	1 414	78	47	5	6 700

Nominalna vrednost posojil za finančno pomoč na dan 31. decembra 2017, vključno s posojili ESPJ v likvidaciji, znaša 54 093 milijonov EUR (leta 2016: 54 373 milijonov EUR). Sprememba knjigovodske vrednosti ustreza spremembi natečenih obresti.

EMFS omogoča dodelitev finančne pomoči državi članici, ki je v težavah ali ji zaradi izjemnih okoliščin, nad katerimi nima nikakršnega nadzora, resno grozijo hude težave. Pomoč je lahko v obliki posojila ali kreditne linije. S sklepi Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 9. maja 2010 je bil ta mehanizem omejen na 60 milijard EUR, vendar pravno določena omejitev omejuje obseg neodplačanih posojil ali kreditnih linij na varnostno rezervo, ki je na razpolago v okviru zgornje meje lastnih sredstev. Za najeta posojila, povezana z izplačanimi posojili iz EMFS, jamči proračun EU. Ni predvideno, da bo EMFS izvajal nove programe financiranja ali sklepal nove sporazume o posojilih.

Aranžma za plačilnobilanca posojila je na politikah temelječ finančni instrument, ki zagotavlja srednjeročno finančno pomoč državam članicam EU, ki niso prevzele eura. Omogoča odobravanje posojil državam članicam, ki imajo težave glede plačilne bilance ali pretoka kapitala, ali pa obstaja resna nevarnost, da bi v tovrstne težave zašle. Terjatve iz posojil, ki se odobrijo na podlagi tega instrumenta, so omejene na največ 50 milijard EUR. Za najeta posojila, povezana s temi plačilnobilanci posojili, jamči proračun EU.

Makrofinančna pomoč je na politikah temelječ finančni instrument za nevezano in nenamensko plačilnobilanco in/ali proračunsko podporo partnerskim državam, ki so v programu pomoči Mednarodnega denarnega sklada. Daje se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali nepovratnih sredstev ali ustrezne kombinacije obeh in običajno dopolnjuje financiranje, zagotovljeno v okviru programa za prilagoditev in reforme, ki ga podpira MDS. Za ta posojila jamči Jamstveni sklad za zunanje ukrepe. Leta 2017 so nova izplačila posojil v okviru makrofinančne pomoči znašala skupaj 1 013 milijonov EUR, od tega je bilo 600 milijonov EUR zagotovljenih Ukrajini, 300 milijonov EUR Tuniziji, 100 milijonov EUR Jordaniji in 13 milijonov EUR Gruziji. Na dan 31. decembra 2017 je bilo v zvezi s sporazumom o posojilih v okviru makrofinančne pomoči odobrenih dodatnih 460 milijonov EUR, in sicer za Tunizijo (300 milijonov EUR), Jordanijo (100 milijonov EUR) in Moldavijo (60 milijonov EUR), vendar zneski še niso bili izplačani – glej pojasnilo 4.1.2. Preostali znesek v višini 600 milijonov EUR je bil na podlagi sporazuma o posojilu v okviru makrofinančne pomoči na voljo Ukrajini, vendar ta zneska ni zahtevala v obdobju razpoložljivosti, ki je poteklo januarja 2018.

Evropska skupnost za atomsko energijo (Euratom, ki ga zastopa Komisija) daje posojila državam članicam in državam nečlanicam ter subjektom iz držav članic in nečlanic za financiranje projektov v zvezi z energetskimi objekti. Na dan 31. decembra 2017 so bila Ukrajini odobrena posojila za projekte v višini 250 milijonov EUR, vendar znesek še ni bil izplačan – glej pojasnilo 4.1.2. Prejeta so bila jamstva tretjih oseb v višini 250 milijonov EUR (leta 2016: 252 milijonov EUR) za kritje posojil Euratom.

Posojila ESPJ v likvidaciji niso posojila za finančno pomoč, ampak zadolžnice za usklajevanje denarnih tokov z najetimi posojili. Vendar so bila – podobno kot posojila za finančno pomoč – odobrena iz izposojenih sredstev v skladu s členoma 54 in 56 Pogodbe ESPJ za financiranje projektov.

Efektivne obrestne mere posojil (izražene kot razpon obrestnih mer)

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
<i>Makrofinančna pomoč</i>	0 % — 4,54 %	0 % — 4,54 %
<i>Euratom</i>	0,08 % — 5,76 %	0 % — 5,76 %
<i>Plačilnobilanca posojila</i>	2,88 % — 3,38 %	2,37 % — 3,37 %
<i>Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS)</i>	0,62 % — 3,75 %	0,62 % — 3,75 %
<i>ESPJ v likvidaciji</i>	5,23 % — 5,81 %	5,23 % — 5,81 %

2.4.3.2. Druga posojila

	<i>v milijonih EUR</i>	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
<i>Posojila s posebnimi pogoji</i>	78	93
<i>Stanovanjska posojila ESPJ v likvidaciji</i>	4	5
<i>Vezane vloge od 3 do 12 mesecev</i>	55	245
Skupaj	137	343
<i>Nekratkoročna</i>	61	77
<i>Kratkoročna</i>	76	266

Nominalna vrednost drugih posojil na dan 31. decembra 2017 skupaj znaša 561 milijonov EUR (leta 2016: 673 milijonov EUR).

Posojila s posebnimi pogoji so odobrena po ugodnejših obrestnih merah v okviru sodelovanja z državami nečlanicami.

Oslabitev drugih posojil

v milijonih EUR

	31. 12. 2016	Povečanja	Razveljavitve	Odpisi vrednosti	Drugo	31. 12. 2017
<i>Posojila s posebnimi pogoji</i>	7	0	—	—	—	8
<i>Prenesena posojila</i>	332	100	(0)	—	—	432
Skupaj	339	101	(0)	—	—	440

Prenesena posojila so neodplačana posojila, ki jih je odobrila EIB in so zajamčena iz proračuna EU ter za katera so bile vse pravice s subrogacijo prenesene na EU po plačilu iz Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Ta posojila so v celoti oslABLJENA za znesek v višini 432 milijonov EUR (leta 2016: 332 milijonov EUR). Unovčitve jamstev iz leta 2017 so bile delno pokrite s finančnimi rezervacijami iz prejšnjih let. V skladu s sporazumom med EU in EIB postopek izterjave začne EIB v imenu EU, da bi izterjala morebitne dolgovane zneske.

2.5. PREDHODNO FINANCIRANJE

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročno predhodno financiranje			
<i>Predhodno financiranje</i>	2.5.1	21 939	20 219
<i>Drugi predujmi državam članicam</i>	2.5.2	3 018	1 651
<i>Prispevek za skrbniške sklade</i>		64	31
		25 022	21 901
Kratkoročno predhodno financiranje			
<i>Predhodno financiranje</i>	2.5.1	22 361	21 386
<i>Drugi predujmi državam članicam</i>	2.5.2	1 645	2 183
		24 005	23 569
Skupaj		49 027	45 470

Obseg zneskov predhodnega financiranja v različnih programih mora zadostovati, da se upravičencu zagotovijo potrebna sredstva za začetek projekta, hkrati pa je treba zagotoviti zaščito finančnih interesov EU ter upoštevati pravne in operativne omejitve ter omejitve zaradi stroškovne učinkovitosti. Komisija vse te vidike ustrezno upošteva v prizadevanju, da se izboljša nadaljnje spremljanje predhodnega financiranja.

2.5.1. Predhodno financiranje

v milijonih EUR

	Bruto znesek	Obračunano prek presečnega datuma	Čisti znesek na dan 31. 12. 2017	Bruto znesek	Obračunano prek presečnega datuma	Čisti znesek na dan 31. 12. 2016
Deljeno upravljanje						
<i>EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja</i>	3 735	—	3 735	3 955	—	3 955
<i>ESRR in KS</i>	20 561	(5 678)	14 883	19 858	(4 727)	15 131

v milijonih EUR

	Bruto znesek	Obračunano prek preseč- nega datuma	Čisti znesek na dan 31. 12. 2017	Bruto znesek	Obračunano prek preseč- nega datuma	Čisti znesek na dan 31. 12. 2016
ESS	6 792	(1 182)	5 610	6 477	(617)	5 860
Drugo	5 037	(2 267)	2 770	4 219	(2 393)	1 826
	36 125	(9 127)	26 998	34 509	(7 737)	26 772
Neposredno upravljanje						
<i>Izvedli:</i>						
<i>Komisija</i>	12 165	(8 331)	3 834	12 424	(8 843)	3 581
<i>Izvajalske agencije EU</i>	13 843	(8 749)	5 094	13 136	(8 348)	4 788
<i>Skrbniški skladi</i>	440	(212)	228	142	(82)	60
	26 447	(17 292)	9 155	25 701	(17 273)	8 429
Posredno upravljanje						
<i>Izvedli:</i>						
<i>Druge agencije in organi EU</i>	723	(148)	575	616	(157)	459
<i>Tretje države</i>	1 586	(956)	630	1 861	(1 135)	726
<i>Mednarodne organizacije</i>	9 000	(5 879)	3 121	7 230	(4 432)	2 797
<i>Drugi subjekti</i>	7 753	(3 933)	3 820	6 498	(4 077)	2 422
	19 062	(10 916)	8 146	16 206	(9 801)	6 404
Skupaj	81 635	(37 335)	44 300	76 416	(34 811)	41 605
<i>Nekratkoročno</i>	21 939	—	21 939	20 219	—	20 219
<i>Kratkoročno</i>	59 696	(37 335)	22 361	56 197	(34 811)	21 386

Predhodno financiranje pomeni izplačana denarna sredstva in s tem izvrševanje odobritev plačil. Kot je pojasnjeno v pojasnilu 1.5.7, so to predujmi in zanje še niso nastali stroški. Zato predhodno financiranje kljub temu, da zmanjšuje neporavnane obveznosti (glej pojasnilo 5.1), predstavlja stroške, ki še niso pripoznani v izkazu poslovnega izida.

Zaključek programskega obdobja 2007–2013 ter postopna vzpostavitev programov v obdobju 2014–2020 močno vplivata na zneske v bilanci stanja: predhodno financiranje, povezano s starimi programi, se zmanjšuje zaradi priznanja stroškov ob zaključevanju programov, medtem ko je bilo v zvezi z novim programskim obdobjem izplačanega več predhodnega financiranja.

Pri deljenem upravljanju ta prehod med programskima obdobjema pojasnjuje tudi gibanje kratkoročnega in nekratkoročnega predhodnega financiranja. Kar zadeva programsko obdobje 2014–2020, so plačila začetnega predhodnega financiranja knjižena kot nekratkoročna, medtem ko je letno predhodno financiranje knjiženo kot kratkoročno.

Povečanje za 0,9 milijarde EUR pri postavki Drugo pod razdelkom Deljeno upravljanje se nanaša na Solidarnostni sklad Evropske unije in je namenjeno predvsem pomoči pri obnovi po potresih, ki so prizadeli italijanske dežele Abruci, Lacij, Marke in Umbrija.

V zvezi z neposrednim upravljanjem se zneski predhodnega financiranja nanašajo predvsem na Obzorje 2020 in Instrument za povezovanje Evrope.

Predhodno financiranje v okviru posrednega upravljanja zajema predvsem programe notranjih politik, kot so Erasmus, Galileo in EGNOS, pa tudi instrumente, povezane z zunanjimi odnosi, kot so ENI (Evropski instrument sosedstva), DCI (instrument za razvojno sodelovanje) in humanitarna pomoč.

Jamstva, prejeta v zvezi s predhodnim financiranjem

To so jamstva, ki jih Komisija v nekaterih primerih zahteva od upravičencev, ki niso države članice, ob plačilu predujmov (predhodnega financiranja). Pri tej vrsti jamstev je treba razkriti dve vrednosti, in sicer „nominalno“ in „tekočo“. Pri nominalni vrednosti je sprožilni dogodek povezan z obstojem jamstva. Pri tekoči vrednosti so dogodek, ki sproži uveljavljanje jamstva, plačilo in/ali poznejši obračuni predhodnega financiranja. Na dan 31. decembra 2017 je nominalna vrednost jamstev, prejetih v zvezi s predhodnim financiranjem, znašala 620 milijonov EUR, njihova tekoča vrednost pa 462 milijonov EUR (leta 2016: 683 milijonov EUR oziroma 496 milijonov EUR).

Nekateri zneski predhodnega financiranja, ki so bili plačani v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj (7. OP) in programa Obzorje 2020, se krijejo iz Jamstvenega sklada za udeležence. Navedeni sklad je instrument vzajemne koristi in je bil vzpostavljen za kritje tveganj, ki se nanašajo na neplačila zneskov upravičencev med izvajanjem posrednih ukrepov 7. OP in programa Obzorje 2020. Vsi udeleženci posrednih ukrepov, ki prejemajo nepovratna sredstva EU, prispevajo 5 % celotnega prejetega zneska h kapitalu Jamstvenega sklada za udeležence.

Na dan 31. decembra 2017 je višina zneskov predhodnega financiranja, ki jih krije Jamstveni sklad za udeležence, dosegla 1,9 milijarde EUR (leta 2016: 1,8 milijarde EUR). EU (ki jo zastopa Komisija) deluje kot pooblaščenka udeležencev Jamstvenega sklada za udeležence, sklad sam pa je v lasti udeležencev.

Sredstva Jamstvenega sklada za udeležence so ob koncu leta znašala skupaj 1 997 milijonov EUR (leta 2016: 1 951 milijonov EUR). Sredstva Jamstvenega sklada za udeležence vključujejo tudi finančna sredstva, ki jih upravlja Generalni direktorat Komisije za gospodarske in finančne zadeve. Ker je Jamstveni sklad za udeležence ločen subjekt, sredstva Sklada niso konsolidirana v tem zaključnem računu EU.

2.5.2. Drugi predujmi državam članicam

	v milijonih EUR	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
<i>Preujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja</i>	2 768	2 534
<i>SHEME pomoči</i>	1 895	1 300
Skupaj	4 663	3 834
<i>Nekratkoročni</i>	3 018	1 651
<i>Kratkoročni</i>	1 645	2 183

Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja

V okviru programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI) je mogoče državam članicam nakazati predujme iz proračuna EU, da lahko prispevajo v finančne instrumente (tj. posojila, lastniške naložbe ali jamstva). Za vzpostavitev in upravljanje teh finančnih instrumentov so odgovorne države članice in ne Komisija. Kljub temu so denarna sredstva, ki ob koncu leta v okviru teh instrumentov niso porabljena, last EU (tako kot vse predhodno financiranje) in se zato obravnavajo kot sredstvo v bilanci stanja EU.

Obdobje 2014–2020:

Države članice so v okviru kohezijske politike prispevale znesek v višini 3 714 milijonov EUR, od katerega 31. decembra 2017 po ocenah še ni bilo izvršenih 2 760 milijonov EUR. To vključuje prispevek držav članic k pobudi za MSP, instrumentu, namenjenemu spodbujanju dodatnih posojil bančnega sektorja malim in srednjim podjetjem (plačanih 966 milijonov EUR, od katerih se za 315 milijonov EUR ocenjuje, da še niso bili izvršeni).

Za razvoj podeželja je bilo ob koncu leta neporabljenih 8 milijonov EUR.

Obdobje 2007–2013:

Šteje se, da so bili vsi zneski, povezani s kohezijsko politiko, izvršeni ali prerazporejeni drugim ukrepom, zato na dan 31. decembra 2017 ni bilo preostalih sredstev v bilanci stanja. Opozoriti je treba, da bo dejansko izvajanje po različnih instrumentih pregledano v okviru postopka zaključevanja programov.

Sheme pomoči

Podobno kot zgoraj se predujmi, ki so jih plačale države članice za različne sheme pomoči (državna pomoč, tržni ukrepi v okviru EKJS ali naložbeni ukrepi EKSRP) in ob koncu leta niso porabljeni, v bilanci stanja EU evidentirajo kot sredstva. Komisija je ocenila vrednost teh predujmov na podlagi informacij, ki so jih zagotovile države članice; zadevni zneski so vključeni v zgornje podpostavke Sheme pomoči.

Obdobje 2014–2020:

Ob koncu leta so neporabljeni zneski po ocenah znašali 680 milijonov EUR za kohezijsko politiko in 904 milijonov EUR za kmetijsko politiko.

Obdobje 2007–2013:

Po ocenah je bilo ob koncu leta 2017 neporabljenih 311 milijonov EUR (leta 2016: 461 milijonov EUR), ki predstavljajo predujme, plačane v okviru kmetijske politike.

2.6. MENJALNE TERJATVE IN NEMENJALNI IZTERLJIVI ZNESKI

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne			
<i>Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov</i>	2.6.1	594	700
<i>Terjatve iz menjalnih poslov</i>	2.6.2	17	16
		611	717
Kratkoročne			
<i>Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov</i>	2.6.1	11 065	10 347
<i>Terjatve iz menjalnih poslov</i>	2.6.2	689	558
		11 755	10 905
Skupaj		12 366	11 621

2.6.1. Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročni			
<i>Države članice</i>	2.6.1.1	594	700
		594	700

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročni			
Države članice	2.6.1.1	6 190	8 162
Globe zaradi kršitev pravil konkurence	2.6.1.2	4 225	1 808
Aktivne časovne razmejitve	2.6.1.3	570	329
Drugi izterljivi zneski		81	47
		11 065	10 347
Skupaj		11 659	11 047

2.6.1.1. Izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
TLS, določena na računu A	3 113	3 261
TLS, določena na ločenem računu	1 617	1 437
Lastna sredstva, ki jih je treba še prejeti	46	1 764
Oslabitev	(997)	(753)
Drugo	56	36
Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi	3 836	5 745
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	2 280	2 606
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	955	924
Začasni instrument za razvoj podeželja (TRDI)	16	30
Posebni pristopni program za kmetijstvo in razvoj podeželja (SAPARD)	136	167
Oslabitev	(804)	(999)
Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja	2 583	2 729
Pričakovana izterjava zneskov predhodnega financiranja	182	293
Izterljiv plačani DDV	64	41
Drugi izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice	120	55
Skupaj	6 784	8 863
Nekratkoročni	594	700
Kratkoročni	6 190	8 162

Nekratkoročni zneski, ki jih dolgujejo države članice, se nanašajo na neizvršene sklepe o popravkih zaradi skladnosti za Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP), ki se izvršijo v letnih obrokih in/ali z odlogom. Zneski pod postavko Drugi izterljivi zneski vključujejo tudi zneske glob, naloženih državam članicam za kršitve prava EU (24 milijonov EUR).

Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi

Tradicionalna lastna sredstva (TLS), sestavljena iz carin in prelevmanov na sladkor, zbirajo države članice v imenu Komisije. Države članice določijo znesek tradicionalnih lastnih sredstev in sporočijo določene upravičene zneske Komisiji prek mesečnih izkazov „računov A“. Določeni upravičeni zneski, ki niso bili vključeni v „račune A“, ker jih države članice niso izterjale in ker niso bili zavarovani (ali če je bilo zavarovanje zagotovljeno, vendar se izpodbijajo), se prikažejo na „ločenem računu“. V zvezi s temi upravičenimi zneski se izvede oslabitev na podlagi podatkov, ki jih vsako leto zagotovijo države članice.

Na dan 31. decembra 2016 so bile potrjene prilagoditve lastnih sredstev, povezane z novimi določbami, uvedenimi s sklepom o lastnih sredstvih iz leta 2014, v zvezi z leti 2014, 2015 in 2016, ki so zapadle v plačilo 1. januarja 2017. Preostali zneski se nanašajo na spremembo proračuna št. 6/2017, sprejeto 30. novembra 2017. Zneske bi bilo treba prejeti prvi delovni dan januarja 2018.

Evropska komisija je 8. marca 2018 Združenemu kraljestvu poslala uradni opomin (Kršitev št. 2018/2008), ker ni dalo carin na voljo proračunu EU, kot se zahteva s pravom EU. V poročilu urada OLAF za leto 2017 je bilo ugotovljeno, da so uvozniki v Združenem kraljestvu izognili plačilu velikega zneska carin, tako da so izdajali lažne in fiktivne račune ter nepravilno določevali carinske vrednosti pri uvozu. Komisija je izračunala, da so zaradi kršitve zakonodaje EU s strani Združenega kraljestva v obdobju med novembrom 2011 in decembrom 2017 v proračunu EU nastale izgube v višini 2,2 milijarde EUR (čiste, tj. po odštetu stroškov pobiranja, ki bi jih Združeno kraljestvo zadržalo od bruto zneska v višini 2,7 milijarde EUR). Za ta znesek bodo naložene tudi zamudne obresti. Zadevni zneski niso vključeni v ta zaključni račun za leto 2017, saj bodo pripoznani šele, ko bodo izpolnjena merila za pripoznanje prihodkov v skladu z računovodskimi pravili EU.

Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja

Ta postavka zajema predvsem terjatve do držav članic na dan 31. decembra 2017, kakor so jih te prijavile in potrdile 15. oktobra 2017. Za izterljive zneske, ki se pojavijo po tej prijavi do 31. decembra 2017, se pripravi ocena. Komisija oceni tudi odpis terjatev do upravičencev, ki jih verjetno ne bo mogoče izterjati. Ta popravek vrednosti ne pomeni, da se Komisija odpoveduje prihodnji izterjavi teh zneskov. V popravek je vključeno tudi zmanjšanje za 20 %, kar ustreza znesku, ki ga države članice lahko zadržijo za kritje upravnih stroškov.

2.6.1.2. Izterljivi zneski v zvezi z globami zaradi kršitev pravil konkurence

	<i>v milijonih EUR</i>	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Bruto izterljivi znesek glob	7 679	6 510
Zmanjšanje za plačane zneske	(3 282)	(4 524)
Zmanjšanje za odpisane zneske	(172)	(178)
Skupaj	4 225	1 808
Nekratkoročni	—	—
Kratkoročni	4 225	1 808

Izterljivi zneski v višini 4 225 milijonov EUR se nanašajo na globe zaradi kršitev pravil konkurence, ki ob koncu leta niso bile plačane (4 397 milijonov EUR), zmanjšane za odpisane zneske (172 milijonov EUR). Plačani zneski se nanašajo predvsem na denarne prejemke, ki so jih plačala podjetja, ki so se kljub temu pritožila ali še imajo možnost, da se pritožijo zoper sklepe o globi pri sodiščih EU. Pogojna obveznost je razkrita zaradi možnosti vračila teh zneskov podjetjem (glej pojasnilo 4.1.4).

Oglobljena podjetja, ki so vložila pritožbo ali to načrtujejo, imajo možnost, da izvršijo začasna plačila ali Komisiji zagotovijo bančna jamstva.

Opozoriti je treba, da je 942 milijonov EUR za globe, ki niso bile plačane ob koncu leta, zapadlo v plačilo po 31. decembru 2017. Komisija je za nekatere globe, ki niso bile plačane ob koncu leta, sprejela jamstva, ki znašajo skupaj 3 124 milijonov EUR (leta 2016: 1 012 milijonov EUR). Na dan 31. decembra 2017 je Komisija sprejela dodatna jamstva v vrednosti 880 milijonov EUR.

V odpisanih zneskih je upoštevana ocena, ki jo Komisija opravi za vsak primer posebej, v zvezi z zneski za globe, ki niso bili plačani ali za katere niso bila zagotovljena jamstva in Komisija ne pričakuje, da bodo izterjani.

Povečanje izterljivih zneskov v zvezi z globami zaradi kršitev pravil konkurence se nanaša predvsem na eno veliko globo (2 424 milijonov EUR), ki so jo zadevna podjetja pokrila z bančnimi jamstvi, ki jih je Komisija sprejela, zato globa ne bo plačana, dokler spor ne bo pravno močno rešen pred sodiščem.

2.6.1.3. Aktivne časovne razmejitve

	v milijonih EUR	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Finančni popravki	1	9
Drugi prehodno nezaračunani prihodki	327	64
Odloženi stroški v zvezi z nemenjalnimi posli	241	256
Skupaj	570	329
Nekratkoročne	—	—
Kratkoročne	570	329

Drugi prehodno nezaračunani prihodki vključujejo znesek v višini 271 milijonov EUR, za katerega Komisija pričakuje, da ga bo izterjala od držav članic na področju kohezije. Izterjava bo izvedena na podlagi proučitve in sprejetja zaključnih računov, ki so jih predložile države članice 15. februarja 2018. Ta postopek za sprejetje zaključnih računov držav članic je bil prvič uveden na področju kohezije za programsko obdobje 2014–2020.

2.6.2. Terjatve iz menjalnih poslov

	v milijonih EUR	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne		
Druge terjatve	17	16
	17	16
Kratkoročne		
Stranke	241	246
Oslabitev terjatev do strank	(141)	(128)
Odloženi stroški v zvezi z menjalnimi posli	259	250
Drugo	331	191
	689	558
Skupaj	707	574

Zgoraj razkrita oslabitev terjatev do strank vključuje znesek v višini 68 milijonov EUR za oslabitve, določene na posamični podlagi.

2.7. ZALOGE

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Znanstveni materiali	45	54
Drugo	250	111
Skupaj	295	165

2.8. DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Računi pri zakladnicah in centralnih bankah		20 078	24 566
Tekoči računi		152	127
Računi izločenih sredstev		5	5
Prerazporeditve (denarna sredstva na poti)		0	—
Bančni računi za izvrševanje proračuna	2.8.1	20 236	24 698
Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom	2.8.2	1 608	1 390
Denarna sredstva, povezana z globami	2.8.3	1 234	1 325
Denarna sredstva, povezana z drugimi institucijami, agencijami in organi		999	1 006
Denarna sredstva, povezana s skrbniškimi skladi		34	167
Skupaj		24 111	28 585

2.8.1. Bančni računi za izvrševanje proračuna in druge vezane vloge

Ta postavka zajema sredstva, ki jih ima Komisija na svojih bančnih računih (pri zakladnici ali centralni banki) v vsaki državi članici in državi Efte ter na tekočih računih poslovnih bank, na računih izločenih sredstev in v manjših zneskih gotovine. Stanje sredstev zakladnice konec leta 2017 je posledica naslednjih glavnih elementov:

- Kar zadeva lastna sredstva, stanje sredstev zakladnice ob koncu leta vključuje skupni čisti znesek v višini 8,9 milijarde EUR, ki jih je treba vrniti državam članicam na začetku leta 2018 zaradi spremembe proračuna, sprejete konec leta 2017.
- Dodatni znesek glob, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence, v višini 0,5 milijarde EUR je bil proti koncu leta 2017 dokončno plačan in je prav tako del stanja zakladnice ob koncu leta.
- Finančno stanje zakladnice vključuje tudi namenske prejemke in odobritve plačil v znesku 8,4 milijarde EUR.

2.8.2. Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom

Zneski, prikazani pod to postavko, se nanašajo predvsem na ustrezne denarne sredstva, ki jih v imenu Komisije upravljajo upravitelji, in sicer za namene izvajanja posebnih programov finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU (glej pojasnilo 2.4.1). Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom, se lahko uporabljajo le v zadevnem programu.

2.8.3. Denarna sredstva, povezana z globami

To so denarna sredstva, prejeta v zvezi z globami, ki jih je naložila Komisija, v še odprtih zadevah. Ti zneski so knjiženi na posebnih depozitnih računih, ki se ne uporabljajo za nobeno drugo dejavnost. Če je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo druga stranka vložila pritožbo, je zadevni znesek prikazan kot pogojna obveznost v pojasnilu 4.1.4.

Od leta 2010 vse nove začasno plačane globe upravlja Komisija v skladu BUFI, v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente, ki so razvrščeni kot razpoložljivi za prodajo (glej pojasnilo 2.4.1).

OBVEZNOSTI

2.9. POKOJNINE IN DRUGI PREJEMKI ZAPOSLENIH

Čiste obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih

v milijonih EUR

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj na dan 31. 12. 2017	Skupaj na dan 31. 12. 2016
Obveznosti za določene zasluzke	63 951	1 854	7 756	73 560	67 664
Sredstva pokojninskega načrta	ni relevantno	(137)	(301)	(438)	(432)
Čiste obveznosti	63 951	1 717	7 455	73 122	67 231

Povečanje skupne obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih je predvsem posledica povečanja neto obveznosti pokojninskega sistema za evropske uradnike. To povečanje je predvsem posledica dejstva, da so dodatne pravice do prejemkov, ki so jih pridobili člani sistema, presegle plačila prejemkov iz sistema, posodobljenih aktuarskih predpostavk ter pregleda kakovosti podatkov, deloma pa je bilo izravnano s povečanjem diskontne stopnje.

2.9.1. Pokojninski sistem za evropske uradnike

Ta obveznost za določene zasluzke predstavlja sedanjo vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala izvršiti EU za poravnavo pokojninskih obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenecv v tekočem in prejšnjih obdobjih. Vendar se sistem izvaja, in zato so vsa plačila, ki jih je treba izvršiti na letni osnovi, vsako leto vključena v proračun EU.

V skladu s členom 83 kadrovske predpisov plačila prejemkov po pokojninskem sistemu zaposlenih bremenijo proračun Unije. Sistem se ne financira, vendar države članice skupaj jamčijo za izplačilo teh prejemkov. Od osnovnih plač aktivnih članov se odšteje obvezen pokojninski prispevek, ki zdaj znaša 9,8 %. Ti prispevki se obravnavajo kot proračunski prihodki v danem letu in prispevajo k financiranju odhodkov EU na splošno, glej tudi pojasnilo 3.6.

Obveznosti iz naslova pokojninskega sistema so bile ocenjene na podlagi števila zaposlenih in upokojenih uslužbencev na dan 31. decembra 2017 in na ta dan veljavnih pravil iz kadrovske predpisov. To vrednotenje je bilo opravljeno v skladu z metodologijo MRSJS 25 (in torej računovodskim pravilom EU št. 12). Kot je že bilo navedeno v zaključnem računu za leto 2016, so si ustrezne službe Komisije med letom 2017 še naprej prizadevale za okrepitev metod zbiranja podatkov, s tem pa tudi njihove kakovosti. Izboljšave so bile dosežene in se odražajo v skupnem znesku obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih. To delo še ni končano.

Leta 2018 se bo uporabljalo posodobljeno računovodsko pravilo EU št. 12, ki temelji na MRSJS 39. Zato bo učinek morebitnih sprememb viden v zaključnem računu za leto 2018.

2.9.2. Drugi pokojninski sistemi

Ta postavka zadeva obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti do članov in nekdanjih članov Komisije, Sodišča EU (in Splošnega sodišča) ter Računskega sodišča, generalnih sekretarjev Sveta, Evropskega varuha človekovih pravic, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in Sodišča za uslužbence Evropske unije. V to postavko je vključena tudi obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti poslancev Evropskega parlamenta.

2.9.3. Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja

Poleg navedenih pokojninskih sistemov je ovrednotena tudi ocenjena obveznost, ki jo ima EU do skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja v zvezi s stroški zdravstvenega varstva, ki jih je treba plačati za uslužbence v obdobjih po prenehanju njihove zaposlitve (brez njihovih prispevkov). Pri izračunu te obveznosti na podlagi računovodskega pravila EU (EAR) št. 12 se upošteva celotno obdobje delovne aktivnosti. Posodobitev EAR št. 12, ki velja od leta 2018, bo odražala MRSJS 39 in lahko povzroči revizijo te metode.

Gibanje sedanje vrednosti obveznosti za določene zasluzke zaposlenih

Sedanja vrednost obveznosti za določene zasluzke je diskontirana vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, potrebnih za poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenecv v tekočem in prejšnjih obdobjih, brez zmanjšanja za kakršna koli sredstva sistemov.

Analiza gibanja obveznosti za določene zasluzke v tekočem letu je prikazana spodaj:

	v milijonih EUR			
	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2016	58 746	1 882	7 036	67 664
<i>Stroški tekočega službovanja</i>	2 637	87	266	2 990
<i>Stroški obresti</i>	1 148	29	134	1 311
<i>Čisti aktuarski (dobički) in izgube</i>	3 616	(86)	394	3 924
<i>Prispevki članov</i>	—	—	21	21
<i>Plačane dajatve</i>	(1 417)	(61)	(94)	(1 572)
<i>Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti zaradi davkov na pokojnine</i>	(778)	1	—	(777)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	63 951	1 854	7 756	73 560

Stroški tekočega službovanja so povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene zasluzke, ki izhajajo iz službovanja sedanjih članov v tekočem obdobju.

Stroški obresti so povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene zasluzke v obdobju poročanja, ki je posledica dejstva, da so zasluzki eno obdobje bliže poravnavi.

Čisti aktuarski dobički in izgube obsegajo:

- izkustvene prilagoditve (učinke razlik med prejšnjimi aktuarskimi predpostavkami za leto 2017 in tem, kar se je dejansko zgodilo v letu 2017) ter
- učinke sprememb aktuarskih predpostavk, in sicer finančne (kot so predvidena zvišanja plač) ali demografske (kot je umrljivost). Te predpostavke se redno posodablajo, da bi se upoštevale spremembe osnovnih pogojev.

Prejemki (na primer pokojnine ali povračila zdravstvenih stroškov) se izplačajo med letom v skladu s pravili sistema. Ti izplačani prejemki so povzročili zmanjšanje obveznosti iz naslova določenih zasluzkov, saj v prihodnosti ne bodo več plačani.

Aktuarske predpostavke – prejemki zaposlenih

Glavne aktuarske predpostavke, uporabljene pri vrednotenju dveh glavnih sistemov prejemkov zaposlenih, so prikazane spodaj:

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja
2017		
Nominalna diskontna stopnja	1,9 %	2,0 %
Pričakovana stopnja inflacije	1,5 %	1,6 %
Realna diskontna stopnja	0,4 %	0,4 %
Pričakovana stopnja povečanja plač	1,8 %	1,7 %
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	ni relevantno	3,0 %
Upokojitvena starost	63/64/66	63/64/66
2016		
Nominalna diskontna stopnja	1,7 %	1,9 %
Pričakovana stopnja inflacije	1,4 %	1,5 %
Realna diskontna stopnja	0,3 %	0,4 %
Pričakovana stopnja povečanja plač	1,2 %	1,1 %
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	ni relevantno	3,0 %
Upokojitvena starost	63/64/66	63/64/66

Umrljivost temelji na tablicah umrljivosti za javne uslužbenke EU – EULT 2018 (leta 2016: tablice umrljivosti za mednarodne javne uslužbenke – ICSLT 2013).

Nominalna diskontna stopnja se določi kot vrednost donosov eurskih brez kuponovskih obveznic (z zapadlostjo 20 let decembra 2017 za pokojninski sistem za evropske uradnike (v angl. PSEO) in 25 let za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja). Stopnja inflacije, ki se uporablja, je stopnja pričakovane inflacije v enakovrednem obdobju. Določena mora biti empirično na podlagi predvidenih vrednosti, izraženih v na indekse vezanih obveznicah na evropskih finančnih trgih. Realna diskontna stopnja se izračuna iz nominalne diskontne stopnje in pričakovane dolgoročne stopnje inflacije.

Gibanje sedanje vrednosti sredstev sistemov

v milijonih EUR

	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2016	139	293	432
Čisto gibanje sredstev sistemov	(2)	8	6
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	137	301	438

5-letno gibanje

v milijonih EUR

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih</i>	46 818	58 616	63 814	67 231	73 122

Znatno povečanje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih v petih letih je v veliki meri mogoče pojasniti z znižanjem realne diskontne stopnje, ki se uporablja za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov. To znižanje je povezano s povezanimi gospodarskimi razmerami, zlasti znižanjem obrestnih mer. Za glavni pokojninski sistem za evropske uradnike se je na primer realna diskontna stopnja znižala z 1,8 % ob koncu leta 2013 na 0,4 % ob koncu leta 2017.

Zneski, pripoznani v izkazu poslovnega izida

v milijonih EUR

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
2017				
<i>Stroški tekočega službovanja</i>	2 360	89	266	2 715
<i>Stroški obresti</i>	1 027	29	134	1 190
<i>Stroški preteklega službovanja</i>	—	—	—	—
<i>Sprememba sredstev sistemov</i>	—	(15)	(81)	(96)
Stroški zaposlenih in pokojnin	3 387	103	318	3 808
Aktuarski dobički in izgube	3 236	(86)	394	3 544
Pripoznano skupaj	6 623	17	712	7 353

Občutljivost skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja

Sprememba domnevne stopnje gibanja zdravstvenih stroškov v višini ene odstotne točke bi imela naslednje učinke:

v milijonih EUR

	Povečanje za eno odstotno točko	Zmanjšanje za eno odstotno točko
<i>Seštevek stroškov tekočega službovanja in stroškov obresti čistih obdobjnih zdravstvenih stroškov zaposlenca po službovanju</i>	166	(141)
<i>Akumulirane obveznosti iz naslova prejemkov po službovanju za zdravstvene stroške</i>	2 538	(1 867)

2.10. REZERVACIJE

v milijonih EUR

	Znesek na dan 31. 12. 2016	Dodatne rezervacije	Razveljavljeni neporabljeni zneski	Porabljeni zneski	Prerazporedi- tev med kategorijami	Sprememba ocene	Znesek na dan 31. 12. 2017
<i>Sodni postopki:</i>							
<i>Kmetijstvo</i>	149	49	(26)	(122)	—	—	49
<i>Kohezija</i>	217	2	—	(198)	—	—	20
<i>Drugo</i>	102	21	(3)	(2)	—	3	120
<i>Razgradnja jedrskih objektov</i>	1 113	—	—	(32)	—	853	1 934
<i>Finančne rezervacije</i>	880	378	(46)	(94)	—	(3)	1 115
<i>Globe</i>	23	7	(4)	—	—	—	27
<i>Drugo</i>	127	191	(39)	(8)	—	1	272
Skupaj	2 611	648	(118)	(456)	—	853	3 538
Nekratkoročne	1 936	440	(30)	(128)	(194)	856	2 880
Kratkoročne	675	208	(88)	(328)	194	(3)	659

Rezervacije so zneski, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in jih bo verjetno treba plačati iz proračuna EU v prihodnosti.

Sodni postopki

Gre za oceno zneskov, ki jih bo verjetno treba izplačati po koncu leta v zvezi z več tekočimi sodnimi postopki.

Razgradnja jedrskih objektov

V letu 2017 je bila osnova za oblikovanje rezervacije posodobljena na podlagi „posodobljene strategije Skupnega raziskovalnega središča o programu za razgradnjo in ravnanje z odpadki (D&WMP) iz leta 2017“. Skupaj z neodvisno skupino strokovnjakov za program za razgradnjo in ravnanje z odpadki je bil opravljen pregled strategije ter proračunskih potreb in potreb po osebju. Ta strategija je odziv na pripombe, ki so bile predložene med pregledom programa Skupnega raziskovalnega središča za razgradnjo in ravnanje z odpadki, ki so ga opravili zunanji strokovnjaki leta 2012, in priporočila na podlagi notranje revizije Skupnega raziskovalnega središča na področju razgradnje iz leta 2015. Pomeni najboljšo razpoložljivo oceno proračuna in osebja, potrebnega za dokončanje razgradnje objektov Skupnega raziskovalnega središča v Ispri, Geelu, Karlsruheju in Pettnu.

V skladu z računovodskimi pravili EU se ta rezervacija indeksira za inflacijo in potem diskontira na čisto sedanjo vrednost (z uporabo krivulje zamenjave eurske obveznice). Na dan 31. decembra 2017 so take rezervacije znašale 1 934 milijonov EUR, pri čemer so razdeljene na znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen v letu 2018 (30 milijonov EUR), in znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen pozneje (1 904 milijonov EUR). Povečanje za 821 milijonov EUR v primerjavi z 31. decembrom 2016 je predvsem posledica podaljšanega časovnega okvira (zdaj približno 40 let, prej približno 20 let).

Opozoriti je treba, da lahko velike negotovosti, povezane z dolgoročnim načrtovanjem razgradnje jedrskih objektov, vplivajo na to oceno, ki bi se lahko v prihodnje precej povečala. Negotovost nastaja predvsem zaradi končnega stanja razgrajenega objekta, jedrskih materialov, vidikov ravnanja z odpadki in odlaganja odpadkov, nepopolne ali pomanjkljive opredelitve nacionalnih regulativnih okvirov, zapletenega in dolgotrajnega postopka dodelitve dovoljenja ter prihodnjega razvoja dogodkov na industrijskem trgu za razgradnjo.

Finančne rezervacije

Ta postavka se nanaša predvsem na rezervacije, ki predstavljajo ocenjene izgube, ki bodo nastale v zvezi z jamstvi, zagotovljenimi na podlagi različnih finančnih instrumentov, v zvezi s katerimi lahko pooblaščen subjekt izdajajo jamstva na svoje ime, vendar v imenu in na odgovornost EU. Finančno tveganje EU, povezano z jamstvi, je omejeno, finančna sredstva pa se postopoma zagotavljajo za kritje prihodnjih unovčitev jamstev. Ta postavka vključuje tudi rezervacije za neodplačana posojila Siriji, ki jih je EIB zagotovila na podlagi svojega mandata za zunanja posojila in za katera torej jamči EU prek Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Nekratkoročne finančne rezervacije se diskontirajo na čisto sedanjo vrednost.

Povečanje finančne rezervacije se nanaša na povečanje obsega zajamčenih poslov v okviru finančnih instrumentov Obzorja 2020 in COSME.

2.11. FINANČNE OBVEZNOSTI

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne finančne obveznosti			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	2.11.1	50 061	55 067
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.11.2	2	—
		50 063	55 067
Kratkoročne finančne obveznosti			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	2.11.1	6 850	2 283
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	2.11.2	—	1
		6 850	2 284
Skupaj		56 913	57 351

2.11.1. Finančne obveznosti po odplačni vrednosti

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Najeta posojila za finančno pomoč	2.11.1.1	54 841	55 128
Druge finančne obveznosti	2.11.1.2	2 070	2 222
Skupaj		56 911	57 350
Nekratkoročne		50 061	55 067
Kratkoročne		6 850	2 283

2.11.1.1. Najeta posojila za finančno pomoč

v milijonih EUR

	EMFS	Plačilnobi- lančna posojila	Makrofinanč- na pomoč	Euratom	ESPJ v likvida- ciji	Skupaj
Skupaj na dan 31. 12. 2016	47 456	4 272	2 964	252	184	55 128
Novo najemanje posojil	—	—	1 013	50	—	1 063

v milijonih EUR

	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Povračila	—	(1 150)	(58)	(52)	(76)	(1 336)
Tečajne razlike	—	—	—	(1)	(7)	(8)
Spremembe knjigovodskih vrednosti	0	(8)	5	—	(4)	(7)
Skupaj na dan 31. 12. 2017	47 456	3 114	3 924	250	97	54 841
Nekratkoročna	42 300	1 700	3 846	203	93	48 141
Kratkoročna	5 156	1 414	78	47	5	6 700

Najeta posojila vključujejo predvsem dolgove, dokazljive s potrdili, ki znašajo 54 674 milijonov EUR (leta 2016: 54 951 milijonov EUR). Spremembe knjigovodske vrednosti ustrezajo spremembi natečenih obresti.

Poleg ESPJ v likvidaciji za povračilo navedenega najetega posojila nazadnje jamči proračun EU – glej pojasnilo 4.1.2 – in posledično vsaka država članica.

Efektivne obrestne mere najetih posojil (izražene kot razpon obrestnih mer)

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Makrofinančna pomoč	0 % — 4,54 %	0 % — 4,54 %
Euratom	0 % — 5,68 %	0 % — 5,68 %
Plačilnobilančna posojila	2,88 % — 3,38 %	2,37 % — 3,37 %
Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS)	0,62 % — 3,75 %	0,62 % — 3,75 %
ESPJ v likvidaciji	6,91 % — 8,97 %	6,92 % — 9,78 %

2.11.1.2. Druge finančne obveznosti

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Nekratkoročne		
Obveznosti iz finančnih najemov	1 456	1 545
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	305	329
Drugo	159	160
	1 920	2 034
Kratkoročne		
Obveznosti iz finančnih najemov	89	84
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	24	22
Globe, ki jih je treba povrniti	13	25

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Drugo	24	58
	150	189
Skupaj	2 070	2 222

Obveznosti iz finančnih najemov

v milijonih EUR

Opis	Prihodnji zneski, ki jih bo treba plačati			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Obveznost skupaj
Zemljišča in zgradbe	85	424	1 023	1 532
Druga opredmetena osnovna sredstva	4	9	—	13
Skupaj na dan 31. 12. 2017	89	433	1 023	1 545
Obresti	69	249	247	565
Prihodnje najmanjše najemnine na dan 31. 12. 2017 skupaj	158	682	1 271	2 111
<i>Prihodnje najmanjše najemnine na dan 31. 12. 2016 skupaj</i>	156	678	1 439	2 274

Zgornje zneske najemnin in zneske, povezane z zgradbami, bo treba financirati iz prihodnjih proračunov.

2.11.2. Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

v milijonih EUR

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Nominalni znesek	Poštena vrednost	Nominalni znesek	Poštena vrednost
Valutna nestandardizirana termimska pogodba	—	—	101	1
Valutna opcija (prodajna z razmikom)	9	2	—	—
Skupaj	9	2	101	1
Nekratkoročne	9	2	—	—
Kratkoročne	—	—	101	1

EU ima na dan 31. decembra 2017 v lasti izvedeni finančni instrument (valutno opcijo – prodajno z razmikom), v okviru katerega krije devalvacijo tuje valute (UHA) v zvezi s posojili, ki so jih MSP v Ukrajini zagotovile finančne institucije, za povečanje dostopa do financiranja, pa tudi privlačnosti pogojev posojanja v Ukrajini. V skladu s pogoji pogodbe EU svojim partnerjem zagotavlja možnost, da v primeru devalvacije razmerja UHA/EUR za vsako upravičeno posojilo zahtevajo največ 30-odstotni prispevek EU.

Na dan 31. decembra 2017 so vse finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj razvrščene na raven 2 hierarhije poštene vrednosti (vrednotenja na podlagi opazovanih vhodnih podatkov, ki niso kotirane cene).

2.11.3. Obveznosti iz finančnih jamstev

Jamstvo EFSI v okviru dolžniškega portfelja, ki ga zagotavlja EIB na podlagi dela za infrastrukturo in inovacije EFSI (IIW), je razvrščeno kot obveznost iz finančnih jamstev. Na dan 31. decembra 2017 obveznost iz finančnih jamstev EFSI skupaj znaša 0 EUR, ker prihodki, ki naj bi bili prejeti na podlagi jamstva, presegajo pričakovane izgube (glej pojasnilo 4.1.1).

2.12. OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

v milijonih EUR

	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2017	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31. 12. 2016
Zahtevki za povračilo stroškov in računi, ki so jih poslali:						
<i>Države članice:</i>						
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	481	—	481	500	(34)	467
ESRR in KS	12 602	(883)	11 719	10 663	(793)	9 871
ESS	4 183	(264)	3 919	4 145	(95)	4 050
Drugo	746	(280)	466	793	(47)	747
Zasebni in javni subjekti	1 563	(144)	1 419	1 677	(169)	1 507
Prejeti zahtevki za povračilo stroškov in računi skupaj	19 574	(1 571)	18 004	17 779	(1 138)	16 641
EKJS	11 534	ni relevantno	11 534	12 193	ni relevantno	12 193
Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev	8 836	ni relevantno	8 836	10 441	ni relevantno	10 441
Razne obveznosti iz poslovanja	341	ni relevantno	341	364	ni relevantno	364
Drugo	333	ni relevantno	333	364	ni relevantno	364
Skupaj	40 618	(1 571)	39 048	41 142	(1 138)	40 005

Obveznosti iz poslovanja vključujejo račune in zahtevke za povračilo stroškov, ki so bili prejeti, vendar ob koncu leta še niso bili plačani. Prvotno se pripoznajo v trenutku prejema računov/zahtevkov za povračilo stroškov za zahtevane zneske. Obveznosti iz poslovanja se pozneje prilagodijo, da se upoštevajo samo zneski, ki so bili sprejeti po pregledu stroškov, ter zneski, za katere se oceni, da so upravičeni, po postopku časovnega preseka. Zneski, za katere se oceni, da niso upravičeni, so vključeni v stolpec Prilagoditve; največji zneski se nanašajo na strukturne ukrepe.

Uredba o skupnih določbah, ki se uporablja za strukturna sklada (ESRR in ESS), Kohezijski sklad ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), za programsko obdobje 2014–2020 določa, da se proračun EU zaščiti s sistematičnim zadržanjem 10 % izvršenih vmesnih plačil. Do februarja, ki sledi koncu obračunskega leta po uredbi o skupnih določbah (od 1. julija do 30. junija), je nadzorni cikel zaključen tako z upravljalnimi preverjanji s strani organov upravljanja kot z revizijami, ki so jih izvedli revizijski organi. Komisija pregleda dokumente z zagotovili in obračune, ki jih predložijo pristojni organi v državah članicah. Plačilo/izterjava dokončnega preostalega zneska se izvede šele potem, ko je ta ocena zaključena in so obračuni sprejeti. Konec leta 2017 je znesek, zadržan v skladu s to določbo, znašal 3,1 milijarde EUR. Del tega zneska (0,6 milijarde EUR) je ocenjen kot neupravičen na podlagi podatkov, ki so jih v svojih zaključnih računih zagotovile države članice, in je poleg tega vključen v stolpec Prilagoditve.

Zadnja sestavina prilagoditev obveznosti iz poslovanja so zneski, ki ustrezajo drugim predujmom državam članicam (glej pojasnilo 2.5.2), ki jih je treba ob koncu leta še plačati (0,3 milijarde EUR).

Kar zadeva kohezijsko politiko (ESRR, KS, ESS), so zahtevki, ki se nanašajo na obdobje 2007–2013 še vedno precejšnji in znašajo 10 milijard EUR, saj Komisija pregleduje končne zahtevke za povračilo stroškov, ki so jih predložile države članice. Obenem so se zahtevki v zvezi z obdobjem 2014–2020 povečali na 5 milijard EUR po napredku pri izvajanju programov.

Zahtevki za predhodno financiranje

Poleg zgornjih zneskov je Komisija prejela za 0,5 milijarde EUR zahtevkov za predhodno financiranje, ki ob koncu leta še niso bili plačani. V skladu z računovodskimi pravili EU ti zneski niso knjiženi kot obveznosti iz poslovanja.

Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev

Obveznosti iz poslovanja iz lastnih sredstev se nanašajo na prispevke držav članic v proračun EU, ki se povrnejo ob koncu leta po spremembi proračuna št. 6/2017. Spremembe proračuna se izvajajo v skladu s členom 10(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014. Precejšnji znesek na dan 31. decembra 2017 je posledica spremembe proračuna št. 6/2017, ki je bila sprejeta 30. novembra 2017. V skladu s to pravno določbo so bili nastali zneski vrnjeni državam članicam prvi delovni dan januarja 2018.

2.13. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

	v milijonih EUR	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Vnaprej vračunani stroški	63 588	66 800
Odloženi prihodki	111	638
Drugo	203	143
Skupaj	63 902	67 580

Razdelitev vnaprej vračunanih stroškov:

	v milijonih EUR	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
EKJS	33 303	33 033
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	17 464	17 024
ESRR in KS	4 249	7 157
ESS	2 870	3 473
Drugo	5 702	6 112
Skupaj	63 588	66 800

Največje gibanje se nanaša na kohezijsko politiko, in sicer zmanjšanje za 2,9 milijarde EUR za ESRR in KS ter 0,6 milijarde EUR za ESS. To je posledica zmanjšanja časovnih razmejitev za prejšnje programske obdobje 2007–2013, saj se je začela zaključna faza programov.

ČISTA SREDSTVA

2.14. REZERVE

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Rezerva za pošteno vrednost	2.14.1	278	325
Rezerva za Jamstveni sklad	2.14.2	2 663	2 643
Druge rezerve	2.14.3	1 935	1 873
Skupaj		4 876	4 841

2.14.1. Rezerva za pošteno vrednost

V skladu z računovodskimi pravili EU se popravek poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev obračuna skozi rezervo za pošteno vrednost.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost v zadevnem obdobju

v milijonih EUR

	2017	2016
Vključena v rezervo za pošteno vrednost	(8)	34
Vključena v izkaz poslovnega izida	6	—
Skupaj	(2)	34

2.14.2. Rezerva za Jamstveni sklad

Ta rezerva ustreza ciljnemu znesku v višini 9 % neporavnanih zneskov, za katere jamči proračun EU v okviru mandata EIB za zunanja posojila, ki ga je treba knjižiti kot sredstva Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (glej pojasnilo 2.4.1).

2.14.3. Druge rezerve

Ta znesek se nanaša predvsem na rezervo ESPJ v likvidaciji (1 515 milijonov EUR) za sredstva Raziskovalnega sklada za premog in jeklo, ki je bila vzpostavljena v okviru likvidacije ESPJ.

2.15. ZNESKI, KI BODO VPOKLICANI OD DRŽAV ČLANIC

v milijonih EUR

Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31. 12. 2016	76 881
Vračilo proračunskega presežka iz leta 2016 državam članicam	6 405
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	20
Gibanje drugih rezerv	11
Poslovni izid za zadevno leto	(8 082)
Skupni zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31. 12. 2017	75 234

Ta znesek pomeni del odhodkov, ki jih je imela EU do 31. decembra in jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v letu N, čeprav so morda dejansko plačani v letu N + 1 (ali pozneje) in se zato financirajo iz proračuna za leto N + 1 (ali pozneje). Zaradi vključitve teh obveznosti v zaključni račun ter dejstva, da se ustrezni zneski financirajo iz prihodnjih proračunov, obveznosti ob koncu leta močno presegajo sredstva. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na dejavnosti EKJS in obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih.

Treba je tudi poudariti, da zgoraj navedeno ne vpliva na proračunski rezultat – proračunski prihodki morajo biti vedno enaki ali večji kot proračunski odhodki, vsak presežek prihodkov pa se vrne državam članicam.

3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

PRIHODKI

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: LASTNA SREDSTVA

3.1. SREDSTVA IZ NASLOVA BND

Prihodki iz lastnih sredstev so poglavitni element prihodkov EU iz poslovanja. Prihodki iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek) znašajo 78 620 milijonov EUR za leto 2017 (leta 2016: 95 578 milijonov EUR) in so najpomembnejša od treh kategorij lastnih sredstev. Od BND vsake države članice se zaračuna enak odstotni delež. S prihodki iz naslova BND se uravnotežijo prihodki in odhodki, tj. financira del proračuna, ki se ne krije z drugimi viri prihodkov. Zmanjšanje prihodkov iz naslova BND je mogoče pojasniti predvsem s precejšnjim znižanjem odobritev plačil in razmeroma velikim proračunskim presežkom iz prejšnjega proračunskega leta (6 405 milijonov EUR). Zaradi obeh elementov se je zmanjšal zahtevani prispevek držav članic na osnovi BND v letu 2017, saj je ta prispevek namenjen uravnoteženju.

3.2. TRADICIONALNA LASTNA SREDSTVA

	<i>v milijonih EUR</i>	
	2017	2016
<i>Carine</i>	20 475	20 301
<i>Prelevmani na sladkor</i>	45	138
Skupaj	20 520	20 439

Tradicionalna lastna sredstva obsegajo carine in prelevmane na sladkor. Države članice za kritje stroškov zbiranja zadržijo 20 % tradicionalnih lastnih sredstev, pri čemer so zgoraj navedeni zneski prikazani brez tega odbitka.

3.3. SREDSTVA IZ NASLOVA DDV

Lastna sredstva iz naslova DDV se odmerijo od osnov držav članic za DDV, pri čemer so te osnove za ta namen teoretično usklajene v skladu s pravili EU. Prispevek iz naslova DDV se izračuna z uporabo enotne vpoklicne stopnje v višini 0,3 % osnove vsake države članice za DDV. Za obdobje 2014–2020 je v Sklepu Sveta 2014/335/EU, Euratom za Nemčijo, Nizozemsko in Švedsko predvidena znižana vpoklicna stopnja v višini 0,15 %.

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: PRENOSI

3.4. GLOBE

Ti prihodki v višini 4 664 milijonov EUR (leta 2016: 3 858 milijonov EUR) se nanašajo na globe, ki jih je Komisija naložila družbam zaradi kršitev pravil konkurence EU, in globe, ki jih je Komisija naložila državam članicam zaradi kršitev prava EU. Komisija pripozna prihodke od glob, ko sprejme sklep o naložitvi globe in o njem uradno obvesti naslovnika. Zneski glob v letu 2017 se nanašajo predvsem na globe zaradi kršitev pravil konkurence (4 568 milijonov EUR). Največje zadeve se nanašajo na kršitve protimonopolnih pravil EU, tj. globa, naložena družbama Alphabet Inc. in Google Inc. zaradi zlorabe prevladujočega tržnega položaja svojega iskalnika (2 424 milijonov EUR), globa, naložena družbi Scania zaradi sodelovanja v kartelu v sektorju tovornjakov (881 milijonov EUR), in globe, naložene enajstim letalskim prevoznikom tovora zaradi kartelnega dogovarjanja o cenah (776 milijonov EUR).

3.5. IZTERJAVA ODHODKOV

	v milijonih EUR	
	2017	2016
<i>Deljeno upravljanje</i>	1 775	1 876
<i>Neposredno upravljanje</i>	81	56
<i>Posredno upravljanje</i>	23	15
Skupaj	1 879	1 947

V tej postavki so zajeti predvsem nalogi za izterjavo, ki jih je izdala Komisija in so plačani ali izravnani s poznejšimi plačili, vključenimi v računovodski sistem Komisije (tj. odšteti od teh plačil), da se izterjajo odhodki, predhodno izplačani iz splošnega proračuna. Izterjave temeljijo na kontrolah, revizijah ali analizah upravičenosti, zato so te dejavnosti pomemben dejavnik pri izvrševanju proračuna EU. Te dejavnosti ščitijo proračun EU pred odhodki, ki niso nastali v skladu z zakonodajo, in so še posebno pomembne, saj so revizijski rezultati Evropskega računskega sodišča pokazali pomembno stopnjo napake v plačilih, izvršenih iz proračuna EU – glej letno poročilo Sodišča, vključno z izjavo o zanesljivosti glede zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij.

Prav tako so vključeni nalogi za izterjavo, ki jih izdajo države članice upravičencem do odhodkov EKJS, in sprememba ocen prehodno nezaračunanih prihodkov od konca prejšnjega leta do tekočega leta.

Zneski, navedeni v zgornji razpredelnici, so prihodki, nastali z izdajo nalogov za izterjavo. Zato te številke ne morejo pokazati in tudi ne kažejo celotnega obsega ukrepov, sprejetih za zaščito proračuna EU, zlasti na področju kohezijske politike, na katerem so vzpostavljeni posebni mehanizmi za zagotavljanje popravkov neupravičenih odhodkov, ki večinoma ne vključujejo izdajanja nalogov za izterjavo. Zneski, izterjani z izravnavo z odhodki, zneski, izterjani z umiki, in izterjave zneskov predhodnega financiranja niso vključeni.

Večino sestavljajo izterjave odhodkov v okviru deljenega upravljanja:

Kmetijstvo: EKJS in razvoj podeželja

V okviru EKJS in EKS RP so zneski, knjiženi kot letni prihodki pod to postavko, finančni popravki iz tega leta in povračila, ki so jih prijavile države članice in izterjale med letom, ter neto povečanje nepravilnih zneskov, ki so jih prijavile države članice ter naj bi se izterjali ob koncu leta in so povezani z goljufijami in nepravilnostmi.

Kohezijska politika

Glavni zneski, povezani s kohezijsko politiko, vključujejo naloge za izterjavo, ki jih je Komisija izdala za izterjavo neupravičenih odhodkov iz prejšnjih let, in odbitke od odhodkov, zmanjšane za zmanjšanje prehodno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta.

3.6. DRUGI PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

	v milijonih EUR	
	2017	2016
<i>Proračunski popravki</i>	5 806	1 956
<i>Prispevki tretjih držav</i>	1 269	953
<i>Davki in prispevki osebja</i>	1 218	1 189
<i>Prispevki držav članic za zunanjo pomoč</i>	988	732
<i>Prenos sredstev</i>	208	147
<i>Popravek rezervacij</i>	29	14

	v milijonih EUR	
	2017	2016
Kmetijski prelevmani	4	5
Drugo	854	744
Skupaj	10 376	5 740

Proračunski popravki zajemajo proračunski presežek iz leta 2016 (6 405 milijonov EUR). Proračunski presežek iz prejšnjega leta se prenese na naslednje leto in pomeni prihodke za leto 2017.

Prispevki tretjih držav so prispevki držav Efte in držav pristopnic.

Prihodki iz davkov in prispevkov osebja izhajajo predvsem iz odbitkov od plač osebja ter vključujejo dva bistvena zneska – pokojninske prispevke osebja in davke od dohodka.

Prispevki držav članic za zunanjo pomoč so večinoma zneski, prejeti za vzpostavitev instrumenta za pomoč beguncem v Turčiji.

Prihodki iz prenosa sredstev se nanašajo predvsem na prenos satelitov v okviru programa Copernicus (prejšnji program GMES) z Evropske vesoljske agencije na Komisijo (glej pojasnilo 2.2). Prenos je v skladu z računovodskimi pravili EU nemenjalni posel, ki bo za preostale satelite v okviru programa Copernicus, ki se še gradijo, opravljen v prihodnjih obdobjih.

Kmetijski prelevmani se nanašajo na prelevmane na mleko – instrument za upravljanje trga, namenjen kaznovanju proizvajalcev mleka, ki prekoračijo svoje referenčne količine. Ker niso povezani s predhodnimi plačili Komisije, se v praksi štejejo kot prihodki za posebne namene.

Znesek drugih prihodkov iz nemenjalnih poslov za leto 2017 vključuje znesek v višini 300 milijonov EUR, vpoklican od ERS, ki pomeni prispevek sklada k jamstvenemu skladu EFSD, ki bo vzpostavljen leta 2018 na podlagi Uredbe (EU) 2017/1601.

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

3.7. FINANČNI PRIHODKI

	v milijonih EUR	
	2017	2016
Obresti na:		
Posojila	1 379	1 446
Zamude pri plačilih	217	108
Drugo	41	38
Premija za obveznost iz finančnih jamstev (EFSI)	61	16
Finančni prihodki iz finančnih sredstev ali obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	57	0
Iztrženi dobiček na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	38	35
Dividende	23	13
Drugo	28	112
Skupaj	1 845	1 769

Prihodki od obresti na posojila se nanašajo predvsem na posojila, odobrena za finančno pomoč (glej pojasnilo 2.4.3).

Prihodki od obresti na zamude pri plačilih izhajajo predvsem iz glob in prispevkov lastnih sredstev, ki so zapadli v plačilo in niso bili pravočasno plačani.

3.8. DRUGI PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

	<i>v milijonih EUR</i>	
	2017	2016
Prihodki od provizij za opravljanje storitev (agencije)	557	267
Pozitivne tečajne razlike	281	331
Prihodki od provizij in premij, povezani s finančnimi instrumenti	51	48
Prihodki, povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	43	17
Prodaja blaga	42	46
Delež v čistem rezultatu EIS	21	2
Drugo	338	288
Skupaj	1 332	998

Prihodki od provizij za opravljanje storitev vključujejo provizije za dovoljenja za promet, ki jih zaračuna Evropska agencija za zdravila, ter pristojbine za blagovne znamke, ki jih pobira Urad Evropske unije za intelektualno lastnino.

ODHODKI

3.9. DELJENO UPRAVLJANJE

	<i>v milijonih EUR</i>	
	2017	2016
Izvedle države članice		
Evropski kmetijski jamstveni sklad	44 289	44 152
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja	11 359	12 604
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad	17 650	35 045
Evropski socialni sklad	7 353	9 366
Drugo	1 253	1 606
Skupaj	81 905	102 772

Prehod s prejšnjega programskega obdobja 2007–2013 na sedanje programske obdobje 2014–2020 pojasnjuje zmanjšanje odhodkov v višini 17,4 milijarde EUR na področju kohezije: stroški, prijavljeni za obdobje 2007–2013, so se precej znižali (28,6 milijarde EUR), saj se je izvajanje končalo, programi pa so vstopili v zaključno fazo. Obenem so se stroški, prijavljeni za obdobje 2014–2020 povečali, vendar zgolj za 11,2 milijarde EUR, saj programi zdaj napredujejo.

Drugi odhodki vključujejo predvsem: azil in migracije (485 milijonov EUR), Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (378 milijonov EUR) in notranjo varnost (226 milijonov EUR).

3.10. NEPOSREDNO UPRAVLJANJE

	<i>v milijonih EUR</i>	
	2017	2016
Izvedla Komisija	8 831	9 254
Izvedle izvajalske agencije EU	6 699	6 259

<i>v milijonih EUR</i>		
	2017	2016
<i>Izvedli skrbniški skladi</i>	208	97
Skupaj	15 738	15 610

Ti zneski se nanašajo predvsem na izvajanje raziskovalne politike (7,2 milijarde EUR), programov omrežij (1,3 milijarde EUR) ter instrumentov za razvojno sodelovanje (1,3 milijarde EUR), evropske sosedске politike (1,2 milijarde EUR) in humanitarne pomoči (0,7 milijarde EUR).

3.11. POSREDNO UPRAVLJANJE

<i>v milijonih EUR</i>		
	2017	2016
<i>Izvedli druge agencije in organi EU</i>	2 667	2 547
<i>Izvedle tretje države</i>	1 101	876
<i>Izvedle mednarodne organizacije</i>	3 014	2 382
<i>Izvedli drugi subjekti</i>	1 478	2 035
Skupaj	8 260	7 840

Od odhodkov v okviru posrednega upravljanja se 4,2 milijarde EUR nanaša na zunanje ukrepe (predvsem na področju predpristopne pomoči, humanitarne pomoči, mednarodnega sodelovanja in sosedstva). Dodatnih 3,6 milijarde EUR se nanaša na povečanje konkurenčnosti Evrope (na področjih, kot so raziskave, satelitski navigacijski sistemi in izobraževanje).

3.12. STROŠKI ZAPOSLENIH IN POKOJNIN

<i>v milijonih EUR</i>		
	2017	2016
<i>Stroški zaposlenih</i>	6 193	6 074
<i>Stroški pokojnin</i>	3 808	3 702
Skupaj	10 002	9 776

Stroški pokojnin so elementi gibanj, ki so se pojavili po aktuarskem vrednotenju obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, razen aktuarskih predpostavk. Zato ne pomenijo dejanskih izplačil pokojnin v zadevnem letu, ki so precej manjša.

3.13. SPREMEMBE AKTUARSKIH PREDPOSTAVK PREJEMKOV ZAPOSLENIH

Čisti znesek aktuarske izgube v višini 3 544 milijonov EUR, prikazan v okviru te postavke, se nanaša na obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, priznane v bilanci stanja (glej pojasnilo 2.9).

3.14. STROŠKI FINANCIRANJA

<i>v milijonih EUR</i>		
	2017	2016
<i>Odhodki za obresti:</i>		
<i>Najeta posojila</i>	1 373	1 440
<i>Drugo</i>	22	57

v milijonih EUR

	2017	2016
Izgube zaradi oslabitve posojil in terjatev	324	184
Finančni najemi	81	67
Izguba zaradi oslabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	39	40
Izguba pri finančnih sredstvih ali obveznostih po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	12	1
Iztržena izguba na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2	0
Drugo	42	116
Skupaj	1 896	1 904

Znesek odhodkov za obresti na najeta posojila ustreza predvsem prihodkom od obresti na posojila za finančno pomoč (vzajemni posli).

Izgube zaradi oslabitve posojil in terjatev vključujejo znesek v višini 243 milijonov EUR, povezan s tradicionalnimi lastnimi sredstvi (glej pojasnilo 2.6.1.1).

3.15. DRUGI ODHODKI

v milijonih EUR

	2017	2016
Upravni odhodki in odhodki za IT	2 521	2 455
Odhodki, povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	1 423	1 021
Popravek rezervacij	1 377	685
Negativne tečajne razlike	446	505
Odhodki od poslovnega najema	414	383
Znižanje glob s strani Sodišča	67	18
Drugo	509	419
Skupaj	6 756	5 486

Odhodki v zvezi z rezervacijami so se povečali predvsem zaradi spremembe ocene za rezervacijo za razgradnjo jedrskih objektov (glej pojasnilo 2.10).

Odhodki, povezani z raziskavami in razvojem, so vključeni v upravne odhodke in odhodke za IT ter se lahko razčlenijo na naslednji način:

v milijonih EUR

	2017	2016
Stroški raziskav	376	344
Neusredstveni stroški razvoja	81	88
Skupaj	456	431

3.1.6. POROČANJE PO ODSEKIH PO RAZDELKIH VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (VFO)

	v milijonih EUR						
	Pametna in vključujoča rast	Trajnostna rast	Varnost in državljanstvo	Evropa v svetu	Uprava	Nedodeljeno razdelku VFO (1)	Skupaj
Sredstva iz naslova BND	—	—	—	—	—	78 620	78 620
Tradicionalna lastna sredstva	—	—	—	—	—	20 520	20 520
DDV	—	—	—	—	—	16 947	16 947
Globe	—	—	—	—	—	4 664	4 664
Izterjava odhodkov	357	1 488	5	28	0	0	1 879
Drugo	1 172	244	43	414	4 827	3 676	10 376
Prihodki iz nemenjalnih poslov	1 529	1 732	48	443	4 827	124 428	133 006
Finančni prihodki	147	(4)	0	17	1	1 684	1 845
Drugo	196	(12)	(6)	10	338	805	1 332
Prihodki iz menjalnih poslov	343	(15)	(6)	27	338	2 489	3 177
Prihodki skupaj	1 873	1 716	42	470	5 166	126 917	136 183
Odhodki, ki so jih izvedle države članice:							
EKJS	—	(44 289)	—	—	—	—	(44 289)
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	—	(11 359)	—	—	—	—	(11 359)
ESRR in KS	(17 650)	—	—	—	—	—	(17 650)
ESS	(7 353)	—	—	—	—	—	(7 353)
Drugo	(439)	74	(897)	9	—	0	(1 253)
Izvedli EK, izvajske agencije in skrbniški skladi	(9 809)	(525)	(1 080)	(4 337)	(12)	25	(15 738)
Izvedli druge agencije in organi EU	(2 530)	(121)	(754)	(24)	—	762	(2 667)
Izvedle tretje države in mednarodne organizacije	(434)	0	(177)	(3 504)	—	—	(4 115)
Izvedli drugi subjekti	(819)	15	1	(675)	(0)	—	(1 478)
Stroški zaposlenih in pokojnin	(1 638)	(360)	(426)	(615)	(5 977)	(986)	(10 002)

		v milijonih EUR						
	Pametna in vključujoča rast	Trajnostna rast	Varnost in državljanstvo	Evropa v svetu	Uprava	Nedodeljeno razdelku VFO ⁽¹⁾	Skupaj	
Spremembe aktuarskih predpostavk prejemkov zaposlenih	—	—	—	—	(3 544)	—	(3 544)	
Stroški financiranja	(88)	(16)	(0)	(18)	(106)	(1 668)	(1 896)	
Druzi odhodki	(2 453)	(88)	(196)	(113)	(3 386)	(521)	(6 756)	
Odhodki skupaj	(43 213)	(56 669)	(3 528)	(9 277)	(13 025)	(2 389)	(128 101)	
Poslovni izid za zadevno leto	(41 341)	(54 953)	(3 486)	(8 807)	(7 859)	124 528	8 082	

⁽¹⁾ „Nedodeljeno razdelku VFO“ vključuje izvrševanje proračuna subjektov, vključenih v konsolidacijo, in konsolidacijske izločitve, zunajproračunske dejavnosti in nedodeljene programe z nepomembnimi zneski.

Prikaz prihodkov in odhodkov po razdelkih večletnega finančnega okvira temelji na ocenah, saj niso vse obveznosti povezane z razdelki večletnega finančnega okvira.

4. POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA

4.1. POGOJNE OBVEZNOSTI

Pogojne obveznosti so morebitne prihodnje plačilne obveznosti EU, ki bi lahko nastale zaradi preteklih dogodkov ali sprejetih zavezujočih pravnih obveznosti, vendar bodo odvisne od prihodnjih dogodkov, nad katerimi EU nima popolnega nadzora. Nanašajo se predvsem na izdana finančna jamstva (za posojila in programe finančne pomoči) ter na pravna tveganja. Vse pogojne obveznosti, razen tistih, ki so povezane z globami in jamstvi, kritimi iz skladov (glej pojasnilo 2.4.1), bi v primeru, da bi zapadle v plačilo, financiral proračun EU (in s tem države članice EU) v prihodnjih letih.

4.1.1. Proračunska jamstva

v milijonih EUR

	31. 12. 2017			31. 12. 2016		
	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana
<i>Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila</i>	37 479	28 950	19 972	40 645	30 161	21 145
<i>Jamstvo EFSI</i>	16 000	13 473	10 128	16 000	11 245	4 392
Skupaj	53 479	42 423	30 100	56 645	41 406	25 537

Iz zgornje razpredelnice je razviden obseg izpostavljenosti proračuna EU morebitnim prihodnjim plačilom, povezanim z jamstvi, danimi skupini EIB. Izplačani zneski pomenijo zneske, ki so jih končni upravičenci že prejeli, medtem ko podpisani zneski vključujejo izplačana sredstva in že podpisane sporazume z upravičenci, za katere pa sredstva še niso bila izplačana. Zgornja meja predstavlja skupni obseg jamstva, za katerega se je EU, in s tem države članice, zavezala, da ga bo pokrila.

Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila

Proračun EU jamči za posojila, ki jih je EIB podpisala in odobrila tretjim državam iz lastnih sredstev EIB. Na dan 31. decembra 2017 je znesek neodplačanih posojil, ki jih krije jamstvo EU, znašal 19 972 milijonov EUR (leta 2016: 21 145 milijonov EUR). Jamstva iz proračuna EU:

- 18 583 milijonov EUR (leta 2016: 19 481 milijonov EUR) prek Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (glej pojasnilo 2.4.1) in
- 1 389 milijonov EUR (leta 2016: 1 664 milijonov EUR) neposredno za posojila, odobrena državam članicam pred pristopom.

EU poleg zneska v višini 19 972 milijonov EUR, ki je zgoraj razkrit kot izplačan, jamči za dodatnih 258 milijonov EUR neodplačanih posojil Siriji, za katera so bile oblikovane rezervacije.

Jamstvo v okviru mandata EU za zunanja posojila v zvezi s posojili, ki jih je odobrila EIB, je omejeno na 65 % neporavnane salda za sporazume, podpisane po letu 2007 (mandata 2007–2013 in 2014–2020). Za sporazume pred letom 2007 je jamstvo EU omejeno na odstotek najvišjega zneska odobrenih kreditnih linij, ki je v večini primerov 65 %, pa tudi 70 %, 75 % ali 100 %. Kadar ta najvišji znesek ni dosežen, jamstvo EU krije celotni znesek.

Pri razkritju najvišje izpostavljenosti EU na dan 31. decembra 2017 pa je treba zajeti tudi odobrena posojila, ki še niso podpisana (8 529 milijonov EUR), in podpisana posojila, ki še niso izplačana (8 978 milijonov EUR).

Evropski parlament in Svet sta marca 2018 sprejela Sklep (EU) 2018/412, v skladu s katerim se je lahko zgornja meja za financiranje EIB v okviru jamstva EU povečala. To bo upoštevano v posodobljenem sporazumu o jamstvu z EIB, ob spremembi pa bi se največja izpostavljenost EU povečala za 3,4 milijarde EUR.

Jamstvo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI)

EFSI je pobuda za povečanje sposobnosti skupine EIB za prevzemanje tveganj, ki EIB omogoča, da poveča svoje naložbe v EU. Cilj EFSI je podpreti dodatne naložbe v EU in dostop do financiranja za mala podjetja. Sklad ni ločen pravni subjekt ali naložbeni sklad v strogem pomenu. Rezerva za tveganja, ki jo zagotavlja EFSI, nudi EIB zaščito pred morebitnimi izgubami pri povezanih operacijah. Sestavljena je iz lastnega kapitala EIB v višini 5 milijard EUR in proračunskega jamstva EU v višini do 16 milijard EUR („jamstvo EU v okviru EFSI“). Jamstvo EU v okviru EFSI je zagotovljeno EIB na podlagi sporazuma med EU in EIB (v nadaljnjem besedilu: sporazum o EFSI).

Zneski, povezani s pogojnimi obveznostmi EFSI, vključno z zgornjo mejo jamstva, kot so razkriti v tem pojasnilu, temeljijo na sporazumu o EFSI, veljavnem 31. decembra 2017. Vendar je treba opozoriti, da se je s spremenjeno uredbo o EFSI (Uredba (EU) 2017/2396), kakor je bila sprejeta decembra 2017, omogočilo povečanje jamstva EU v okviru EFSI na do 26 milijard EUR. Sporazum o EFSI je bil ustrezno spremenjen marca 2018.

Operacije EFSI se izvajajo v okviru dveh delov: dela za infrastrukturo in inovacije (IIW), ki ga izvaja EIB (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 13 milijard EUR) in dela za MSP (SMEW), ki ga izvaja EIS (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 3 milijard EUR), oba pa imata dolžniški portfelj in portfelj lastniških instrumentov. EIS deluje v skladu s sporazumom z EIB na podlagi jamstva EIB, ki je zajamčeno z jamstvom EU v okviru EFSI na podlagi sporazuma o EFSI.

Za namene uporabe jamstva EU v okviru EFSI izvajanje EFSI nadzira usmerjevalni odbor, ki odloča soglasno in ga sestavljajo štirje člani, od katerih tri imenuje Komisija, enega pa EIB. V skladu s spremenjeno uredbo o EFSI usmerjevalni odbor EFSI sestavlja pet članov, vključno s članom, ki nima glasovalne pravice in ga imenuje Evropski parlament, odločitve pa se sprejemajo soglasno ali na podlagi soglasja članov, ki imajo glasovalno pravico, če soglasja ni mogoče doseči. Usmerjevalni odbor EFSI ne odloča o naložbah.

EU in EIB imata v okviru EFSI različni vloge. EFSI je ustanovljen v okviru EIB, ki financira operacije (dolžniške in lastniške naložbe) ter si v ta namen izposoja potrebna sredstva na kapitalskih trgih. V zvezi z delom za infrastrukturo in inovacije EIB neodvisno sprejema naložbene odločitve in operacije upravlja v skladu s svojimi pravili in postopki. Enako velja za operacije v okviru dela za MSP, ki jih upravlja EIS.

Da se zagotovita usmerjenost naložb v okviru EFSI na specifični cilj odpravljanja nedelovanja trga, ki ovira naložbe v EU, in njihova upravičenost do zaščite z jamstvom EU, je bila vzpostavljena posebna upravljavna struktura. Vsak projekt, ki ga predlaga EIB v okviru dela za infrastrukturo in inovacije, preuči naložbeni odbor neodvisnih strokovnjakov, ki oceni njegovo upravičenost do kritja z jamstvom EU. Ko je projekt potrjen kot upravičen za operacijo z jamstvom EFSI, se odločitev o nadaljevanju projekta in njegovem upravljanju nato sprejme v rednem procesu projektnega cikla in upravljanja, ki ga ima EIB. V zvezi z delom za MSP je vloga naložbenega odbora omejena na svetovanje v zvezi z opisom produktov iz dela za MSP, ki jih potrjujeta usmerjevalni odbor EFSI in izvršni direktor EFSI.

Vloga EU se nanaša na zagotavljanje proračunskega jamstva EU za del potencialnih izgub, ki bi jih lahko utrpela EIB pri svojih naložbah v dolžniške in lastniške instrumente. Posledično EU ne posega v izbiro in upravljanje operacij EFSI, ne vlaga denarja v operacije EFSI in ni neposredna pogodbeni stranka zadevnih instrumentov. Ker niso izpolnjena kontrolna merila in računovodske zahteve za konsolidacijo na podlagi računovodskih pravil EU (in MRSJS), povezana zajamčena sredstva niso obračunana v konsolidiranem zaključnem računu EU.

V skladu z računovodskimi pravili EU je jamstvo EU, zagotovljeno skupini EIB v okviru sklada EFSI, obračunano kot obveznost iz naslova finančnega jamstva za dolžniški portfelj dela za infrastrukturo in inovacije, kot finančna rezervacija za dolžniški portfelj dela za MSP ter kot izvedeni finančni instrument (finančno sredstvo ali obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj) za oba portfelja lastniških instrumentov. V tem pojasnilu je razkrita tudi pogojna obveznost v zvezi z zagotovljenim jamstvom EFSI.

Jamstvo EU v okviru dolžniškega portfelja EFSI IIW krije delež prve izgube portfelja poslov financiranja, ki jih sklene EIB in so večinoma standardna posojila in jamstva. Jamstvo EU se unovči, če dolžnik plačila ne izvede ob dospelosti ali v primeru prestrukturiranja dolga. Jamstvo EU se povrne sorazmerno s tveganjem, ki ga je prevzela EU, in sicer v obliki porazdelitve prihodkov, povezanih s tveganjem, ki jih bo prejela EIB od poslov z jamstvom, med EIB in EU. Prihodki EU bi morali najprej pokriti izgube, nastale pri poslih z jamstvom. Jamstvo EU je zato obračunano kot obveznost iz naslova finančnega jamstva in se pri začetnem pripoznanju meri po pošteni vrednosti, ki ustreza čisti sedanji vrednosti dolgovanih premij (prihodki EU). Ob datumih poznejših bilanc stanja se obveznost iz naslova finančnega jamstva meri po znesku pričakovanih izgub ali prvotno pripoznanem znesku, odvisno kateri je višji, zmanjšanem za nabrano amortizacijo prihodkov, kjer je ustrezno. Obveznost iz naslova finančnega jamstva je prikazana brez prihodkov EU, ki še niso bili prejeti – nič na dan 31. decembra 2017 – glej pojasnilo 2.11.3.

V okviru portfelja lastniških instrumentov EFSI IIW, ki ga sestavljajo deleži v neposrednem lastniškem kapitalu ali navideznem lastniškem kapitalu ali podrejeni dolgovi, EIB vlaga po načelu enakovrednosti na lastno tveganje in tudi na tveganje EU. Posledično jamstvo EU za del naložb v lastniški kapital, za katere jamči EU, krije negativne popravke vrednosti (nerealizirane izgube) ob vsakem datumu bilance stanja, realizirane izgube ob dezinvestiranju in stroške financiranja, ki jih ima EIB. Če se vrednost naložbe, ki je bila pred tem predmet negativnega popravka vrednosti, ob poznejših datumih poročanja poveča, EIB povrne EU znesek do višine nabavne vrednosti naložbe. Ob dezinvestiranju je EU upravičena tudi do dobička od naložbe, ki presega nabavno vrednost. Jamstvo EU se povrne s prihodki, ki jih EIB prejme iz zajamčenih poslov, vključno z obrestmi, dividendami in realiziranimi dobički. Poravnava med EU in EIB se izvrši letno brez izgub in prihodkov.

EU v okviru portfelja lastniških instrumentov dela EFSI za MSP jamči za naložbe v lastniški kapital, in sicer v sklade tveganega in zasebnega kapitala, ki jih financira EIB, uvaja in upravlja pa EIS. Jamstvo EU se zagotovi na osnovi portfelja za dva portfelja: poddel 1 in poddel 2. Jamstvo EFSI se unovči za kritje izgub zaradi oslabitve in realiziranih izgub od zajamčenih naložb in stroškov financiranja EIB. EU je upravičena do povračila za prevzeto tveganje v obliki dividend in realiziranih dobičkov od zajamčenih poslov z lastniškimi instrumenti. V okviru poddela 2 program EU Obzorje 2020 prav tako delno vlaga v isti portfelj lastniških instrumentov (naložba iz programa Obzorje 2020, ki jo financira EU, je v zaključnem računu EU obračunana kot za prodajo razpoložljivo finančno sredstvo) in prevzema prve izgube od naložb, medtem ko dodatne izgube krijeta jamstvo EU in EIS.

Jamstvo EU v okviru EFSI v zvezi s portfeljem lastniških instrumentov EFSI je razvrščeno kot izvedeni finančni instrument in obračunano kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj. Na dan 31. decembra 2017 je poštena vrednost jamstva EU v okviru EFSI za portfelj lastniških instrumentov EFSI znašala 16 milijonov EUR – glej pojasnilo 2.4.2.

Zgornja pogojna obveznost vključuje posle v okviru programov COSME, Obzorje 2020, CCS in EaSI za del, ki ga zajema jamstvo EU v okviru EFSI v dolžniškem portfelju SMEW.

Plačila jamstva EU izvrši Jamstveni sklad EFSI – glej pojasnilo 2.4.1. Konec leta 2017 so sredstva jamstvenega sklada znašala 3,5 milijarde EUR (leta 2016: 1 milijardo EUR), za dodatne 2,6 milijarde EUR (leta 2016: 2,4 milijarde EUR) pa so bile prevzete obveznosti, vendar znesek še ni bil plačan, pri čemer je vključen v znesek, razkrit kot neporavnane obveznosti (RAL) v pojasnilu 5.1.

4.1.2. Jamstva v zvezi s finančno pomočjo (najemanje in dajanje posojil)

v milijonih EUR

	31. 12. 2017			31. 12. 2016		
	Črpana	Nečrpana	Skupaj	Črpana	Nečrpana	Skupaj
EMFS	47 456	—	47 456	47 456	—	47 456
Plačilnobilančna posojila	3 114	—	3 114	4 272	—	4 272
Makrofinančna pomoč	3 924	460	4 384	2 964	1 313	4 277
Euratom	250	250	500	252	300	552
Skupaj	54 744	710	55 454	54 944	1 613	56 557

Proračun EU jamči za posojila, ki jih najame Komisija za financiranje posojanja državam članicam in nečlanicam v vzajemnih transakcijah. Ta najeta posojila so že pripoznana kot obveznosti v bilanci stanja EU – glej pojasnilo **2.11.1**. Če pa bi pri posojilih, danih na podlagi teh posojil, najetih v vzajemnih transakcijah, prišlo do zamud pri odplačevanju, bi moral v skladu s členom 14 Uredbe Sveta št. 609/2014 celoten neodplačan znesek posojila pokriti proračun EU:

- za najeta posojila, povezana z izplačanimi posojili iz EMFS, jamči izključno proračun EU,
- za najeta posojila, povezana s plačilnobilančnimi posojili, jamči izključno proračun EU,
- za posojila za makrofinančno pomoč najprej jamči Jamstveni sklad za zunanje ukrepe (glej pojasnilo **2.4.1**), nato pa proračun EU in
- za celotne zneske neodplačanih posojil Euratom so prvo kritje jamstva tretjih strank. Če zneskov za zunanja posojila ne bi pokrila jamstva tretjih oseb, bi jih pokrila Jamstveni sklad.

Proračunsko jamstvo EU ne zajema posojil ESPJ v likvidaciji, odobrenih iz izposojenih sredstev. Namesto tega jih krijejo finančna sredstva ESPJ v likvidaciji – glej pojasnilo **2.4.1**.

4.1.3. Jamstva, dana za finančne instrumente EU

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Obzorje 2020	1 297	921
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja	654	711
Instrument za povezovanje Evrope	490	465
Drugo	32	3
Skupaj	2 473	2 101

Kot je navedeno v členu 140(3) finančne uredbe, proračunski odhodki, povezani s posameznim finančnim instrumentom, in finančna obveznost Unije v nobenem primeru ne presežejo zneska ustreznih proračunskih obveznosti, prevzetih zanj, kar izključuje pogojne obveznosti za proračun. V praksi to pomeni, da imajo te obveznosti v bilanci stanja protiknjizbo na strani sredstev ali so pokrite z neporavnanimi proračunskimi obveznostmi, ki še niso prikazane kot odhodki. Te pogojne obveznosti so prikazane brez finančnih rezervacij, oblikovanih za te instrumente – glej pojasnilo **2.10**.

4.1.4. Sodni postopki

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Globe	3 242	1 834
Kmetijstvo	1 737	1 711
Kohezija	3	3
Drugo	481	600
Skupaj	5 463	4 148

Globe

Ti zneski se nanašajo predvsem na globe, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence in so jih oglašene družbečasno plačale ter je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo pritožba vložena. Pogojna obveznost se

ohrani, dokler sodba Sodišča EU o zadevi ne postane pravnomočna ali dokler se ne izteče rok za pritožbo. Obračunane obresti na začasna plačila so vključene v poslovni izid za zadevno leto in tudi kot pogojna obveznost, da se prikaže negotovost upravičenosti Komisije do teh zneskov.

Če bi EU izgubila katero od teh zadev, povezanih z naloženimi globami, ne bi bilo stroškov za proračun EU, saj so bile globe začasno plačane, ta denarna sredstva pa se naložijo bodisi na posebne bančne račune (glej pojasnilo 2.8) bodisi v sklad BUFI, ki je bil ustanovljen za ta namen (glej pojasnilo 2.4.1). Znesek glob se pripozna kot proračunski prihodek šele, ko je dokončen (člen 83 finančne uredbe).

Kmetijstvo

To so pogojne obveznosti do držav članic, povezane s sklepi o skladnosti pri EKJS ter s finančnimi popravki za razvoj podeželja in predpristopno pomoč, ki so predmet postopka pred izrekom sodbe Sodišča EU. Določitev končnega zneska obveznosti in leta, v katerem bo učinek uspešnih pritožb bremenil proračun, je odvisna od trajanja postopka pred Sodiščem EU.

Kohezija

To so pogojne obveznosti do držav članic v zvezi z ukrepi v okviru kohezijske politike, ki so predmet postopka v fazi pred ustnim zaslišanjem ali pred izrekom sodbe Sodišča EU.

Drugi sodni postopki

Ta postavka se nanaša na odškodninske tožbe, ki so zdaj vložene zoper EU, druge pravne spore in ocenjene pravne stroške. Treba je omeniti, da mora v odškodninski tožbi v skladu s členom 288 Pogodbe ES tožnik dokazati, da je institucija dovolj resno kršila pravno pravilo, ki podeljuje pravice posameznikom, da je tožnik utrpel dejansko škodo in da obstaja neposredna vzročna zveza med nezakonitim dejanjem in škodo.

4.2. POGOJNA SREDSTVA

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
<i>Prejeta jamstva:</i>		
<i>Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti</i>	352	369
<i>Druga jamstva</i>	22	28
<i>Druga pogojna sredstva</i>	34	34
Skupaj	409	431

Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti se zahtevajo za zagotovitev, da upravičenci do financiranja EU izpolnijo obveznosti iz svojih pogodb z EU.

5. PRORAČUNSKÉ IN PRAVNE OBVEZNOSTI

To pojasnilo vsebuje informacije o proračunskem postopku in prihodnjih potrebah po financiranju, ne pa o obveznostih, ki so obstajale na dan 31. decembra 2017.

Večletni finančni okvir (VFO), o katerem se dogovorijo države članice, določa programe ter zgornje meje za odobritev za prevzem obveznosti in skupni znesek odobritev plačil za posamezne razdelke, v okviru katerih lahko EU sklepa proračunske in pravne obveznosti, ter nazadnje izvrši plačila za obdobje 7 let – glej razpredelnico 1.1 v pojasnilih k poročilom o izvrševanju proračuna.

Zgornje meje VFO je sprejel Svet (države članice) s soglasjem Evropskega parlamenta, člen 16 Uredbe št. 1306/2013 o financiranju SKP pa vzpostavlja neposredno povezavo med letno zgornjo mejo odhodkov EKJS in uredbo o VFO. Evropski parlament in Svet sta sprejela tudi ustrezne temeljne akte za odhodke EKJS, ki določajo odhodke po državah članicah za celotno obdobje 2014–2020.

Pravne obveznosti ustrezajo podpisanim programom, projektom, sporazumom ali pogodbam, zato so za EU pravno zavezujoče. Prevzem pravne obveznosti je dejanje, s katerim odredbodajalec prevzame ali določi obveznost (za EU), ki ima finančne posledice (člen 85 finančne uredbe).

Načeloma se proračunska obveznost prevzame pred pravno obveznostjo, vendar je pri nekaterih večletnih programih/projektih obratno, ustrezne proračunske obveznosti se namreč prevzamejo v letnih obrokih v obdobju več let, kadar tako določa temeljni akt. Na primer, za kohezijo člen 76 uredbe o skupnih določbah (Uredba (EU) št. 1303/2013) določa, da sklep Komisije o sprejetju programa predstavlja pravno obveznost v smislu finančne uredbe in da se proračunske obveznosti Unije za vsak program izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Druge pravne podlage lahko vsebujejo podobne določbe. Zato lahko obstajajo zneski, ki jih je EU pravno zavezana plačati, čeprav proračunska obveznost še ni bila prevzeta – glej pojasnili 5.2 in 5.3.

Če je proračunska obveznost prevzeta, vendar plačila zanjo še niso izvršena, se znesek neporavnanih obveznosti imenuje „reste à liquider“ (RAL). To so lahko programi ali projekti, pogosto večletni, ki so podpisani, vendar še niso (v celoti) izvedeni. Predstavljajo plačilne obveznosti za prihodnja leta. Ker se računovodski izkazi pripravijo v skladu z računovodenjem na podlagi nastanka poslovnega dogodka, poročila o izvrševanju proračuna pa v skladu z računovodenjem na podlagi plačil, so za del skupnega neplačanega zneska (RAL) stroški že nastali in so pripoznani kot obveznost v bilanci stanja (glej pojasnili 2.12 in 2.13). Ti stroški se izračunajo na podlagi prejetih zahtevkov za povračilo stroškov/računov ali ocenjenega izvajanja programa ali projekta, če EU še ni prejela nobenih zahtevkov – glej pojasnilo 5.1 spodaj. Ko so po 31. decembru 2017 izvršena plačila, ki se nanašajo na neporavnane obveznosti, se pripoznanje obveznosti v bilanci stanja odpravi. Del neporavnanih obveznosti, za katerega stroški še niso nastali, ni vključen v obveznosti, temveč je razkrit v nadaljevanju.

Spodnja razkritja tako predstavljajo zneske na dan 31. decembra 2017, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala na podlagi izpolnjevanja pogodbenih dogovorov in bodo zato financirani iz prihodnjih proračunov EU.

v milijonih EUR

	Pojasnilo	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	5.1	221 391	189 881
Še neizvedene pravne obveznosti v okviru deljenega upravljanja, sprejete na podlagi sedanjega VFO	5.2	211 688	276 351
Pomembne pravne obveznosti na drugih področjih	5.3	20 030	22 275
Skupaj		453 109	488 507

5.1. NEPORAVNANE PRORAČUNSKÉ OBVEZNOSTI, KI ŠE NISO PRIKAZANE KOT ODHODKI

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	221 391	189 881

Zgoraj razkriti znesek je znesek teh neporavnanih proračunskih obveznosti (RAL – „reste à liquider“) v višini 267 258 milijonov EUR (glej razpredelnico 4.4 v pojasnilih k poročilu o izvrševanju proračuna), zmanjšan za z njimi povezane zneske, ki so bili vključeni kot obveznosti v bilanco stanja in kot odhodki v izkaz poslovnega izida. Pri neporavnanih proračunskih obveznostih gre za znesek odprtih obveznosti, ki še niso bile niti plačane niti sproščene. Kot je pojasnjeno zgoraj, so neporavnane proračunske obveznosti običajna posledica obstoja večletnih programov.

Opozoriti je treba, da so neporavnani predhodnega financiranja na dan 31. decembra 2017 skupaj znašali 49 milijard EUR (glej pojasnilo 2.5). To predstavlja plačane proračunske obveznosti, za katere se zmanjšajo neporavnane obveznosti, vendar se za plačane zneske do izpolnitve pogodbene obveznosti še vedno šteje, da pripadajo EU in ne upravičencu. Zato podobno kot zgoraj razkrite neporavnane obveznosti tudi te obveznosti še niso prikazane kot odhodki.

5.2. ŠE NEIZVEDENE PRAVNE OBVEZNOSTI V OKVIRU DELJENEGA UPRAVLJANJA, SPREJETE NA PODLAGI SEDANJEGA VFO

v milijonih EUR

Skladi	Finančni okvir za obdobje 2014–2020 (A)	Sklenjene pravne obveznosti (B)	Proračunske obveznosti (C)	Sprostitve prevzetih obveznosti (D)	Proračunska sredstva na voljo v VFO (= A–C)	Pravne obveznosti, zmanjšane za proračunske obveznosti (= B–C+D)
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad	262 058	262 058	140 302	—	121 756	121 756
Evropski socialni sklad	91 991	91 991	51 813	—	40 178	40 178
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim	3 814	3 814	2 114	—	1 699	1 699
RAZDELEK 1B: SKLADI KOHEZIJSKE POLITIKE	357 862	357 862	194 229	—	163 633	163 633
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja	99 343	99 343	56 401	—	42 942	42 942
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo	5 749	5 749	3 210	—	2 539	2 539
RAZDELEK 2: NARAVNI VIRI	105 093	105 093	59 611	—	45 482	45 482
Sklad za migracije in azil	5 391	4 233	2 794	—	2 597	1 439
Sklad za notranjo varnost	2 812	2 635	1 500	—	1 311	1 134
RAZDELEK 3: VARNOST IN DRŽAVLJANSTVO	8 202	6 868	4 294	—	3 908	2 573
Skupaj	471 157	469 822	258 134	—	213 023	211 688

To so pravne obveznosti, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala, ko je sprejela operativne programe v okviru deljenega upravljanja. Sklep Komisije o sprejetju operativnega programa predstavlja sklep o financiranju v smislu člena 84 finančne uredbe in po uradnem obvestilu zadevni državi članici pravno obveznost v smislu navedene uredbe.

Člen 76 uredbe o skupnih določbah za evropske strukturne in investicijske sklade (skladi ESI) določa:

„Proračunske obveznosti Unije za vsak program se izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Proračunske obveznosti v zvezi z rezervo za uspešnost se v vsakem programu izvajajo ločeno od preostalih dodelitev sredstev programu.“

Zgornja razpredelnica se začne s skupnimi sredstvi VFO (stolpec A) in prikazuje primerjavo med pravnimi obveznostmi, za katere proračunske obveznosti še niso bile prevzete, in najvišjim mogočim zneskom obveznosti glede na zgornje meje, določene v razdelkih 1B, 2 in 3 večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, pri čemer je ta znesek naveden v informativne namene. Te pravne obveznosti zato predstavljajo neporavnane zneske, za katere bo EU prevzela proračunske obveznosti in jih nato plačala po 31. decembru 2017. V stolpcu B so prikazane pravne obveznosti ob koncu leta, ki jih je prevzela Komisija, v stolpcu C pa prevzete proračunske obveznosti v zvezi s temi pravnimi obveznostmi ob koncu leta. Na dan 31. decembra 2017 niso bile sproščene nobene prevzete obveznosti (stolpec D).

5.3. POMEMBNE PRAVNE OBVEZNOSTI NA DRUGIH PODROČJIH

v milijonih EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
<i>Instrument za povezovanje Evrope</i>	12 676	13 799
<i>Program Copernicus</i>	1 841	2 393
<i>ITER</i>	1 496	1 891
<i>Galileo</i>	253	523
<i>Sporazumi o ribolovu</i>	133	247
<i>Obveznosti iz poslovnega najema</i>	2 577	2 419
<i>Druge pogodbene obveznosti</i>	1 054	1 003
Skupaj	20 030	22 275

Ti zneski odražajo dolgoročne pravne obveznosti, ki jih ob koncu leta še niso krile odobritve za prevzem obveznosti v proračunu. Te zavezujoče obveznosti bodo vnesene v proračun v letnih obrokih v prihodnjih letih in nato plačane.

Nekateri pomembni programi (glej spodaj) se lahko v skladu s členom 85(4) finančne uredbe razporedijo na več letnih obrokov. To EU omogoča, da prevzame pravne obveznosti (podpiše sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sporazume o prenosu pooblastil in pogodbe o javnih naročilih), ki presegajo razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti v danem letu. Zato so lahko za znaten znesek skupnih dodeljenih sredstev v okviru sedanjega VFO obveznosti že prevzete. To velja zlasti za naslednje programe:

Instrument za povezovanje Evrope (IPE)

Instrument za povezovanje Evrope zagotavlja finančno pomoč za vseevropska omrežja, da se podprejo projekti skupnega interesa v sektorjih prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture. Pravne obveznosti za instrument za povezovanje Evrope pokrivajo obdobje od leta 2014 do 2020 na področju prometa in do leta 2021 na področju energije. Pravna podlaga za te obveznosti je Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (Besedilo velja za EGP) (UL L 348, 20.12.2013), ki v členu 19 določa uporabo letnih obrokov.

Program Copernicus

Copernicus je evropski program za opazovanje Zemlje – glej tudi pojasnilo 2.2. Te obveznosti so prevzete do leta 2020. Komisija je na podlagi Uredbe (EU) št. 377/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 (UL L 122, 24.4.2014, str. 44) podpisala sporazume o prenosu pooblastil z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA), organizacijo EUMETSAT in Evropskim centrom za srednjeročno napovedovanje vremena. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 8 Uredbe (EU) št. 377/2014.

ITER – mednarodni termonuklearni poskusni reaktor

Te obveznosti so namenjene kritju prihodnjih potreb po financiranju naprav ITER do leta 2021. Prispevek EU (Euratom) za Mednarodno organizacijo za fuzijsko energijo ITER je zagotovljen prek agencije Fuzija za energijo ter vključuje tudi prispevke držav članic in Švice. Te obveznosti so prevzete na podlagi Sklepa Sveta (Euratom) št. 791/2013 z dne 13. decembra 2013 o spremembi Odločbe 2007/198/Euratom o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije, ki dovoljuje uporabo letnih obrokov. Organizacija ITER je bila ustanovljena za upravljanje naprav ITER in spodbujanje njihovega izkoriščanja, krepitev javnega razumevanja in sprejemanja fuzijske energije ter izvajanje vseh drugih dejavnosti, ki so potrebne za doseganje njenega namena. ITER vključuje EU, Kitajsko, Indijo, Rusijo, Južno Korejo, Japonsko in ZDA.

Galileo

To so zneski prevzetih obveznosti za program Galileo, v okviru katerega se razvija evropski globalni navigacijski satelitski sistem – glej tudi pojasnilo 2.2. Te obveznosti so prevzete do leta 2020. Komisija je podpisala sporazum o prenosu pooblastil z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) na podlagi Uredbe (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 (UL L 347, 20.12.2013, str. 1). Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 9 Uredbe (EU) št. 1285/2013.

Sporazumi o ribolovu

Te prevzete obveznosti so namenjene ukrepom v okviru mednarodnih sporazumov o ribolovu s tretjimi državami do leta 2020. Prevzete so na podlagi sklepov Sveta, sklenjenih s posamezno tretjo državo (npr. Sklep Sveta (EU) 2015/1894 z dne 5. oktobra 2015 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o določitvi ribolovnih možnosti in finančnega prispevka iz Sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko skupnostjo in Republiko Zelenortski otoki (UL L 277, 22.10.2015)). Gre za posebne mednarodne pogodbe, ki vključujejo večletne pravice in obveznosti.

Obveznosti iz poslovnega najema

Minimalni zneski, ki jih je treba v skladu s povezanimi pogodbami plačati v preostalem obdobju veljavnosti teh pogodb o najemu, so naslednji:

v milijonih EUR

	Najmanjše najemnine			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Zgradbe	374	1 106	1 078	2 558
Informacijski materiali in druga oprema	7	13	0	21
Skupaj	380	1 120	1 078	2 577

Druge pogodbene obveznosti

V tej postavki razkriti zneski ustrezajo prevzetim obveznostim, ki jih je treba še plačati v obdobju veljavnosti pogodb. Največji vključeni znesek v tej postavki se nanaša na gradbene pogodbe Evropskega parlamenta (175 milijonov EUR).

6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

V nadaljevanju opisana razkritja glede obvladovanja finančnih tveganj EU se nanašajo na:

- najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč, ki jih je Komisija izvedla s pomočjo: EMFS, plačilnobilancijskih posojil, makrofinančne pomoči, dejavnosti Euratoma in za posojila iz izposojenih finančnih sredstev ESPJ v likvidaciji,
- zakladniško poslovanje Komisije za izvrševanje proračuna EU, vključno s pobiranjem glob,
- sredstva v skladih za proračunska jamstva: Jamstveni sklad za zunanje ukrepe in jamstveni sklad EFSI ter
- finančne instrumente, ki se financirajo iz proračuna EU.

6.1. VRSTE TVEGANJ

Tržno tveganje je tveganje nihanja pošteno vrednosti ali prihodnjih denarnih tokov finančnega instrumenta zaradi sprememb tržnih cen. Pomeni ne le tveganje za izgubo, ampak tudi možnost za dobiček. Obsega *valutno tveganje*, *obrestno tveganje* in *tveganje spremembe drugih cen* (EU nima pomembnih tveganj spremembe drugih cen).

- *Valutno tveganje* je tveganje, da bodo na posle EU ali vrednost njenih naložb vplivale spremembe deviznih tečajev. To tveganje izhaja iz spremembe cene ene valute v razmerju do druge.
- *Obrestno tveganje* je možnost zmanjšanja vrednosti vrednostnega papirja, zlasti obveznice, zaradi povišanja obrestnih mer. Višje obrestne mere na splošno povzročijo znižanje cen obveznic s fiksno obrestno mero in obratno.

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neplačila posojila ali druge kreditne linije (glavnice ali obresti ali obojega) s strani dolžnika/posojilojemalca ali zaradi druge neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Kot dogodek neizpolnjevanja obveznosti štejejo zamude pri plačilu, prerazporeditev plačil posojilojemalca in stečaj.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz težavnosti prodaje sredstva, na primer tveganje, da trgovanje z danim vrednostnim papirjem ali sredstvom na trgu ne bo dovolj hitro, da bi se preprečila izguba ali izpolnila obveznost.

6.2. STRATEGIJE OBVLADOVANJA TVEGANJ

Izvrševanje proračuna EU je vedno bolj odvisno od uporabe finančnih instrumentov operativnih programov. Osnovna ideja tega pristopa v nasprotju s tradicionalno metodo izvrševanja proračuna, tj. dodeljevanjem nepovratnih sredstev in subvencij, je, da za vsak euro, porabljen iz proračuna prek finančnih instrumentov, končni upravičenec prejme več kot 1 EUR finančne podpore zaradi učinka vzvoda. Ta uporaba proračuna EU dosega kar največji učinek razpoložljivih sredstev. Za več informacij o zadevnih zneskih glej pojasnilo **2.4.1**.

Večini finančnih instrumentov je skupno dejstvo, da je izvrševanje preneseno bodisi na skupino EIB (vključno z EIS) bodisi na druge finančne institucije na podlagi sporazuma med Evropsko komisijo in finančno institucijo. Sporazumi, podpisani s temi finančnimi institucijami, vključujejo stroge pogoje in obveznosti za posrednike, da se zagotovi, da se denarna sredstva EU pravilno upravljajo in da se o njih ustrezno poroča. Ob prevzemu obveznosti za finančni prispevek za enega od instrumentov se sredstva prenesejo na bančni račun finančne institucije (tj. fiduciarni račun), ki je bil ustvarjen posebej za ta namen. Finančna institucija lahko, glede na to, za kakšen instrument gre, sredstva na tem fiduciarnem računu uporabi za dajanje posojil, izdajanje dolžniških instrumentov, vlaganje v lastniške instrumente ali pokritje unovčitev jamstev. Prihodki od finančnih instrumentov se morajo praviloma vrniti v proračun EU.

Tveganje v zvezi s temi finančnimi instrumenti je omejeno na zgornjo mejo, kakor je navedeno v sporazumih v zvezi s temi instrumenti, tj. na proračunski znesek, določen za zadevni instrument. Ker Komisija pogosto prevzema tranšo „prve izgube portfelja“ in ker naj bi se z instrumenti financirali bolj tvegani upravičenci (ki imajo težave s pridobivanjem financiranja od komercialnih posojilodajalcev), je zato verjetno, da bo proračun EU utrpel nekaj izgub.

Merjenje finančnih instrumentov

Naslednje kategorije finančnih sredstev in obveznosti se ne merijo po pošteni vrednosti: denarna sredstva in njihovi ustrezniki, posojila, menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski, najeta posojila in druge finančne obveznosti, ki se merijo po odplačni vrednosti. Knjižgovodska vrednost teh finančnih sredstev in obveznosti se šteje za razumen približek njihove poštene vrednosti.

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

EU izvaja posle najemanja in dajanja posojil ter s tem povezano upravljanje zakladnice v skladu z ustrežno uredbo Sveta in Evropskega parlamenta, sklepi Sveta, po potrebi pa tudi notranjimi smernicami. Pisna navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot so najemanje in dajanje posojil ter upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Praviloma se ne izvajajo nobene dejavnosti za izravnavanje obrestnih ali valutnih nihanj (t. i. varovanje pred tveganji), saj se dana posojila na splošno financirajo z vzajemnimi posli najemanja posojil („back-to-back operations“) in torej ni odprtih obrestnih ali valutnih pozicij. Vzajemnost se redno preverja.

Zakladnica

Pravila in načela vodenja zakladniškega poslovanja Komisije so določena v Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) ter v finančni uredbi in njenih pravilih uporabe.

Na podlagi zgornjih uredb se uporabljajo naslednja glavna načela:

- lastna sredstva plačajo države članice na račune, ki so bili v ta namen odprti v imenu Komisije pri zakladnici ali nacionalni centralni banki. Komisija lahko črpa sredstva z zgornjih računov samo za kritje svojih denarnih potreb,
- lastna sredstva plačajo države članice v svojih nacionalnih valutah, medtem ko so plačila Komisije večinoma izražena v eurih,
- stanje na bančnih računih, odprtih v imenu Komisije, ne sme biti negativno. Ta omejitev ne velja za račune lastnih sredstev Komisije v primeru neplačil v zvezi s posojili, najetimi ali zajamčenimi v skladu z uredbami ali sklepi Sveta EU, in pod določenimi pogoji, če so potrebe po denarnih sredstvih večje od sredstev na računih,
- sredstva na bančnih računih, ki so v drugih valutah kot v eurih, se bodisi uporabljajo za plačila v istih valutah ali so periodično pretvorjena v eure.

Poleg računov lastnih sredstev ima Komisija tudi druge bančne račune, odprte pri centralnih in poslovnih bankah z namenom izvrševanja plačil in prejemanja prejemkov, ki niso prispevki držav članic v proračun.

Zakladniško in plačilno poslovanje sta visoko avtomatizirana in temeljita na sodobnih informacijskih sistemih. Za zagotovitev varnosti sistemov in delitve nalog v skladu s finančno uredbo, standardi notranje kontrole Komisije in revizijskimi načeli se uporabljajo posebni postopki.

Upravljanje zakladniškega in plačilnega poslovanja Komisije je urejeno s sklopom pisnih smernic in postopkov, da se omejita poslovno in finančno tveganje ter zagotovi primerna raven kontrole. Te smernice in postopki urejajo različna področja poslovanja (na primer izvrševanje plačil in upravljanje denarnih sredstev, napovedovanje denarnih tokov, neprekinjeno poslovanje ipd.), njihovo upoštevanje pa se redno preverja. Poleg tega si Generalni direktorat za proračun ter Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve izmenjujeta informacije o obvladovanju tveganj in dobrih praksah.

Globe

Začasno plačane globe: vloge

Zneski, prejeti pred letom 2010, ostanejo na bančnih računih pri bankah, ki so bile izbrane posebej za depozite začasno plačanih glob. Te banke so izbrane v skladu z razpisnimi postopki, določenimi v finančni uredbi. Nalaganje sredstev pri določenih bankah se določi na podlagi notranje strategije obvladovanja tveganj, v kateri so opredeljeni bonitetne zahteve in znesek sredstev, ki jih je mogoče naložiti sorazmerno z lastniškim kapitalom nasprotne stranke. Opredelijo in ocenijo se finančna in poslovna tveganja, upoštevanje notranjih strategij in postopkov pa se redno preverja.

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Od leta 2010 se zneski naloženih in začasno plačanih glob vlagajo v posebej za ta namen vzpostavljen portfelj sklada BUFI. Glavna cilja portfelja sta zmanjšanje tveganj, povezanih s finančnimi trgi, in enaka obravnava vseh oglobljenih subjektov s ponudbo zajamčenega donosa, izračunanega na enaki osnovi. Sredstva iz naslova začasno plačanih glob upravlja Komisija v skladu z notranjimi smernicami za upravljanje sredstev. Navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot je upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Finančna in poslovna tveganja se opredelijo in ocenijo, upoštevanje notranjih smernic in postopkov pa se redno preverja.

Cilj dejavnosti upravljanja sredstev so take naložbe glob, začasno plačanih Komisiji, da:

- se zagotovi, da so sredstva po potrebi zlahka na razpolago, hkrati pa
- se v normalnih razmerah dosega donos, ki je v povprečju v skladu z referenčnim donosom sklada BUFI, zmanjšanjem za nastale stroške, ob ohranitvi nominalnega zneska glob.

Naložbe so v bistvu omejene na naslednji kategoriji: vezane vloge pri centralnih bankah držav članic, agencijah za upravljanje državnega dolga, bankah, ki so v celoti v državni lasti ali zanje država v celoti jamči, ali nadnacionalnih institucijah ter obveznice, zakladne menice in potrdila o vlogah, ki so jih izdale bodisi državne bodisi nadnacionalne institucije.

Finančna jamstva

Komisija ima znatne zneske jamstev, ki so jih izdale finančne institucije, v zvezi z globami, ki jih je naložila družbam za kršitve pravil konkurence EU (glej pojasnilo 2.6.1.2). Ta jamstva zagotovijo oglobljena podjetja namesto začasnega plačila globe. Jamstva se upravljajo v skladu z notranjo strategijo obvladovanja tveganj. Opredelijo in ocenijo se finančna in poslovna tveganja, upoštevanje notranjih strategij in postopkov pa se redno preverja.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Pravila in načela za upravljanje sredstev Jamstvenega sklada so določena v Sporazumu med Komisijo in Evropsko investicijsko banko (EIB) z dne 25. novembra 1994 ter v poznejših spremembah z dne 17. in 23. septembra 1996, 8. maja 2002, 25. februarja 2008 ter 9. novembra 2010. Ta jamstveni sklad posluje zgolj v eurih. Da bi se izognil vsakršnemu valutnemu tveganju, opravlja naložbe izključno v tej valuti. Upravljanje sredstev temelji na tradicionalnih pravilih previdnosti, ki veljajo za finančne dejavnosti. Posebno pozornost je treba namenjati zmanjšanju tveganj in zagotavljanju, da se upravljana sredstva lahko odtujijo ali prenesejo brez večjega odloga, pri čemer se upoštevajo krite obveznosti.

Jamstveni sklad EFSI

Jamstveni sklad EFSI je bil ustanovljen z Uredbo (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 (spremenjeno z Uredbo (EU) 2017/2396 z dne 13. decembra 2017). Pravila in načela za upravljanje sredstev sklada so določena v Sklepu Komisije C(2016) 165 z dne 21. januarja 2016. Upravljana sredstva zagotavljajo zadostno likvidnost za morebitne unovčitve jamstev, hkrati pa so še vedno namenjena optimizaciji donosa in stopnje tveganja, ki je združljiva z ohranjanjem visoke stopnje varnosti in stabilnosti.

6.3. VALUTNO TVEGANJE

Izpostavljenost EU valutnemu tveganju ob koncu leta v zvezi s finančnimi instrumenti – neto pozicija

v milijonih EUR

	31. 12. 2017						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
Finančna sredstva							
<i>Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva</i>	680	57	17	56	12 806	16	13 632
<i>Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	(632)	—	—	—	655	—	23
<i>Posojila ⁽¹⁾</i>	6	0	—	—	123	7	137
<i>Terjatve in izterljivi zneski</i>	15	549	63	86	11 591	62	12 366
<i>Denarna sredstva in njihovi ustrezniki</i>	49	3 180	27	693	18 468	1 694	24 111
	118	3 787	107	835	43 642	1 779	50 268

v milijonih EUR

	31. 12. 2017						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
Finančne obveznosti							
<i>Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	—	—	—	—	—	(2)	(2)
<i>Obveznosti iz poslovanja</i>	(4)	(2)	(0)	(1)	(39 029)	(12)	(39 048)
	(4)	(2)	(0)	(1)	(39 029)	(14)	(39 050)
Skupaj	114	3 785	107	834	4 613	1 765	11 218

v milijonih EUR

	31. 12. 2016						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
Finančna sredstva							
<i>Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva</i>	228	58	14	42	10 080	21	10 442
<i>Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	(49)	—	—	—	50	—	0
<i>Posojila ⁽¹⁾</i>	4	0	—	—	329	10	343
<i>Terjatve in izterljivi zneski</i>	1	593	51	81	10 888	8	11 622
<i>Denarna sredstva in njihovi ustrezniki</i>	39	2 394	428	1 220	22 387	2 117	28 585
	222	3 045	493	1 342	43 734	2 156	50 993
Finančne obveznosti							
<i>Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	(100)	—	—	—	100	—	(1)
<i>Obveznosti iz poslovanja</i>	(1)	(5)	(0)	(0)	(39 983)	(16)	(40 005)
	(101)	(5)	(0)	(0)	(39 883)	(16)	(40 005)
Skupaj	121	3 040	493	1 342	3 851	2 140	10 987

⁽¹⁾ Razen vzajemnih posojil za finančno pomoč.

Če bi se euro v primerjavi z drugimi valutami okreplil za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

v milijonih EUR

	Poslovni izid			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	(5)	(339)	(8)	(71)
2016	(4)	(272)	(43)	(118)

v milijonih EUR

	Čista sredstva			
	USD	GBP	DKK	SEK
31. 12. 2017	(5)	(5)	(2)	(5)
31. 12. 2016	(7)	(5)	(1)	(4)

Če bi vrednost eura v primerjavi s temi valutami padla za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

v milijonih EUR

	Poslovni izid			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	6	414	10	87
2016	5	332	53	145

v milijonih EUR

	Čista sredstva			
	USD	GBP	DKK	SEK
31. 12. 2017	7	6	2	6
31. 12. 2016	9	6	2	5

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

Večina finančnih sredstev in obveznosti je izražena v eurih, zato EU v teh primerih ni izpostavljena valutnemu tveganju. Vendar pa EU v okviru finančnega instrumenta Euratom daje posojila v ameriških dolarjih, ki se financirajo z najetimi posojili v ustreznem znesku ameriških dolarjev („vzajemni“ posel). EU na datum bilance stanja ni bila izpostavljena valutnemu tveganju v zvezi z instrumentom Euratom.

Zakladnica

Lastna sredstva, ki jih plačajo države članice v drugih valutah, ne v eurih, se hranijo na računih lastnih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804). V eure se pretvorijo, ko se pojavi potreba po kritju izvrševanja plačil. Postopki, ki se uporabljajo za upravljanje teh sredstev, so določeni v zgoraj navedeni uredbi. V omejenem številu primerov se ta sredstva neposredno uporabijo za izvedbo plačil v isti valuti.

Komisija ima pri poslovnih bankah odprtih več računov v drugih valutah EU, ne v eurih, ter v ameriških dolarjih in švicarskih frankih za namene izvrševanja plačil, izraženih v teh valutah. Ti računi se polnijo glede na število plačil, ki jih je treba izvesti, zato stanje na teh računih ne pomeni izpostavljenosti valutnemu tveganju.

Ko se razni prejemki (razen lastnih sredstev) prejmejo v drugih valutah, ne v eurih, se bodisi prenesejo na račune Komisije, ki se vodijo v isti valuti, če so potrebni za kritje izvrševanja plačil, bodisi pretvorijo v eure in prenesejo na račune, ki se vodijo v eurih. Računi izločenih sredstev, ki se vodijo v drugih valutah, ne v eurih, se polnijo glede na ocenjene kratkoročne lokalne plačilne potrebe v isti valuti. Stanje na teh računih se vzdržuje v okviru njihovih ustreznih zgornjih meja.

Globe

Začasno plačane globe (vloge in portfelj sklada BUFI) in bančna jamstva

Ker so vse globe naložene in plačane v eurih, ni valutnega tveganja.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Finančna sredstva tega sklada so izražena v eurih, zato v zvezi z njim ni valutnega tveganja. Posojila, ki jih prevzame EU s subrogacijo zaradi unovčitve jamstev iz sklada zaradi neplačil s strani upravičenca do posojila, so vezana na svojo prvotno valuto in zato izpostavljajo EU valutnemu tveganju. Zaradi negotovosti v zvezi s časom odplačila dolga se ne izvajajo nobene dejavnosti za izravnavanje valutnih nihanj (t. i. varovanje pred tveganji).

Jamstveni sklad EFSI

Jamstveni sklad EFSI zdaj posluje v eurih in ameriških dolarjih. Decembra 2016 so bile izvedene prve naložbe v dolžniške vrednostne papirje s stalno obrestno mero, izražene v ameriških dolarjih (ameriške državne obveznice), za izboljšanje donosov in razpršitev tržnega tveganja z izpostavljenostjo trgu ZDA. Valutno tveganje se upravlja s sklenitvijo pogodb o izvedenih finančnih instrumentih (valutne nestandardizirane terminske pogodbe), s katerimi je tržna vrednost naložbenega portfelja v ameriških dolarjih zavarovana pred tveganji. Najvišja nezavarovana valutna izpostavljenost je omejena na 1 % vrednosti celotnega portfelja v okviru referenčne in letne strateške dodelitve. Zato bi premik tržne vrednosti naložb v ameriških dolarjih navzgor ali navzdol za več ali manj kot 1-odstotno mejo sprožil posel za uravnoteženje (nova nestandardizirana terminska pogodba v isti ali nasprotni smeri), s katerim bi se ustrezno prilagodila ali obrnila zavarovana pozicija. Ponovno prilagoditev zavarovanja pred tveganjem lahko spodbudijo tudi gibanja menjalnega tečaja EUR/USD.

6.4. OBRESTNO TVEGANJE

Naslednja razpredelnica prikazuje občutljivost obrestne mere za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev ob predpostavki mogoče spremembe obrestnih mer za +/-100 bazičnih točk (1 %).

v milijonih EUR

	Povečanje (+) / zmanjšanje (-) v bazičnih točkah	Učinek na čista sredstva
31. 12. 2017: Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	+100	(359)
	-100	382
31. 12. 2016: Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	+100	(291)
	-100	313

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

EU ima zaradi narave svojega najemanja in dajanja posojil veliko sredstev in obveznosti, ki se obrestujejo. Vendar se obrestna tveganja, ki izhajajo iz najetih posojil, izravnavajo z danimi posojili z enakovrednimi pogoji („vzajemni“ posli).

Zakladnica

Zakladnica Komisije ne najema posojil, zato ni izpostavljena obrestnemu tveganju. Vendar se izračunajo obresti od sredstev, ki jih ima na različnih bančnih računih. Komisija je zato uvedla ukrepe, ki zagotavljajo, da obresti, ki se obračunajo na njenih bančnih računih, odražajo vsakokratne tržne obrestne mere ter njihova morebitna nihanja.

Računi, odprti pri zakladnicah držav članic za prejeme lastnih sredstev, se ne obrestujejo in so brez stroškov. Računi pri nacionalnih centralnih bankah se lahko plačajo po uradnih tarifah, ki jih uporabljajo posamezne institucije. Ker so lahko nekatera plačila, ki se uporabljajo za te račune, trenutno negativna, so vzpostavljeni postopki za upravljanje likvidnosti, da se čim bolj zmanjšajo stanja na teh računih.

Poleg tega so računi lastnih sredstev zaščiteni pred kakršnim koli vplivom negativnih obresti v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804.

Stanje vlog čez noč na računih poslovnih bank se dnevno obrestuje. Obrestovanje stanj na teh računih temelji na spremenljivih tržnih obrestnih merah, ki se jim doda pogodbeni pribitek (pozitiven ali negativen). Obrestne mere, ki jih uporabljajo poslovne banke, so praviloma pogodbeno določene na najnižjo vrednost, ki je nič. Zato ni tveganja, da bi se sredstva Komisije obrestovala po obrestnih merah, nižjih od tržnih.

Globe

Začasno plačane globe (vloge, portfelj sklada BUFI) in bančna jamstva

Začasno plačane globe so vložene v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s povprečnim trajanjem 2,6 leta.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Proračunska sredstva, namenjena Jamstvenemu skladu, so vložena v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s skupnim povprečnim trajanjem portfelja 2,93 leta.

Jamstveni sklad EFSI

Proračunska sredstva, namenjena Jamstvenemu skladu EFSI, so vložena v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s skupnim povprečnim trajanjem portfelja 3,5 leta.

6.5. KREDITNO TVEGANJE

Zneski, ki predstavljajo izpostavljenost EU kreditnemu tveganju ob koncu obdobja poročanja, so knjigovodske vrednosti finančnih instrumentov, razkrite v pojasnilu 2.

Analiza starosti finančnih sredstev, ki niso oslABLJENA

v milijonih EUR

	Skupaj	Niti zapadla niti oslABLJENA	Zapadle postavke, ki niso oslABLJENE		
			< 1 leto	1–5 let	> 5 let
Posojila	54 981	54 980	0	—	—
Terjatve in izterljivi zneski	12 366	8 905	2 894	359	208
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	23	23	—	—	—
Skupaj na dan 31. 12. 2017	67 369	63 908	2 894	359	208
Posojila	55 477	55 476	1	—	—
Terjatve in izterljivi zneski	11 622	10 310	130	909	273
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	0	0	—	—	—
Skupaj na dan 31. 12. 2016	67 099	65 786	131	909	273

Terjatve in izterljivi zneski med 1 in 5 leti vključujejo izterljive zneske, povezane z globami zaradi kršitev pravil konkurence, v višini 278 milijonov EUR (leta 2016: 870 milijonov EUR), ki so večinoma pokriti z bančnimi jamstvi, zato je izpostavljenost Komisije kreditnemu tveganju majhna. Ta jamstva zagotovijo oglašljena podjetja namesto začasnega plačila globe.

Kreditna kakovost finančnih sredstev, ki niso niti prekoračila zapadlosti v plačilo niti niso oslabljena

v milijonih EUR

	31. 12. 2017				
	Za prodajo razpoložljiva sredstva ⁽¹⁾	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj ⁽²⁾	Posojila in terjatve ⁽³⁾	Denarna sredstva	Skupaj
Nasprotne stranke z zunanjimi bonitetnimi ocenami					
Prvi razred in visoka kakovost	8 068	16	3 132	19 261	30 477
Zgornji srednji razred	1 794	—	23 879	3 977	29 650
Nižji srednji razred	2 186	—	28 041	463	30 691
Špekulativni razred	—	—	4 087	389	4 476
	12 048	16	59 139	24 090	95 293
Nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen					
Skupina 1	—	6	4 745	21	4 772
Skupina 2	—	—	1	—	1
	—	6	4 746	21	4 773
Skupaj	12 048	23	63 885	24 111	100 067

v milijonih EUR

	31. 12. 2016				
	Za prodajo razpoložljiva sredstva ⁽¹⁾	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj ⁽²⁾	Posojila in terjatve ⁽³⁾	Denarna sredstva	Skupaj
Nasprotne stranke z zunanjimi bonitetnimi ocenami					
Prvi razred in visoka kakovost	6 451	—	3 386	21 990	31 828
Zgornji srednji razred	1 412	—	23 826	5 325	30 563
Nižji srednji razred	1 056	—	4 532	492	6 081
Špekulativni razred	—	—	27 724	744	28 468
	8 920	—	59 469	28 552	96 941
Nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen					
Skupina 1	—	0	6 238	33	6 272

v milijonih EUR

	31. 12. 2016				
	Za prodajo razpoložljiva sredstva ⁽¹⁾	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj ⁽²⁾	Posojila in terjatve ⁽³⁾	Denarna sredstva	Skupaj
Skupina 2	—	—	79	—	79
	—	0	6 317	33	6 351
Skupaj	8 920	0	65 786	28 585	103 292

⁽¹⁾ Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva (razen lastniških instrumentov in enotnega sklada).

⁽²⁾ Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj.

⁽³⁾ Posojila in terjatve vključujejo izterljive zneske.

V zgornjo razpredelnico niso vključena za prodajo razpoložljiva finančna sredstva v obliki lastniških instrumentov brez zunanje bonitetne ocene. Zgoraj navedene štiri kategorije tveganja načeloma temeljijo na bonitetnih kategorijah zunanjih bonitetnih agencij in ustrezajo naslednjim ocenam:

- Prvi razred in visoka kakovost: Moody P-1, Aaa do Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA do AA-; Fitch F1+, F1, AAA do AA- in enakovredne ocene.
- Zgornji srednji razred: Moody P-2, A1 do A3; S&P A-2, A+ do A-; Fitch F2, A+ do – A- in enakovredne ocene.
- Nižji srednji razred: Moody P-3, Baa1 do Baa3, S&P A-3, BBB+ do BBB-; Fitch F-3, BBBB+ do BBB- in enakovredne ocene.
- Špekulativni razred: Moody not prime, Ba1 do C; S&P B, C, BB+ do D; Fitch B, C, BB+ do D in enakovredne ocene.

EU te bonitetne kategorije zunanjih agencij uporablja kot referenčno točko, zlasti za finančne instrumente in poslovne banke, vendar lahko po opravljeni lastni analizi posameznih primerov ohrani zneske v eni od zgornjih kategorij tveganja, čeprav ena ali več od zgoraj omenjenih bonitetnih agencij zniža bonitetno oceno zadevne nasprotne stranke. Kar zadeva nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen, se skupina 1 nanaša na dolžnike brez zamud pri plačilu v preteklosti, skupina 2 pa na dolžnike z zamudami v preteklosti.

Zgoraj prikazani zneski v okviru posojil in terjatev, uvrščeni v špekulativni razred, se nanašajo predvsem na posojila finančne pomoči, ki jih je Komisija izplačala državam članicam v finančnih težavah, ter izterljive zneske, ki jih je treba izterjati od nekaterih držav članic na podlagi uredb o lastnih sredstvih ali druge pravne podlage. Znesek, ki je naveden v okviru denarnih sredstev, se nanaša na bančne račune lastnih sredstev, odprte pri zakladnici ali centralnih bankah držav članic za zbiranje prispevkov lastnih sredstev, kakor je določeno v zgoraj navedeni uredbi. Komisija lahko črpa iz teh računov izključno za kritje denarnih potreb, ki izhajajo iz izvrševanja proračuna.

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

Izpostavljenost kreditnemu tveganju se najprej obvladuje s pridobitvijo državnih jamstev v primeru Euratoma, nato prek Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (makrofinančna pomoč in Euratom), potem z možnostjo črpanja potrebnih sredstev z računov lastnih sredstev Komisije pri državah članicah ter nazadnje prek proračuna EU.

V skladu z zakonodajo o virih lastnih sredstev je zgornja meja lastnih sredstev za plačila določena na 1,20 % BND držav članic; leta 2017 je bilo za kritje odobritev plačil dejansko porabljenih 0,76 %. To pomeni, da je bila na dan 31. decembra 2017 za kritje teh jamstev na razpolago razlika v višini 0,44 %. V ta namen lahko EU zahteva sredstva od vseh držav članic, da izpolni svojo pravno obveznost do posojilodajalcev.

Zakladnica

Večina zakladniških sredstev Komisije se v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) o virih lastnih sredstev hrani na računih, ki so jih odprle države članice za plačilo svojih prispevkov (lastna sredstva). Vsi ti računi so odprti pri zakladnicah držav članic ali njihovih nacionalnih centralnih bankah. Te institucije pomenijo najnižje kreditno tveganje (ali tveganje nasprotne stranke) za Komisijo, saj ima izpostavljenost do svojih držav članic. Pri tistem delu zakladniških sredstev Komisije, ki se hranijo pri poslovnih bankah za kritje izvedbe plačil, se zadevni računi polnijo sproti in se avtomatično upravljajo prek sistema zakladnice za upravljanje denarnih sredstev. Na vsakem računu se vzdržuje minimalno stanje denarnih sredstev, ki upošteva povprečni znesek dnevnih plačil, ki se izvršujejo prek tega računa. Posledica tega je, da je skupno stanje vlog čez noč na teh računih stalno nizko (povprečno manj kot 80 milijonov EUR, porazdeljenih med 21 računov), tako da je izpostavljenost Komisije tveganju omejena. Te zneske je treba obravnavati ob upoštevanju skupnega dnevnega stanja zakladnice, ki je leta 2017 nihalo med 4 milijardami EUR in 40 milijardami EUR, in skupnega zneska plačil, izvršenih z računov Komisije leta 2017, ki je presegal 134 milijard EUR.

Poleg tega se za izbiro poslovnih bank uporabljajo posebne smernice, da bi se dodatno zmanjšalo tveganje nasprotne stranke, ki mu je izpostavljena Komisija:

- Vse poslovne banke so izbrane prek javnih razpisov. Minimalna kratkoročna bonitetna ocena, ki se zahteva za sodelovanje v razpisnih postopkih, je Moody's P-1 ali njej enakovredna. V posebnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah se lahko sprejme nižja stopnja.
- Bonitetne ocene poslovnih bank, pri katerih ima Komisija račune, se spremljajo dnevno.
- V delegacijah zunaj EU so računi izločenih sredstev odprti pri lokalnih bankah, ki so izbrane s poenostavljenim razpisnim postopkom. Zahteve v zvezi z oceno so odvisne od lokalnih okoliščin in se lahko med državami precej razlikujejo. Za omejitev izpostavljenosti tveganju se višina preostalih sredstev na teh računih ohranja na najnižji možni ravni (ob upoštevanju potreb poslovanja), računi se redno polnijo, uporabljene zgornje meje pa se pregledujejo na letni osnovi.

Globe

Začasno plačane globe: vloge

Banke, pri katerih so naložena sredstva začasno plačanih glob do leta 2010, so izbrane z razpisnim postopkom v skladu s strategijo obvladovanja tveganj, v kateri so opredeljeni bonitetne zahteve in znesek sredstev, ki jih je mogoče naložiti sorazmerno z lastniškim kapitalom nasprotne stranke.

Za poslovne banke, ki so bile izbrane posebej za depozite začasno plačanih glob, se praviloma zahtevata minimalna dolgoročna kreditna bonitetna ocena A (Standard & Poor's ali enakovredna ocena) in minimalna kratkoročna bonitetna ocena A-1 (S&P ali enakovredna ocena). Pri poslabšanju ocene bank v tej skupini se uporabijo posebni ukrepi. Poleg tega je znesek, položen pri vsaki banki, omejen na določen odstotek njenih lastnih sredstev, ki se razlikuje glede na bonitetno oceno vsake institucije. Pri izračunu teh omejitev se upošteva tudi znesek še neuveljavljenih jamstev, ki jih je Komisiji izdala ista institucija. Skladnost še neuveljavljenih depozitov z veljavnimi sektorskimi zahtevami se redno pregleduje.

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Pri naložbah v državne dolžniške instrumente iz začasno plačanih glob, naloženih od leta 2010, je Komisija izpostavljena kreditnemu tveganju. Najvišja koncentracija izpostavljenosti je do Francije, ki predstavlja 26 % portfelja. Pet držav z največjo izpostavljenostjo (Francija, Italija, Španija, Nemčija in Belgija) skupaj predstavlja 72 % portfelja naložb. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A- (S&P ali enakovredna ocena).

Finančna jamstva

Strategija obvladovanja tveganj, ki se uporablja za sprejemanje takih jamstev, Komisiji zagotavlja visoko kreditno kakovost. Skladnost še neuveljavljenih jamstev z veljavnimi sektorskimi zahtevami se redno pregleduje.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

V dogovorjenih smernicah o upravljanju sredstev zakladniškega portfelja in/ali naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja kreditnemu tveganju. Takšne omejitve vključujejo merila za upravičenost, absolutne kreditne omejitve v nominalnem smislu, odvisno od kategorije izdajatelja, omejitve glede relativne koncentracije, odvisno od kategorije izdajatelja, in omejitve koncentracije po izdajah. Vse naložbe so ocenjene z bonitetno oceno najmanj naložbenega razreda.

Jamstveni sklad EFSI

V smernicah o upravljanju sredstev ter strategiji za obvladovanje tveganj in naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja, ki je na splošno omejen na naložbeni razred, kreditnemu tveganju. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A- (S&P ali enakovredna ocena).

Ker je edina nasprotna stranka za vse neporavnane valutne nestandardizirane terminske posle na dan 31. decembra 2017 Banka za mednarodne poravnave (BIS), se po tem datumu ne vzpostavljajo izboljšave kreditne kakovosti, kot so zavarovanje s premoženjem, sporazumi o pobotu ali jamstva. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju valutnih izvedenih finančnih instrumentov s pozitivno pošteno vrednostjo ob koncu poročevalskega obdobja je enaka knjigovodski vrednosti v bilanci stanja.

6.6. LIKVIDNOSTNO TVEGANJE**Analiza zapadlosti finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti**

v milijonih EUR

	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
<i>Najeta posojila</i>	(6 700)	(14 862)	(33 279)	(54 841)
<i>Obveznosti iz poslovanja</i>	(39 048)	—	—	(39 048)
<i>Drugo</i>	(150)	(665)	(1 255)	(2 070)
Skupaj na dan 31. 12. 2017	(45 898)	(15 527)	(34 534)	(95 959)
<i>Najeta posojila</i>	(2 094)	(18 084)	(34 950)	(55 128)
<i>Obveznosti iz poslovanja</i>	(40 005)	—	—	(40 005)
<i>Drugo</i>	(189)	(637)	(1 397)	(2 222)
Skupaj na dan 31. 12. 2016	(42 288)	(18 721)	(36 346)	(97 355)

Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

v milijonih EUR

	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
<i>Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>	(634)	(2)	—	(635)
<i>Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>	638	—	—	638
Čisti denarni tokovi na dan 31. 12. 2017	5	(2)	—	3
<i>Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>	(150)	—	—	(150)
<i>Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>	149	—	—	149
Čisti denarni tok na dan 31. 12. 2016	(1)	—	—	(1)

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

Likvidnostno tveganje, ki izhaja iz najetih posojil, se v glavnem izravna z danimi posojili z enakovrednimi pogoji („vzajemni“ posli). Za posojila v okviru makrofinančne pomoči in posojila Euratom pomeni Jamstveni sklad za zunanje ukrepe likvidnostno rezervo (ali varnostno mrežo) pri neplačilu ali zamudah pri plačilu s strani posojilojemalcev. Za plačilnobilanca posojila je v Uredbi Sveta (ES) št. 431/2009 določen postopek, ki daje dovolj časa za mobilizacijo sredstev iz računov lastnih sredstev Komisije pri državah članicah. Za EMFS je v Uredbi Sveta (EU) št. 407/2010 določen podoben postopek.

Zakladnica

Proračunska načela EU zagotavljajo, da skupna denarna sredstva za dano leto vedno zadostujejo za izvršitev vseh plačil. Dejansko so skupni prispevki držav članic enaki znesku odobritev plačil za zadevno proračunsko leto. Države članice vsako leto plačajo prispevke v dvanajstih mesečnih obrokih, vendar na plačila deloma vplivajo sezonski dejavniki. Poleg tega so v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (o načinih in postopkih za dajanje lastnih sredstev na razpolago, ki je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) prispevki držav članic, povezani s proračunom (ali spremembami proračuna), odobrenim po 16. dnevu meseca (N), na voljo šele v mesecu N + 2, medtem ko so povezane odobritve plačil na voljo takoj. Zaradi zagotavljanja, da razpoložljiva zakladniška sredstva vedno zadostujejo za kritje plačil, ki jih je treba izvršiti v danem mesecu, so vzpostavljeni postopki za redno napovedovanje denarnih sredstev, poleg tega je pod nekaterimi pogoji in do določene višine mogoče lastna ali dodatna sredstva vnaprej vpoklicati od držav članic, če je to potrebno. Zaradi sezonskosti odhodkov in splošnih proračunskih omejitev v zadnjih letih se je povečala potreba po spremljanju ritma plačil čez leto. Poleg navedenega pa v okviru dnevnega zakladniškega poslovanja Komisije avtomatska orodja za upravljanje denarnih sredstev zagotavljajo, da so na vseh bančnih računih Komisije dnevno na voljo zadostna likvidna sredstva.

Globe

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Sklad se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in možnost mobilizacije v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Portfelj sestavljajo predvsem visoko likvidni vrednostni papirji, ki se lahko prodajo za spoprijemanje z nepričakovanimi denarnimi odlivi. Poleg tega znaša delež vlog, vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, in obveznic s spremenljivo obrestno mero 38 %.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe

Sklad se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in možnost mobilizacije v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Sklad mora ohraniti najmanj 100 milijonov EUR v kratkoročnem portfelju z zapadlostjo manj kot 12 mesecev, ta sredstva pa se naložijo v denarne instrumente. Te naložbe, vključno z denarnimi sredstvi, so na dan 31. decembra 2017 znašale 244 milijonov EUR. Poleg tega vsaj 20 % nominalne vrednosti sklada obsega denarne instrumente, obveznice s fiksno obrestno mero s preostalo zapadlostjo do največ enega leta in obveznice s spremenljivo obrestno mero. Na dan 31. decembra 2017 je bil ta delež 23-odstoten.

Jamstveni sklad EFSI

Jamstveni sklad se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in jih je mogoče mobilizirati v zadostni meri v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Portfelj sestavljajo visoko likvidna sredstva, ki se lahko prodajo za spoprijemanje z nepričakovanimi denarnimi odlivi, vključno z najbolj likvidnimi vrednostnimi papirji, izraženimi v ameriških dolarjih – ameriški državnimi obveznicami, ki predstavljajo 16 % celotnega naložbenega portfelja na datum poročanja.

Poravnava pogodb o izvedenih finančnih instrumentih je bruto in temelji na njihovi pogodbeni zapadlosti. Obveznosti se izpolnjujejo s prodajo sredstev, izraženih v ameriških dolarjih, in/ali posli zamenjave, pri čemer lahko zaradi tečajnih razlik nastane denarni odliv.

Upravljanje likvidnosti v zvezi z zahtevami glede zavarovanja s premoženjem/kritja ni potrebno, ker trenutna nasprotna stranka pri varovanju pred tveganji sprejema poslovanje s Komisijo brez zahtev za zavarovanje s premoženjem/kritje.

Drugi finančni instrumenti – valutna opcija

V letu, ki se je končalo 31. decembra 2017, je EU sklenila pogodbo o izvedenih finančnih instrumentih (valutno opcijo), v okviru katere krije devalvacijo tuje valute v zvezi s posojili, ki jih zagotovile finančne institucije (glej pojasnilo 2.11.2). Kot pri drugih finančnih instrumentih, ki se financirajo iz proračuna EU, znesek, za katerega je EU odgovorna v skladu s to opcijo, ne sme presežati zneska, za katerega so bile prevzete obveznosti, s čimer se ublaži likvidnostno tveganje.

7. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK

7.1. POVEZANE STRANKE

Povezane stranke EU so subjekti EU, ki so vključeni v konsolidacijo, pridruženi subjekti in ključno vodstveno osebje teh subjektov. Posli med temi subjekti potekajo kot del običajnega poslovanja EU in zato v skladu z računovodskimi pravili EU niso potrebne posebne zahteve po njihovem razkritju.

7.2. UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVENEGA OSEBJA

Za predstavitev podatkov o poslih povezanih strank v zvezi s ključnim vodstvenim osebjem EU so take osebe tukaj prikazane v okviru petih kategorij:

kategorija 1: predsedniki Evropskega sveta, Komisije in Sodišča Evropske unije;

kategorija 2: podpredsednik Komisije in visoki predstavnik EU za zunanje zadeve in varnostno politiko ter drugi podpredsedniki Komisije;

kategorija 3: generalni sekretar Sveta, člani Komisije, sodniki in generalni pravobranilci Sodišča Evropske unije, predsednik in člani Splošnega sodišča, predsednik in člani Sodišča za uslužbence Evropske unije, evropski varuh človekovih pravic ter evropski nadzornik za varstvo podatkov;

kategorija 4: predsednik in člani Evropskega računskega sodišča;

kategorija 5: najvišji javni uslužbenci institucij in agencij.

Povzetek njihovih upravičenosti je prikazan spodaj – dodatne informacije so na voljo tudi v kadrovskih predpisih, objavljenih na spletišču Europa, ki so uradni dokument z opisom pravic in obveznosti vseh uradnikov EU. Ključno vodstveno osebje ni prejelo preferenčnih posojil od EU.

FINANČNE UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVA

v EUR

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Osnovna plača (na mesec)	27 436,90	24 852,26 - 25 846,36	19 881,81 - 22 367,04	21 472,36 - 22 864,09	12 641,93 - 19 881,81
Dodatek za prebivanje/izselitveni dodatek	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4–16 %
Družinski dodatki:					
Gospodinjski dodatek (v % plače)	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55
Otroški dodatek	403,25	403,25	403,25	403,25	403,25
Dodatek za predšolsko izobraževanje	98,51	98,51	98,51	98,51	98,51
Dodatek za šolanje ali	273,6	273,6	273,6	273,6	273,6
Dodatek za šolanje zunaj kraja zaposlitve	547,2	547,2	547,2	547,2	547,2
Dodatek za predsedujoče sodnike	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	627,76	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Dodatek za reprezentančne stroške	1 486,84	955,58	627,76	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Letni potni stroški	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Nakazila v države članice:					
Dodatek za izobraževanje ⁽¹⁾	da	da	da	da	da
V % plače ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% plače brez korekcijskega koeficienta	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %
Reprezentančni stroški	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>ni relevantno</i>	<i>ni relevantno</i>
Začetek dela:					
Stroški nastanitve	54 873,80	48 969,98- 50 928,78	39 763,62- 44 734,07	42 944,71- 45 728,19	<i>povrnjeno</i>
Družinski potni stroški	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>
Stroški selitve	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>	<i>povrnjeno</i>

v EUR

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Prenehanje dela:					
Stroški selitve ob prenehanju zaposlitve	27 436,90	24 852,26 - 25 846,36	19 881,81 - 22 367,04	21 472,36 - 22 864,09	povrnjeno
Družinski potni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Stroški selitve	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Prehod (v % plače) ⁽²⁾	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	ni relevantno
Zdravstveno zavarovanje	zajeto	zajeto	zajeto	zajeto	zajeto
Pokojnina (v % plače, pred davki)	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %
Odbitki:					
Davek na plačo	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
Zdravstveno zavarovanje (% plače)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Posebna dajatev na plačo	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Odbitek za pokojnino	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	9,8 %
Število oseb ob koncu leta	3	6	93	28	112

⁽¹⁾ S korekcijskim koeficientom.⁽²⁾ Se plačuje prva tri leta po odhodu.

8. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Do dne podpisa tega zaključnega računa računovodja Komisije ni opazil nobenih pomembnih zadev, ki bi jih bilo treba ločeno razkriti v okviru tega oddelka, niti mu take zadeve niso bile sporočene. Kot je pojasnjeno v pojasnilu **4.1.1**, je bil sporazum o EFSI spremenjen marca 2018 po spremenjeni Uredbi (EU) 2017/2396.

Zaključni račun in z njim povezana pojasnila so bili pripravljene na podlagi najnovejših razpoložljivih informacij, kar se odraža v predstavljenih informacijah.

9. OBSEG KONSOLIDACIJE

A. NADZOROVANI SUBJEKTI (52)

1. Institucije in posvetovalni organi (11)

Evropski parlament

Evropski svet

Evropska komisija

Evropsko računsko sodišče

Sodišče Evropske unije

Evropska služba za zunanje delovanje

Evropski nadzornik za varstvo podatkov

Evropski ekonomsko-socialni odbor

Evropski varuh človekovih pravic

Odbor regij

Svet Evropske unije

2. Agencije EU (39)

2.1 Izvajalske agencije (6)

Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo

Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano

Izvajalska agencija za raziskave

Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja

Izvajalska agencija za inovacije in omrežja

Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta

2.2 Decentralizirane agencije (33)

Evropska agencija za pomorsko varnost

Evropska agencija za zdravila

Nadzorni organ za evropski GNSS

Evropska agencija za kemikalije

Fuzija za energijo (Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije)

Eurojust

Evropski inštitut za enakost spolov

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni

Evropska agencija za okolje

Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja

Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev

Evropski bančni organ

Evropski azilni podporni urad

Urad Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije

Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)

EU-LISA (Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice)

Evropska agencija za varnost hrane

Evropska železniška agencija

Urad Skupnosti za rastlinske sorte

Evropska agencija za nadzor ribištva

Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami

Urad Evropske unije za intelektualno lastnino

Evropski policijski urad (EUROPOL)

Evropska agencija za varnost v letalstvu

Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij

Agencija Evropske unije za temeljne pravice

Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine

Prevajalski center za organe Evropske unije

Evropski organ za vrednostne papirje in trge

Evropska fundacija za usposabljanje

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL)

3. Drugi nadzorovani subjekti (2)

Evropska skupnost za premog in jeklo (v likvidaciji)

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo

B. PRIDRUŽENI SUBJEKTI (1)

Evropski investicijski sklad

MANJŠI SUBJEKTI

Subjekti v nadaljevanju niso bili konsolidirani z uporabo kapitalske metode v konsolidiranih računovodskih izkazih EU za leto 2017 zaradi nepomembnosti:

Skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase

To je javno-zasebno partnerstvo med EU in konzorcijem industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase (konzorcij BIC). Industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase, si prizadevajo za uresničevanje evropskega potenciala na področju biogospodarstva, spreminjanja bioloških odpadkov in ostankov v bolj zelene vsakodnevnne izdelke z inovativnimi tehnologijami in biorafinerijami, ki so temelj biogospodarstva.

Skupno podjetje Čisto nebo

To je največji evropski raziskovalni program za razvoj inovativnih in najnaprednejših tehnologij za zmanjšanje emisij CO₂, emisij plinov in ravni hrupa iz letal. Čisto nebo, ki se financira iz programa EU Obzorje 2020, prispeva h krepitvi sodelovanja evropske letalske industrije, vodilnega položaja v svetu in konkurenčnosti.

Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila (IMI)

IMI je največja javno-zasebna pobuda v Evropi, katere namen je pospešiti razvoj boljših in varnejših zdravil za bolnike. IMI je skupno podjetje Evropske unije in združenja farmacevtske industrije.

Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL) (spojitev prejšnjih skupnih podjetij ARTEMIS in ENIAC)

ECSEL je javno-zasebno partnerstvo za elektronske komponente in sisteme, ki premošča vrzel med raziskavami in izkoriščanjem, usklajuje strategije za povečanje evropskih in nacionalnih naložb ter ustvarja napreden ekosistem.

Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (GCV)

GCV je javno-zasebno partnerstvo, ki podpira raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (RTR) na področju tehnologij gorivnih celic in energije iz vodika v Evropi. Njegova cilja sta spodbuditi uvedbo teh tehnologij na trg in uresničiti potencial teh tehnologij, ki ga imajo kot instrument za doseganje nizkoogljičnega energetskega sistema.

Skupno podjetje Raziskave ATM enotnega evropskega neba (SESAR)

SESAR je javno-zasebno partnerstvo za posodobitev evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (ATM) z usklajevanjem in združevanjem vseh ustreznih raziskovalnih in inovacijskih prizadevanj na področju ATM v EU.

Skupno podjetje Shift2Rail

Shift2Rail je prva evropska železniška skupna tehnološka pobuda za usmerjene raziskave in inovacije (R&I) ter tržno usmerjene rešitve s pospeševanjem vključevanja novih in naprednih tehnologij v inovativne železniške rešitve.

Zaključni računi navedenih subjektov so javno dostopni na njihovih spletnih straneh.

RAZPRAVA O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH IN NJIHOVA ANALIZA
PRORAČUNSKO LETO 2017 ⁽¹⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
1. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI EU: FINANČNI POLOŽAJ 2017 106	93
1.1. PRIHODKI 106	93
1.2. ODHODKI 107	93
1.3. SREDSTVA 108	94
1.4. OBVEZNOSTI 115	102
2. ZAŠČITA PRORAČUNA EU 116	103
3. UPRAVLJANJE TVEGANJ IN NEGOTOVOSTI PRI IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EU 118	105
3.1. MAKROEKONOMSKO OKOLJE 118	105
3.2. PRORAČUNSKE POGOJNE OBVEZNOSTI ZA FINANČNO POMOČ 118	106
3.3. POGOJNE OBVEZNOSTI V ZVEZI S PRORAČUNSKIMI JAMSTVI 120	107
3.4. SPODBUDA ZA DELOVNA MESTA, RAST IN NALOŽBE 120	107
3.5. REZERVA ZA NOVE UDELEŽENCE (NER) 300 122	108

⁽¹⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

Cilj te razprave o računovodskih izkazih in njihove analize je bralcem pomagati razumeti finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove, predstavljene v konsolidiranih računovodskih izkazih EU. Informacije, predstavljene v tej razpravi o računovodskih izkazih in njihovi analizi, niso bile revidirane.

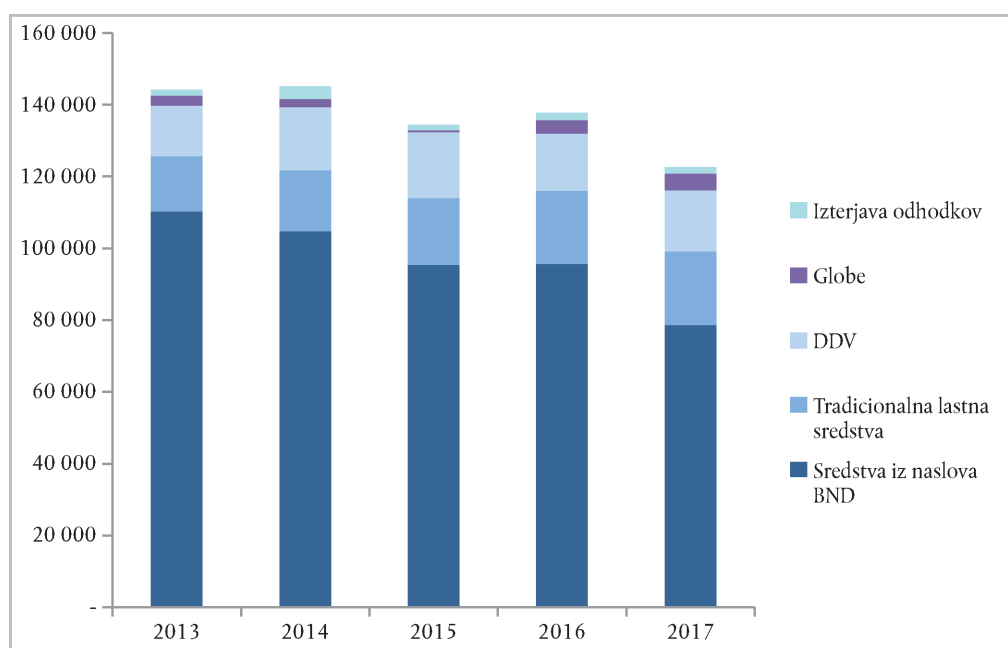
1. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI EU: FINANČNI POLOŽAJ 2017

1.1. PRIHODKI

Konsolidirani prihodki EU vključujejo zneske, povezane z menjalnimi in nemenjalnimi posli, pri čemer so zadnji najpomembnejši.

V spodnji razpredelnici je pregled glavnih kategorij nemenjalnih poslov.

Petletni trend prihodkov iz glavnih nemenjalnih poslov (v milijonih EUR)

Leta 2017 so se konsolidirani prihodki v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšali za 7 % na 136,2 milijarde EUR, in sicer predvsem zaradi:

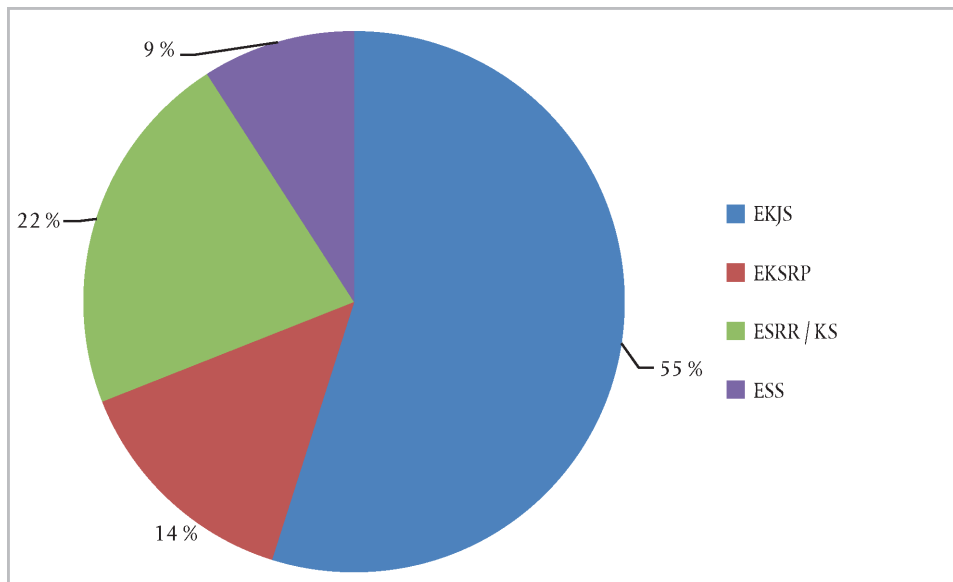
- zmanjšanja sredstev iz naslova BND za 17 milijard EUR oziroma 18 % v primerjavi s prejšnjim letom. Ta učinek je razviden iz zgornje razpredelnice in odraža predvsem učinek zmanjšanja odobritev plačil za proračun za leto 2017. Sredstva iz naslova BND se uporabljajo za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krije noben drug vir prihodkov, ter
- delne izravnave zgornjega zmanjšanja z „drugimi prihodki“ za nemenjalne posle, kar vključuje učinek proračunskega presežka iz leta 2016, predstavljenega v vrstici „Proračunski popravki“, v višini 6,4 milijarde EUR. Ta proračunski presežek je bil velik zaradi prenizkega izvajanja programov v letu 2016, kot je pojasnjeno v pojasnilu 2.2 poročila o izvrševanju proračuna za leto 2016. To je mehanizem za posredna vračila državam članicam, saj se z njim odbije znesek lastnih sredstev za naslednje leto (v tem primeru zmanjšanih za proračunsko leto 2017), zato se proračunski presežek pripozna kot prihodek.

1.2. ODHODKI

Glavna sestavina odhodkov, pripoznanih v konsolidiranih računovodskih izkazih, so transferna plačila v okviru deljenega upravljanja, ki vključujejo naslednje sklade: (i) Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS); (ii) EKSRRP in druge instrumente za razvoj podeželja; (iii) ESRR in KS ter (iv) Evropski socialni sklad (ESS).

V letu, ki se je končalo 31. decembra 2017, so ti skladi obsegali skoraj 63 % vseh odhodkov – razčlenitev je predstavljena v diagramu v nadaljevanju.

Relativna utež glavnih odhodkov, ki so jih izvedle države članice, za proračunsko leto 2017

Odhodki, nastali v okviru neposrednega upravljanja, predstavljajo izvrševanje proračuna s strani Komisije, izvajalskih agencij in skrbniških skladov. V okviru posrednega upravljanja proračun izvršujejo agencije EU, organi EU, tretje države, mednarodne organizacije in drugi subjekti.

Skupno so odhodki, nastali v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, predstavljali približno 19 % celotnih odhodkov (24 milijard EUR) ter so ostali stabilni v primerjavi s prejšnjim proračunskim letom.

EU priznava prihodnje plačilne obveznosti kot odhodke, tudi če te še niso prikazane v proračunskem računovodenju na podlagi plačil. Pomembni zneski so prikazani v okviru obveznosti iz poslovanja in vnaprej vračunanih stroškov za kmetijstvo in razvoj podeželja ter obveznosti iz naslova pokojnin in prejemkov zaposlenih v zvezi s pokojninskimi pravicami, ki so jih pridobili komisarji, poslanci Evropskega parlamenta in uslužbenci.

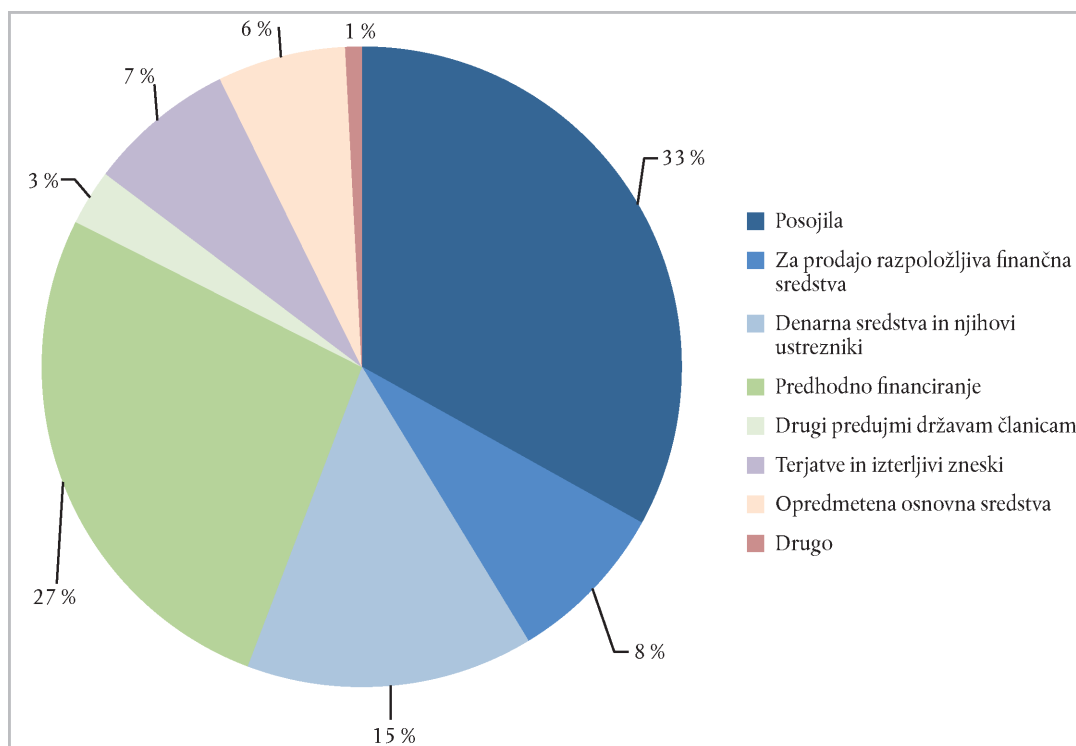
V primerjavi z letom 2016 se je znesek konsolidiranih odhodkov zmanjšal za 11 % na 128,1 milijarde EUR, in sicer predvsem zaradi naslednjih učinkov:

- odhodki v okviru ESRR in KS so se zmanjšali za približno 50 % oziroma znesek v višini 17,4 milijarde EUR zaradi manjših odhodkov, nastalih v zvezi s prejšnjim programskim obdobjem (2007–2013), ter
- iz istega razloga so se za 1,2 milijarde EUR zmanjšali tudi odhodki v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in drugih instrumentov za razvoj podeželja.

1.3. SREDSTVA

Najpomembnejše postavke na strani sredstev v bilanci stanja so finančna sredstva (posojila, za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, denarna sredstva) in zneski predhodnega financiranja, ki predstavljajo približno 85 % sredstev EU.

Sestava konsolidiranih sredstev EU

Na dan 31. decembra 2017 so sredstva znašala skupaj 166,2 milijarde EUR, kar kaže povečanje za približno 2 %. Ključne spremembe so bile:

- povečanje predhodnega financiranja za 3,6 milijarde EUR zaradi majhnih povečanj na večini področij politike,
- povečanje finančnih instrumentov za 2,5 milijarde EUR v zvezi z vplačili Jamstvenega sklada za operacije EFSI. Ta sklad je bil ustanovljen za zagotavljanje likvidnostne rezerve za morebitne izgube, ki bi jih imela EIB pri svojih poslih financiranja in vlaganja, ki so upravičeni do jamstva EU v okviru EFSI v skladu s sporazumom o EFSI. Rezervacije za Jamstveni sklad se bodo zagotavljale postopoma in bodo sčasoma dosegle 9,1 milijarde EUR, s čimer naj bi se pokrilo 35 % vseh prihodnjih obveznosti jamstva EU v okviru EFSI, ter
- povečanje opredmetenih osnovnih sredstev za 0,7 milijarde EUR v zvezi z dodatnim razvojem vesoljskih sredstev (Galileo in Copernicus).

Na splošno si institucije in organi EU prizadevajo, da bi zneske denarnih sredstev in njihovih ustreznikov ohranili na nizki ravni. Stanje denarnih sredstev v višini 24,1 milijarde EUR ob koncu leta je nižje kot leta 2016 in zajema naslednje glavne elemente:

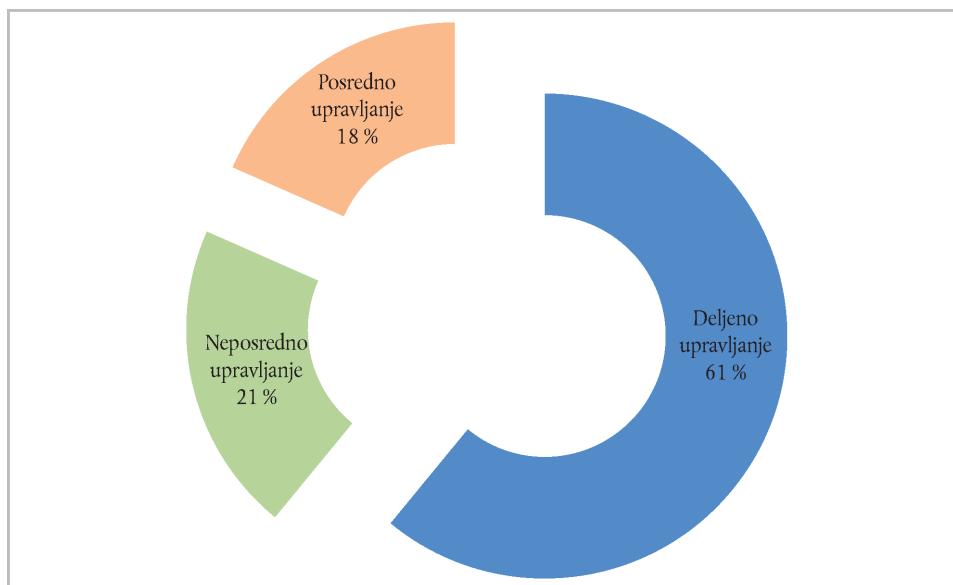
- lastna sredstva: stanje ob koncu leta vključuje skupni čisti znesek v višini 8,9 milijarde EUR, ki ga je treba vrniti državam članicam na začetku leta 2018 zaradi sprememb proračuna, sprejetih konec leta 2017,
- globe, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence, v višini 0,5 milijarde EUR so bile konec leta 2017 dokončno plačane in so tudi del stanja zakladnice ob koncu leta ter
- finančno stanje zakladnice vključuje tudi namenske prejemke in odobritve plačil v višini 8,4 milijarde EUR.

Predhodno financiranje

Opozoriti je treba, da na raven predhodnega financiranja bistveno vpliva cikel večletnega finančnega okvira – na primer na začetku obdobja večletnega finančnega okvira se lahko pričakujejo veliki preujmi, ki se izplačajo državam članicam v okviru kohezijske politike. Komisija poskuša storiti največ, kar je mogoče, da bi ravni predhodnega financiranja ohranila na ustrezni ravni. Treba je vzpostaviti ravnovesje med zagotavljanjem zadostnega financiranja za projekte in pravočasnim pripoznavanjem odhodkov.

Skupni znesek predhodnega financiranja (brez drugih predujmov državam članicam in prispevkov v skrbniška sklada Bekou in za Afriko) v bilanci stanja EU znaša 44,3 milijarde EUR (leta 2016: 41,6 milijarde EUR) in se skoraj v celoti nanaša na dejavnosti Komisije. Približno 61 % predhodnega financiranja Komisije je povezanega z deljenim upravljanjem, kar pomeni, da je izvrševanje proračuna preneseno na države članice (Komisija ohrani nadzorno vlogo).

Predhodno financiranje Komisije po načinih upravljanja

Glavni del zneska predhodnega financiranja v okviru deljenega upravljanja je povezan z ESRR in KS (14,9 milijarde EUR).

FINANČNI INSTRUMENTI

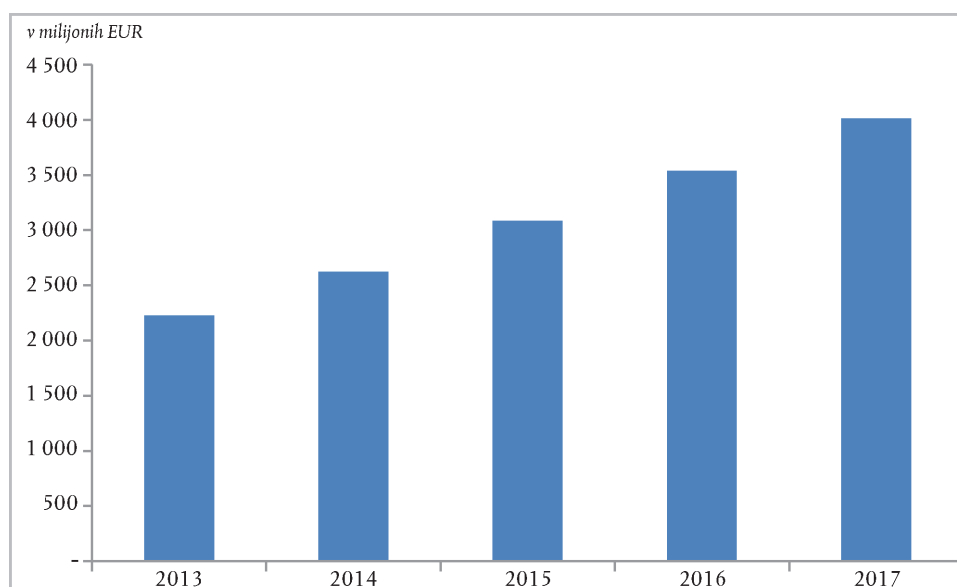
V konsolidiranih računovodskih izkazih EU so kot finančni instrumenti v računovodskem smislu prikazani naslednji elementi:

- finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU: v okviru te vrste izvrševanja proračuna so sredstva že izplačana na fiduciarne račune, ki jih upravljajo pooblaščen subjekti, in ostanejo razpoložljiva (kot denarna sredstva in njihovi ustrezniki ter dolžniški vrednostni papirji) za kritje prihodnjih unovčitev jamstev ali pa so bila naložena v lastniški kapital,
- finančna sredstva v jamstvenih skladih za proračunska jamstva: v okviru te vrste izvrševanja proračuna EU pooblaščenim subjektom zagotovi jamstva, za katera se prek jamstvenih skladov, ki jih je ustanovila Komisija, oblikujejo zgolj delne rezervacije, pri čemer nastanejo pogojne obveznosti za proračun EU – glej pojasnilo 3.3, ter
- posojila in z njimi povezana najeta posojila za programe finančne pomoči.

Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU

Pomen in obseg finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, se iz leta v leto povečujeta. Osnovna ideja tega pristopa v nasprotju s tradicionalno metodo izvrševanja proračuna, tj. dodeljevanjem nepovratnih sredstev in subvencij, je, da za vsak euro, porabljen iz proračuna prek finančnih instrumentov, končni upravičenec prejme več kot 1 EUR finančne podpore zaradi učinka vzvoda. Namen te uporabe proračuna EU je doseči kar največji učinek razpoložljivih sredstev. Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU, obstajajo v obliki jamstvenih instrumentov, lastniških instrumentov in posojilnih instrumentov – glej pregled po VFO spodaj. Sredstva v teh instrumentih so bodisi v obliki denarnih sredstev in njihovih ustreznikov bodisi naložb v lastniške instrumente in dolžniške vrednostne papirje, ki so v konsolidiranih računovodskih izkazih EU prikazani kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva finančnih instrumentov, financiranih iz proračuna EU (vrednost ob koncu leta)

V naslednjih razpredelnicah je podan pregled finančnih instrumentov, ki so financirani iz proračuna EU, razčlenjeni pa so po večletnih finančnih okvirih in njihovih vrednostih na dan 31. decembra 2017:

<i>v milijonih EUR</i>			
Povezani z več kot enim večletnim finančnim okvirom	Sredstva ⁽¹⁾	Obveznosti ⁽²⁾	Jamstva ⁽³⁾
Jamstveni instrumenti in instrumenti za delitev tveganja:			
Jamstveni sklad v okviru instrumenta za razvoj podjetij in inovacije na Zahodnem Balkanu (EDIF)	28	(26)	—
	28	(26)	—
Lastniški instrumenti:			
Evropski sklad za jugovzhodno Evropo (EFSE)	119	—	—
Sklad za zeleno rast za regijo vzhodnega sosedstva	70	0	—
Sklad za financiranje podjetniških inovacij (ENIF)	18	—	—
Sklad za mikro, mala in srednja podjetja za območje MENA (SANAD)	18	—	—
Sklad za financiranje rasti podjetij (ENEF)	10	—	—
Pobuda za mikrofinanciranje za Azijski sklad za dolžniško financiranje (MIFA)	8	—	—
	245	0	—
Skupaj	273	(26)	—

Večletni finančni okvir 2014–2020	Sredstva	Obveznosti	Jamstva
Jamstveni instrumenti in instrumenti za delitev tveganja:			
Obzorje 2020 – služba za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin	941	(30)	(813)
Obzorje 2020 – jamstvo InnovFin za MSP	694	(205)	(484)
Dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE DI)	524	(3)	(490)
Jamstvena shema za posojila COSME	224	(331)	(2)
Jamstveni instrument za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	56	(25)	—
Instrument zasebnega financiranja za energetske učinkovitost (instrument PF4EE)	31	(1)	(2)
Jamstveni instrument za kulturni in ustvarjalni sektor	17	(4)	—
Jamstvena shema za študentska posojila	14	(1)	—
Program za finančno vključevanje MMSP SEMED	14	—	(6)
Finančni mehanizem za naravni kapital	12	—	(1)
Finančni mehanizem za MSP v državah vzhodnega partnerstva	5	(5)	—
Program Ženske v podjetništvu v državah vzhodnega partnerstva	4	—	(4)
Podpora za diverzifikacijo mongolskega gospodarstva	2	—	—
	2 538	(604)	(1 802)
Lastniški instrumenti:			
Kapitalska shema za raziskave in inovacije InnovFin v okviru programa Obzorje 2020	312	(9)	—
COSME – kapitalska shema za rast	45	(2)	—
Sklad tveganega kapitala za države južnega sosedstva	20	—	—
Climate Investor One	16	—	—
Sklad za spodbujanje naložb v Latinski Ameriki	13	—	—
Investicijski sklad za kmetijstvo in trgovino za Afriko	10	—	—
	416	(12)	—
Mešani instrumenti:			
Instrument EU za poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje	70	—	(18)
ElectriFI	32	0	—
	102	0	(18)
Skupaj	3 056	(615)	(1 820)

Večletni finančni okvir pred letom 2014	Sredstva	Obveznosti	Jamstva
Jamstveni instrumenti in instrumenti za delitev tveganja:			
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF)	763	(70)	(654)
Jamstveni sklad za MSP v okvirnem programu za konkurenčnost in inovativnost	90	(167)	—
Večletni program (MAP) za podjetja	32	(32)	—
Jamstveni sklad za MSP	12	(5)	—
Evropski mikrofinančni instrument Progress	6	(5)	—
	904	(279)	(654)
Lastniški instrumenti:			
Pomoč za hitro rastoča in inovativna MSP iz okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP)	428	(4)	—
Kapitalska shema večletnega okvirnega programa	217	—	—
Evropski sklad za energetske učinkovitost	100	—	—
Sklad Marguerite	79	—	—
Svetovni sklad za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije	72	—	—
Evropski mikrofinančni instrument Progress za zaposlovanje in socialne inovacije	67	—	—
Sklad za zagon pri Evropskem skladu za tehnologijo, ustanovljen leta 1998 (ETF)	10	—	—
Pilotni projekti za prenos tehnologij	1	—	—
	974	(4)	—
Mešani instrumenti:			
Instrument gospodarskega in finančnega sodelovanja MEDA	179	(2)	—
Evropski instrument sosedstva in partnerstva (ENPI)	125	(3)	—
Posojila za podporo MSP	16	—	—
	320	(5)	—
Skupaj	2 198	(288)	(654)
Vse skupaj	5 526	(930)	(2 473)

(¹) Sredstva, predstavljena v tej razpredelnici, vključujejo več postavk računovodskih izkazov (za prodajo razpoložljiva sredstva v višini 4 014 milijonov EUR (od tega lastniški instrumenti znašajo 1 145 milijonov EUR); denarna sredstva in njihovi ustrezniki v višini 1 325 milijonov EUR; posojila v višini 93 milijonov EUR in druge postavke v višini 94 milijonov EUR).

(²) Obveznosti, predstavljene v tej razpredelnici, vključujejo več postavk računovodskih izkazov (rezervacije v višini 857 milijonov EUR; obveznosti iz poslovanja v višini 66 milijonov EUR in druge postavke v višini 7 milijonov EUR).

(³) Za nekatera jamstva je tveganje, ki ga prevzame EU, v celoti pokrito z oblikovanimi rezervacijami.

Finančna sredstva v jamstvenih skladih za proračunska jamstva

Komisija je vzpostavila jamstvene sklade za kritje proračunskih jamstev (glej pojasnilo 4.1.1 h konsolidiranim računovodskim izkazom), danih skupini EIB. Ti jamstveni skladi se polnijo s plačili iz proračuna EU, tako da zagotavljajo likvidnostno rezervo za morebitne izgube iz zajamčenih poslov. Vplačila v jamstvene sklade se vlagajo v finančne instrumente, vključno z dolžniškimi vrednostnimi papirji, denarnimi sredstvi in vezanimi vlogami. Komisija ima dne 31. decembra 2017 finančna sredstva v:

- jamstvenem skladu za zunanje ukrepe v višini 2,4 milijarde EUR ter
- Jamstvenem skladu EFSI v višini 3,5 milijarde EUR.

Posojila in z njimi povezana najeta posojila za programe finančne pomoči

Komisija finančno podporo za države članice in tretje države v obliki dvostranskih posojil, ki se financirajo na kapitalskih trgih z jamstvom iz proračuna EU, zagotavlja na podlagi sklepov Evropskega parlamenta in Sveta.

Komisija, ki deluje v imenu EU, zdaj upravlja tri glavne programe:

- evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EMFS);
- plačilnobilančno pomoč in
- makrofinančno pomoč, v okviru katerih lahko daje posojila.

Kapital, potreben za financiranje dajanja posojil EU, se zbere na kapitalskih trgih ali pri finančnih institucijah.

Na dan 31. decembra 2017 so nominalni zneski posojil, odobrenih za finančno pomoč v okviru EMFS in plačilnobilančnih posojil, znašali:

v milijardah EUR

	Plačilnobilančna posojila			EMFS ⁽¹⁾			SKUPAJ
	Latvija	Romunija	Skupaj	Irska	Portugalska	Skupaj	
Odobrena skupaj	3,1	5,0 ⁽²⁾	8,1	22,5	26,0	48,5	56,6
Skupaj izplačana na dan 31. 12. 2017	2,9	5,0	7,9	22,5	24,3	46,8	54,7
Skupaj odplačana na dan 31. 12. 2017	(2,2)	(2,7)	(4,9)	—	—	—	(4,9)
Neodplačani zneski na dan 31. 12. 2017	0,7	2,3	3,0	22,5	24,3	46,8	49,8

⁽¹⁾ Brez poslov refinanciranja.

⁽²⁾ Brez preventivne pomoči.

EMFS

EMFS je bil vzpostavljen za zagotavljanje finančne pomoči vsem državam članicam, ki se soočajo z resnimi ekonomsko-finančnimi težavami ali jih takšne težave ogrožajo zaradi izrednih dogodkov, nad katerimi nimajo nikakršnega nadzora. EMFS je bil uporabljen za zagotovitev finančne pomoči Irski in Portugalski med letoma 2011 in 2014, pri čemer je bila finančna pomoč odvisna od izvedbe reform.

Ta program je potekel, dodatnih posojil pa ni več mogoče pridobiti, čeprav se še izvaja za posebne naloge, kot sta podaljšanje rokov zapadlosti za posojila Irski in Portugalski ter zagotavljanje premostitvenih posojil.

Glavne točke programa EMFS so:

Irška

- Irška je zaprosila za celotni znesek v višini 22,5 milijarde EUR, ki je bil na podlagi EMFS odobren decembra 2010. Ta znesek je bil izplačan v osmih obrokih med januarjem 2011 in marcem 2014;
- Irška ima možnost podaljšati zapadlost posojil EMFS na podlagi podaljšanja največje tehtane povprečne zapadlosti ter
- prvo odplačilo v višini 3,4 milijarde EUR je bilo predvideno za april 2018. Vendar je Irška zaprosila za podaljšanje roka zapadlosti, ki je bilo odobreno, posojilo je bilo uspešno najeto na trgih v prvem četrtletju 2018, ta znesek pa bo zdaj predvidoma odplačan v dveh obrokih v višini 2,4 milijarde EUR in 1 milijarde EUR, in to leta 2025 oziroma 2033. Drugo povračilo v višini 0,5 milijarde EUR je predvideno za oktober 2018, vendar je zapadlost znova mogoče podaljšati.

Portugalska

- Portugalska je zaprosila za znesek v višini 24,3 milijarde EUR od skupnega zneska v višini 26 milijard EUR, ki je bil na podlagi EMFS odobren maja 2011. Ta znesek je bil izplačan v sedmih obrokih med majem 2011 in novembrom 2014 ter
- prvo odplačilo v višini 0,6 milijarde EUR je predvideno za oktober 2018, vendar lahko Portugalska tako kot Irška rok zapadlosti podaljša.

Plačilnobilančna posojila

Plačilnobilančna pomoč je program pomoči, namenjen državam zunaj euroobmočja, ki imajo težave v zvezi s svojo plačilno bilanco ali jim take težave grozijo. Plačilnobilančna pomoč se izvaja v obliki srednjeročnih posojil, odvisnih od izvedbe politik, namenjenih reševanju osnovnih gospodarskih težav. Praviloma se plačilnobilančna pomoč EU zagotavlja v sodelovanju z Mednarodnim denarnim skladom (MDS) in drugimi mednarodnimi institucijami ali državami.

Srednjeročna finančna pomoč EU v okviru aranžmaja za odpravljanje težav v plačilni bilanci je bila aktivirana novembra 2008 za pomoč Madžarski ter nato januarja in maja 2009 za pomoč Latviji oziroma Romuniji za obnovitev zaupanja v trge, pri čemer so skupne obveznosti znašale 14,6 milijarde EUR. Program pomoči v obliki plačilnobilančnih posojil za Madžarsko se je iztekel leta 2010 in je bil v celoti odplačan leta 2016. Oba programa pomoči za Latvijo in Romunijo sta se iztekla leta 2012, zato dodatnih obrokov ni mogoče izplačati.

Poleg tega sta se v letih 2013 oziroma 2015 iztekla programa preventivne pomoči za Romunijo, in sicer brez črpanja sredstev.

Glavne točke so:

- med letom 2017 so države članice upravičenke do plačilnobilančnih posojil pravočasno in v celoti povrnilo skupni znesek v višini 1,3 milijarde EUR, od katerega se je 1,2 milijarde EUR nanašalo na romunsko povračilo glavnice, preostali del pa na obresti, ter
- Romunija je aprila 2018 izvedla povračilo glavnice v višini 1,2 milijarde EUR in bo oktobra 2018 predvidoma izvedla dodatna povračila glavnice v višini 0,1 milijarde EUR.

Makrofinančna pomoč

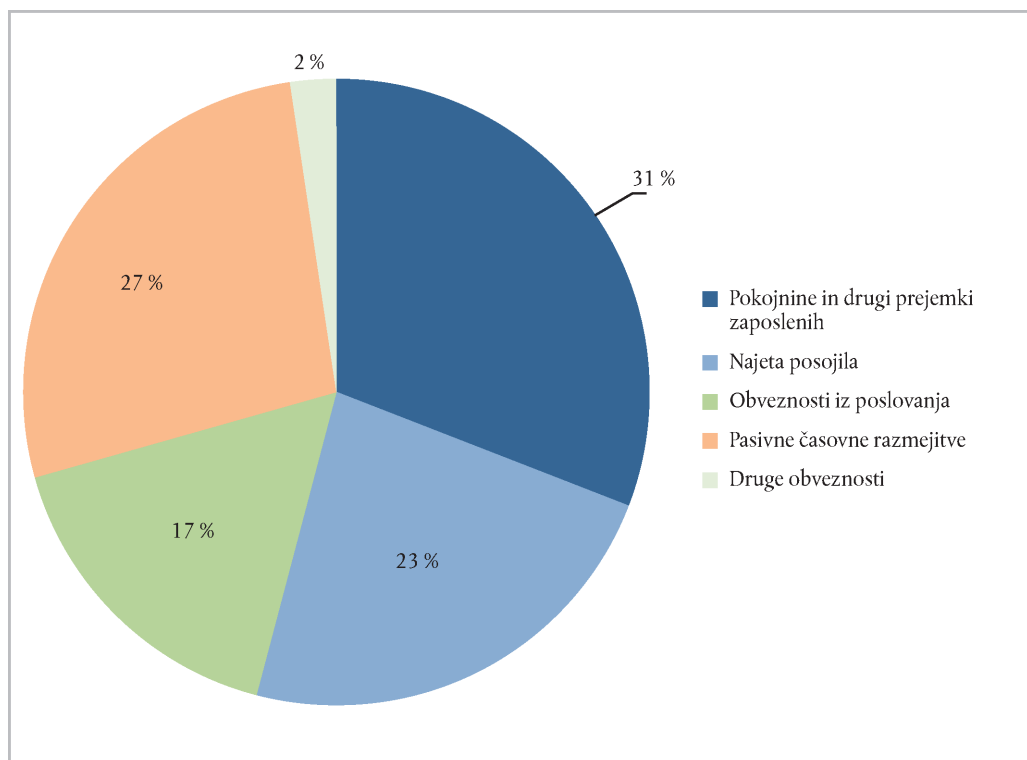
Makrofinančna pomoč je oblika finančne pomoči, ki jo EU zagotovi partnerskim državam zunaj EU, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco. Zagotavlja se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali nepovratnih sredstev ali kombinacije tega ter je na voljo samo državam, vključenim v program izplačil MDS.

Na dan 31. decembra 2017 so nominalni zneski neporavnanih posojil na podlagi programa makrofinančne pomoči znašali 3,9 milijarde EUR.

1.4. OBVEZNOSTI

V bilanci stanja so na strani obveznosti najpomembnejše predvsem štiri ključne postavke: (i) obveznosti iz naslova pokojnin in drugih prejemkov zaposlenih; (ii) najeta posojila; (iii) obveznosti iz poslovanja do tretjih oseb in (iv) vnaprej vračunani stroški.

Sestava obveznosti v konsolidirani bilanci stanja EU

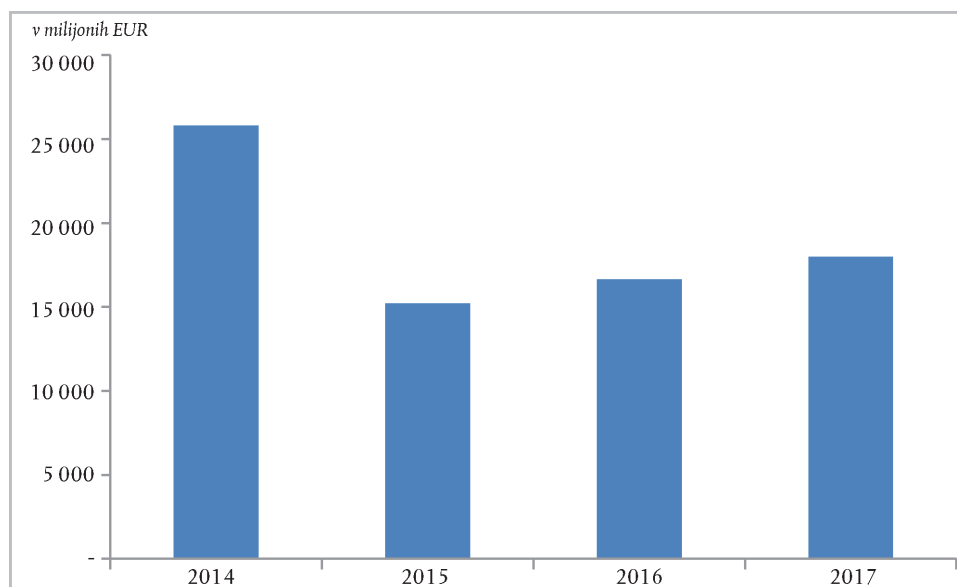

Na dan 31. decembra 2017 so obveznosti znašale skupaj 236,5 milijarde EUR, kar kaže povečanje za približno 1 % v primerjavi s prejšnjim letom.

Ključne spremembe so se nanašale na naslednje učinke:

- povečanje skupne obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih v višini 5,9 milijarde EUR je predvsem posledica povečanja neto obveznosti pokojninskega sistema za evropske uradnike,
- rezervacije so se povečale za 1 milijardo EUR zaradi posodobljene študije o rezervaciji za razgradnjo objektov Skupnega raziskovalnega središča (JRC), zaradi katere se je povečala ocena obveznosti. Sprememba se nanaša na glavni vhodni podatek za izračun, tj. časovni okvir, ki je bil v primerjavi s predhodnim izračunom povečan s približno 20 let na 40 let, in
- vnaprej vračunani odhodki so se zmanjšali za 3,7 milijarde EUR, s čimer so se zgoraj navedeni učinki deloma izravnali. To zmanjšanje vnaprej vračunanih odhodkov je bilo posledica dejstva, da so kohezijski programi prejšnjega VFO že proti koncu zaključne faze.

Na splošno so vse ostale postavke obveznosti ostale stabilne. Opozoriti je treba, da so se finančne obveznosti dolgoročno zmanjšale zaradi zmanjšanja najetih posojil, združenega s povečanjem kratkoročnega dela. Ta učinek je posledica povračil plačilnobilančnih posojil in sredstev EMFS s strani Romunije (1,35 milijarde EUR), Irske (3,9 milijarde EUR) in Portugalske (0,6 milijarde EUR) v letu 2018, kot je predvideno na datum poročanja.

Skupni znesek prejetih zahtevkov za povračilo stroškov in računov, ki so v bilanci stanja pripoznani v postavki obveznosti iz poslovanja**Čista sredstva**

Presežek obveznosti nad sredstvi ne pomeni, da so institucije in organi EU v finančnih težavah, temveč da bodo nekatere obveznosti financirane iz prihodnjih letnih proračunov. Številni odhodki so v skladu s pravili računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznani v letu 2017, čeprav bodo morda dejansko plačani v letu 2018 ali pozneje in financirani iz prihodnjih proračunov, z njimi povezani prihodki pa bodo obračunani šele v prihodnjih obdobjih. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na dejavnosti EKJS (plačane leta 2018) in obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih (ki bodo plačane v naslednjih 30 in več letih).

2. ZAŠČITA PRORAČUNA EU**Pregled finančnih popravkov in izterjav za leto 2017**

Pomemben dejavnik pri izvrševanju proračuna EU je potreba po zagotovitvi ustreznega preprečevanja ali odkrivanja in naknadnega popravljanja sistemskih slabosti, ki povzročajo napake, nepravilnosti in goljufije. Računsko sodišče v svojem letnem poročilu predstavi izjavo o zanesljivosti o zakonitosti in pravilnosti transakcij, povezanih z zaključnim računom, ter pomembno stopnjo napake pri plačilih. Izjava o zanesljivosti se skupaj z zaključnim računom EU objavi v Uradnem listu.

Komisija uporablja zaščitne ukrepe za ublažitev učinka teh napak prek dveh glavnih vrst mehanizmov:

- (1) preventivnih mehanizmov (npr. predhodne kontrole, prekinitve inčasne ustavitve plačil) in
- (2) korektivnih mehanizmov (predvsem finančni popravki, ki se naložijo državam članicam ali so sprejeti v dogovoru z njimi, pa tudi izterjave od prejemnikov plačil EU).

V okviru deljenega upravljanja (kmetijska poraba in strukturni ukrepi) so države članice v celotnem ciklu odhodkov odgovorne predvsem za zagotavljanje, da so odhodki, ki so bili izplačani iz proračuna EU, zakoniti in pravilni.

Zaščitni ukrepi se sprejmejo po nadzoru in pregledih upravičenosti odhodkov, ki se financirajo iz proračuna EU, ki jih opravijo Komisija in v primeru odhodkov v okviru deljenega upravljanja tudi države članice. Komisija pri določanju zneska finančnega popravka ali izterjave upošteva naravo in resnost kršitve veljavne zakonodaje in finančnih posledic za proračun EU, vključno s primeri pomanjkljivih sistemov upravljanja in nadzora.

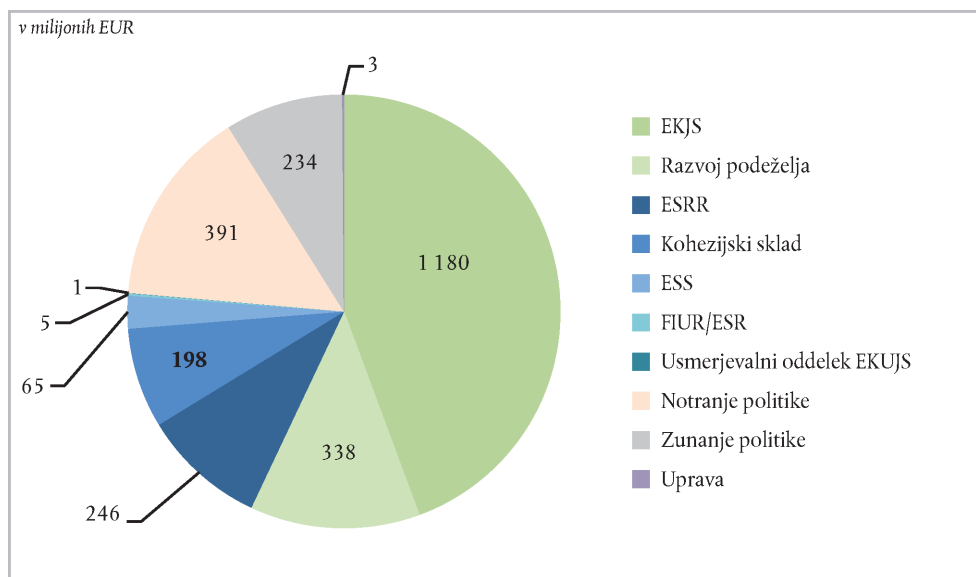
Postopek v okviru korektivnih mehanizmov:

Finančni popravki in izterjave so predstavljeni na dveh glavnih stopnjah postopka. Obe stopnji se lahko opravita v istem ali v različnih letih:

- (1) Finančni popravki in izterjave na stopnji potrditve: s temi zneski se je strinjala zadevna država članica ali pa so bili sprejeti s sklepom Komisije. V letu 2017 so potrjeni finančni popravki in izterjave skupaj znašali 2 662 milijonov EUR (leta 2016: 3 777 milijonov EUR), od tega 1 826 milijonov EUR na podlagi korektivnih ukrepov.

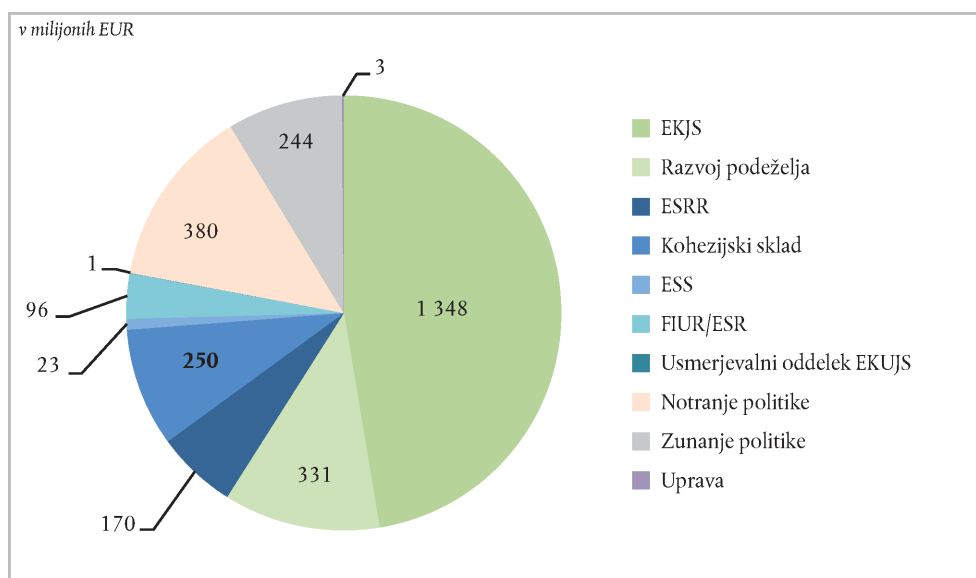
Finančni popravki in izterjave, potrjeni v letu 2017 (*) – razčlenitev po področjih politike

- (2) Finančni popravki in izterjave na stopnji izvršitve: ti zneski pomenijo zadnji del procesa, v katerem je ugotovljeno stanje neupravičenih odhodkov dokončno popravljeno. V sektorskih regulativnih okvirih je določenih več izvedbenih mehanizmov. V letu 2017 so izvršeni finančni popravki in izterjave skupaj znašali 2 845 milijonov EUR (leta 2016: 3 389 milijonov EUR), od tega 1 949 milijonov EUR na podlagi korektivnih ukrepov. Izvrševanje finančnih popravkov in izterjav lahko traja več let, predvsem zaradi sklepov o plačilu po obrokih ali o odložitvi plačila, ki se odobrijo državam članicam v okviru kmetijske politike. V okviru kohezijske politike je v pravnem okviru predvidena izvršitev ob zaključku programskega obdobja ali po njem.

(*) Zgornji podatki odražajo finančni učinek preventivnih in korektivnih mehanizmov; za več podrobnosti glej oddelek 2 Letnega poročila o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU za leto 2017.

Finančni popravki in izterjave, izvršeni v letu 2017 (*) – razčlenitev po področjih politike

3. UPRAVLJANJE TVEGANJ IN NEGOTOVOSTI PRI IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EU

3.1. MAKROEKONOMSKO OKOLJE

Makroekonomsko okolje v EU ⁽²⁾ vpliva na zmogljivost držav članic EU za izpolnjevanje njihovih obveznosti financiranja do institucij in organov EU ter posledično na zmogljivost EU za neprekinjeno izvajanje politik EU.

Medtem ko je obsežna pospešitev svetovne gospodarske dejavnosti in trgovine v zadnjem letu koristila euroobmočju, se je zaradi nadpovprečnega razpoloženja med podjetji in potrošniki, stalne podpore politike in izboljšanja trgov dela okrepilo tudi domače povpraševanje. Zato se zdi evropsko gospodarstvo pripravljeno za nadaljevanje solidne stopnje rasti. Obsežno ustvarjanje delovnih mest bo predvidoma še naprej spodbujalo rast potrošnje prebivalstva. Obenem se obeta, da bodo razmere za naložbe ostale ugodne, pri čemer se bosta domače in tuje povpraševanje predvidoma okrepili, pogoji financiranja pa naj bi ostali ohlapni. Še neizkoriščeni gospodarski potencial bi moral omogočiti, da bodo stopnje rasti BDP še naprej presegale ocenjeno stopnjo potencialne rasti (približno 1,5 %), in to celo obdobje, zajeto v napovedi. Vendar se bo po napovedih ciklični zagon v euroobmočju leta 2018 nekoliko upočasnil zaradi začetka upočasnjevanja visoke stopnje rasti zaposlenosti.

Po ocenah je bila rast BDP v euroobmočju in EU leta 2017 2,4-odstotna, leta 2018 bo predvidoma znašala 2,3 %, nato pa se bo leta 2019 nekoliko zmanjšala na 2,0 %.

Čeprav so se razmere na trgu dela izboljšale v vseh državah članicah, so stopnje brezposelnosti še vedno precej različne. Ne glede na to se je napoved rasti BDP izboljšala za veliko večino držav članic euroobmočja v vsakem letu, zajetem v napovedi, stopnje rasti pa se bodo predvidoma še naprej zblíževale. Zaradi preostalih neizkoriščenih potencialov na trgu dela se bodo pritiski na plače in osnovna inflacija predvidoma povečali šele sčasoma. Zato bodo imeli začasni dejavniki, povezani s cenami energije, še naprej pomembno vlogo pri spreminjanju inflacije, zaradi njih pa bo stopnja skupne inflacije po harmoniziranih indeksi cen življenjskih potrebščin (HICP) večino leta 2018 še naprej presegala osnovno inflacijo. Inflacija po HICP je leta 2017 znašala 1,5 %, leta 2018 bo predvidoma v povprečju 1,5-odstotna, leta 2019 pa se bo povišala na 1,6 %.

Tveganja za napoved BDP in inflacije so na splošno še naprej uravnotežena. Čeprav se zdi, da obstaja možnost, da bo rast v prihodnjih četrletjih presegla pričakovanja, bi lahko posledično omejitve na strani ponudbe, ki omejujejo rast, začele učinkoviti hitreje, kot se sicer pričakuje. Obenem se zdi, da se lahko ugodna pričakovanja trga v zvezi z vrednotenjem cen premoženja spremenijo na podlagi ponovne ocene razpoloženja in osnovnih dejavnikov. Še naprej so prisotna tveganja, povezana z izglasovanjem izstopom Združenega kraljestva iz EU, pa tudi tveganja izgube, povezana z geopolitičnimi napetostmi ter prehodom na bolj navznoter usmerjene in protekcionistične politike.

(*) Zgornji podatki odražajo finančni učinek preventivnih in korektivnih mehanizmov; za več podrobnosti glej oddelek 2 Letnega poročila o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU za leto 2017.

(2) Za več informacij glej: Evropska komisija, zimska napoved gospodarskih gibanj za leto 2018, na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economy-finance-and-euro-publications_sl.

Zagon v svetovnem gospodarstvu je še naprej močen, saj se obsežno ciklično izboljševanje nadaljuje, spodbujajo pa ga okrevanje naložb in trgovine, finančne razmere, ki so še naprej ugodne, in spodbudna mešanica politik. Poleg tega kaže, da višje cene blaga prav tako koristijo izvoznikom blaga. Kratkoročna napoved je nekoliko boljša od obetov iz jeseni 2017, pri čemer se zdaj pričakuje, da bo svetovna rast BDP zunaj EU v letih 2018 in 2019 4,1-odstotna, medtem ko je bila leta 2017 napovedana 3,8-odstotna rast.

3.2. PRORAČUNSKÉ POGOJNE OBVEZNOSTI ZA FINANČNO POMOČ

Najemanje in dajanje posojil EU za programe finančne pomoči ne spada med proračunske operacije. Pridobljena sredstva se na splošno uporabijo za posojilo državi upravičenki v obliki vzajemnega posla (kritno posojilo), tj. z enakim kuponom, zapadlostjo in v enakem znesku. Ne glede na metodologijo vzajemnosti pa je servisiranje dolga instrumentov financiranja pravna obveznost EU, ki bo zagotovila, da bodo vsa izplačila izvedena v celoti in pravočasno. Komisija je uvedla postopke za zagotovitev vračila najetih posojil tudi v primeru neodplačevanja posojila.

Najeta posojila EU so neposredne in brezpogojne obveznosti EU, za katere jamčijo države članice EU (proračunske pogojne obveznosti). Posojila, najeta za financiranje posojil tretjim državam, krije Jamstveni sklad za zunanje ukrepe. Če država članica prejemnica postane plačilno nesposobna, se bodo za servisiranje dolga črpala razpoložljiva sredstva v zakladnici Komisije, če bo to mogoče. Če to ne bi bilo mogoče, bi Komisija vpoklicala potrebna sredstva od držav članic. Države članice EU so v skladu z zakonodajo o virih lastnih sredstev EU (člen 14 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 609/2014) zakonsko zavezane, da dajo na voljo zadostna sredstva za izpolnjevanje obveznosti EU. Tako so vlagatelji izpostavljeni samo kreditnemu tveganju EU, ne pa kreditnemu tveganju prejemnice financiranih posojil. Dajanje posojil v obliki vzajemnih poslov zagotavlja, da proračun EU ne prevzema obrestnega ali valutnega tveganja.

V sklepih Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije se za program za vsako državo določijo skupni znesek svežnja posojil, število obrokov za izplačilo posojila in največja (povprečna) zapadlost v plačilo. Nato se Komisija in država upravičenka dogovorita o parametrih posojila/financiranja, zlasti o zapadlosti obrokov. Poleg tega so vsi obroki posojila razen prvega odvisni od izpolnjevanja pogojev politike v okviru skupne finančne pomoči EU/Mednarodnega denarnega sklada (MDS), kar je še en dejavnik, ki vpliva na časovni okvir financiranja. To pomeni, da sta časovni okvir in zapadlost izdaje posojil odvisna od s tem povezanih dejavnosti dajanja posojil EU. Financiranje je izraženo izključno v eurih, razpon zapadlosti pa je med 3 in 30 leti.

V naslednji razpredelnici je prikazan pregled načrtovanih odplačilnih rokov za neporavnane zneske posojil EMFS in plačilnobilančnih posojil v nominalni vrednosti na dan 31. decembra 2017:

v milijardah EUR

	Plačilnobilančna posojila			EMFS			SKUPAJ
	Latvija	Romunija	Skupaj	Irška	Portugalska	Skupaj	
2018	—	1,3 ⁽¹⁾	1,3	3,9 ⁽²⁾	0,6	4,5	5,8
2019	0,5	1,0	1,5	—	—	—	1,5
2021	—	—	—	3,0	6,8	9,8	9,8
2022	—	—	—	—	2,7	2,7	2,7
2023	—	—	—	2,0	1,5	3,5	3,5
2024	—	—	—	0,8	1,8	2,6	2,6
2025	0,2	—	0,2	—	—	—	0,2
2026	—	—	—	2,0	2,0	4,0	4,0
2027	—	—	—	1,0	2,0	3,0	3,0
2028	—	—	—	2,3	—	2,3	2,3
2029	—	—	—	1,0	0,4	1,4	1,4
2031	—	—	—	—	2,2	2,2	2,2
2032	—	—	—	3,0	—	3,0	3,0

v milijardah EUR

	Plačilnobilančna posojila			EMFS			SKUPAJ
	Latvija	Romunija	Skupaj	Irška	Portugalska	Skupaj	
2035	—	—	—	2,0	—	2,0	2,0
2036	—	—	—	—	1,0	1,0	1,0
2038	—	—	—	—	1,8	1,8	1,8
2042	—	—	—	1,5	1,5	3,0	3,0
Skupaj	0,7	2,3	3,0	22,5	24,3	46,8	49,8

(¹) Romunija je aprila 2018 izvedla povračilo glavnice v višini 1,2 milijarde EUR in bo oktobra 2018 predvidoma izvedla dodatno povračilo glavnice v višini 0,1 milijarde EUR.

(²) Irška je zaprosila za podaljšanje roka zapadlosti za obrok povračila v višini 3,4 milijarde, ki je bilo odobreno, pri čemer je bilo posojilo uspešno najeto na trgih v prvem četrtletju 2018, ta znesek pa bo zdaj predvidoma odplačan v dveh obrokih v višini 2,4 milijarde EUR in 1 milijarde EUR, in to leta 2025 oziroma 2033.

Medvladna mehanizma za finančno stabilnost Evropski instrument za finančno stabilnost (EFSF) in Evropski mehanizem za stabilnost (ESM) sta zunaj okvira Pogodbe EU in zato nista vključena v konsolidirani zaključni račun EU.

3.3. POGOJNE OBVEZNOSTI V ZVEZI S PRORAČUNSKIMI JAMSTVI

EU je skupini EIB zagotovila jamstva za posojila, odobrena zunaj EU, ter za dolžniške in lastniške operacije, ki jih pokriva jamstvo EFSI. V pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom EU (glej pojasnilo **4.1.1**) so na dan 31. decembra 2017 prikazane pogojne obveznosti za obe vrsti jamstev. EU je za zmanjšanje tveganja, ki bi ga lahko imele unovčitve jamstev s strani skupine EIB na proračun EU, ustanovila namenska jamstvena sklada, tj. Jamstveni sklad za zunanje ukrepe in Jamstveni sklad EFSI.

Rezervacije za Jamstveni sklad za zunanje ukrepe se oblikujejo iz sredstev proračuna EU v višini 9 % vseh zajamčenih posojil v okviru dejavnosti mandata EIB za zunanja posojila tretjim državam, ki niso poravnana ob koncu leta. Na dan 31. decembra 2017 je skupna vrednost sredstev v višini 2,2 milijarde EUR pokrivala izpostavljenost izplačanih zneskov v višini 20 milijard EUR, podpisanih zneskov v višini 28,9 milijarde EUR in zgornjo mejo v višini 37,5 milijarde EUR.

Jamstveni sklad EFSI je začel izvajati svoje dejavnosti leta 2016, prvotno pa je bilo predvideno, da se bo financiral iz 50 % največje izpostavljenosti EU v višini 16 milijard EUR, zato bi moral postopoma (do leta 2022) doseči 8 milijard EUR. Uredba o EFSI je bila spremenjena decembra 2017, zato je bilo največje jamstvo EU v okviru EFSI povečano na največ 26 milijard EUR, meja za jamstveni sklad pa se je znižala na 35 %. Zato bo Jamstveni sklad EFSI zaradi učinka spremembe zdaj predvidoma dosegel skupni znesek v višini 9,1 milijarde EUR.

Na dan 31. decembra 2017 skupna sredstva, ki tvorijo Jamstveni sklad EFSI, znašajo 3,5 milijarde EUR in pokrivajo izpostavljenost izplačanih zneskov v višini 10,1 milijarde EUR in podpisanih zneskov v višini 13,5 milijarde EUR (vključno z izplačanimi zneski). Jamstveni sklad EFSI zdaj posluje v eurih in ameriških dolarjih.

3.4. SPODBUDA ZA DELOVNA MESTA, RAST IN NALOŽBE

Naložbeni načrt za Evropo

Komisija je leta 2015 skupaj z EIB začela izvajati naložbeni načrt za Evropo. Načrt zajema Evropski sklad za strateške naložbe, ki je bil ustvarjen z začetnimi 21 milijardami EUR evropskih sredstev, njegov glavni namen pa je pritegniti zasebne naložbe. Napovedi kažejo, da bo z naložbami, odobrenimi v letih 2015 in 2016, do leta 2020 ustvarjenih 700 000 dodatnih delovnih mest, bruto domači proizvod EU pa se bo povišal za 0,7 %. To dokazuje, da strateške naložbe spodbujajo ustvarjanje delovnih mest in rast po vsej EU, in to tudi v sektorjih in regijah, ki jih je kriza pred desetletjem hudo prizadela. Po načelnem dogovoru, ki so ga Evropski parlament in države članice dosegli septembra, je Parlament decembra sprejel uredbo o podaljšanju obstoja in okrepitvi Evropskega sklada za strateške naložbe. Časovni okvir novega in izboljšane sklada EFSI 2.0 je bil podaljšan s sredine leta 2018 na konec leta 2020, njegov naložbeni cilj pa povišan s 315 milijard EUR na najmanj 500 milijard EUR.

Sklad je bil v letu 2017 še vedno na dobri poti, da do sredine leta 2018 spodbudi najmanj 315 milijard EUR dodatnih naložb v realno gospodarstvo. S svojimi dejavnostmi je bil prisoten v vseh 28 državah članicah, do konca leta 2017 pa naj bi po pričakovanih spodbudil približno 256 milijard EUR skupnih naložb.

Do konca leta je bilo v okviru sklada skupaj odobrenih 357 infrastrukturnih in inovacijskih projektov s financiranjem v višini 39,2 milijarde EUR. Odobrenih je bilo tudi 347 sporazumov o financiranju za mala in srednja podjetja v vrednosti 11,9 milijarde EUR. Po pričakovanjih naj bi imelo koristi od tega približno 539 000 takih podjetij.

Poleg tega se je prek Evropskega svetovalnega vozlišča za naložbe okrepila svetovalna podpora za razvoj in pripravo projektov, projekti, ki so iskali vire financiranja, pa so dobili potrebno prepoznavnost na Evropskem portalu naložbenih projektov.

Evropski sklad za strateške naložbe podpira naložbe v sektorje s strateškim pomenom za gospodarstvo EU, kot so energetika, promet, digitalne tehnologije, raziskave, razvoj in inovacije, okolje in učinkovita raba virov, socialna infrastruktura in mala podjetja. To vključuje naložbe v socialno podjetništvo, socialni učinek in socialne inovacije.

Nadaljnja podpora državam članicam EU

Maja 2017 je bil vzpostavljen program za podporo strukturnim reformam, katerega proračun za obdobje 2017–2020 znaša 142,8 milijona EUR. Iz programa se na zahtevo držav članic financira prilagojena tehnična podpora za pomoč državam članicam na ključnih področjih njihovih prizadevanj za reforme. Komisija s programom zagotavlja ciljno usmerjeno podporo, s katero se krepi zmogljivost držav članic za načrtovanje in izvajanje reform, ki so po njihovem mnenju potrebne za povečanje konkurenčnosti in privlačnosti njihovih gospodarstev za naložbe. Ta tehnična podpora zajema reforme na področju upravljanja in javne uprave, upravljanja javnih financ, poslovnega okolja, trgov dela, izobraževanja, zdravstvenih in socialnih storitev, finančnega sektorja in dostopa do financiranja. Podpora je na voljo vsem državam članicam EU, temelji na povpraševanju, zanjo pa ni potrebno sofinanciranje.

Program izvaja podporna služba za strukturne reforme v sodelovanju z drugimi ustreznimi službami Komisije. Služba je doslej sodelovala s 15 državami članicami pri izvedbi več kot 150 podpornih projektov. V okviru projektnega cikla za leto 2018 je služba prejela več kot 400 zahtevkov za podporo iz več kot 20 držav članic, tako da je povpraševanje precej presegló proračun programa, ki za zadevno leto znaša 30,5 milijona EUR.

EU je nadaljevala poprogramsko podporo za Irsko, Španijo, Ciper, Portugalsko in Romunijo. V zadevnem letu je bil ponovno dosežen dober napredek pri izvajanju programa za Grčijo, ki je bil oblikovan tako, da bi se ustvarile razmere za povrnitev zaupanja in postavitev temeljev za trajno okrevanje gospodarstva v Grčiji. Julija je bil zaključen drugi pregled, ki je omogočil odobritev izplačila tretjega obroka financiranja iz evropskega mehanizma za stabilnost v višini 8,5 milijarde EUR. Decembra je potekal tretji pregled, na začetku navedenega meseca pa je bil dosežen dogovor na delovni ravni. Grčija je poleg tega še naprej prejemala ekonomsko podporo v okviru naložbenega načrta za Evropo.

Podporna služba za strukturne reforme je prevzela tudi posebne naloge, in sicer pomoč pri usklajevanju odziva na begunsko krizo v Grčiji in izvajanje programa pomoči EU za turško skupnost na Cipru.

3.5. REZERVA ZA NOVE UDELEŽENCE (NER) 300

Sklad rezerve za nove udeležence 300 se polni s sredstvi od prodaje pravic v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami in je v lasti držav članic, ki denar namenijo za financiranje inovativnih predstavitev projektov nizkoogljične energije. Komisija upravlja program v imenu držav članic, EIB pa je pristojna za upravljanje sredstev Sklada rezerve za nove udeležence 300 in ima vlogo tehničnega svetovalca na podlagi sporazuma o sodelovanju s Komisijo. Ker niti prihodki od pravic niti odhodki za financirane projekte niso del proračuna EU, ti zneski niso obračunani v zaključnem računu EU.

POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA ⁽³⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
PRORAČUNSKI REZULTAT EU	111
PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV	112
POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA	115
1. PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU	115
1.1. VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2014–2020	115
1.2. PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)	117
1.3. LETNI PRORAČUN	117
1.4. PRIHODKI	117
1.5. IZRAČUN PRORAČUNSKEGA REZULTATA	119
1.6. USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA	119
2. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2017 – KOMENTAR	121
2.1. PRIHODKI	121
2.2. ODHODKI	121
3. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU	123
3.1. POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU	123
4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU	124
4.1. VFO: RAZČLENITEV TER SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL	124
4.2. VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	125
4.3. VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	127
4.4. VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)	128
4.5. VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA	129
4.6. VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL	130
4.7. VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	136
4.8. VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	143
4.9. VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)	149
4.10. VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA	154
5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH	159
5.1. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV	159

⁽³⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

	<i>Stran</i>
5.2. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	160
5.3. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	161
6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ	162
6.1. PRORAČUNSKI PRIHODKI	162
6.2. ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL PO AGENCIJAH	164

PRORAČUNSKI REZULTAT EU

	<i>v milijonih EUR</i>	
	2017	2016
<i>Prihodki za zadevno proračunsko leto</i>	139 691	144 717
<i>Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto</i>	(135 764)	(135 180)
<i>Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1</i>	(1 796)	(1 655)
<i>Zapadle neporabljene odobritve, prenesene iz leta N – 1</i>	40	63
<i>Razvoj namenskih prejemkov</i>	(1 450)	(1 367)
<i>Tečajne razlike za zadevno leto</i>	(166)	(173)
Proračunski rezultat	555	6 405

PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV

PRORAČUNSKI PRIHODKI

v milijonih EUR

	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Ugotovljene upravičenosti	Prihodki
1 Lastna sredstva	131 718	115 484	115 455	115 416
11 – Prelevmani na sladkor	133	133	134	134
12 – Carine	21 334	20 374	20 364	20 325
13 – DDV	16 599	16 620	16 584	16 584
14 – BND	93 652	78 356	78 279	78 279
15 – Popravek proračunskih neravnovesij	—	—	94	94
16 – Zmanjšanje prispevka iz naslova BND za Nizozemsko in Švedsko	—	—	(0)	(0)
3 Presežki, neporabljena sredstva in popravki	—	6 405	6 416	6 416
4 Prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Unije	1 490	1 490	1 495	1 484
5 Prihodki iz upravnega poslovanja institucij	70	70	611	587
6 Prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi Unije	60	60	12 504	12 179
7 Zamudne obresti in globe	1 120	3 230	11 387	3 573
8 Najemanje in dajanje posojil	7	7	43	28
9 Razni prihodki	25	25	15	8
Skupaj	134 490	126 771	147 926	139 691

PRORAČUNSKI ODHODKI: OBVEZNOSTI PO RAZDELKIH VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA

v milijonih EUR

Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti
1 Pametna in vključujoča rast	74 899	75 399	85 181	83 268
<i>Ia: Konkurenčnost za rast in delovna mesta</i>	21 312	21 312	24 508	22 654
<i>Ib: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	53 587	54 087	60 673	60 614
2 Trajnostna rast: naravni viri	58 584	58 569	62 806	60 859
<i>od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	42 613	42 611	45 830	44 759
3 Varnost in državljanstvo	4 284	4 284	4 472	4 124
4 Evropa v svetu	10 162	10 713	12 382	11 814
5 Uprava	9 395	9 395	10 190	9 794
<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	3 921	3 921	4 344	4 142
6 Nadomestila	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	534	1 472	1 544	1 291
Skupaj	157 858	159 831	176 576	171 150

PRORAČUNSKI ODHODKI: PLAČILA PO RAZDELKIH VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA

v milijonih EUR

Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
1 Pametna in vključujoča rast	56 522	49 840	61 168	57 030
<i>Ia: Konkurenčnost za rast in delovna mesta</i>	19 321	20 065	24 370	21 376
<i>Ib: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	37 201	29 775	36 797	35 654
2 Trajnostna rast: naravni viri	54 914	54 467	58 575	56 743
<i>od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	42 563	42 558	45 975	44 695
3 Varnost in državljanstvo	3 787	2 793	2 994	2 867
4 Evropa v svetu	9 483	8 938	10 944	9 793
5 Uprava	9 395	9 392	10 977	9 656
<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	3 921	3 921	4 841	4 085
6 Nadomestila	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	390	1 341	1 414	1 291
Skupaj	134 490	126 771	146 071	137 379

POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

1. PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU

Proračunsko računovodstvo se vodi v skladu s finančno uredbo in pravili njene uporabe. Splošni proračun je instrument, s katerim se vsako leto določijo in odobrijo prihodki in odhodki Unije v okviru zgornjih meja in drugih določb večletnega finančnega okvira v skladu z zakonodajnimi akti o večletnih programih, sprejetih v tem okviru.

1.1. VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2014–2020

v milijonih EUR

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
1. Pametna in vključujoča rast	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1.a Konkurenčnost za rast in delovna mesta	16 560	17 666	18 467	19 925	21 239	23 082	25 191	142 130
1.b Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	36 196	60 320	50 837	53 587	55 181	56 842	58 470	371 433
2. Trajnostna rast: naravni viri	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
od tega: odhodki, povezani s trgovino, in neposredna plačila	43 779	44 190	43 951	44 146	44 163	44 241	44 264	308 734
3. Varnost in državljanstvo	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Evropa v svetu	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Uprava	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
od tega: upravni odhodki institucij	7 056	7 351	7 679	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Nadomestila	29	—	—	—	—	—	—	29
8. Negativna rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Posebni instrumenti	—	—	—	—	—	—	—	—
Odobritve za prevzem obveznosti	121 435	162 959	154 738	155 631	159 514	164 123	168 797	1 087 197
Odobritve plačil skupaj	135 762	140 719	130 694	142 906	154 565	159 235	162 406	1 026 287

V zgornji razpredelnici so prikazane zgornje meje večletnega finančnega okvira v tekočih cenah. Proračunsko leto 2017 je bilo četrto leto v večletnem finančnem okviru 2014–2020. Skupna zgornja meja za odobritve za prevzem obveznosti za leto 2017 je bila 155 631 milijonov EUR, kar ustreza 1,04 % BND EU, medtem ko je bila temu ustrezna zgornja meja odobritev plačil 142 906 milijonov EUR ali 0,95 % BND EU, kar je veljalo v celotnem proračunskem letu 2017.

Za večletni finančni okvir 2014–2020 je bil dosežen dogovor o novih določbah o prožnosti. Ena od novih določb je možnost prenosa neporabljene razlike do zgornjih mej za plačila v naslednja leta prek skupne razlike do zgornje meje za plačila v okviru tehnične prilagoditve večletnega finančnega okvira za naslednje leto. Zato so bila neporabljena sredstva iz leta 2015 (1 288 milijonov EUR v tekočih cenah) in leta 2016 (13 991 milijonov EUR v tekočih cenah) prenesena v obdobje 2018–2020, zgornje meje za leta 2015 in 2016 ter obdobje 2018–2020 pa so bile ustrezno prilagojene – glej zgoraj navedeno tehnično prilagoditev VFO za leto 2017 in tehnično prilagoditev za leto 2018 (COM(2017) 220 final z dne 24. maja 2017).

Komisija je 24. maja 2017 sprejela sporočilo o tehnični prilagoditvi finančnega okvira za leto 2018 v skladu z gibanjem BND (ESR 2010) (COM(2017) 220 final z dne 24. maja 2017). Po začetku veljavnosti Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2017/1123 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013 o večletnem finančnem okviru (UL L 163, 24.6.2017, str. 1) na podlagi vmesnega pregleda/revizije so bili zneski, vključeni v sporočilo z dne 24. maja 2017 v zvezi z rezervo za nujno pomoč in instrumentom prilagodljivosti, posodobljeni in nadomeščeni v sporočilu z dne 15. septembra 2017 (COM(2017) 473 final). Prilagoditve zneskov v tem sporočilu izhajajo neposredno iz spremembe uredbe o večletnem finančnem okviru, ki je bila uvedena z Uredbo (EU, Euratom) 2017/1123, in niso odstopale od določb člena 6(4) uredbe o večletnem finančnem okviru, v skladu s katerimi dodatne tehnične prilagoditve, bodisi med zadevnim letom bodisi kot naknadni popravki v naslednjih letih, ki niso navedene v členu 6(1), niso mogoče. Novouvedena tehnična prilagoditev za instrument prilagodljivosti v skladu s členom 6(1)(f) je določena prvič.

Podrobne informacije o različnih razdelkih večletnega finančnega okvira so navedene spodaj:

Razdelek 1 – Pametna in vključujoča rast

Ta razdelek je razdeljen na dva ločena, a medsebojno povezana dela.

- 1a Konkurenčnost za rast in delovna mesta, ki obsega odhodke za raziskave in inovacije, izobraževanje in usposabljanje, Instrument za povezovanje Evrope, socialno politiko, notranji trg in spremljajoče politike.
- 1b Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, ki je namenjena povečanju konvergence najmanj razvitih držav članic in regij, dopolnjevanju strategije EU za trajnostni razvoj zunaj manj uspešnih regij in spodbujanju medregionalnega sodelovanja.

Razdelek 2 – Trajnostna rast: naravni viri

Razdelek 2 vključuje skupno kmetijsko in ribiško politiko ter okoljske ukrepe, zlasti program Life+.

Razdelek 3 – Varnost in državljanstvo

Razdelek 3 (Varnost in državljanstvo) odraža vse večji pomen nekaterih področij, na katerih so bile EU dodeljene posebne naloge – pravosodje in notranje zadeve, varovanje meja, politika priseljevanja in azila, javno zdravje in varstvo potrošnikov, kultura, mladi, informacije in dialog z državljani.

Razdelek 4 – Evropa v svetu

Razdelek 4 zajema vse zunanje ukrepe, vključno z razvojnim sodelovanjem, humanitarno pomočjo ter instrumenti za predpristopno pomoč in sosedstvo. ERS ostaja zunaj proračuna EU in ni del večletnega finančnega okvira.

Razdelek 5 – Uprava

Ta razdelek krije upravne odhodke za vse institucije, pokojnine in evropske šole. Za vse druge institucije razen Komisije pomenijo ti stroški vse njihove odhodke.

Razdelek 6 – Nadomestila

V skladu s političnim dogovorom, da nove države članice ne postanejo neto plačnice v proračun ob samem začetku svojega članstva, so bila v tem razdelku predvidena nadomestila. Ta znesek je bil na razpolago za prenose tem državam, da bi se uravnotežili njihovi proračunski prejemki in prispevki.

Razdelek 9 – Posebni instrumenti

Mehanizmi prilagodljivosti EU omogočajo, da uporabi potrebna sredstva za odzivanje na nepredvidene dogodke, kot so krizne in izredne razmere. Njihovo področje uporabe, dodelitev finančnih sredstev in načini delovanja so določeni v uredbi o večletnem finančnem okviru in medinstitucionalnem sporazumu. V sedanjih razmerah zmanjšanih odhodkov tudi zagotavljajo, da se proračunska sredstva lahko odzivajo na spreminjajoče se prednostne naloge, tako da se vsak euro porabi tam, kjer je najbolj potreben. Večina mehanizmov prilagodljivosti je zato zunaj večletnega finančnega okvira, uporabljena sredstva pa lahko presegajo zgornje meje odhodkov.

1.2. PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)

Razdelki večletnega finančnega okvira so dodatno razčlenjeni na podrobne razdelke, ki ustrezajo glavnim programom porabe sredstev (npr. Obzorje 2020, Erasmus+ itd.). Osnovne pravne podlage za izvrševanje proračuna se sprejmejo na tej programski ravni. Programi so struktura, ki se običajno uporablja za poročanje o izvrševanju in rezultatih. Zato so bile tudi v teh poročilih o izvrševanju proračuna uvedene razpredelnice po programih (glej razpredelnice **4.6–4.10** v nadaljevanju).

1.3. LETNI PRORAČUN

Komisija vsako leto oceni vse prihodke in odhodke institucij za naslednje leto ter pripravi predlog proračuna in ga pošlje proračunskemu organu. Na podlagi tega predloga proračuna Svet pripravi stališče, o katerem se nato pogajata obe veji proračunskega organa. Ko predsednik Evropskega parlamenta izjavi, da je skupni predlog proračuna dokončno sprejet, se lahko proračun začne izvrševati. V zadevnem letu se sprejmejo spremembe proračuna. Za izvrševanje proračuna je v glavnem odgovorna Komisija.

Struktura proračuna za Komisijo vsebuje upravne odobritve in odobritve za poslovanje. Druge institucije imajo zgolj upravne odobritve. Poleg tega sta v proračunu dve vrsti odobritev: nediferencirane in diferencirane. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za financiranje poslov enoletne narave (ki so v skladu z načelom enoletnosti). Diferencirana sredstva se uporabljajo za uskladitev načela enoletnosti s potrebo po upravljanju večletnih poslov. Diferencirana sredstva se delijo na odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil:

- odobritve za prevzem obveznosti: krijejo skupne stroške pravnih obveznosti, prevzetih za tekoče proračunsko leto za posle, ki trajajo več let. Vendar se lahko proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, razporedijo na več let v letne obroke, kadar tako določa temeljni akt;
- odobritve plačil: krijejo odhodke, ki nastanejo zaradi obveznosti, prevzetih v tekočem proračunskem letu in/ali prejšnjih proračunskih letih.

V zaključnem računu so vrste financiranja združene v dve glavni postavki:

- končno sprejete proračunske odobritve in
- dodatne odobritve, ki vsebujejo:
 - prenose iz prejšnjega leta (finančna uredba omogoča nekaj primerov prenosa neporabljenih zneskov iz prejšnjega leta v tekoče leto) in
 - namenske prejemke, ki izhajajo iz povračil, prispevkov tretjih oseb/držav v programe EU in dela, opravljenega za tretje osebe, dodelijo pa se neposredno v ustrezne proračunske vrstice za odhodke ter tvorijo tretji steber financiranja.

Vse vrste financiranja skupaj tvorijo razpoložljive odobritve.

1.4. PRIHODKI

1.4.1. Prihodki iz lastnih sredstev

Velika večina prihodkov prihaja iz lastnih sredstev, ki zajemajo naslednje kategorije:

- (1) Tradicionalna lastna sredstva (TLS): običajno predstavljajo približno 15 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (2) Sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV): običajno predstavljajo približno 13 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (3) Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND): običajno predstavljajo približno 72 % prihodkov iz lastnih sredstev.

Lastna sredstva se dodeljujejo v skladu s pravili iz Sklepa Sveta 2014/335/EU, Euratom z dne 26. maja 2014 o sistemu virov lastnih sredstev EU (v nadaljnjem besedilu: SLS iz leta 2014). Ta sklep je začel veljati 1. oktobra 2016 in se uporablja retroaktivno od 1. januarja 2014. Učinki za leti 2014 in 2015 so bili upoštevani v proračunskem letu 2016.

Skupni znesek lastnih sredstev, dodeljenih Uniji za pokrivanje letnih odobrenih sredstev za plačila, ne sme presegati 1,20 % vsote BND vseh držav članic.

1.4.2. *Tradicionalna lastna sredstva (TLS)*

Tradicionalna lastna sredstva (TLS) sestavljajo carine (obračunane na uvoz iz tretjih držav) in prelevmani na sladkor (ki jih plačujejo proizvajalci sladkorja za financiranje odhodkov skupne ureditve trga za sladkor), ki se zaračunajo gospodarskim subjektom in jih v imenu EU pobirajo države članice. Vendar države članice obdržijo 20 % teh sredstev kot nadomestilo za stroške zbiranja. Vsi ugotovljeni zneski tradicionalnih lastnih sredstev se morajo knjižiti na enega od računov, ki jih vodijo pristojni organi:

- na navadni račun iz člena 6(3) Uredbe št. 609/2014: vsi izterjani ali zajamčeni zneski,
- na ločene račune, prav tako določene v navedenem členu: vsi zneski, ki še niso bili izterjani in/ali zajamčeni; na ta račun se lahko knjižijo tudi zajamčeni zneski, ki se izpodbijajo.

Tradicionalna lastna sredstva morajo države članice vknjižiti na račun Komisije pri zakladnici ali nacionalni centralni banki najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila upravičenost ugotovljena (ali izterjana, v primeru ločenega računa).

1.4.3. *Davek na dodano vrednost (DDV)*

Davek na dodano vrednost (DDV) se zaračunava od osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove za ta namen usklajene v skladu s pravili EU. Vendar je osnova za DDV omejena na 50 % BND posamezne države članice. Veljavna enotna stopnja za DDV je določena v višini 0,30 %, razen za obdobje 2014–2020, ko je vpoklicna stopnja za Nemčijo, Nizozemsko in Švedsko določena v višini 0,15 %.

1.4.4. *Bruto nacionalni dohodek (BND)*

Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND) se uporabljajo za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krije noben drug vir prihodkov. Od BND vsake države članice, ki se določi v skladu s pravili EU, se zaračuna enak odstotni delež.

Sredstva iz naslova DDV in BND se določijo na podlagi napovedi ustreznih osnov, oblikovanih ob pripravi predloga proračuna. Te napovedi se pozneje med zadevnim proračunskim letom pregledajo in posodobijo s spremembo proračuna. Pozitivne ali negativne razlike med zneski, ki jih dolgujejo države članice glede na dejanske osnove, in zneski, ki so bili dejansko plačani na osnovi (revidiranih) napovedi, Komisija vpokliče od držav članic za prvi delovni dan junija v drugem letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Popravki dejanske osnove za DDV in BND so še vedno mogoči v naslednjih štirih letih, če ni izdan pridržek. Te pridržke je treba obravnavati kot morebitne terjatve do držav članic za negotove zneske, saj njihovega finančnega vpliva ni mogoče natančno oceniti. Ko se lahko določi natančni znesek, se vpokličejo ustrezna sredstva iz naslova DDV in BND v zvezi s saldi DDV in BND ali posameznimi zahtevki za plačilo.

1.4.5. *Popravek za Združeno kraljestvo*

Mehanizem popravka proračunskega neravnovesja v dobro Združenega kraljestva (z zmanjšanjem njihovih plačil lastnih sredstev ob povečanju plačil drugih držav članic) je uvedel Evropski svet v Fontainebleauju (junija 1984). Nemčija, Avstrija, Švedska in Nizozemska so upravičene do znižanja zneska za financiranje popravka za Združeno kraljestvo (omejeno na eno četrtno njihovega običajnega deleža).

1.4.6. *Bruto znižanje*

Evropski svet je na zasedanju 7. in 8. februarja 2013 sklenil, da bi morale za Dansko, Nizozemsko in Švedsko veljati bruto znižanje njihovih letnih prispevkov na osnovi BND za obdobje 2014–2020 in da bo za Avstrijo veljalo bruto znižanje le za obdobje 2014–2016. Letna znižanja so naslednja: za Dansko 130 milijonov EUR, Nizozemsko 695 milijonov EUR in Švedsko 185 milijonov EUR.

1.5. IZRAČUN PRORAČUNSKEGA REZULTATA

Proračunski rezultat EU se vrne državam članicam v naslednjem letu kot odbitek od njihovih obveznosti za navedeno leto.

Vknjiženi zneski lastnih sredstev so zneski, knjiženi med letom na račune, ki so jih vlade držav članic odprle v imenu Komisije. V primeru presežka prihodki obsegajo tudi proračunski rezultat za preteklo proračunsko leto. Drugi prihodki se vknjižijo v zaključni račun na podlagi med letom dejansko prejetih zneskov.

Za namen izračuna proračunskega rezultata za zadevno leto odhodki obsegajo plačila na podlagi odobritev za zadevno leto in vse odobritve za navedeno leto, ki se prenesejo v naslednje leto. Plačila na podlagi odobritev za zadevno leto pomenijo plačila, ki jih računovodja izvede do 31. decembra zadevnega proračunskega leta. Za EKJS se upoštevajo plačila, ki so jih izvedle države članice med 16. oktobrom leta $N - 1$ in 15. oktobrom leta N , če je bil računovodja uradno obveščen o ustrezni obveznosti in plačilnem nalogu do 31. januarja leta $N + 1$. Za odhodke EKJS se lahko po kontrolah v državah članicah sprejme sklep o skladnosti.

Proračunski rezultat vsebuje dva elementa: rezultat EU in rezultat udeležbe držav Efte, ki spadajo v Evropski gospodarski prostor (EGP). V skladu s členom 1(1) Uredbe št. 608/2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev je ta rezultat razlika med:

- skupnimi prihodki, prejetimi za zadevno proračunsko leto, in
- skupnimi plačili na podlagi odobritev za tekoče leto, skupaj s skupnim zneskom odobritev za navedeno leto, prenesenih v naslednje leto.

Tako dobljenemu znesku se prišteje ali se od njega odšteje naslednje:

- čisti saldo razveljavljenih odobritev plačil, prenesenih iz prejšnjih let, in vseh plačil, ki zaradi nihanj tečaja eura presegajo nediferencirana sredstva, prenesena iz prejšnjega leta,
- razvoj namenskih prejemkov in
- neto pozitivne ali negativne tečajne razlike, zajete med letom.

Odobritve, prenesene iz prejšnjega proračunskega leta, v zvezi s prispevki tretjih oseb in delom zanje, ki se po definiciji nikoli ne razveljavijo, so vključene kot dodatne odobritve za zadevno proračunsko leto. To pojasnjuje razliko med prenosi iz prejšnjega leta v poročilih o izvrševanju proračuna za leto N in prenosi v naslednje leto v poročilih o izvrševanju proračuna za leto $N - 1$. Ponovno razpoložljive odobritve po vračilu plačil se ne upoštevajo pri izračunu proračunskega rezultata.

Prenesene odobritve plačil vključujejo: samodejne prenose in prenose na podlagi sklepa. Pri razveljavljenih neporabljenih odobritvah plačil, prenesenih iz prejšnjega leta, so prikazane razveljavljene odobritve, ki so bile prenesene samodejno in na podlagi sklepa.

1.6. USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA

v milijonih EUR

	2017	2016
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	8 082	1 733
Prihodki		
Upravičenosti, ugotovljene v tekočem letu, a še nepobrane	(4 408)	(1 969)
Upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu	10 739	3 363
Prehodno nezaračunani prihodki (čisti)	(257)	611

	v milijonih EUR	
	2017	2016
Odhodki		
Vnaprej vračunani odhodki (čisti)	3 725	10 678
Odhodki prejšnjega leta, plačani v tekočem letu	(3 574)	(7 656)
Čisti učinek predhodnega financiranja	(12 059)	(468)
Odobritve plačil, prenesene v naslednje leto	(3 373)	(3 102)
Plačila, izvedena iz prenosov, in razveljavljene neporabljene odobritve plačil	1 784	1 379
Gibanje rezervacij	6 752	3 962
Drugo	(6 676)	(2 142)
Poslovni izid agencij in ESPJ	(179)	16
PRORAČUNSKI REZULTAT ZA ZADEVNO LETO	555	6 405

Poslovni izid za zadevno leto se v skladu s finančno uredbo izračuna po načelih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, proračunski rezultat pa na podlagi pravil prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil. Ker tako poslovni izid kot proračunski rezultat izvirata iz istih osnovnih poslov, je za kontrolo koristno preveriti, ali ju je mogoče uskladiti.

Uskladitvene postavke – prihodki

Dejanski proračunski prihodki za dano proračunsko leto ustrezajo prihodkom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih med letom, in zneskom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih v prejšnjih letih. Zato je treba pri uskladitvi upravičenosti, ki so bile ugotovljene v tekočem letu, a še niso bile pobrane, odšteti od poslovnega izida, saj niso del proračunskih prihodkov. Nasprotno pa je treba upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu, pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Prehodno nezaračunane prihodke sestavljajo predvsem prehodno nezaračunani prihodki za kmetijstvo, lastna sredstva, obresti in dividende. Upošteva se samo čisti učinek, tj. prehodno nezaračunani prihodki za tekoče leto, zmanjšani za stornirane prehodno nezaračunane prihodke iz prejšnjega leta.

Uskladitvene postavke – odhodki

Vnaprej vračunani odhodki so sestavljeni pretežno iz odhodkov, vračunanih vnaprej ob časovnem preseku ob koncu leta, tj. upravičenih odhodkov, ki so jih imeli upravičenci do sredstev EU, vendar jih še niso prijavi Komisiji. Upošteva se samo čisti učinek, tj. vnaprej vračunani odhodki za tekoče leto, zmanjšani za razveljavljene vnaprej vračunane odhodke iz prejšnjega leta. Plačila, izvedena v tekočem letu, za račune, vknjižene v prejšnjih letih, so del proračunskih odhodkov tekočega leta, zato jih je treba pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Čisti učinek predhodnega financiranja je kombinacija (1) novih zneskov predhodnega financiranja, plačanih v tekočem letu in pripoznanih za proračunske odhodke zadevnega leta, ter (2) obračuna predhodnega financiranja na podlagi upravičenih stroškov, sprejetih v tekočem letu. Slednji so odhodek v smislu računovodstva na podlagi poslovnega dogodka, niso pa odhodek za proračunsko računovodstvo, saj je bilo plačilo prvotnega predhodnega financiranja že upoštevano kot proračunski odhodek v času njegovega plačila.

Poleg plačil na podlagi odobritev za zadevno leto je treba v izračunu proračunskega rezultata za zadevno leto upoštevati tudi odobritve za zadevno leto, ki se prenesejo v naslednje leto (v skladu s členom 1(1) Uredbe št. 608/2014). Enako velja za proračunska plačila, izvedena v tekočem letu iz prenosov iz preteklih let, in za razveljavljene neporabljene odobritve plačil.

Gibanje rezervacij se nanaša na ocene ob koncu leta v računovodskih izkazih (zlasti za prejemke zaposlenih), ki ne vplivajo na proračunsko računovodstvo. Drugi uskladitveni zneski obsegajo različne elemente, kot so amortizacija sredstev, pridobitve sredstev, plačilo kapitalskih zakupnin in finančne udeležbe, ki se v proračunskem računovodstvu in računovodstvu na podlagi nastanka poslovnega dogodka obravnavajo različno.

2. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2017 – KOMENTAR

2.1. PRIHODKI

V prvotnem sprejetem proračunu EU, ki ga je predsednik Evropskega parlamenta podpisal 1. decembra 2016, so odobritve plačil znašale 134 490 milijonov EUR, z lastnimi sredstvi pa naj bi se financiralo 131 718 milijonov EUR. Ocene prihodkov in odhodkov v prvotnem proračunu se med proračunskim letom navadno spreminjajo, te prilagoditve pa so predstavljene v spremembah proračuna. Popravki lastnih sredstev iz naslova BND zagotavljajo, da se v proračunu predvideni prihodki natanko ujemajo s predvidenimi odhodki. V skladu z načelom uravnoteženosti morajo biti proračunski prihodki in odhodki (odobritve plačil) namreč uravnoteženi.

Leta 2017 je bilo sprejetih šest sprememb proračuna. Ob upoštevanju teh sprememb proračuna so končni sprejeti prihodki v proračunu za leto 2017 znašali 126 771 milijonov EUR. Zaradi presežka iz prejšnjega proračunskega leta, znatnega znižanja odobritev plačil, precejšnjih zneskov pobranih glob in drugih prispevkov se je izravnalni prispevek držav članic iz naslova BND v letu 2017 zmanjšal (115 484 milijonov EUR).

Kar zadeva rezultat pri lastnih sredstvih, so bila zbrana tradicionalna lastna sredstva zelo blizu napovedanim zneskom. To je mogoče pojasniti predvsem s spremembo proračunskih ocen v času, ko je bila pripravljena sprememba proračuna št. 6/2017 (v skladu z novimi napovedmi iz pomladi 2017).

Končna plačila držav članic iz naslova DDV in BND so bila prav tako blizu končne proračunske ocene. Razlike med napovedanimi in dejansko vplačanimi zneski so posledica razlik med tečaji eura, uporabljenimi za namene proračuna, in veljavnimi tečaji v času, ko so države članice, ki niso članice EMU, dejansko izvedle plačila.

Kar zadeva salde DDV in BND, je bil uveden nov postopek. Zadevna pravila so določena v členu 10b uredbe o dajanju na razpolago (Uredba št. 609/2014). Novi postopek ne vključuje spremembe proračuna, zato Komisija zahtevke za plačilo neto zneskov predloži državam članicam neposredno. Vpliv na proračun EU je bil blizu nič zaradi novega sistema pobota.

Postavka „prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi EU“ se nanaša predvsem na prihodke iz finančnih popravkov (skladi ESI, EKJS in EKSRP), sodelovanje tretjih držav v raziskovalnih programih ter druge prispevke in nadomestila za programe/dejavnosti EU. Pomembni del tega zneska so namenski prejemki, ki običajno povzročijo vnos dodatnih odobritev na strani odhodkov. Leta 2017 so ti prispevki in nadomestila izvirali predvsem iz povračil za strukturalna sredstva (6,7 milijarde EUR), potrditev obračunov v zvezi s sredstvi za kmetijstvo (1,9 milijarde EUR), prispevkov držav članic ali tretjih podpisnic posebnih sporazumov (1,6 milijarde EUR) in prispevkov programom EU (1 milijarda EUR).

Prihodki od glob se nanašajo predvsem na globe na področju konkurence.

2.2. ODHODKI

Cilj proračuna za leto 2017 je bil doseči pravo ravnovesje med izvajanjem tekočih programov in reševanjem novejših izzivov. Zato je temeljil na prevzetih obveznostih iz prejšnjih let in uporabi obstoječih možnosti za prožnost pri odzivanju na izzive v skladu z večletnim finančnim okvirom 2014–2020 (VFO).

V skladu z letnim razvojem, predvidenim v VFO, so bile odobritve za prevzem obveznosti, predlagane v predlogu proračuna, določene na 157,7 milijarde EUR (1,7 % več kot v proračunu za leto 2016), odobritve plačil pa na 134,9 milijarde EUR (- 6,2 %), kar ustreza 1,05 % oziroma 0,90 % BND EU. Povečanje odobritev za prevzem obveznosti je bilo 4,8-odstotno po „nevtralizaciji“ učinka reprogramiranja letnega obroka Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost iz leta 2014. Precejšnje zmanjšanje skupnih plačil v glavnem odraža zaključek izvajanja programov iz VFO 2007–2013 ter počasno izvajanje nove generacije programov na nekaterih področjih politike.

Med letom so se odobritve za prevzem obveznosti povečale za 500 milijonov EUR na podlagi spremembe proračuna št. 3/2017 za pobudo za zaposlovanje mladih in spremembe proračuna št. 5/2017 za začetno dodelitev zneska v višini 275 milijonov EUR Jamstvenemu skladu EFSF.

Po težavnih razmerah v letu 2016, ko so odobritve plačil presegle potrebe, leto pa se je končalo z velikim presežkom, je Komisija najprej ugotovila enako počasen napredek pri vlogah za plačila v letu 2017 in je ukrepala, da bi ustrezno prilagodila proračun. Zato je bil 9. oktobra 2017 predložen predlog spremembe proračuna št. 6/2017, v katerem je bilo predlagano znižanje ravni odobritev plačil za 7,7 milijarde EUR, od tega 5,9 milijarde EUR v proračunskih vrsticah iz podrazdelka 1b *Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija*, deloma pa v razdelkih 2 *Trajnostna rast: naravni viri*, 3 *Varnost in državljanstvo* ter 4 *Evropa v svetu*, pa tudi v Solidarnostnem skladu Evropske unije (EUSF).

Izvrševanje razpoložljivih odobritev v letu 2017

Leta 2017 je bilo izvrševanje za vse vrste odobritev (proračun, prenosi iz leta 2017 in namenski prejemki) 97-odstotno za obveznosti in 93,9-odstotno za plačila. Leta 2017 so bile odobritve iz proračuna izvršene v celoti (98,35 % za plačila), kar je dober rezultat glede na negotovosti, ki so prevladovali v letu 2016 in večino leta 2017. Ob predpostavki, da bodo zneski, preneseni v leto 2018, v celoti porabljeni, se stopnja izvrševanja poveča na 99,9 % odobritev za prevzem obveznosti in 99,8 % odobritev plačil.

Za podrazdelek 1b *Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija* je finančno izvrševanje programov za obdobje 2014–2020 precej napredovalo v primerjavi z letom 2016, za programe za obdobje 2007–2013 pa so bila izvršena prva zaključna plačila. Zmanjšanje odobritev plačil na podlagi spremembe proračuna št. 6/2017 je bilo v celoti izravnano z uporabo namenskih prejemkov iz postopka potrditve obračunov, končni znesek, porabljen za plačila, pa je bil skoraj enak prvotno predvidenemu proračunu.

V razdelku 2 *Trajnostna rast: naravni viri* se je finančno izvrševanje novih programov v okviru EKSRP prav tako povečalo v primerjavi z letom 2016.

Neporavnane obveznosti

Na koncu leta 2017 so neporavnane obveznosti (RAL, zneski, za katere je bila prevzeta obveznosti, vendar še niso bili plačani) znašale 267 milijard EUR. Povečanje za več kot 28 milijard EUR v primerjavi s koncem leta 2016 je večje od pričakovanj, saj je vrzel med prevzetimi obveznostmi in izvršenimi plačili večja od prvotno predvidene zaradi zmanjšanja plačil v spremembi proračuna št. 6/2017. Vendar povečanje neporavnanih obveznosti ni nič nenavadnega, saj se odobritve za prevzem obveznosti povečajo vsako leto, kot je predvideno v večletnem finančnem okviru. V letu 2018 se glede na razliko med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil, določenimi v proračunu, pričakuje nadaljnje povečanje neporavnanih obveznosti. Vendar bi morale biti to povečanje bistveno manjše kot leta 2017, saj je vrzel med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil v sprejetem proračunu za leto 2018 manjša. Poleg tega se bodo zahtevki za plačila na področju razdelka 1b *Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija* predvidoma povečali zaradi uporabe pravila o samodejnem prenehanju obveznosti leta $N + 3$.

Podrobnejša analiza proračunskih popravkov, njihovo ozadje in utemeljitev ter učinek so predstavljeni v poročilu Komisije o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju za leto 2017, in sicer v delu A, ki daje splošni pregled na ravni proračuna, in delu B, ki obravnava posamezne razdelke večletnega finančnega okvira (VFF).

Proračunski rezultat

Proračunski rezultat leta 2017, ki je bil najnižji v zgodovini, je znašal 0,56 milijarde EUR, izvira pa predvsem iz strani prihodkov, pri čemer so bili pomembni prihodki od prispevkov in nadomestil v letu 2017 (12,2 milijarde EUR), ki so nastali na podlagi povračil za strukturne sklade (6,7 milijarde EUR), potrditev obračunov v zvezi s kmetijskimi skladi (1,9 milijarde EUR), prispevkov držav članic ali tretjih podpisnic posebnih sporazumov (1,6 milijarde EUR) in prispevkov programom EU (1 milijarda EUR). Odobritve plačil so dosegle popolno izvrševanje (98,35 %), neporabljeni zneski so se lahko prenesli v leto 2018, znesek, ki ni bil uporabljen, pa je nepomemben.

3. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU
3.1. POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

Naslov	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Ne- poravnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj		
1 Lastna sredstva	131 718	115 484	115 429	26	115 455	115 414	2	115 416	100 %	39
3 Presežki, neporabljena sredstva in praviki	—	6 405	6 416	—	6 416	6 416	—	6 416	100 %	—
4 Prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Unije	1 490	1 490	1 488	7	1 495	1 478	7	1 484	100 %	11
5 Prihodki iz upravnega poslovanja institucij	70	70	590	21	611	572	15	587	836 %	24
6 Prispevki in nadomestila v zvezi s sporazumi in programi Unije	60	60	12 228	275	12 504	12 061	118	12 179	20 299 %	324
7 Zamudne obresti in globe	1 120	3 230	4 823	6 564	11 387	541	3 032	3 573	111 %	7 814
8 Najemanje in dajanje posojil	7	7	39	5	43	24	5	28	410 %	15
9 Razni prihodki	25	25	6	9	15	4	4	8	30 %	7
Skupaj	134 490	126 771	141 020	6 906	147 926	136 509	3 182	139 691	110 %	8 235

v milijonih EUR

4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU

4.1. VFO: RAZČLENITEV TER SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

v milijonih EUR

	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil											
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve			Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve	Razpoložljive odobritve skupaj						
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerezporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	5	6 = 3 + 4 + 5	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerezporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11						
Razdelek VFO																		
1 Pametna in vključujoča rast	74 899	500	75 399	0	9 782	85 181	56 522	(6 682)	49 840	130	11 198	61 168						
1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	21 312	—	21 312	0	3 195	24 508	19 321	744	20 065	117	4 188	24 370						
1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	53 587	500	54 087	—	6 586	60 673	37 201	(7 426)	29 775	13	7 009	36 797						
2 Trajnostna rast: naravni viri	58 584	(15)	58 569	433	3 804	62 806	54 914	(447)	54 467	635	3 473	58 575						
od tega: odhodki, povezani s trgovin, in neposredna plačila	42 613	(2)	42 611	433	2 786	45 830	42 563	(5)	42 558	630	2 786	45 975						
3 Varnost in državljanstvo	4 284	—	4 284	—	188	4 472	3 787	(994)	2 793	11	189	2 994						
4 Evropa v svetu	10 162	551	10 713	109	1 560	12 382	9 483	(545)	8 938	120	1 887	10 944						
5 Uprava	9 395	0	9 395	2	794	10 190	9 395	(2)	9 392	786	798	10 977						
od tega: upravni odhodki institucij	3 921	—	3 921	0	423	4 344	3 921	—	3 921	494	426	4 841						
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						

v milijonih EUR	Odobritve plačil											
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve za prevzem obveznosti						
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane dodatne	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane dodatne	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	534	938	1 472	31	41	1 544	390	951	1 341	32	41	1 414
9	Posebni instrumenti											
	Skupaj	1 578 558	1 974	1 598 311	575	1 76 576	134 490	(7 720)	126 771	1 714	17 585	146 071

4.2. VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

v milijonih EUR	Odobritve, prenesene v leto 2018										Odobritve, ki zapadejo		
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	85 181	75 356	0	7 912	83 268	98 %	1 870	27	1 897	16	—	0	16
1	Pametna in vključujoča rast												
	1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	24 508	21 301	0	22 654	92 %	1 842	4	1 846	8	—	0	8
	1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	60 673	54 056	—	60 614	100 %	28	23	51	8	—	—	8
2	Trajnostna rast: naravni viri												
	od tega: odhodki, povezani s trgovin, in neposredna plačila	62 806	58 100	426	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	—	27
		45 830	42 150	426	44 759	98 %	603	451	1 054	10	8	—	18

Razdelek VFO	v milijonih EUR												
	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo		
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12	
3 Varnost in državljanstvo	4 472	4 035	—	89	4 124	92 %	99	247	345	2	—	0	2
4 Evropa v svetu	12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3
5 Uprava	10 190	9 270	2	522	9 794	96 %	272	—	272	125	0	—	125
od tega: upravni odhodki institucij	4 344	3 838	0	303	4 142	95 %	120	0	120	83	0	0	83
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
8 Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—
9 Posebni instrumenti	1 544	1 259	31	—	1 291	84 %	41	62	103	151	—	—	151
Skupaj	176 576	158 730	567	11 854	171 150	97 %	4 315	788	5 103	314	9	0	323

4.3. VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

Razdelek VFO	Izvršena plačila										Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj	%	Samodejni prenos	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj				
															1	2	3	4
1	61 168	49 698	111	7 220	57 030	93 %	121	—	3 977	4 098	21	19	0	40				
1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	24 370	19 945	101	1 330	21 376	88 %	108	—	2 858	2 966	12	16	0	28				
1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	36 797	29 754	11	5 890	35 654	97 %	13	—	1 119	1 132	9	3	—	11				
2	58 575	53 889	626	2 228	56 743	97 %	111	451	1 245	1 806	17	9	—	26				
od tega: odhodki, povezani s trigom, in neposredna plačila	45 975	41 992	621	2 081	44 695	97 %	103	451	705	1 259	12	8	—	21				
3	2 994	2 767	10	90	2 867	96 %	11	5	99	115	11	1	0	12				
4	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89 %	314	2	820	1 136	12	4	—	16				
5	10 977	8 486	720	451	9 656	88 %	781	1	348	1 129	125	67	—	191				
od tega: upravni odhodki institucij	4 841	3 363	448	274	4 085	84 %	475	0	152	627	83	46	—	128				
6	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—				
9	1 414	1 241	32	18	1 291	91 %	0	—	23	24	99	0	—	99				
Skupaj	146 071	124 691	1 615	11 073	137 379	94 %	1 338	458	6 512	8 308	284	99	0	384				

4.4. VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

Razdelek VFO	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadavnega leta skupaj	
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/revolucije/razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadavnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
										174 938
1	Pametna in vključujoča rast 1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta 1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	35 622	(1 321)	(13 887)	20 414	22 654	(7 489)	(3)	15 162	35 576
		139 316	(3 015)	(35 345)	100 956	60 614	(310)	(0)	60 304	161 260
2	Trajnostna rast: naravni viri od tega: odhodki, povezani s trgovin, in neposredna plačila	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	(0)	15 977	37 883
		247	(2)	(211)	33	44 759	(44 484)	—	275	309
3	Varnost in državljanstvo	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	—	2 908	5 194
4	Evropa v svetu	24 974	(517)	(6 662)	17 795	11 814	(3 131)	(1)	8 682	26 478
5	Uprava od tega: upravni odhodki institucij	732	(2)	(726)	4	9 794	(8 931)	(0)	863	867
		431	20	(448)	3	4 142	(3 637)	0	505	507
6	Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Negativna rezerva in primanjkljaj, prenesena iz prejšnjega proračunskega leta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Posebni instrumenti	0	(0)	(0)	—	1 291	(1 290)	—	0	0
	Skupaj	238 759	(5 268)	(70 129)	163 362	171 150	(67 250)	(4)	103 896	267 258

v milijonih EUR

4.5. VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA

Razdelek VFO	v milijonih EUR									
	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj	
1 Pametna in vključujoča rast	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837	
1a: Konkurenčnost za rast in delovna mesta	741	294	829	2 754	3 620	4 893	7 283	15 162	35 576	
1b: Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	834	238	635	10 802	3 060	36 912	48 475	60 304	161 260	
2 Trajnostna rast: naravni viri	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883	
od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila	—	—	—	—	0	12	22	275	309	
3 Varnost in državljanstvo	40	34	74	114	77	278	1 669	2 908	5 194	
4 Evropa v svetu	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478	
5 Uprava	—	—	—	0	0	0	4	863	867	
od tega: upravni odhodki institucij	0	0	0	0	0	0	3	505	507	
9 Posebni instrumenti	—	—	—	—	—	—	—	0	0	
Skupaj	2 878	1 166	2 668	16 893	9 928	51 779	78 050	103 896	267 258	

4.6. VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

v milijonih EUR

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve			Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane vrednosti	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane vrednosti	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1.1 Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)	2 661	0	2 661	—	39	2 700	2 317	150	2 467	—	39	2 506
Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS/Galileo)	897	—	897	—	148	1 045	688	162	850	3	255	1 108
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	323	(0)	322	—	19	341	426	298	724	0	19	743
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	607	—	607	—	17	625	697	(60)	637	2	19	658
Jedrska varnost in razgradnja	138	—	138	—	—	138	150	204	354	—	—	354
Obzorje 2020	10 346	78	10 424	—	1 828	12 251	10 196	(97)	10 100	71	2 689	12 860
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	341	(0)	341	—	112	452	348	(1)	347	20	152	518
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	349	0	349	—	32	381	369	(119)	250	2	71	324
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	2 064	6	2 070	—	388	2 458	1 887	40	1 927	7	441	2 375
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	136	—	136	—	10	146	97	(7)	90	2	10	102
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	137	7	144	—	5	149	117	(0)	117	5	5	127
IFE – energetika	700	(77)	622	—	1	623	123	(40)	83	2	0	85
IFE – promet	1 723	(1)	1 723	—	120	1 843	971	279	1 249	2	103	1 354

Program	v milijonih EUR													
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil								
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj		
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	6 = 3 + 4 + 5	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	9 = 7 + 8	10	11
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11		
IPF – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	124	1	125	—	3	128	118	(54)	63	0	3	67		
Energski projekti za oživitve gospodarstva (BERP)	—	—	—	—	16	16	110	32	142	—	16	157		
Decentralizirane agencije	344	(7)	338	—	18	356	336	(16)	319	—	18	337		
Drugi ukrepi in programi	220	(2)	218	—	435	653	196	2	198	1	344	543		
Pilotni projekti in pripravljajni ukrepi	56	(0)	56	—	1	57	44	(15)	29	—	0	30		
Posebne pristojnosti Komisije	144	(5)	139	0	5	143	131	(13)	118	—	4	123		
Razdelek VFO 1.1 skupaj	21 312	(0)	21 312	0	3 195	24 508	19 321	744	20 065	117	4 188	24 370		
1.2 Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	26 122	(30)	26 092	—	3 405	29 496	19 315	(4 613)	14 702	—	3 375	18 078		
Regije v prehodu	5 627	(15)	5 613	—	677	6 289	3 314	(1 247)	2 067	—	542	2 609		
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	8 251	45	8 296	—	1 095	9 391	5 853	(1 441)	4 413	—	1 259	5 672		
Najbolj oddaljene in redko poseljene regije	222	—	222	—	29	251	140	(14)	126	—	35	161		
Kohezijski sklad	9 056	—	9 056	—	1 133	10 189	5 981	1 107	7 088	—	1 260	8 348		
Evropsko teritorialno sodelovanje	1 940	—	1 940	—	185	2 124	969	(392)	577	—	53	630		
Tehnična pomoč	216	(0)	216	—	1	217	190	(23)	167	13	1	180		
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	546	—	546	—	6	553	441	(150)	291	0	6	298		

Program	Odobritve za prevzem obveznosti										Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve					Dodatne odobritve					Razpoložljive odobritve skupaj					
	Prvotni sprejeti proračun		Končni sprejeti proračun		Prenosi		Namenski prejemki		Proračunske odobritve					Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane vrednosti	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane vrednosti	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in preračunane vrednosti	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	Razpoložljive odobritve skupaj
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11				
Pobuda za zaposlovanje mladih	—	500	500	—	56	556	600	(551)	49	—	476	525				
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	1 593	—	1 593	—	—	1 593	383	(93)	290	—	2	292				
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	13	—	13	—	0	13	14	(9)	5	—	0	5				
Razdelek VFO 1.2 skupaj	53 587	500	54 087	—	6 586	60 673	37 201	(7 426)	29 775	13	7 009	36 797				
Razdelek VFO 1 skupaj	74 899	500	75 399	0	9 782	85 181	56 522	(6 682)	49 840	130	11 198	61 168				
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	42 613	(2)	42 611	433	2 786	45 830	42 563	(5)	42 558	630	2 786	45 975				
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	14 366	(2)	14 364	—	862	15 226	11 208	(215)	10 994	1	532	11 527				
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	912	—	912	—	133	1 045	577	(192)	385	0	133	519				
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	138	(11)	127	—	2	129	133	3	136	—	2	139				
Okolje in podnebni ukrepi (LI-FE)	494	—	494	—	10	504	364	(33)	331	4	8	343				
Decentralizirane agencije	55	(1)	54	—	10	65	55	(1)	54	—	10	65				
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	8	—	8	—	0	8	13	(6)	8	—	0	8				

v milijonih EUR

Program	Odobritve za prevzem obveznosti								Odobritve plačil					Razpoložljive odobritve skupaj
	Proračunske odobritve				Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Preno-si	Namenski prejemki	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Preno-si	Namenski prejemki	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11			
Posebni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	0	—	0	
Razdelek VFO 2 skupaj	58 584	(15)	58 569	433	3 804	54 914	(447)	54 467	635	3 473	635	3 473	58 575	
3 Sklad za azil, migracije in vključevanje	1 620	(6)	1 614	—	46	1 661	(559)	623	2	45	2	45	671	
Potrošniki	27	—	27	—	1	28	(0)	21	1	1	1	1	22	
Ustvarjalna Evropa	208	1	209	—	13	222	10	187	2	15	2	15	204	
Nujna pomoč v Uniji	200	(1)	199	—	—	199	(1)	218	0	—	0	—	218	
Sklad za notranjo varnost	739	(4)	735	—	61	796	(350)	398	2	60	2	60	460	
Informacijski sistemi	20	16	35	—	3	38	12	28	—	3	—	3	31	
Pravosodje	54	(0)	54	—	3	56	(4)	37	1	3	1	3	41	
Pravice, enakost in državljanstvo	63	1	64	—	2	65	6	53	1	2	1	2	55	
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	31	(2)	30	—	2	31	(3)	28	—	2	—	2	30	
Evropa za državljane	26	—	26	—	1	27	—	26	0	1	0	1	27	
Hrana in krma	256	3	259	—	3	262	6	241	1	4	1	4	246	
Zdravje	65	—	65	—	2	67	1	59	1	2	1	2	62	
Decentralizirane agencije	863	(6)	858	—	51	909	(99)	765	—	51	—	51	816	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	12	(2)	10	—	0	10	(6)	14	—	1	—	1	14	
Posebni ukrepi	101	—	101	—	1	102	(7)	96	1	0	1	0	97	
Razdelek VFO 3 skupaj	4 284	(0)	4 284	—	188	4 472	(994)	2 793	11	189	11	189	2 994	

Program	v milijonih EUR														
	Odobritve za prevzem obveznosti					Odobritve plačil									
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj		Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj		
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerezporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	6 = 3 + 4 + 5	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerezporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11				
4	2 115	4	2 118	76	2 195	1 716	(330)	1 386	4	414	1 805				
Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)															
Makrofinančna pomoč (MFA)	46	(6)	40	—	40	46	(35)	10	—	—	10			10	
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	241	—	241	110	351	241	—	241	—	110	351			351	
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	21	(9)	11	1	13	20	(10)	10	—	2	11			11	
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	22	(5)	17	—	17	24	(7)	17	—	—	17			17	
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	—	275	275	300	575	—	275	275	—	300	575			575	
Evropski instrument sosedstva (ENI)	2 440	40	2 481	54	2 535	2 358	(374)	1 984	5	59	2 048			2 048	
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	3 168	(17)	3 151	47	3 198	2 769	(140)	2 629	13	74	2 716			2 716	
Instrument partnerstva (PI)	134	5	138	2	140	136	(39)	97	1	2	99			99	
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	189	(5)	184	4	188	168	(9)	159	3	3	166			166	
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	273	(13)	260	11	272	294	(36)	258	3	10	271			271	
Humanitarna pomoč	945	335	1 280	769	2 148	1 146	247	1 393	91	728	2 211			2 211	
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	327	(41)	287	55	351	294	(35)	259	0	55	313			313	
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	62	(11)	51	3	54	81	(11)	71	0	3	74			74	
Decentralizirane agencije	20	—	20	0	20	20	—	20	—	0	20			20	
Drugi ukrepi in programi	84	(1)	83	126	209	93	(27)	66	0	127	193			193	

Program	v milijonih EUR														
	Prezete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo				
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj		
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12			
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	341	322	1	323	95 %	18	—	18	0	—	—	0			
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	625	607	17	624	100 %	0	—	0	—	—	—	—			
Jedrska varnost in razgradnja	138	138	—	138	100 %	—	—	—	0	—	—	0			
Obzorje 2020	12 251	10 422	882	11 304	92 %	946	—	946	1	—	0	2			
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	452	341	17	357	79 %	95	—	95	0	—	—	0			
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	381	349	27	376	99 %	5	—	5	0	—	—	0			
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	2 458	2 070	192	2 263	92 %	195	—	195	0	—	—	0			
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	146	135	3	138	94 %	7	—	7	1	—	0	1			
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	149	144	1	145	97 %	4	—	4	0	—	—	0			
IPE – energetika	623	621	1	622	100 %	0	—	0	1	—	—	1			
IPE – promet	1 843	1 722	31	1 753	95 %	89	—	89	0	—	—	0			
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	128	120	3	124	97 %	0	4	4	0	—	0	0			
Energetski projekti za ožvitev gospodarstva (EERP)	16	—	—	—	0 %	16	—	16	—	—	—	—			
Decentralizirane agencije	356	338	13	351	99 %	5	—	5	0	—	—	0			

Program	Prevzete obveznosti								Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj			
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12			
Drugi ukrepi in programi	653	218	—	92	309	47 %	343	—	343	1	—	—	1			
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	57	55	—	1	56	97 %	1	—	1	1	—	—	1			
Posebne pristojnosti Komisije	143	137	0	3	140	98 %	1	—	1	2	—	—	2			
Razdelek VFO 1.1 skupaj	24 508	21 301	0	1 353	22 654	92 %	1 842	4	1 846	8	—	0	8			
1.2 Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	29 496	26 092	—	3 378	29 470	100 %	27	—	27	—	—	—	—			
Regije v prehodu	6 289	5 613	—	677	6 289	100 %	—	—	—	—	—	—	—			
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	9 391	8 296	—	1 095	9 391	100 %	—	—	—	—	—	—	—			
Najbolj oddaljene in redko poseljene regije	251	222	—	29	251	100 %	—	—	—	—	—	—	—			
Kohezijski sklad	10 189	9 056	—	1 133	10 189	100 %	—	—	—	—	—	—	—			
Evropsko teritorialno sodelovanje	2 124	1 917	—	185	2 101	99 %	0	23	23	—	—	—	—			
Tehnična pomoč	217	209	—	—	209	96 %	1	—	1	7	—	—	7			
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	553	546	—	6	552	100 %	—	—	—	1	—	—	1			
Pobuda za zaposlovanje mladih	556	500	—	56	556	100 %	—	—	—	—	—	—	—			
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	1 593	1 593	—	—	1 593	100 %	—	—	—	—	—	—	—			

v milijonih EUR

Program	Prevzete obveznosti								Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj			
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12			
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	13	13	—	—	13	100 %	0	—	0	0	—	—	0			
Razdelek VFO 1.2 skupaj	60 673	54 056	—	6 559	60 614	100 %	28	23	51	8	—	—	8			
Razdelek VFO 1 skupaj	85 181	75 356	0	7 912	83 268	97 %	1 870	27	1 897	16	—	0	16			
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	45 830	42 150	426	2 183	44 759	98 %	603	451	1 054	10	8	—	18			
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	15 226	14 360	—	0	14 360	94 %	861	—	861	4	—	—	4			
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	1 045	909	—	133	1 042	100 %	0	—	0	3	—	—	3			
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	129	125	—	2	128	99 %	—	—	—	2	—	—	2			
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	504	494	—	6	500	99 %	4	—	4	0	—	—	0			
Decentralizirane agencije	65	54	—	10	64	99 %	1	—	1	—	—	—	—			
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—			
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	8	7	—	—	7	90 %	0	—	0	1	—	—	1			
Posebni ukrepi	—	—	—	—	—	0 %	—	—	—	—	—	—	—			
Razdelek VFO 2 skupaj	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	—	27			

v milijonih EUR

Program	Prevzete obveznosti							Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	v milijonih EUR	
														1	2
3	Sklad za azil, migracije in vključevanje	1 661	1 408	—	14	86 %	32	207	239	0	—	—	—	0	
	Potrošniki	28	27	—	1	100 %	0	—	0	—	—	—	—	0	
	Ustvarjalna Evropa	222	209	—	9	98 %	5	—	5	0	—	—	—	0	
	Nujna pomoč v Uniji	199	199	—	—	100 %	—	—	—	0	—	—	—	0	
	Sklad za notranjo varnost	796	695	—	35	92 %	26	40	66	0	—	—	—	0	
	Informacijski sistemi	38	35	—	0	94 %	2	—	2	0	—	—	—	0	
	Pravosodje	56	53	—	0	95 %	3	—	3	0	—	—	—	0	
	Pravice, enakost in državljanstvo	65	64	—	0	97 %	2	—	2	0	—	—	—	0	
	Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	31	29	—	1	96 %	1	—	1	1	—	0	—	1	
	Evropa za državljanje	27	26	—	0	98 %	0	—	0	0	—	—	—	0	
	Hrana in krma	262	259	—	2	100 %	1	—	1	0	—	—	—	0	
	Zdravje	67	65	—	2	99 %	1	—	1	—	—	—	—	—	
	Decentralizirane agencije	909	858	—	25	97 %	27	—	27	—	—	—	—	—	
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	10	9	—	—	97 %	0	—	0	0	—	—	—	0	
	Posebni ukrepi	102	101	—	0	100 %	0	—	0	0	—	—	—	0	
	Razdelek VFO 3 skupaj	4 472	4 035	—	89	92 %	99	247	345	2	—	0	—	2	
4	Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)	2 195	2 117	—	34	98 %	43	1	44	0	—	—	—	0	
	Makrofinančna pomoč (MFA)	40	40	—	—	100 %	—	—	—	0	—	—	—	0	

Program	Prevzete obveznosti								Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejem-kov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Preno-si na podlagi skle-pa	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejem-kov	Skupaj			
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12			
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	351	241	—	—	241	69 %	110	—	110	—	—	—	—			
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	13	11	—	1	12	92 %	1	—	1	0	—	0	0			
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	17	17	—	—	17	100 %	—	—	—	0	—	—	0			
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	575	275	—	—	275	48 %	300	—	300	—	—	—	—			
Evropski instrument sosedstva (ENI)	2 535	2 481	—	34	2 515	99 %	20	—	20	0	—	—	0			
Instrument za financiranje razvoja sodelovanja (DCI)	3 198	3 151	—	24	3 175	99 %	23	—	23	0	—	—	0			
Instrument partnerstva (PI)	140	138	—	2	140	100 %	0	—	0	0	—	—	0			
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	188	184	—	3	187	99 %	1	—	1	0	—	—	0			
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	272	260	—	8	268	99 %	3	—	3	0	—	—	0			
Humanitarna pomoč	2 148	1 280	99	722	2 101	98 %	47	—	47	—	—	—	—			
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	351	287	8	45	340	97 %	9	—	9	0	1	—	1			
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	54	51	—	3	54	100 %	0	—	0	0	—	—	0			
Decentralizirane agencije	20	20	—	0	20	100 %	0	—	0	—	—	—	—			
Drugi ukrepi in programi	209	83	—	121	204	97 %	6	—	6	0	—	—	0			
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	9	8	1	—	9	94 %	0	1	1	—	—	—	—			
Posebni ukrepi	66	66	—	0	66	99 %	0	—	0	0	—	—	0			
Razdelek VFO 4 skupaj	12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3			

v milijonih EUR

v milijonih EUR

Program	Prevzete obveznosti						Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prej-em-kov	Skupaj	%	Namenski prejemki	Preno-si na podlagi skle-pa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prej-em-kov	Skupaj	
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12	
5 Pokojnine	1 802	1 797	—	0	1 797	100%	0	—	0	5	—	—	5	
Evropske šole	198	184	—	12	196	99%	2	—	2	0	—	—	0	
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	5	5	—	—	5	100%	—	—	—	0	—	—	0	
Upravni odhodki Komisije	3 841	3 446	1	207	3 654	95%	150	—	150	37	—	—	37	
Upravni odhodki drugih institucij	4 344	3 838	0	303	4 142	95%	120	0	120	83	0	0	83	
Razdelek VFO 5 skupaj	10 190	9 270	2	522	9 794	96%	272	—	272	125	0	—	125	
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	
Razdelek VFO 6 skupaj	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	
8 Negativna rezerva	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	
Preneseni primanjkljaj	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	
Razdelek VFO 8 skupaj	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	
9 Rezerva za nujno pomoč	62	—	—	—	—	0%	—	62	62	—	—	—	—	
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	210	18	—	—	18	9%	41	—	41	151	—	—	151	
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	1 273	1 241	31	—	1 273	100%	—	—	—	—	—	—	—	
Razdelek VFO 9 skupaj	1 544	1 259	31	—	1 291	84%	41	62	103	151	—	—	151	
Skupaj	176 576	158 730	567	11 854	171 150	97%	4 315	788	5 103	314	9	0	323	

4.8. VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

Program	Izvršena plačila										Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenjenih prejemkov	Skupaj	%	Samo dejni prenosni	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenjenih prejemkov	Skupaj				
															1	2	3	4
1		2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13				
1.1 Evropski sklad za strateške naložbe (EFSD)	2 506	2 467	—	39	2 506	100%	0	—	0	0	0	—	—	0				
Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS/Galileo)	1 108	848	3	45	895	81%	2	—	210	212	0	0	—	0				
Mednarodni termojedilni poskusni reaktor (ITER)	743	723	0	1	724	97%	1	—	18	19	0	0	—	0				
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	658	635	2	19	655	100%	2	—	1	3	(0)	0	—	0				
Jedrska varnost in razgradnja	354	354	—	—	354	100%	—	—	—	—	0	—	—	0				
Obzorje 2020	12 860	10 025	63	775	10 863	84%	68	—	1 914	1 982	7	8	0	15				
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	518	327	18	27	371	72%	20	—	125	145	0	2	—	2				
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	324	248	2	18	268	83%	2	—	53	55	0	0	0	0				
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	2 375	1 920	6	226	2 153	91%	7	—	215	222	0	0	(0)	0				
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	102	87	1	3	92	90%	2	—	6	8	1	1	0	2				
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	127	116	2	1	119	94%	0	—	4	4	1	3	—	4				
IFE – energetika	85	81	1	0	83	97%	1	—	0	1	1	0	—	2				
IFE – promet	1 354	1 248	1	62	1 311	97%	2	—	41	43	0	0	0	0				

Program	Izvršena plačila							Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenos	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejete proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj		
															1	2
IPK – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	67	63	0	3	66	99%	0	—	0	1	(0)	0	—	0		
Energetski projekti za oživitve gospodarstva (EERP)	157	142	—	7	149	94%	0	—	9	9	—	—	—	0		
Decentralizirane agencije	337	319	—	13	333	99%	0	—	5	5	0	—	—	0		
Drugi ukrepi in programi	543	197	1	87	285	52%	1	—	257	258	0	0	0	0		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	30	29	—	0	29	99%	0	—	0	0	0	—	—	0		
Posebne pristojnosti Komisije	123	117	—	3	120	98%	0	—	1	1	1	—	—	1		
Razdelek VFO 1.1 skupaj	24 370	19 945	101	1 330	21 376	88%	108	—	2 858	2 966	12	16	0	28		
1.2 Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	18 078	14 702	—	2 622	17 325	96%	0	—	753	753	—	—	—	0		
Regije v prehodu	2 609	2 067	—	453	2 520	97%	0	—	89	89	—	—	—	0		
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	5 672	4 413	—	991	5 403	95%	0	—	269	269	—	—	—	0		
Najbolj oddaljene in redko poseljene regije	161	126	—	35	161	100%	0	—	—	—	—	—	—	—		
Kohezijski sklad	8 348	7 088	—	1 260	8 348	100%	0	—	—	—	—	—	—	—		
Evropsko teritorialno sodelovanje	630	576	—	53	629	100%	0	—	—	—	1	—	—	1		
Tehnična pomoč	180	147	11	0	158	88%	12	—	1	13	7	2	—	9		
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	298	291	0	—	291	98%	0	—	6	7	0	0	—	0		
Pobuda za zaposlovanje mladih	525	49	—	475	524	100%	0	—	1	1	—	—	—	—		
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	292	290	—	2	291	100%	—	—	—	—	0	—	—	0		

Program	Izvršena plačila							Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenjenih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosni	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenjenih prejemkov	Skupaj		
															1	2
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	5	5	—	—	5	96 %	0	—	0	0	0	—	—	0		
Razdelek VFO 1.2 skupaj	36 797	29 754	11	5 890	35 654	97 %	13	—	1 119	1 132	9	3	—	11		
Razdelek VFO 1 skupaj	61 168	49 698	111	7 220	57 030	94 %	121	—	3 977	4 098	21	19	0	40		
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	45 975	41 992	621	2 081	44 695	97 %	103	451	705	1 259	12	8	—	21		
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	11 527	10 990	1	122	11 113	96 %	2	—	410	412	2	0	—	2		
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	519	384	0	4	389	75 %	1	—	129	130	0	0	—	0		
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	139	135	—	2	137	99 %	0	—	—	—	1	—	—	1		
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	343	326	4	8	337	98 %	4	—	1	5	1	0	—	1		
Decentralizirane agencije	65	54	—	10	64	99 %	0	—	1	1	0	—	—	0		
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	—	—	—		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	8	7	—	0	7	96 %	0	—	0	0	0	—	—	0		
Posebni ukrepi	0	—	—	—	—	0 %	0	—	—	—	—	0	—	0		
Razdelek VFO 2 skupaj	58 575	53 889	626	2 228	56 743	97 %	111	451	1 245	1 806	17	9	—	26		

v milijonih EUR

Program	Izvršena plačila						Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo				Skupaj 14=11+12+13
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenos	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj		
															1	
3	671	616	2	13	631	94%	2	—	32	34	5	0	—	5		
Sklad za azil, migracije in vključevanje																
Potrošniki	22	20	0	1	21	95%	1	—	0	1	0	0	—	0		
Ustvarjalna Evropa	204	185	2	7	194	95%	2	—	8	10	0	0	—	0		
Nujna pomoč v Uniji	218	217	0	—	217	100%	0	—	—	0	0	0	—	0		
Sklad za notranjo varnost	460	395	2	37	433	94%	2	—	24	26	1	0	—	1		
Informacijski sistemi	31	28	—	1	29	92%	0	—	2	2	0	—	—	0		
Pravosodje	41	36	1	2	39	95%	1	—	1	1	0	0	—	1		
Pravice, enakost in državljanstvo	55	52	0	1	53	96%	0	—	1	2	0	0	—	1		
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	30	23	—	1	24	79%	0	5	1	5	1	—	—	1		
Evropa za državljanje	27	26	0	0	27	97%	0	0	0	1	0	—	—	0		
Hrana in krma	246	239	1	2	241	98%	1	—	2	3	1	0	—	1		
Zdravje	62	58	1	1	60	97%	1	—	0	1	0	0	—	0		
Decentralizirane agencije	816	764	—	25	789	97%	0	—	26	26	1	—	—	1		
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	14	14	—	—	14	95%	0	—	1	1	0	—	—	0		
Posebni ukrepi	97	95	1	0	96	99%	1	—	0	1	0	0	—	0		
Razdelek VFO 3 skupaj	2 994	2 767	10	90	2 867	96%	11	5	99	115	11	1	0	12		
4	1 805	1 376	4	216	1 596	88%	7	—	199	205	3	1	—	4		
Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)																
Makrofinančna pomoč (MFA)	10	10	—	—	10	99%	0	—	—	—	0	—	—	0		
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	351	241	—	—	241	69%	—	—	110	110	—	—	—	—		

Program	Izvršena plačila							Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Samodejni prenos	Prenosi na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetelega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj		
															1	2
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	11	7	—	1	8	73%	0	2	0	2	1	—	—	1		
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	17	17	—	—	17	97%	—	0	—	—	0	—	—	0		
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	575	—	—	—	—	0%	275	—	300	575	—	—	—	—		
Evropski instrument sosedstva (ENI)	2 048	1 978	5	31	2 014	98%	5	—	28	33	0	0	—	0		
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	2 716	2 614	12	16	2 642	97%	14	—	58	72	1	2	—	2		
Instrument partnerstva (PI)	99	95	1	1	96	97%	1	—	1	1	1	0	—	2		
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	166	156	3	2	161	97%	3	—	1	4	0	1	—	1		
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	271	253	2	4	259	96%	3	—	7	10	2	0	—	2		
Humanitarna pomoč	2 211	1 388	90	644	2 123	96%	5	—	83	88	0	0	—	0		
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	313	258	0	32	290	93%	0	—	23	23	0	0	—	0		
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	74	70	0	2	72	98%	1	—	1	1	0	0	—	0		
Decentralizirane agencije	20	20	—	0	20	100%	0	—	0	0	—	—	—	0		
Drugi ukrepi in programi	193	64	0	117	181	94%	0	—	10	10	2	—	—	2		
Pilotni projekti in pripravljani ukrepi	9	8	—	0	8	95%	0	—	0	0	0	—	—	0		
Posebni ukrepi	56	55	—	0	55	98%	0	—	0	0	1	—	—	1		
Razdelek VFO 4 skupaj	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89%	314	2	820	1 136	12	4	—	16		

v milijonih EUR

Program	Izvršena plačila						Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo			
	Razpoložljive odobritve skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj	%	Samodej-ni preno-si	Preno-si na podlagi sklepa	Namenski prejemki	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj	
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	
5 Pokojnine	1 802	1 797	—	0	1 797	100%	—	—	0	0	5	—	—	5	
Evropske šole	199	184	1	12	197	99%	0	—	2	2	0	0	—	0	
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	1	—	—	1	53%	0	1	—	1	0	—	—	0	
Upravni odhodki Komisije	4 134	3 141	271	165	3 577	87%	305	—	193	499	37	21	—	58	
Upravni odhodki drugih institucij	4 841	3 363	448	274	4 085	84%	475	0	152	627	83	46	—	128	
Razdelek VFO 5 skupaj	10 977	8 486	720	451	9 656	88%	781	1	348	1 129	125	67	—	191	
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	
Razdelek VFO 6 skupaj	—	—	—	—	—	0%	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Negativna rezerva	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	—	—	—	
Preneseni primanjkljaj	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	—	—	—	
Razdelek VFO 8 skupaj	—	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	—	—	—	—	
9 Rezerva za nujno pomoč	99	—	—	—	—	0%	0	—	—	—	99	—	—	99	
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	42	0	0	18	18	43%	0	—	23	24	0	0	—	0	
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	1 273	1 241	31	—	1 273	100%	0	—	—	—	—	—	—	—	
Razdelek VFO 9 skupaj	1 414	1 241	32	18	1 291	91%	0	—	23	24	99	0	—	99	
Skupaj	146 071	124 691	1 615	11 073	137 379	94%	1 338	458	6 512	8 308	284	99	0	384	

4.9. VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

Program	v milijonih EUR					
	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta					
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prezete obveznosti v zadevnem letu	
			Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
						Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
1.1 Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)	2 460	(0)	(2 451)	9	2 700	2 654
Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS/Galileo)	1 267	(1)	(738)	528	929	1 300
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	2 128	(0)	(668)	1 460	323	1 727
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	205	(0)	(192)	13	624	174
Jedrska varnost in razgradnja	867	(0)	(353)	514	138	651
Obzorje 2020	19 940	(458)	(7 173)	12 309	11 304	19 921
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	226	(14)	(106)	106	357	198
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	874	(74)	(209)	591	376	908
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	652	(59)	(258)	336	2 263	704
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	187	(10)	(61)	115	138	222
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	141	(8)	(82)	52	145	159
IPE – energetika	1 140	(1)	(77)	1 062	622	1 678
IPE – promet	3 892	(661)	(1 022)	2 210	1 753	3 673
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	304	(1)	(65)	237	124	360
Energetski projekti za oživitvev gospodarstva (EERP)	694	(0)	(149)	545	—	545
Decentralizirane agencije	31	(0)	(25)	6	351	49
Drugi ukrepi in programi	411	(23)	(166)	221	309	412

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta					Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta		Obveznosti za tekoče leto			Neporavnane obveznosti ob koncu leta		Obveznosti za tekoče leto		
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
Piloni projekti in pripravljalni ukrepi	41	(2)	(15)	25	56	(15)	—	41	66	
Posebne pristojnosti Komisije	162	(9)	(78)	75	140	(42)	—	99	174	
Razdelek VFO 1.1 skupaj	35 622	(1 321)	(13 887)	20 414	22 654	(7 489)	(3)	15 162	35 576	
1.2 Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	71 813	(1 537)	(17 260)	53 015	29 470	(64)	—	29 406	82 421	
Regije v prehodu	12 382	—	(2 494)	9 888	6 289	(26)	—	6 263	16 151	
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	22 235	(352)	(5 340)	16 542	9 391	(64)	—	9 327	25 870	
Najbolj oddaljene in redko posejane regije	523	—	(152)	371	251	(9)	—	242	613	
Kohezijski sklad	23 497	(940)	(8 341)	14 216	10 189	(7)	—	10 182	24 398	
Evropsko teritorialno sodelovanje	2 218	(176)	(620)	1 421	2 101	(9)	—	2 092	3 514	
Tehnična pomoč	176	(8)	(57)	111	209	(101)	(0)	107	218	
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	840	(0)	(267)	573	552	(24)	—	528	1 101	
Pobuda za zaposlovanje mladih	2 215	—	(523)	1 692	556	(0)	—	556	2 248	
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	3 402	(0)	(286)	3 117	1 593	(5)	—	1 588	4 704	
Piloni projekti in pripravljalni ukrepi	15	(1)	(5)	9	13	(0)	—	13	22	
Razdelek VFO 1.2 skupaj	139 316	(3 015)	(35 345)	100 956	60 614	(310)	(0)	60 304	161 260	
Razdelek VFO 1 skupaj	174 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837	

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta					Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
									v milijonih EUR	
2	Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	247	(2)	(211)	33	44 759	(44 484)	275	309	
	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRRP)	29 641	(145)	(10 928)	18 567	14 360	(185)	14 175	32 742	
	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	2 595	(30)	(374)	2 191	1 042	(14)	1 028	3 218	
	Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	31	(0)	(22)	9	128	(115)	12	21	
	Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	1 404	(2)	(315)	1 087	500	(23)	477	1 564	
	Decentralizirane agencije	3	—	(3)	—	64	(61)	3	3	
	Drugi ukrepi	6	—	—	6	—	—	—	6	
	Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	21	(1)	(7)	13	7	—	7	20	
	Posebni ukrepi	0	—	—	0	—	—	—	0	
	Razdelek VFO 2 skupaj	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	15 977	37 883	
3	Sklad za azil, migracije in vključevanje	1 734	(77)	(582)	1 075	1 422	(49)	1 373	2 447	
	Potrošniki	35	(0)	(16)	19	28	(5)	22	41	
	Ustvarjalna Evropa	177	(8)	(82)	87	218	(112)	105	193	
	Nujna pomoč v Uniji	109	(0)	(78)	31	199	(140)	59	90	
	Sklad za notranjo varnost	1 191	(68)	(421)	703	730	(12)	718	1 420	
	Informacijski sistemi	43	(3)	(25)	15	36	(4)	32	47	
	Pravosodje	93	(18)	(31)	44	54	(7)	46	90	
	Pravice, enakost in državljanstvo	117	(12)	(52)	53	64	(1)	63	115	
	Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	49	(11)	(16)	22	30	(8)	22	44	

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta					Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
									v milijonih EUR	
Evropa za državljane	23	(1)	(14)	9	27	(13)	—	13	22	
Hrana in krma	323	(27)	(189)	108	261	(53)	—	208	316	
Zdravje	127	(0)	(48)	78	66	(12)	—	54	133	
Decentralizirane agencije	41	(3)	(24)	15	882	(765)	—	117	132	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	31	(2)	(12)	16	9	(1)	—	8	24	
Posebni ukrepi	74	(2)	(61)	11	101	(35)	—	66	77	
Razdelek VFO 3 skupaj	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	—	2 908	5 194	
4 Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)	6 400	(56)	(1 408)	4 936	2 151	(187)	(0)	1 963	6 899	
Makrofinančna pomoč (MFA)	10	(0)	(10)	0	40	(0)	—	40	40	
Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	—	—	—	—	241	(241)	—	—	—	
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	15	(0)	(7)	8	12	(2)	—	10	18	
Pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“	17	—	(4)	13	17	(12)	—	5	18	
Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)	—	—	—	—	275	—	—	275	275	
Evropski instrument sosedstva (ENI)	7 344	(182)	(1 678)	5 484	2 515	(336)	(0)	2 178	7 662	
Instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI)	8 282	(173)	(2 377)	5 732	3 175	(264)	—	2 911	8 643	
Instrument partnerstva (PI)	340	(7)	(83)	250	140	(14)	(0)	126	376	
Evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR)	346	(2)	(113)	230	187	(47)	—	140	370	
Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP)	626	(12)	(224)	390	268	(35)	(0)	233	623	
Humanitarna pomoč	964	(43)	(575)	346	2 101	(1 548)	(0)	553	899	
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	204	(10)	(65)	129	340	(225)	—	115	243	

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto					Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta		Obveznosti za tekoče leto			Neporavnane obveznosti ob koncu leta		Neporavnane obveznosti ob koncu leta		
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
9 Rezerva za nujno pomoč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	0	(0)	(0)	—	18	(18)	—	—	0	0
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	—	—	—	—	1 273	(1 273)	—	—	—	—
Razdelek VFO 9 skupaj	0	(0)	(0)	—	1 291	(1 290)	—	—	0	0
Skupaj	238 759	(5 268)	(70 129)	163 362	171 150	(67 250)	(4)	103 896	267 258	

4.10. VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA

Program	v milijonih EUR										
	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj		
1.1 Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)	—	—	—	—	—	2	7	2 645	2 654		
Evropski satelitski navigacijski sistem (EGNOS)(Gali- leo)	—	0	3	4	0	58	463	772	1 300		
Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	—	—	—	796	98	260	306	267	1 727		
Evropski program za opazovanje Zemlje (Copernicus)	—	—	—	—	0	2	11	161	174		
Jedrska varnost in razgradnja	—	—	16	193	90	80	134	137	651		
Obzorje 2020	165	222	601	1 374	2 479	3 364	4 103	7 612	19 921		
Program Euratoma za raziskave in usposabljanje	0	8	1	4	12	30	51	92	198		
Program za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME)	2	2	32	254	10	77	213	317	908		

Program	v milijonih EUR									
	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj	
Izobraževanje, usposabljanje in šport (Erasmus+)	0	0	1	5	46	99	185	368	704	
Zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)	1	1	4	8	13	33	56	107	222	
Carina, program Fiscalis in boj proti goljufijam	—	—	0	—	3	13	36	107	159	
IPE – energetika	6	2	5	3	330	314	401	616	1 678	
IPE – promet	29	17	157	82	467	447	1 009	1 464	3 673	
IPE – informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT)	—	—	0	0	30	49	158	123	360	
Energetski projekti za oživitev gospodarstva (EERP)	515	30	—	—	—	—	(0)	—	545	
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	0	5	44	49	
Drugi ukrepi in programi	22	8	7	23	30	39	92	191	412	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	2	1	2	1	6	12	41	66	
Posebne pristojnosti Komisije	0	0	1	6	11	17	41	99	174	
Razdelek VFO 1.1 skupaj	741	294	829	2 754	3 620	4 893	7 283	15 162	35 576	
1.2 Regionalna konvergenca (manj razvite regije)	519	229	509	7 711	1 079	19 224	23 744	29 406	82 421	
Regije v prehodu	38	—	—	—	305	4 671	4 874	6 263	16 151	
Konkurenčnost (bolj razvite regije)	58	9	58	1 663	611	6 621	7 523	9 327	25 870	
Najbolj oddaljene in redko posejane regije	—	—	—	—	23	142	206	242	613	
Kohezijski sklad	178	—	58	1 257	436	3 870	8 418	10 182	24 398	
Evropsko teritorialno sodelovanje	41	—	9	170	—	284	917	2 092	3 514	
Tehnična pomoč	1	—	1	1	8	42	59	107	218	
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)	—	—	—	—	2	181	391	528	1 101	
Pobuda za zaposlovanje mladih	—	—	—	—	123	1 148	420	556	2 248	
Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	—	—	—	—	472	728	1 917	1 588	4 704	

Program	v milijonih EUR									
	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	0	1	1	7	13	22	
Razdelek VFO 1.2 skupaj	834	238	635	10 802	3 060	36 912	48 475	60 304	161 260	
Razdelek VFO 1 skupaj	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837	
2 Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	—	—	—	—	0	12	22	275	309	
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	34	—	1	623	303	4 228	13 378	14 175	32 742	
Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)	84	0	11	268	8	971	847	1 028	3 218	
Sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalne ribiške organizacije	—	—	—	—	—	—	9	12	21	
Okolje in podnebni ukrepi (LIFE)	108	57	63	100	180	258	321	477	1 564	
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	3	3	
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	0	1	1	5	1	6	7	20	
Posebni ukrepi	—	—	—	—	0	0	—	—	0	
Razdelek VFO 2 skupaj	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883	
3 Sklad za azil, migracije in vključevanje	14	10	19	64	6	67	896	1 373	2 447	
Potrošniki	—	—	0	0	1	4	13	22	41	
Ustvarjalna Evropa	0	1	1	4	8	17	56	105	193	
Nujna pomoč v Uniji	—	—	—	—	—	—	31	59	90	
Sklad za notranjo varnost	9	14	43	28	14	109	485	718	1 420	
Informacijski sistemi	0	1	0	0	6	2	6	32	47	
Pravosodje	0	1	2	4	7	9	21	46	90	
Pravice, enakost in državljanstvo	0	3	4	3	7	9	26	63	115	
Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	—	—	0	0	3	6	13	22	44	

Program	v milijonih EUR										Skupaj
	< 2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
Drugi ukrepi in programi	11	4	7	9	20	27	32	45			154
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	0	2	0	1	5	1	8			22
Posebni ukrepi	0	0	2	1	5	16	37	51			113
Razdelek VFO 4 skupaj	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682			26 478
5 Pokojnine	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Evropske šole	—	—	—	—	—	—	—	0			0
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	1	4			6
Upravni odhodki Komisije	—	—	—	0	0	0	1	353			354
Upravni odhodki drugih institucij	0	0	0	0	0	0	3	505			507
Razdelek VFO 5 skupaj	—	—	—	0	0	0	4	863			867
6 Nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Razdelek VFO 6 skupaj	—	—	—	—	—	—	—	—			—
8 Negativna rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Preneseni primanjkljaja	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Razdelek VFO 8 skupaj	—	—	—	—	—	—	—	—			—
9 Rezerva za nujno pomoč	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	—	—	—	—	—	—	—	0			0
Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)	—	—	—	—	—	—	—	—			—
Razdelek VFO 9 skupaj	—	—	—	—	—	—	—	0			0
Skupaj	2 878	1 166	2 668	16 893	9 928	51 779	78 050	103 896			267 258

5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH
5.1. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV

v milijonih EUR

Institucija	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti				Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Neporavnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz upravičenosti za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj			
Evropski parlament	159	159	207	21	227	204	3	207	130%	20	
Evropski svet in Svet	52	52	79	1	80	77	1	78	149%	2	
Komisija	134 139	126 419	140 350	6 883	147 234	135 846	3 177	139 023	110%	8 210	
Sodišče Evropske unije	54	54	52	0	52	52	0	52	96%	0	
Računsko sodišče	20	20	21	0	21	21	0	21	103%	0	
Ekonomsko-socialni odbor	11	11	16	0	16	16	0	16	140%	—	
Odbor regij	9	9	12	0	12	12	0	12	137%	—	
Varuh človekovih pravic	1	1	1	0	1	1	0	1	82%	—	
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	1	1	1	0	1	1	0	1	74%	—	
Evropska služba za zunanje delovanje	44	44	282	1	282	280	1	281	643%	2	
Skupaj	134 490	126 771	141 020	6 906	147 926	136 509	3 182	139 691	110 %	8 235	

Konsolidirana poročila o izvrševanju splošnega proračuna EU prikazujejo, tako kot prejšnja leta, izvrševanje proračuna v vseh institucijah, saj je v proračunu EU določen ločen proračun za vsako institucijo. Agencije v proračunu EU nimajo ločenih proračunov in se delno financirajo s subvencijami iz proračuna Komisije.

Glede ESZD je treba opozoriti, da ta služba poleg lastnega proračuna prejema tudi prispevke Komisije v višini 144 milijonov EUR (leta 2016: 140 milijonov EUR) in ERS v višini 72 milijonov EUR (leta 2016: 44 milijonov EUR). Ta proračunska sredstva so ESZD na voljo (kot namenski prejemki) predvsem za pokrivanje stroškov osebja Komisije v delegacijah EU, ki jih administrativno upravlja ESZD.

5.2. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

v milijonih EUR

Institucija	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti						Odobritve, prenesene v leto 2018				Odobritve, ki zapadejo			Skupaj
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz namenskih prejemkov	Prenosi na podlagi sklepa	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov			
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12		
Evropski parlament	1 999	1 890	0	49	1 938	97%	41	0	41	20	0	0	20		
Evropski svet in Svet	609	518	0	24	542	89%	23	0	23	44	0	0	44		
Komisija	1 72 231	154 892	566	11 551	167 009	97%	4 195	788	4 983	231	9	0	240		
Sodišče Evropske unije	401	394	0	1	395	98%	1	0	1	5	0	0	5		
Računsko sodišče	141	138	0	0	138	98%	0	0	0	3	0	0	3		
Ekonomsko-socialni odbor	138	129	0	4	133	96%	0	0	0	5	0	0	5		
Odbor regij	97	91	0	4	95	98%	0	0	0	2	0	0	2		
Varuh človekovih pravic	11	10	0	0	10	94%	0	0	0	1	0	0	1		
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	11	10	0	0	10	89%	0	0	0	1	0	0	1		
Evropska služba za zmanjše delovanje	937	658	0	221	880	94%	55	0	55	2	0	0	2		
Skupaj	1 76 576	158 730	567	11 854	171 150	97%	4 315	788	5 103	314	9	0	323		

5.3. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

v milijonih EUR

Institucija	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila						Odobritve, prenesene v leto 2018					Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj	%	Samodejni prenosi	Preno-si na podlagi sklepa	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj	Iz končnega sprejetega proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih pre-jemkov	Skupaj		
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11	12	13	14		
Evropski parlament	2 285	1 600	263	41	1 904	83 %	290	0	48	338	20	22	0	42		
Evropski svet in Svet Komisija	671	466	57	23	547	81 %	52	0	24	75	44	6	0	50		
Sodišče Evropske unije	141 230	121 328	1 167	10 800	133 294	94 %	862	458	6 359	7 680	201	54	0	255		
Računsko sodišče	423	373	19	1	393	93 %	21	0	1	22	5	3	0	8		
Ekonomsko-socialni odbor	151	130	8	0	138	92 %	8	0	0	8	3	1	0	4		
Odbor regij	147	120	7	3	131	89 %	9	0	1	10	5	1	0	6		
Varuh človekovih pravic	105	84	7	2	93	88 %	8	0	2	9	2	1	0	3		
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	12	9	1	0	10	87 %	1	0	0	1	1	0	0	1		
Evropska služba za zunanje delovanje	12	9	1	0	9	77 %	1	0	0	1	1	0	0	1		
	1 035	572	85	203	859	83 %	86	0	77	163	2	11	—	13		
Skupaj	146 071	124 691	1 615	11 073	137 379	94 %	1 338	458	6 512	8 308	284	99	0	384		

6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ

6.1. PRORAČUNSKI PRIHODKI

v milijonih EUR

Agencija	Področje financiranja Komisije	Končni sprejeti proračun	Prejeti zneski
Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev – ACER	6	13	13
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije – BEREC	9	4	4
Urad Skupnosti za rastlinske sorte – CPVO	17	16	16
Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano – CHAFEA	17	10	10
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo – EACEA	15	50	50
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu – EU-OSHA	4	15	15
Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice – eu-LISA	18	68	70
Evropski azilni podporni urad – EASO	18	79	80
Evropska agencija za varnost v letalstvu – EASA	6	192	153
Evropski bančni organ – EBA	12	38	39
Evropska agencija za mejno in obalno stražo – Frontex	18	281	294
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni – ECDC	17	58	59
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja – CEDEFOP	15	18	18
Evropska agencija za kemikalije – ECHA	2	112	114
Evropska agencija za okolje – EEA	7	70	68
Evropska agencija za nadzor ribištva – EFCA	11	17	17
Evropska agencija za varnost hrane – EFSA	17	81	81
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer – Eurofound	4	20	20
Agencija za evropski GNSS	6	28	704
Evropski inštitut za enakost spolov – EIGE	4	8	8
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – EIT	15	303	304
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA	12	24	24
Evropska agencija za pomorsko varnost – EMSA	6	79	78

v milijonih EUR

Agencija	Področje financiranja Komisije	Končni sprejeti proračun	Prejeti zneski
Evropska agencija za zdravila – EMA	2	331	317
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami – EMCDDA	18	16	16
Europol	18	118	120
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta – ERCEA	8	47	47
Evropski organ za vrednostne papirje in trge – ESMA	12	42	42
Evropska fundacija za usposabljanje – ETF	15	20	20
Agencija Evropske unije za temeljne pravice – FRA	18	23	23
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj – CEPOL	18	9	10
Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij – ENISA	9	11	11
Agencija Evropske unije za železnice	6	31	32
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino – EUIPO	12	401	245
Urad za evropsko pravosodno sodelovanje – Eurojust	33	48	49
Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja – EASME	6	43	43
Fuzija za energijo – F4E	8	848	860
Izvajalska agencija za inovacije in omrežja – INEA	6	24	24
Izvajalska agencija za raziskave – REA	8	67	67
Prevajalski center za organe Evropske unije	15	49	44
Skupaj		3 714	4 212

v milijonih EUR

Vrsta prihodkov	Končni sprejeti proračun	Prejeti zneski
Subvencija Komisije	2 429	2 429
Prihodki iz nadomestil	677	664
Drugi prihodki	608	1 118
Skupaj	3 714	4 212

6.2. ODOBRITEVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEVE PLAČIL PO AGENCIJAH

v milijonih EUR

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev – ACER	13	13	19	16
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije – BEREC	4	4	5	4
Urad Skupnosti za rastlinske sorte – CPVO	19	17	17	15
Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano – CHAFEA	10	9	11	8
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo – EACEA	50	49	55	48
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu – EU-OSHA	16	15	20	15
Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice – eu-LISA	158	155	78	67
Evropski azilni podporni urad – EASO	91	86	87	75
Evropska agencija za varnost v letalstvu – EASA	227	160	236	147
Evropski bančni organ – EBA	38	37	41	36
Evropska agencija za mejno in obalno stražo – Frontex	310	297	384	264
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni – ECDC	59	58	70	58
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja – CEDEFOP	18	18	19	17
Evropska agencija za kemikalije – ECHA	112	109	126	110
Evropska agencija za okolje – EEA	90	74	95	56
Evropska agencija za nadzor ribištva – EFCA	18	17	19	14
Evropska agencija za varnost hrane – EFSA	80	80	90	83
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer – Eurofound	21	20	24	20
Agencija za evropski GNSS	3 744	1 895	1 192	668
Evropski inštitut za enakost spolov – EIGE	8	8	10	8
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – EIT	317	289	308	306
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA	24	24	26	23
Evropska agencija za pomorsko varnost – EMSA	101	91	94	72

v milijonih EUR

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Evropska agencija za zdravila – EMA	331	302	374	292
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami – EMCDDA	17	16	17	16
Europol	129	125	139	119
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta – ERCEA	47	47	50	47
Evropski organ za vrednostne papirje in trge – ESMA	46	45	50	44
Evropska fundacija za usposabljanje – ETF	20	20	21	20
Agencija Evropske unije za temeljne pravice – FRA	23	23	29	22
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj – CEPOL	11	10	12	10
Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij – ENISA	11	11	12	11
Agencija Evropske unije za železnice	32	31	34	29
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino – EUIPO	417	236	437	230
Urad za evropsko pravosodno sodelovanje – Eurojust	50	49	58	49
Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja – EASME	43	42	47	40
Fuzija za energijo – F4E	879	879	869	835
Izvajalska agencija za inovacije in omrežja – INEA	24	24	25	24
Izvajalska agencija za raziskave – REA	67	67	70	66
Prevajalski center za organe Evropske unije	49	46	53	46
Skupaj	7 726	5 501	5 323	4 033

v milijonih EUR

Vrsta	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Upravni odhodki	364	350	436	339
Odhodki iz poslovanja	6 227	4 045	3 737	2 593
Odhodki iz poslovanja za posebne projekte	3	2	3	2
Zaposleni	1 133	1 104	1 148	1 099
Skupaj	7 726	5 501	5 323	4 033

GLOSAR

Aktuarske predpostavke

Predpostavke, ki se uporabljajo za izračun stroškov prihodnjih dogodkov, ki vplivajo na pokojninske obveznosti.

Aktuarski dobički in izgube

Pri shemi z zagotovljenimi prejemki spremembe v aktuarskem primanjkljaju ali presežkih, ki nastanejo zaradi razlik med prejšnjimi aktuarskimi predpostavkami in nastalimi dejstvi ter zaradi učinkov sprememb aktuarskih predpostavk.

Upravne odobritve

Upravne odobritve pokrivajo stroške poslovanja institucij in subjektov (osebje, zgradbe, pisarniška oprema).

Sprejeti proračun

Predlog proračuna postane sprejeti proračun, ko ga odobri proračunski organ.

Sprememba proračuna

Sklep, sprejet med proračunskim letom, ki omogoča spremembo (povečanje, zmanjšanje, prerazporeditev) določenih vidikov sprejetega proračuna za navedeno leto.

Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic

Stroški, ki so nastali med poročevalnim obdobjem, ki jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov, tj. s strani držav članic EU. To je posledica soobstoja računovodskih izkazov na podlagi nastanka poslovnega dogodka in proračuna na podlagi denarnega toka.

Letno poročilo o dejavnostih

Letna poročila o dejavnostih kažejo rezultate poslovanja, med drugim glede na določene cilje, z njimi povezana tveganja in obliko notranje kontrole. T. i. odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil mora od proračunskega leta 2001 za Komisijo in od leta 2003 za vse institucije Evropske unije (EU) svoji instituciji predložiti letno poročilo o dejavnostih v zvezi z izpolnjevanjem svojih obveznosti, skupaj s finančnimi in poslovnimi informacijami.

Odobritve

Proračunska sredstva. V proračunu so predvidene tako obveznosti kot plačila (gotovinska ali bančna nakazila upravičencem). Odobritve za prevzem obveznosti in odobritve za plačila se pogosto razlikujejo (diferencirana sredstva), ker so za večletne programe in projekte običajno v celoti prevzete obveznosti v letu, ko je sprejeta odločitev o njih, in se plačujejo več let na podlagi napredka pri izvajanju teh programov in projektov. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za upravne odhodke, podporo kmetijskim trgov ter neposredna plačila, pri čemer so odobritve plačil enakovredne odobritvam za obveznosti.

Namenski prejemki

Prejemki, namenjeni financiranju posebnih postavk odhodkov. Glavni vir zunanjih namenskih prejemkov so finančni prispevki tretjih držav za programe, ki jih financira Unija. Glavni vir notranjih namenskih prejemkov so prihodki od tretjih oseb za blago, storitve ali delo, dobavljene na njihovo zahtevo; prihodki iz vračil nepravilno izplačanih zneskov in prihodki od prodaje publikacij in filmov, tudi tistih na elektronskih nosilcih.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Vsa finančna sredstva (razen izvedenih finančnih instrumentov), ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v rezervi v čistih sredstvih do odprave pripoznanja (ali oslabitve).

Proračunska vrstica

Kar zadeva strukturo proračuna, so prihodki in odhodki v proračunu prikazani v skladu z zavezujočo nomenklaturjo, ki kaže naravo in namen vsake postavke, kot jih je določil proračunski organ. Posamezne postavke (naslov, poglavje, člen ali vrstica) zagotavljajo uradni opis nomenklature.

Razveljavljene odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ne smejo več porabiti.

Prenos odobritev v naslednje proračunsko leto

Izjema od načela enoletnosti, tako da se lahko odobritve, ki jih ni bilo mogoče porabiti v danem proračunskem letu, pod strogimi pogoji izjemoma prenesejo za uporabo v naslednjem letu.

Obveznost

Pravna zaveza za zagotovitev financiranja, če so izpolnjeni določeni pogoji. EU se zaveže, da bo plačala svoj delež stroškov projekta, ki ga financira EU. Današnje obveznosti pomenijo jutrišnja plačila, današnja plačila pa so včerajšnje obveznosti.

Odobritve za prevzem obveznosti

Odobritve za prevzem obveznosti pokrivajo celotne stroške pravnih obveznosti (pogodbe ter sporazume/sklepe o dodelitvi nepovratnih sredstev), ki bi bile lahko podpisane v tekočem proračunskem letu.

Stroški tekočega službovanja

Povečanje obveznosti sistema, ki je posledica službovanja v tekočem proračunskem letu.

Sprostitev obveznosti

Dejanje, s katerim se prejšnja obveznost (ali njen del) razveljavi.

Shema z zagotovljenimi prejemki

Pokojninska ali druga shema pokojninskih prejemkov, pri kateri pravila sheme opredeljujejo prejemke neodvisno od prispevkov, ki jih je treba plačati, in prejemki niso neposredno povezani z naložbami v shemo. Shema je lahko naložbena shema ali shema brez skladov.

Izvedeni finančni instrumenti

Finančni instrumenti, katerih vrednost je povezana s spremembami vrednosti drugega finančnega instrumenta, kazalnika ali blaga. V nasprotju z imetnikom osnovnega finančnega instrumenta (npr. državne obveznice), ki ima brezpogojno pravico do prejetja denarnih sredstev (ali druge gospodarske koristi) v prihodnosti, ima imetnik izvedenega finančnega instrumenta samo pogojeno pravico do prejetja take koristi. Primer izvedenega finančnega instrumenta je valutna nestandardizirana termimska pogodba.

Neposredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru neposrednega upravljanja proračun izvršujejo neposredno službe Komisije, izvajalske agencije ali skrbniški skladi.

Diskontna stopnja

Stopnja, ki se uporablja za prilagoditev za časovno vrednost denarja. Diskontiranje je metoda za primerjavo stroškov in koristi, ki se pojavijo v različnih časovnih obdobjih.

Efektivna obrestna mera

Obrestna mera, ki diskontira ocenjeni tok prihodnjih denarnih plačil ali prejemkov v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva ali finančne obveznosti na neto knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti.

Finančna sredstva ali obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

Vsa finančna sredstva ali obveznosti, ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v presežku ali primanjkljaju zadevnega obdobja (tj. izvedeni finančni instrumenti).

Finančni popravek

Finančni popravki so namenjeni zaščiti proračuna EU pred bremenitvijo z napačnimi ali nepravilnimi odhodki. Pri odhodkih v okviru deljenega upravljanja so za izterjavo nepravilno izplačanih plačil v prvi vrsti odgovorne države članice.

„Potrjen“ finančni popravek je zadevna država članica sprejela. „Sprejet“ finančni popravek je bil sprejet s sklepom Komisije in je vedno neto popravek, pri katerem mora država članica vrniti nepravilno izplačana sredstva v proračun EU, kar povzroči dokončno znižanje sredstev, dodeljenih zadevni državi članici. O potrjenih in sprejetih finančnih popravkih se v tem dokumentu poroča kot o eni kategoriji.

Z „izvedenim“ finančnim popravkom je bila ugotovljena nepravilnost popravljena.

Posredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru posrednega upravljanja Komisija prenese naloge izvrševanja proračuna na organe, ustanovljene v skladu z zakonodajo EU ali nacionalno zakonodajo.

Prekinitve in začasne ustavitve

Komisija lahko prekine ali začasno ustavi plačila, če na podlagi svojega dela ali informacij, ki jih sporočijo revizijski organi, ugotovi, da neka država članica ni odpravila resnih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in nadzora ter/ali ni popravila nepravilnih odhodkov, ki so bili prijavljeni in potrjeni.

Nepravilnost

Nepravilnost je ravnanje, ki ni v skladu s pravili EU in ima lahko negativne posledice za finančne interese EU, vendar je lahko posledica nenamernih napak, ki jih naredijo upravičenci sredstev ali organi, ki izplačujejo sredstva. Če je nepravilnost namerna, je goljufija.

Zapadle odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ob koncu proračunskega leta razveljavijo. Zapadlost pomeni popolno ali delno razveljavitev dovoljenja za ustvarjanje odhodkov in/ali obveznosti, ki ga predstavljajo odobritve. Samo za skupna podjetja, kakor je določeno v njihovih finančnih pravilih, se lahko neporabljene odobritve vnesejo v načrt prihodkov in odhodkov za največ naslednja tri proračunska leta (tako imenovano pravilo „N + 3“). Zapadle odobritve za skupna podjetja se torej lahko znova aktivirajo do proračunskega leta „N + 3“.

Lastna sredstva

Predstavljajo glavni vir financiranja za institucije in organe EU in so opredeljena v uredbi o virih lastnih sredstev št. 609/2014. Lastna sredstva sestavljajo sredstva iz naslova BND, sredstva iz naslova DDV in tradicionalna lastna sredstva.

Odobritve plačil

Odobritve plačil zajemajo odhodke, ki jih je treba plačati v tekočem letu in izhajajo iz pravnih obveznosti, prevzetih v tekočem in/ali predhodnih letih.

Predhodno financiranje

Plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno na več plačil v skladu z določbami dane pogodbe, sklepa, sporazuma ali temeljnega pravnega akta. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo.

Preventivni ukrepi

Preventivni ukrepi, ki so na voljo Komisiji za zaščito proračuna EU, ko se zave morebitnih pomanjkljivosti, vključujejo prekinitve in začasne ustavitve plačil iz proračuna EU za operativni program.

Neporavnane obveznosti (reste à liquider – RAL)

Predstavljajo znesek, za katerega je bila prevzeta proračunska obveznost, poznejše plačilo pa še ni izvršeno. Predstavljajo plačilne obveznosti EU v prihodnjih letih in so neposredna posledica obstoja večletnih programov ter neskladja med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil.

Deljeno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru deljenega upravljanja se naloge za izvrševanje proračuna prenesejo na države članice. Na ta način se izvrši približno 80 % odhodkov EU.

Tradicionalna lastna sredstva

Ta predstavljajo prihodek za EU in so del „lastnih sredstev“, s katerimi se financirajo dejavnosti EU. Tradicionalna lastna sredstva so opredeljena v uredbi o virih lastnih sredstev št. 609/2014 ter zajemajo carine in prelevmane na sladkor.

Prerazporeditve (med proračunskimi vrsticami)

Prerazporeditve med proračunskimi vrsticami pomenijo premestitev odobritev iz ene proračunske vrstice v drugo med proračunskim letom in so zato izjema od proračunskega načela specifikacije. Vendar jih izrecno dovoljuje Pogodba o delovanju Evropske unije pod pogoji, določenimi v finančni uredbi. Finančna uredba opredeljuje različne vrste prerazporeditev glede na to, ali gre za prerazporeditve med proračunskimi naslovi, poglavji, členi ali postavkami ali znotraj njih, zahtevajo pa se tudi različne ravni odobritve.

SEZNAM KRATIC

AAR	„Annual Activity Report“ – letno poročilo o dejavnostih
ABB	„Activity Based Budgeting“ – oblikovanje proračuna po dejavnostih
ABM	„Activity Based Management“ – upravljanje po dejavnostih
ACER	Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev
AMIF	Sklad za azil, migracije in vključevanje
AOD	„Authorising Officers by Delegation“ – odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil
ARTEMIS	„Advanced Research & Technology for EMbedded Intelligent Systems“ –napredne raziskave in tehnologija za vgrajene pametne sisteme
ATM	„Air Traffic Management“ – upravljanje zračnega prometa
BBi	„Bio-Based Industries Joint Undertaking“ – skupno podjetje za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase
BEREC	Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije
BIC	„Bio-based Industries Consortium“ –konzorcij industrijskih panog, ki temeljijo na rabi biomase
BIS	„Bank for International Settlements“ – Banka za mednarodne poravnave
BOP	„Balance of Payments“ – plačilna bilanca
Sklad BUFI	Sklad „Budget Fines“ (proračunske globe)
SKP	Skupna kmetijska politika
CCS LGF	„Cultural and Creative Sector Guarantee Facility“ – Jamstveni instrument za kulturni in ustvarjalni sektor
CEDEFOP	Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja
IPE	Instrument za povezovanje Evrope
IPE DI	„Connecting Europe Facility Debt Instrument“ – dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope
CEPOL	Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj
KS	Kohezijski sklad
CHAFEA	Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano
CIP	„Competitiveness and Innovation Framework Programme“ – okvirni program za konkurenčnost in inovativnost
COM	Komisija
COSME	Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja
COSO	„Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission“ – odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije
CPR	„Common Provisions Regulation“ –uredba o skupnih določbah
CPVO	Urad Skupnosti za rastlinske sorte
R&RO	„Decommissioning and Waste Management“ – razgradnja in ravnanje z odpadki
EACEA	Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
EKJS	Evropski kmetijski jamstveni sklad

EKUJS	Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad
EASA	Evropska agencija za varnost v letalstvu
EaSI	Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije
EASME	Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja
EASO	Evropski azilni podporni urad
EBA	Evropski bančni organ
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj
ERS	Evropsko računsko sodišče
ECB	Evropska centralna banka
ECDC	Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni
ECHA	Evropska agencija za kemikalije
ECOFIN	Svet za ekonomske in finančne zadeve
ESPJ	Evropska skupnost za premog in jeklo
ECSEL	Skupno podjetje ECSEL (Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj)
ERS	Evropski razvojni sklad
EDIF	Jamstveni sklad v okviru instrumenta za razvoj podjetij in inovacije na Zahodnem Balkanu
EGP	Evropski gospodarski prostor
EEA	Evropska agencija za okolje
ESZD	Evropska služba za zunanje delovanje
EFCA	Evropska agencija za nadzor ribištva
ESR	Evropski sklad za ribištvo
EFSA	Evropska agencija za varnost hrane
EFSD	Evropski sklad za trajnostni razvoj
EFSE	Evropski sklad za jugovzhodno Evropo
EFSD	Evropski instrument za finančno stabilnost
EFSD	Evropski sklad za strateške naložbe
EMFS	Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo
EFTA	Evropsko združenje za prosto trgovino
EGNOS	Skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev
EIB	Evropska investicijska banka
EIS	Evropski investicijski sklad
EIGE	Evropski inštitut za enakost spolov

EIOPA	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine
EIT	Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo
ElectriFI	Pobuda za financiranje elektrifikacije
EMA	Evropska agencija za zdravila
EMCDDA	Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
EMSA	Evropska agencija za pomorsko varnost
EMU	Ekonomska in monetarna unija
ENEF	Sklad za financiranje rasti podjetij
ENIAC	Posvetovalni svet Evropske pobude za nanoelektroniko
ENIF	Sklad za financiranje podjetniških inovacij
ENISA	Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij
ENPI	Evropski instrument sosedstva in partnerstva
EP	Evropski parlament
ERCEA	Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESA	Evropska vesoljska agencija
ESS	Evropski socialni sklad
Skladi ESI	Evropski strukturni in investicijski skladi
EMS	Evropski mehanizem za stabilnost
ESMA	Evropski organ za vrednostne papirje in trge
ETF	Sklad za zagon pri Evropskem skladu za tehnologijo, ustanovljen leta 1998
ETF	Evropska fundacija za usposabljanje
EU	Evropska unija
EUIPO	Urad Evropske unije za intelektualno lastnino
EU-LISA	Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice
EUMETSAT	Evropska organizacija za uporabo meteoroloških satelitov
EU-OSHA	Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu
Euratom	Evropska skupnost za atomsko energijo
Eurofound	Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer
Eurojust	Urad za evropsko pravosodno sodelovanje
Europol	Evropski policijski urad
F4E	Fuzija za energijo
GCV	Skupno podjetje za gorivne celice in vodik
FIUR	Finančni instrument za usmerjanje ribištva
Načelo FIFO	Načelo „prvi noter, prvi ven“ („First-in, First-out“)
7. OP	Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti
FU	Finančna uredba

FRA	Agencija Evropske unije za temeljne pravice
Frontex	Evropska agencija za mejno in obalno stražo
FSDA	„Financial Statement Discussion and Analysis“ – razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza
BDP	Bruto domači proizvod
GMES	Globalno spremljanje okolja in varnosti
BND	Bruto nacionalni dohodek
GNSS	Globalni satelitski navigacijski sistem
H2020	Obzorje 2020
ICSLT	„International Civil Servants Life Table“ – tablice umrljivosti za mednarodne javne uslužbence
IFRP	„Integrated Financial Reporting Package“ – celovit sveženj finančnih poročil
IIW	„Infrastructure and Innovation Window“ – del za infrastrukturo in inovacije
MDS	Mednarodni denarni sklad
IMI	Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila
INEA	Izvajalska agencija za inovacije in omrežja
IPA II	Instrument za predpristopno pomoč
MRSJS	Mednarodni računovodski standardi za javni sektor
ISF	Sklad za notranjo varnost
IT	Informacijska tehnologija
ITER	Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor
SAN	Skupni akcijski načrt
JRC	Skupno raziskovalno središče
SP	Skupno podjetje
LGTT	„Loan Guarantee Instrument for TEN-T projects“ – instrument za posojilna jamstva za projekte TEN-T
VLP	Večletni program – program finančnega vključevanja srednjih podjetij
MEP	„Member of the European Parliament“ – poslanec Evropskega parlamenta
MFA	Makrofinančna pomoč
VFO	Večletni finančni okvir
MMSP	Mikro, mala in srednja podjetja
NEET	Mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo
SLS	Sklep o lastnih sredstvih
PBI	„Project Bond Initiative“ – pobuda za projektne obveznice
PF4EE	„Private Finance for Energy Efficiency Instrument“ – instrument zasebnega financiranja za energetska učinkovitost
PGF	„Participants Guarantee Fund“ – Jamstveni sklad za udeležence
PMF	„European Progress Microfinance Facility“ – evropski mikrofinančni instrument Progress

PPP	„Public-Private Partnership“ – javno-zasebno partnerstvo
PSEO	„Pension Scheme of European Officials“ – pokojninski sistem za evropske uradnike
R&I	Raziskave in inovacije
RAL	Neporavnane obveznosti („reste à liquider“)
REA	Izvajalska agencija za raziskave
RSFF	Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja
RTD	Raziskave, tehnološki razvoj in predstavitev
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Sklad za mikro, mala in srednja podjetja za območje MENA
SAPARD	Posebni pristopni program za kmetijstvo in razvoj podeželja
SEMED	Program za finančno vključevanje MMSP iz držav južnega in vzhodnega Sredozemlja
SESAR	Skupno podjetje Raziskave ATM v okviru enotnega evropskega neba
SIUGI	„SME Initiative Uncapped Guarantee Instrument“ – instrument neomejenega jamstva pobude za MSP
MSP	Mala in srednja podjetja
SMEW	„Small and Medium-sized Enterprises Window“ – del za mala in srednja podjetja
PDEU	Pogodba o delovanju Evropske unije
TLS	Tradicionalna lastna sredstva
TRDI	„Temporary Rural Development Instrument“ – začasni instrument za razvoj podeželja
DDV	Davek na dodano vrednost
YEI	„Youth Employment Initiative“ – pobuda za zaposlovanje mladih

**IZJAVA O ZANESLJIVOSTI, KI JO SODIŠČE PREDLOŽI EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU –
POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA**

(2018/C 348/02)

Mnenje

I. Sodišče je revidiralo:

- (a) *konsolidirani zaključni račun Evropske unije*, ki ga sestavljajo konsolidirani računovodski izkazi⁽¹⁾ in poročila o izvrševanju proračuna⁽²⁾ za proračunsko leto, končano 31. decembra 2017, ki ga je Komisija odobrila 27. junija 2018, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih transakcij, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

II. Po mnenju Sodišča konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njen finančni položaj na dan 31. decembra 2017 ter njen poslovni izid, denarne tokove in spremembe njenih čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

III. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Plačila

Mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

IV. Razen učinkov zadeve, opisane v odstavku o osnovi za mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom, so po mnenju Sodišča plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.

⁽¹⁾ Konsolidirani računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila (skupaj s poročanjem po segmentih).

⁽²⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo tudi pojasnila.

Osnova za mnenje

V. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI (ISSAI). Odgovornosti Sodišča na podlagi teh standardov so natančneje opisane v delu tega poročila z naslovom Revizorjeva odgovornost. Sodišče je neodvisni revizor v skladu z etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (IESBA), poleg tega pa je izpolnilo tudi druge svoje etične odgovornosti skladno s temi standardi in zahtevami ter kodeksom IESBA. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje.

Osnova za mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

VI. V odhodkih, evidentiranih leta 2017, ki zajemajo porabo na podlagi povračil⁽³⁾, so pomembne napake. Po mnenju Sodišča znaša ocenjena stopnja napake za plačila na podlagi povračil 3,7 %. Skupna ocenjena stopnja napake (2,4 %), ki jo je ugotovilo Sodišče, je še vedno nad pragom pomembnosti, vendar ni vseobsegajoča. Za plačila na podlagi pravic ni značilna pomembna stopnja napake⁽⁴⁾.

Ključne revizijske zadeve

VII. Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po strokovni presoji Sodišča najbolj bistvene za njegovo revizijo konsolidiranega zaključnega računa Evropske unije za tekoče obdobje. Sodišče jih je obravnavalo pri svoji reviziji računovodskih izkazov kot celote in oblikovanju mnenja o teh izkazih, vendar o teh zadevah ne daje ločenega mnenja.

Sodišče je ocenilo računovodsko obravnavo jamstva Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) za portfelj lastniških dokumentov

VIII. Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) je skupna pobuda, ki sta jo leta 2015⁽⁵⁾ vzpostavili EU in skupina EIB zaradi spodbujanja naložb v EU s povečanjem sposobnosti prevzemanja tveganj skupine EIB. V okviru te pobude bo proračun EU zagotovil jamstvo v višini do 16 milijard EUR⁽⁶⁾ za kritje morebitnih izgub pri operacijah EFSI za naložbe v okviru dela za infrastrukturo in inovacije ter v okviru dela za mala in srednja podjetja⁽⁷⁾.

IX. Na to področje se je Sodišče v prejšnjih letih osredotočalo, ker je ustanovitev EFSI povzročila več zapletenih računovodskih vprašanj, ki so posledica ureditev med EU in EIB. Novembra 2017 se je računovodja Komisije posvetoval s svetovalno skupino strokovnjakov glede ustrezne računovodske obravnave operacij v zvezi z lastniškimi instrumenti v okviru dela za mala in srednja podjetja, za katere jamči EU. Na podlagi prejetega nasveta in lastne strokovne presoje je prišel do ugotovitve, da Komisija nima nadzora nad EFSI niti si takega nadzora ne deli z EIB⁽⁸⁾. To za konsolidirani zaključni račun EU za leto 2017 pomeni, da je jamstvo EU, dodeljeno skupini EIB, obravnavano:

(a) kot obveznost finančnega jamstva za dolžniški portfelj v okviru dela za infrastrukturo in inovacije,

⁽³⁾ Ti so znašali 46,7 milijarde EUR. Dodatne informacije so v odstavkih 1.19 do 1.21 letnega poročila Sodišča za leto 2017.

⁽⁴⁾ Ti so znašali 53,5 milijarde EUR. Dodatne informacije so v odstavku 1.18 letnega poročila Sodišča za leto 2017.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe (UL L 169, 1.7.2015, str. 1) (uredba o EFSI).

⁽⁶⁾ Jamstvo je bilo povečano na 26 milijard EUR skladno s spremembo uredbe o EFSI decembra 2017 (Uredba (EU) 2017/2396 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2017 o spremembi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) 2015/1017 (UL L 345, 27.12.2017, str. 34)) in sporazumom o EFSI, ki je bil spremenjen marca 2018.

⁽⁷⁾ Glej odstavke 1.12–1.16 letnega poročila Sodišča za leto 2015.

⁽⁸⁾ Glede na upravljavsko strukturo mehanizma EFSI bi se lahko razumelo, da je ta pod skupnim nadzorom, tako kot tudi uporaba in dodelitev jamstva EU. Toda po besedah Komisije soglasna odobritev ni potrebna za odločitve o najbolj relevantnih dejavnostih v zvezi s produkti lastniških instrumentov v okviru dela za mala in srednja podjetja ali za pobudo EFSI kot celoto, zato je računovodja Komisije ugotovil, da skupen nadzor ne more obstajati.

(b) kot finančna rezervacija za dolžniški portfelj v okviru dela za mala in srednja podjetja ter

(c) kot izveden finančni instrument (finančno sredstvo ali obveznosti, izkazane po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj) za oba portfelja lastniških instrumentov.

X. Sodišče je ocenilo računovodsko obravnavo jamstva EFSI za portfelja lastniških instrumentov in meni, da ta ne vpliva na resničen in pošten prikaz stanja v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2017.

Sodišče je ocenilo obveznosti za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih

XI. Bilanca stanja EU vključuje obveznosti za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih, ki so konec leta 2017 znašali 73,1 milijarde EUR. To je ena najpomembnejših obveznosti, prikazanih v bilanci stanja, ki znaša skoraj tretjino skupnih obveznosti za leto 2017 v višini 236,5 milijarde EUR.

XII. Večina teh obveznosti za pokojnine in druge prejemke zaposlenih (64,0 milijarde EUR) se nanaša na pokojninski sistem uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije. Ta pokojninska obveznost zajema zagotovljene prejemke, opredeljene v členu 83 kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti (kadrovski predpisi) in členu 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Obveznost, evidentirana v zaključnem računu, odraža znesek, ki bi bil vključen v pokojninski sklad – če bi bil ta ustanovljen – za plačilo obstoječih obveznosti za starostne pokojnine⁽⁹⁾. Poleg starostnih pokojnin zajema tudi invalidske pokojnine in pokojnine, ki se izplačujejo vdovam/otrokom umrlih uslužbencev EU. Na podlagi člena 83 kadrovskih predpisov se prejemki, izplačani v okviru pokojninske sheme, knjižijo v breme proračuna EU. Države članice skupaj jamčijo izplačilo prejemkov, uslužbenci pa prispevajo tretjino stroškov financiranja sheme.

XIII. Pokojninski sistem uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije je obvezna poklicna pokojninska shema za javne uslužbence EU, v okviru katere se prispevki zaposlenih ter institucij in organov, ki jih zaposlujejo, uporabljajo za financiranje prihodnjih pokojnin. Zasnovana je tako, da s prilagoditvami stopnje prispevka v shemo in upokojitvene starosti samodejno zagotavlja aktuarsko ravnotežje. Število in raznolikost parametrov, ki se uporabljajo za izračun dolgoročnih projekcij stroškov za pokojnine, poudarjata aktuarsko naravo tega izračuna, ki ga vsako leto opravi Eurostat.

XIV. Sodišče je v okviru svoje revizije ovrednotilo aktuarske predpostavke in iz njih izhajajoče vrednotenje obveznosti za pokojnine. Preverilo je številčne podatke, aktuarske parametre, izračun obveznosti ter predstavitev v konsolidirani bilanci stanja in pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom. Kot je navedeno v pojasnilu 2.9 h konsolidiranim računovodskim izkazom, si Komisija še naprej prizadeva za krepitev procesov za izračun obveznosti za prejemke zaposlenih, ki jih bo Sodišče še naprej pregledovalo.

Sodišče je ocenilo vnaprej vračunane stroške, izkazane v zaključnem računu

XV. Konec leta 2017 je ocenjena vrednost upravičenih nastalih odhodkov, ki so bili dolgovani upravičencem, vendar še ne sporočeni Komisiji, znašala 101 milijardo EUR (konec leta 2016: 102 milijardi EUR). Ti zneski so bili evidentirani kot vnaprej vračunani stroški⁽¹⁰⁾.

XVI. Sodišče je preučilo metodologije in kontrolne sisteme, ki se v glavnih generalnih direktoratih uporabljajo za pripravo ocen ob koncu leta. Pripravilo je vzorca računov in izplačil predfinanciranja ter izvedlo delo v zvezi s temi elementi, da bi obravnavalo tveganje napačne navedbe vnaprej vračunanih stroškov. Od računovodske službe Komisije je zahtevalo dodatna pojasnila o splošni metodologiji.

⁽⁹⁾ Glej mednarodni računovodski standard za javni sektor IPSAS 25 – prejemki zaposlenih. V zvezi s pokojninskim sistemom uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije obveznost za določene prejemke izkazuje sedanjo vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala EU izplačati za izpolnitev pokojninskih obveznosti, ki izhajajo iz zaposlitve zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih.

⁽¹⁰⁾ Ti zajemajo vnaprej vračunane stroške, ki so v bilanci stanja knjiženi med obveznosti, v višini 64 milijard EUR in 37 milijard EUR na strani sredstev v bilanci stanja, kar zmanjšuje vrednost predfinanciranja.

XVII. Sodišče lahko zaključi, da je ocena skupnega zneska vnaprej vračunanih stroškov, navedenih v konsolidirani bilanci stanja, poštena.

Sodišče je ocenilo morebitni učinek izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije na zaključni račun za leto 2017

XVIII. Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 uradno obvestilo Evropski svet, da namerava izstopiti iz Evropske unije. 22. maja 2017 so se začela pogajanja o sporazumu o izstopu med EU in Združenim kraljestvom.

XIX. V petem delu (finančne določbe) osnutka sporazuma o izstopu z dne 19. marca 2018, ki se nanaša na finančno poravnavo, je navedeno, da bo Združeno kraljestvo plačalo vse svoje obveznosti, ki izhajajo iz trenutnega in prejšnjih večletnih finančnih okvirov, torej tako, kot če bi bilo še vedno država članica.

XX. Na podlagi navedenega Sodišče ugotavlja, da zaključni račun na dan 31. decembra 2017 pravilno prikazuje proces izstopa.

Druge zadeve

XXI. Poslovodstvo je odgovorno za zagotavljanje „drugih informacij“, ki zajemajo razpravo o računovodskih izkazih in njihovo analizo, ne pa tudi konsolidiranega zaključnega računa in revizijskega poročila, ki ga o njem pripravi Sodišče. Mnenje Sodišča o konsolidiranem zaključnem računu ne zajema teh drugih informacij. O tem tudi ne daje nobene izjave o zanesljivosti. Pri reviziji konsolidiranega zaključnega računa je Sodišče odgovorno za to, da prebere druge informacije in preuči, ali so te pomembno neskladne s konsolidiranim zaključnim računom ali vedenjem, pridobljenim pri reviziji, in ali se zdijo kako drugače pomembno napačno navedene. Če Sodišče ugotovi, da v teh informacijah obstajajo pomembne napačne navedbe, mora o tem poročati. Sodišče v zvezi s tem nima kaj poročati.

Odgovornost poslovodstva

XXII. V skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančno uredbo je poslovodstvo odgovorno za pripravo in predstavitev konsolidiranega zaključnega računa EU na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ter za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij. Ta odgovornost vključuje zasnovano, izvajanje in vzdrževanje notranjih kontrol, ki se uporabljajo za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Poslovodstvo je odgovorno tudi za zagotavljanje skladnosti dejavnosti, finančnih transakcij in informacij v računovodskih izkazih s pravili, ki veljajo zanje. Končno odgovornost za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi EU, ima Komisija (člen 317 PDEU).

XXIII. Pri pripravi konsolidiranega zaključnega računa je poslovodstvo odgovorno za oceno zmožnosti EU, da nadaljuje poslovanje, razkritje vseh ustreznih zadev, ter uporabo računovodstva na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnega poslovanja, razen če namerava podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

XXIV. Komisija je odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja EU.

XXV. Skladno s finančno uredbo (naslov IX) mora računovodja Komisije za revizijo pripraviti konsolidirani zaključni račun, in sicer najprej do 31. marca naslednjega leta kot začasni zaključni račun in nato do 31. julija kot končni zaključni račun. Zastni zaključni račun bi že moral biti resničen in pošten prikaz finančnega stanja. Zato morajo biti vse postavke začasnega zaključnega računa predstavljene kot končni izračuni, kar omogoča, da Sodišče opravi svojo nalogo v skladu z naslovom X finančne uredbe in v danih rokih. Spremembe med začasnim in končnim zaključnim računom so običajno le posledica opažanj Sodišča.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranega zaključnega računa in z njim povezanih transakcij

XXVI. Cilj Sodišča je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je konsolidirani zaključni račun EU brez pomembno napačne navedbe in ali so transakcije, povezane z zaključnim računom, zakonite in pravilne, ter na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu zagotoviti izjavo o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Sprejemljivo zagotovilo je visoka raven zagotovila, vendar ni nujno, da se z revizijo nujno odkrijejo vsi primeri pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki lahko obstajajo. Do napačne navedbe ali neskladja lahko pride zaradi goljufije ali napake, za pomembne pa štejejo, če se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo ločeno ali skupaj vplivale na ekonomske odločitve, ki bi jih uporabniki sprejeli na podlagi tega konsolidiranega zaključnega računa.

XXVII. V zvezi s prihodki Sodišče pri preučitvi lastnih sredstev iz naslova DDV in BND izhaja iz makroekonomskih agregatov, na podlagi katerih se ta izračunajo, in oceni sisteme Komisije za obdelavo agregatov do takrat, ko so prispevki držav članic prejeti in evidentirani v konsolidiranem zaključnem računu. Pri tradicionalnih lastnih sredstvih preučimo računovodske izkaze carinskih organov in analiziramo tok dajatev do trenutka, ko zneske prejme Komisija in so evidentirani v zaključnem računu.

XXVIII. Pri odhodkih preuči plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Ta preučitev zajema vse kategorije plačil (vključno z nakupom sredstev) razen predujmov ob njihovem nastanku. Predplačila so preučena, ko prejemnik sredstev zagotovi dokaze o njihovi pravilni porabi in institucija ali organ te dokaze sprejme z obračunom predplačila, kar je lahko šele naslednje leto.

XXIX. Kot del revizije v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije (ISSAI) skozi celotno revizijo Sodišče uporablja strokovno presojo in ohranja strokovno skrbnost. Poleg tega:

- (a) ugotavlja in ocenjuje tveganja pomembno napačnih navedb v konsolidiranem zaključnem računu in pomembnih neskladij z njim povezanih transakcij z zahtevami zakonodaje EU, ki so posledica goljufije ali napake. Revizijske postopke oblikuje in izvaja na podlagi teh tveganj ter pridobiva revizijske dokaze, ki so zadostna in ustrezna podlaga za njegovo mnenje. Primere pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki so posledica goljufij, je težje odkriti kot tiste, ki so posledica napake, saj goljufije lahko vključujejo dogovarjanje, ponarejanje, načrtne opustitve, zavajajoče razlage ali pa izogibanje notranjim kontrolam. Zato obstaja večje tveganje, da se ti primeri ne odkrijejo;
- (b) skuša spoznati notranje kontrole, relevantne za revizijo, da se pripravijo ustrezni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranjih kontrol;
- (c) vrednoti ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij posloводства;
- (d) sprejema zaključke o ustreznosti tega, da je poslovodstvo uporabilo računovodstvo na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnega poslovanja, ter glede na pridobljene revizijske dokaze tudi o tem, ali obstaja pomembna negotovost zaradi dogodkov ali razmer, ki bi lahko posledično pomenili precejšen dvom o zmožnosti subjekta, da nadaljuje poslovanje. Če ugotovi, da ta pomembna negotovost obstaja, mora v svojih poročilih opozoriti na s tem povezana razkritja v konsolidiranem zaključnem računu ali pa, če so ta razkritja neprimerna, spremeniti svoje mnenje. Zaključki Sodišča temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma poročila. Toda zaradi dogodkov ali razmer po tem datumu lahko subjekt preneha nadaljnje poslovanje;
- (e) vrednoti celotno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranega zaključnega računa, vključno z vsemi razkritji, ter to, ali konsolidirani zaključni račun pošteno predstavlja z njim povezane transakcije in dogodke;
- (f) pridobiva zadostne ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah o subjektih, ki spadajo v obseg konsolidacije EU, da bi lahko dal mnenje o konsolidiranem zaključnem računu in z njim povezanih transakcijah. Sodišče je odgovorno za usmerjanje, nadziranje in izvedbo revizije ter je edino odgovorno za revizijsko mnenje, ki ga izda.

XXX. Sodišče komunicira s poslovodstvom, med drugim glede načrtovanega obsega in časovnega razporeda revizij ter pomembnih revizijskih ugotovitev, vključno z ugotovitvami o morebitnih pomembnih pomanjkljivostih notranjih kontrol.

XXXI. Med zadevami, o katerih se razpravlja s Komisijo in drugimi revidiranimi subjekti, Sodišče določi tiste, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranega zaključnega računa in so zato ključne revizijske zadeve za tekoče obdobje. Te zadeve opiše v poročilu, razen če zakoni ali predpisi prepovedujejo javno razkritje ali, v izredno redkih okoliščinah, če Sodišče ugotovi, da se o zadevi v poročilu ne bi smelo poročati, ker bi bilo smiselno pričakovati, da bodo neugodne posledice tega večje od kakršne koli koristi javnega interesa.

12. julij 2018

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

Evropsko računsko sodišče

12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg, LUKSEMBURG

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL